

Základní škola Jablonec nad Nisou, Pivovarská 15, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZŠ PIVOVARSKÁ

„Smysluplně, zajímavě a tvořivě“

Verze č.2

platnost: od 1. září 2016

Zpracováno dle RVP pro základní vzdělávání.

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM
A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
PLÁNOVANÝ ROZVOJ ŠKOLY	7
DLOUHODOBÉ PROJEKTY	7
CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	10
SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	10
CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU (ŠVP)	11
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	12
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	14
Kompetence učení	14
Kompetence k řešení problémů	14
Kompetence komunikativní	15
Kompetence sociální a personální	16
Kompetence občanské	17
Kompetence pracovní	18
VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNĚ VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	19
Zásady realizace podpory	19
Vzdělávání mimořádně nadaných žáků	22
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	23
Začlenění do výuky na 1. stupni	23
Začlenění do výuky na 2. stupni	25
UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ	28
UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ	30
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	31
PRAVIDLA HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ	34
AUTOEVALUACE ŠKOLY	53

VZDĚLÁVACÍ OBSAH JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ DLE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	56
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	58
ANGLICKÝ JAZYK.....	104
NĚMECKÝ JAZYK.....	153
FRANCOUZSKÝ JAZYK.....	160
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	166
MATEMATIKA.....	169
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	203
INFORMATIKA.....	204
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	209
PRVOUKA.....	213
PŘÍRODOVĚDA.....	220
VLASTIVĚDA.....	222
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	239
DĚJEPIS.....	240
OBČANSKÁ VÝCHOVA.....	255
ČLOVĚK A PŘÍRODA	266
FYZIKA.....	268
CHEMIE.....	293
PŘÍRODOPIS.....	301
ZEMĚPIS.....	313
UMĚNÍ A KULTURA	331
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	332
VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	342
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	354
RODINNÁ VÝCHOVA.....	355
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	373
SPORTOVNÍ VÝCHOVA.....	396
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	400
PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	404
NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY	418

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy: Základní škola Jablonec nad Nisou, Pivovarská 15
Identifikátor zařízení: 600 078 566

Adresa: Pivovarská 15
466 01 Jablonec nad Nisou

Telefon: 483 710 859
Web: www.7zsjbc.cz

Odloučené pracoviště školy: Pivovarská 12, 466 01 Jablonec nad Nisou

Právní forma: příspěvková organizace (od 1.1.2003)
IČO: 72 743 115

Zařazení do sítě škol: 1.1. 2003

Ředitel školy:	Mgr. Jan Valášek	e-mail: 7zsjbc@7zsjbc.cz
Zástupkyně ředitele:	Mgr. Alena Novotná	e-mail: novotna@7zsjbc.cz
Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Jan Valášek	e-mail: valasek@7zsjbc.cz

Zřizovatel: Město Jablonec nad Nisou
právní forma: obec
IČO: 00 262 340
Mírové náměstí 19
467 51 Jablonec nad Nisou
www.mestojablonec.cz
telefon: 483 359 111

Škola sdružuje:	1. Základní škola	IZO: 102 177 091	kapacita: 280 žáků
	2. Školní družina	IZO: 116 300 302	kapacita: 80 žáků
	3. Školní jídelna	IZO: 102 717 508	kapacita: 260 jídel

Vedoucí školní jídelny: Kateřina Jirošová

Vedoucí vychovatelka školní družiny: Ivona Rezlerová

Rada školy : zástupce zřizovatele Mgr. Vlasta Balatková

Martin Romaňák

zástupce rodičů Tomáš Lajdar

Ing. Petr Tábořský

zástupce učitelů Mgr. Lubomír Mlejnek

Mgr. Naděžda Šmídová

Občanská sdružení působící při škole: **Sdružení rodičů a přátel školy a dětí**
předseda: Kateřina Šindelářová

Školní sportovní klub

předseda: Mgr. Petr Šolc

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola se nachází v okrajové části města. Je umístěna ve dvou budovách. V hlavní budově jsou učebny, kabinety, kanceláře a tělocvična. V budově na protější straně ulice je školní družina, školní jídelna, školní dílna a byt školníka. K areálu školy patří i dva pozemky s travnatými plochami, které jsou využívány pro pohyb a pobyt dětí venku. Základní škola je plně organizovaná. Kapacita školy je 280 žáků, počet žáků navštěvujících školu v uplynulých deseti letech neklesl pod 275 žáků. Počty žáků na prvním a druhém stupni jsou téměř vyrovnané. Školní družina má 3 oddělení a pro svoji činnost má celkem 6 heren, které mají vkusné vybavení. Děti na první stupeň školy docházejí z nejbližšího okolí, na druhý stupeň část žáků dojíždí z okolních obcí.

Škola byla zrekonstruována v roce 1996. Má kvalitní hygienické zázemí (záchody a sprchy v souladu s normami). K pohybovým aktivitám a relaxaci žáci využívají hřiště se čtyřmi basketbalovými koši, kam mají volný přístup i po vyučování. Obě budovy jsou vytápěny plynem, mají vlastní plynové kotelny. Škola je postupně vybavována moderním technickým zařízením. V osmi učebnách je interaktivní tabule s dataprojektorem, dále má škola notebooky a přenosné dataprojektory. V budově školy je kvalitně vybavená odborná pracovna informatiky se čtrnácti žakovskými stanicemi připojenými k internetu, kam mají žáci po domluvě s vyučujícím volný přístup i v odpoledních hodinách. Dále je v budově školy odborná pracovna fyziky, laboratoř pro výuku chemie a přírodopisu, keramická dílna. K výuce pracovního vyučování má škola kombinovanou dílnu pro práci se dřevem a kovem, pro výuku vaření menší kuchyňku. Součástí školy je hřiště s umělým povrchem. Poloha školy umožňuje používat pro výuku tělesné výchovy lehkooatletický stadion na Střelnici, sportovní areál v Srnčím dole a jablonecký Zimní stadion k výuce bruslení.

Talentovaní žáci jsou individuálně vedeni a zapojováni do řady soutěží, olympiád ve vzdělávací oblasti a přehlídek zájmové činnosti. Školu navštěvuje několik žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci jsou integrováni do běžných tříd a vedeni podle plánů pedagogické podpory nebo individuálních vzdělávacích plánů.

PLÁNOVANÝ ROZVOJ ŠKOLY

Prostorové a relaxační podmínky

- ve spolupráci se zřizovatelem vytvořit dvě nové odborné pracovny půdní vestavbou
- ve spolupráci se zřizovatelem vytvořit bezbariérový přístup do prostor školy instalováním výtahu u západní stěny školní budovy
- ve spolupráci se zřizovatelem položit na školní hřiště nový umělohmotný povrch
- pro starší žáky a ŠD přemístit na školní pozemek betonový stůl na stolní tenis

Pořízení vybavení školy

- instalovat do většiny tříd interaktivní tabule
- zlepšení a zmodernizování žákovské knihovny
- zlepšení a zmodernizování videotéky
- zastaralé notebooky sloužící učitelům postupně nahradit novými
- obměnit a zmodernizovat vybavení pomůckami kabinetů fyziky, chemie
- vybavit školní dílny elektrotechnickými stavebnicemi

Pedagogická práce

- dalším vzděláváním pedagogů zdokonalit metodické dovednosti učitelského sboru při vedení žáků se SVP
- zdokonalit dovednosti celého učitelského sboru v tvorbě výukových prezentací a v práci s prezentační technikou

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Učit se kreativně a efektivně

Cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základní škole. Zkvalitnění a zefektivnění výuky bude dosaženo metodickým vzděláváním a podpůrnými kurzy pedagogických pracovníků, tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů ve výuce. Realizace projektu v letech 2012-2014, financování z prostředků OP VK, oblasti podpory 1.4 - Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách.

Šikovné ruce

Projekt je zaměřen na podporu výukových činností vedoucích k rozvoji manuální zručnosti žáků ZŠ. Klíčovými aktivitami projektu je inovace ŠVP vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, zlepšení podmínek pro výuku předmětu pracovní činnosti (dílenské práce) a podpora aktivit seznamujících žáky a pedagogy s novými technologiemi používanými v technických oborech. Další aktivitou projektu je vytvoření a evaluace sady metodických listů pro pracovní vyučování na ZŠ. Projekt je realizován v letech 2012 - 2013 s celkovými náklady 1 480 000 Kč. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Globálního grantu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

ICT nejsou jen interaktivní tabule. My to víme!

Projekt je zaměřen na využití širokého spektra ICT ve výuce na ZŠ Pivovarská. Cílem projektu je podpořit probíhající kurikulární reformu základního vzdělávání. Klíčovými aktivitami projektu jsou zvýšení podpory využívání ICT ve škole zavedením moderních digitálních technologií do běžné výuky a zlepšení podmínek pro využívání ICT žáky i učiteli mimo vyučování prostřednictvím implementace redakčního systému resp. vytvořením databanky elektronických výukových objektů. Druhá fáze projektu je zaměřena na předání získaných zkušeností mezi školami formou workshopů a evaluaci vytvořených výukových objektů. Projekt bude realizován v letech 2009 - 2011 s celkovými náklady přesahujícími 1 700 000 Kč. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Globálního grantu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Pojďme ven!

Cílem projektu je podpora EVVO na ZŠ Jablonec nad Nisou, Pivovarská 15 prostřednictvím uplatnění metod a forem vzdělávání, které vedou k aktivizaci žáků a k podpoře činnostního učení ve venkovním terénu. Základními aktivitami jsou činnosti v přírodní učebně, realizace ekologických projektů v blízkém okolí školy, uskutečnění exkurzí s environmentální tematikou a účast na externím výukovém programu ve středisku ekologické výchovy. Všechny aktivity jsou směřovány k poznávání prostředí v regionu a vedou k posunu ve znalostech, postojích, dovednostech a dlouhodobě i v chování žáků školy. Projekt je realizován v roce 2009 s celkovými náklady 113 500 Kč. Projekt byl podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci rozvojového programu Podpora environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty (EVVO) ve školách v roce 2009.

Přeměna školní zahrady na přírodní učebnu EVVO

Cílem projektu byla podpora EVVO na ZŠ Jablonec nad Nisou, Pivovarská 15 prostřednictvím změny využití školního pozemku pro výuku environmentální výchovy. Základní projektovou aktivitou byla úprava školního pozemku. Po vypracování projektu přeměny školní zahrady odbornou firmou došlo k provedení terénních úprav, chemickému ošetření s cílem eliminace nevhodných rostlinných druhů, pořízení a umístění skleníku a kompostéru. Další práce byly zaměřeny na kultivaci ploch (záhonů) pro produkční činnosti žáků, revitalizace vodního zdroje (pramene) a ohniště na realizovaném pozemku a vytvoření vhodného místa pro posezení v okolí ohniště. Výsledky aktivit a jejich srovnání s

výchozím stavem před realizací projektu ukazuje přiložená fotodokumentace. V rámci projektu byl dosud málo využívaný školní pozemek přetvořen na funkční přírodní učebnu sloužící potřebám EVVO, ale i dalším, interdisciplinárním cílům. Nově vytvořená školní zahrada nabízí 250 žákům prostor k alternativním formám výuky řady environmentálních témat a zároveň je motivuje k lepšímu soužití s přírodou a k jejímu respektování. Nedílnou součástí projektu byla publicita jeho výstupů a poskytovatele dotace. Výsledky projektu spolu s prezentací donátora jsou zveřejněny na internetových stránkách školy a formou informační tabule v prostorách školy. Projekt byl realizován v květnu až srpnu 2008 s celkovými náklady 100 000 Kč.

Školní vzdělávací program ZŠ Pivovarská

Mimořádným úspěchem ZŠ Pivovarská je získání významné finanční podpory z Evropského sociálního fondu na tvorbu školního vzdělávacího programu a vytvoření podmínek pro jeho úspěšné zavedení do praxe. Na tuto formu podpory dosáhla z jabloneckých škol jako jediná a navazuje tak na úspěšné žádosti z minulých let, díky nimž je vybavena novou počítačovou učebnou a multimediální učebnou zeměpisu s interaktivní tabulí. Cílem projektu je zkvalitnění a modernizace výuky tak, aby škola pomáhala získávat žákům vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho města, státu i Evropské unie. Jeho součástí je kromě modernizace osnov a vybavení školy i další vzdělávání učitelů. Projekt byl realizován v letech 2006 až 2008 s rozpočtem 956 100 Kč a jeho partnerem bylo Město Jablonec nad Nisou. Tento projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky.

Převedení výukových prezentací do interaktivní podoby Smart Notebook

Projekt je zaměřen na vytvoření výukových objektů pro interaktivní tabuli Smart Board. K tvorbě jsou využívány již vzniklé prezentace ve formátu .ppt používané na naší škole při výuce zeměpisu. Na přípravě se podílejí i žáci v rámci zájmového kroužku. V projektu získávají žáci a učitelé praktické zkušenosti s tvorbou výukových materiálů v elektronické podobě. Cílem projektu je přispět k podpoře inovativních programů, které efektivněji naplňují vzdělávací potřeby žáků. Chceme najít a ověřit aktivizující metody a formy vyučování, podněcovat zpracování moderních didaktických materiálů. K jejich tvorbě zveme i žáky samotné. Upevňují si tak nejen své dosavadní znalosti probírané tematiky, ale rozvinou též své kompetence v oblasti učení a práce s ICT. Vytvořené jednotky budou využívány především v hodinách zeměpisu na naší škole, ale prostřednictvím našich webových stránek jsou dány k dispozici i ostatním žákům a učitelům. Realizace projektu bezesporu přispěje ke zkvalitnění výuky zeměpisu na naší škole. Rádi bychom na tento projekt navázali tvorbou výukových prezentací i pro jiné předměty. V možnosti prezentace a sdílení takto vzniklých materiálů na internetu vidíme šanci pro větší vzájemnou spolupráci aktivních učitelů a tím dosažení vyšší úrovně výuky a vzdělávání jako celku.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Ve škole pracují pouze kvalifikovaní, aprobovaní učitelé a vychovatelky. Pedagogický sbor tvoří 16 učitelek, 4 učitelé a 3 vychovatelky. Výukou etické výchovy vede externí kvalifikovaná vyučující.

Kvalifikaci pro vedení dyslektické nápravy mají z 1. stupně dvě vyučující a jedna vyučující má specializaci pro práci se žáky SPU.

Škola má spolupracující pedagogický sbor zajímající se o inovace ve školství. Vedení školy vychází vstříc pedagogům v osobním rozvoji a dalším vzdělávání. Podporuje zavádění inovací vzdělávacího procesu a usiluje o zvyšování kvality vzdělání, které odpovídá trendu vývoje společnosti v 21. století.

SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Mezi priority školy patří úsilí o kvalitní spolupráci s rodiči při výchově a vzdělávání dětí.

Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv, nejlépe po vzájemné dohodě s vyučujícími, přítomnost žáků při jednání rodiče s učitelem je vítána.

Škola organizuje čtyřikrát do roka třídní schůzky nebo informační odpoledne. Jednou až dvakrát ročně pořádá den otevřených dveří.

O činnosti školy jsou rodiče informováni prostřednictvím žáků a webových stránek školy, která má škola v úmyslu nadále zlepšovat a rozšiřovat.

Školní družina pořádá dílny společné pro děti a rodiče.

Pro zpestření výchovně vzdělávacích aktivit a utužení vztahů mezi žáky, pedagogy a rodiči škola pořádá společné turistické a lyžařské akce.

Při škole pracuje :

Školská rada a dvě občanská sdružení: Sdružení rodičů a přátel školy a dětí, Školní sportovní klub

Organizace, se kterými škola úzce spolupracuje:

Mateřská škola ve Střelecké ulici

Městské divadlo

Dětské dopravní hřiště

Městská knihovna a audiovizuální středisko

Sport Jablonec nad Nisou, s.r.o.

Pedagogicko-psychologická poradna, Jablonec n. N.

Speciálně pedagogické centrum, Liberec

Úřad práce, Jablonec n.N.

Dům dětí a mládeže Vikýř

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU (ŠVP)

ŠVP vychází z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. Navazuje na jedenáctiletou tradici výuky na 1. stupni podle programu obecné školy a užívání motivačních prvků výuky na 2. stupni, např. vnitřní diferenciaci výuky. Škola řadu let realizuje vlastní projektové dny: cvičení v přírodě, školní olympiádu, exkurze atd. Škola nabízí žákům řadu mimoškolních aktivit v rámci zájmových kroužků, nepovinných předmětů a akcí organizovaných školní družinou. Koncepce ŠVP respektuje výsledky dotazníkového šetření mezi rodiči školy, do kterého se zapojili téměř všichni rodiče, a výsledky provedené analýzy vzdělávacích podmínek školy. Výuka je založena na principu partnerství, spolupráce a úsilí o změnu přenosového pojetí výuky.

Priority ŠVP

- poskytovat žákům vyvážené kvalitní všeobecné vzdělání, dobře uplatnitelné v životě a v dalším studiu, důraz klademe ne na množství poznatků, ale na jejich trvalost a propojenost s praktickým životem
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s jejich možnostmi tak, aby měli příležitost dosáhnout osobního maxima
- součástí veškeré výuky je výchova k lidství - otevřenost a partnerství v komunikaci, spolupráce a pomoc druhému, citlivé mezilidské vztahy, postoje, mravní hodnoty
- dáváme žákům prostor pro vlastní iniciativu, osvojení si efektivního způsobu učení, „učíme je učit se“ a vedeme je k sebehodnocení
- usilujeme o prohloubení jazykových dovedností se zaměřením na využití jazyka v praxi, výuka anglického jazyka probíhá od 1. třídy a německého (případně ruského či francouzského jazyka) od 8. třídy
- vedeme žáky k osvojení a rozvíjení základních manuálních dovedností
- podporujeme a rozvíjíme dovednosti žáků v oblasti informačních a komunikačních technologií tak, aby jejich využívání bylo pro žáky samozřejmostí
- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu, podporujeme a rozvíjíme pohybové dovednosti žáků ve školních i mimoškolních aktivitách
- chráníme žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výuka ve škole je postavena na přesvědčení, že nejlepších výsledků žáci dosáhnou při praktickém používání znalostí a dovedností. Učitelé si kladou za úkol prostřednictvím práce v hodině nejen naučit svůj předmět, systém vědomostí (pojmy, fakta, teorie), dovedností (orientovat se v mapách, dělit čísla...), ale též vědomě kultivovat morálku, postoje, city, představivost, sebepoznávání žáků, soustředění, sebeovládání, sociální interakci. Jinými slovy, ve výuce zohledňují rozvoj osobnosti dítěte, k cílům vyučování přistupují komplexně. Jsme přesvědčeni, že vhodným rozvojem osobnostních prvků dítěte urychlujeme samotné procesy učení.

Motto:

„Řekni mi a já zapomenu. Ukaž mi a já si zapamatuji. Nech mne to dělat a já pochopím.“

Naše pedagogické strategie platné pro praktické i intelektové dovednosti :

- 1/ Upřednostňujeme činnostní učení, minimalizujeme roli žáka posluchače, diváka.
Děláním se kompetence učí lépe, než když se jen poslouchá nebo dívá.
Usilujeme o méně nabílovaných, encyklopedických vědomostí, o více schopností a dovedností.
Dbáme na aktivní zapojení všech žáků do výuky.
- 2/ Mají-li se žáci něčemu naučit, potřebují pozitivní motivaci. Úspěch a povzbuzení potřebují všichni žáci.
Naši žáci nejsou motivováni strachem z neúspěchu, ale touhou uspět.
Učíme je užitečným, potřebným poznatkům a dovednostem pro život a další studium.
Před žáky stavíme blízké, dosažitelné cíle.
- 3/ Žáky nepřetěžujeme, využíváme vnitřní diferenciaci, individuálně přistupujeme ke všem žákům.
Učivo členíme na základní a rozšiřující - základní učivo je pro všechny žáky, rozšiřující pro bystřejší, rychlejší, nadané.
- 4/ Příklad je pro nás metodou.
To co jako učitelé děláme - nadšení pro věc, důkladnost, trpělivost, inteligentní vystupování, vede žáky a ne slova „dělejte to co vám říkám“.
- 5/ Přímo do výuky zapojujeme moderní didaktické pomůcky a technologie.
Důraz je položen na využívání pomůcek a technologií samotnými žáky.

- 6/ Žáky vedeme k samostatnému myšlení a objevování poznatků.
Při činnostech je žák veden k samostatným úvahám, tvorbě vlastních otázek, vyjadřování závěrů, sebekontroly a praktickému používání osvojeného učiva.
- 7/ Učivo zásadně řadíme tak, aby nové poznatky vyplývaly z poznatků předcházejících.
Návazné poznatky a dovednosti žáků po zopakování využíváme při probírání nové látky.
- 8/ Do výuky žáky vtahujeme zapojením co největšího počtu smyslů - zraku, hmatu, sluchu...
- 9/ Využíváme zpětnou vazbu a pracujeme s chybou. Chybu při učení nepokládáme za prohřešek, učíme žáky vyjadřovat vlastní názory bez obav.
Žáky učíme chybám předcházet a brát si z nich ponaučení.
Přes chybování směřujeme k úspěšnosti.
- 10/ Žáky vedeme k sebehodnocení, do výuky zařazujeme žákovská sebehodnocení a vytváření portfolioů.
Přes sebekontrolu směřujeme k bezchybnosti.
- 11/ Hodnotíme to, co žáci umí a ne to, co neumí.
Ke zkoušení přistupujeme, až když žáci učivo zvládají.
Dbáme, aby hodnotící soudy o žácích měli pozitivní ladění.
Díky prožitým pozitivním pocitům úspěšnosti vedeme žáky k bezchybnosti i poctivosti v učení.
- Oborově specifické strategie jsou vymezeny a upřesněny v charakteristikách jednotlivých předmětů.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence učení

žák

- po vyzkoušení různých způsobů učení si najde styl učení, který mu vyhovuje
- plánuje si, organizuje a zdokonaluje své vlastní učení
- čte s porozuměním a pracuje s textem
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů podle třídících kritérií
- provádí sebekontrolu učení, posuzuje vlastní pokrok a nachází způsoby k odstranění nedostatků
- provádí pozorování a experimenty, ve vhodných případech realizuje vlastní nápady, pracuje tvořivě, svoje řešení si dokáže obhájit
- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

učitel

- vede žáky k plánování úkolů, postupů.
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zajímá se o názory a zkušenosti žáků, připouští chyby a pracuje s nimi pozitivně.
- hodnotí způsobem, který umožňuje žákům vnímat vlastní pokrok, respektuje individuální možnosti žáka
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- cíleně vytváří žákům situace, v nichž mají radost z učení.

Kompetence k řešení problémů

žák

- samostatně řeší problémy vázané na učební látku i na každodenní život
- stanovuje vhodný způsob řešení problémů, vyhodnocuje správnost řešení a nenechá se odradit počátečním neúspěchem
- užívá základní myšlenkové operace: srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakci, indukci, dedukci, analýzu, syntézu
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací
- kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí
- starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky, podílejí se na všech fázích činnosti - plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

učitel

- motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáhá jim v hledání dalších řešení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, podporuje samostatnost, tvořivost a logické uvažování, předkládá žákům praktické problémové úlohy
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení, inspiruje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k aktivní účasti na třídnických hodinách, učí žáky, jak některým problémům předcházet, talentované žáky zapojuje do soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní

žák

- vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně v písemném i ústním projevu
- prezentuje výsledky své práce před spolužáky
- využívá základní prostředky verbální i neverbální komunikace
- svůj vlastní názor obhajuje vhodnou formou, umí přiměřeně argumentovat, zároveň poslouchat názor jiných a přemýšlet o něm
- vytváří myšlenkové mapy, používá a rozumí různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů
- využívá moderní informační a komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím
- s využitím moderních informačních technologií vytváří výukové prezentace a dotváří školní výukové texty

učitel

- zařazuje do hodin diskuse, podněcuje žáky k argumentaci
- vyžaduje, aby sdělovali co se naučili, k jakým došli závěrům, objevům
- umožňuje, aby v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- vytváří žákům příležitosti k prezentaci svých názorů a myšlenek, k interpretaci obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů
- nabízí žákům využívání informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolním světem
- učí žáky naslouchat druhým, vede žáky k asertivnímu chování a nonverbální komunikaci, podporuje kritiku a sebekritiku, přátelskou komunikaci mezi žáky různých věkových kategorií, netoleruje vulgární vyjadřování, pomluvy

Kompetence sociální a personální

žák

- spolupracuje ve skupině
- respektuje společně dohodnutá pravidla práce týmu, sám se na jejich formulaci podílí
- v případě potřeby umí poradit a pomoc spolužákovi nebo o pomoc požádat
- dokáže zaujmout odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- dokáže se radovat z úspěchu spolužáka
- umí projevit své pocity, má sebedůvěru a ovládá svoje jednání a chování

učitel

- zadává úkoly, při kterých musejí žáci spolupracovat
- zadává úkoly skupině způsobem, který vylučuje, aby jeden žák udělal práci za ostatní
- klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, pomoc) a jejich respektování samotnými žáky
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a žákům s poruchami učení
- cíleně vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují posiluje sebedůvěru žáků ve vlastní rozvoj, umožňuje žákům podílet se na sestavování třídních a školních pravidel
- průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině, netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učí žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, podporuje kooperativní vyučování a učí žáky kriticky hodnotit svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu

Kompetence občanské

žák

- respektuje společně dohodnutá pravidla chování a sám se podílí na jejich formulaci
- chová se slušně, vystupuje kultivovaně, zdvořile a ohleduplně
- respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- zná svá práva i povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí
- nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se
- upozorní na fyzické, ale i psychické násilí, pokud se s ním setká
- v mezních životních situacích je schopen jednat, zná důležitá telefonní čísla
- dle oblastí svého zájmu se aktivně zapojuje do kulturních a sportovních aktivit a soutěží
- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- respektuje individuální národnostní a kulturní rozdíly
- má citlivý vztah ke svému prostředí a přírodě, chová se a myslí ekologicky, třídí odpad, účastní se brigád, sběrových akcí, podílí se na ochraně přírody
- uplatňuje v běžném životě složky zdravého životního stylu

učitel

- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel, včetně pravidel slušného chování, požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, šetrně zacházeli s pomůckami i osobními věcmi, třídili odpad
- vytváří pracovní skupiny ve kterých se setkávají vzájemně rozdílní žáci
- sleduje chování žáků i mimo vyučování, včas přijímá účinná opatření
- kázeňské problémy řeší individuálně, věcně, spravedlivě bez emocí, dodržuje zásadu, že není špatný žák, ale špatně se zachoval
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, ve třídě i ve škole buduje otevřenou přátelskou atmosféru

Kompetence pracovní

žák

- při používání nástrojů, nářadí, laboratorní techniky a pomůcek ve škole i mimo ni dodržuje pravidla bezpečnosti, ovládá zásady první pomoci
- k pracovním úkolům přistupuje tvořivě, výsledky své práce hodnotí z hlediska kvality a hospodárnosti
- v profesionální orientaci reálně posuzuje své možnosti

učitel

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- důsledně vede žáky k plnění svých povinností a závazků, vždy pochválí kvalitně odvedenou práci
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti včetně používání ochranných pracovních prostředků a zachování pořádku na pracovišti
- napomáhá žákům při ujasňování představ o reálné volbě dalšího vhodného studia a cíleně žáky motivuje k jeho dosažení
- vede žáky k sebehodnocení a využívání portfolia

Další strategie učitelů při utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u žáků jsou uvedeny v učebních osnovách, v charakteristikách jednotlivých vyučovacích předmětů.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vzdělávání všech těchto žáků probíhá formou individuální integrace do běžné třídy. Škola je ve starší zástavbě a nemá bezbariérový přístup. Nabízíme proto vzdělávání žákům, kteří nevyžadují bezbariérový přístup. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami škola zajišťuje potřebnou podporu, vytváří jim vhodné podmínky a činí taková opatření, která jim pomohou zmírnit či odstranit potíže při vzdělávání a podpoří jejich osobnostní růst. Škola využívá podpůrná opatření, která se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Ve škole působí poradenské pracoviště, které se podílí na podpoře vzdělávání těchto žáků. Škola poskytuje 1. stupeň podpůrných opatření i bez konzultace a rozhodnutí PPP či SPC. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně poskytuje škola na základě konkrétních doporučení PPP nebo SPC. Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Zásady pro práci se žáky se SVP

- začlenění žáka do kolektivu třídy, školy a vytvoření vstřícné přátelské atmosféry
- seznámení všech pedagogů s odlišnými vzdělávacími možnostmi žáka, zajištění jednotného přístupu všech vyučujících k žákovi
- vysvětlení spolužákům, jaké jsou důvody odlišného přístupu k žákům se SVP
- vytváření vhodného zázemí a odstraňování rušivých vlivů ve výuce
- zajištění kompenzačních pomůcek a umožnění žákům jejich používání
- respektování osobního pracovního tempa, úprava a střídání tempa práce
- pozitivní motivace a vedení žáka k pocitu spoluzodpovědnosti za své výsledky
- podpora žákovských činností, ve kterých jsou úspěšní
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině
- utváření optimálních podmínek pro rozvoj osobnosti dítěte kvalitní a pravidelnou spoluprací školy a rodiny
- zabezpečení pravidelné spolupráce mezi školou a pracovištěm, které diagnostikovalo SVP žáka

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Za 3 měsíce proběhne vyhodnocení PLPP. PLPP vyhodnotí třídní učitel, učitel daného předmětu a výchovný poradce. Na základě vyhodnocení proběhne úprava PLPP případně odeslání k vyšetření do PPP.
- Na základě rozhodnutí PPP a podepsání informovaného souhlasu zákonného zástupce bude vypracován IVP. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP vypracuje třídní učitel, učitel daného předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Vyhodnocení IVP bude provedeno podle potřeby, nejméně 1x za rok.
- V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Při vzdělávání žáků se SVP škola spolupracuje s PPP v Jablonci nad Nisou, případně s SPC zaměřeným na konkrétní problematiku.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;

- Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále pedagogy: dyslektická asistentka, asistentka pro nápravu řeči, asistentka pro žáky se specifickými poruchami učení a chování a metodikem prevence.

- Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče v případě, že pro ně bude mít škola kvalifikované učitele

- **přehled předmětů speciálně pedagogické péče**

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- dyslektická náprava
- náprava vad řeči
- reedukace specifických poruch učení a chování

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Rozpoznání mimořádného nadání vyžaduje delší pozorování žáků při práci, rozbor výsledků jejich práce, rozhovory se žáky a jeho rodiči, pomoc psychologa.

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka.

- IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky;

- Školní poradenské pracoviště a péči o nadané žáky koordinuje výchovný poradce. Vzdělávání zajišťují učitelé vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka. Třídní učitel kontroluje a vyhodnocuje plnění IVP.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje a využívá konzultace se členy a pracovníky těchto institucí:

- Základní umělecká škola Jablonec nad Nisou, Podhorská 47, p.o.
- Klub lodních modelářů Admirál
- Atletika mládež - TJ Liaz Jablonec nad Nisou o.s.
- Kopaná mládež – FK Jablonec z.s.
- Basketbal, volejbal, plavání – TJ Bižuterie z.s.

- Lední hokej – TJ HC Jablonec nad Nisou
- Gymnastika – TJ Sokol Jablonec nad Nisou
- Házená – TJ Elektro-Praga Jablonec nad Nisou z.s.
- Doporučujeme mimořádně nadaným žákům zapojení do projektu Dětská univerzita při TU v Liberci

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce po doporučení PPP
- žáci s mimořádným nadáním mohou být při splnění podmínek uvedených ve školském zákonu přeřazeni do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku
- ve vyučovacích předmětech, které se vztahují k oblasti jejich nadání, dostávají žáci náročnější samostatné úkoly, včetně tvorby prezentací a referátů z učiva, řeší problémové úlohy a projekty překračující rozsah základního učiva, jsou pověřováni vedením skupin
- respektujeme jejich vlastní pracovní tempo, individuální postupy řešení úloh a situací
- individuálně jsou vedeni a zapojováni do soutěží včetně celostátních a mezinárodních kol
- směřování jsou k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou i mimo školu
- při respektování zvláštností těchto žáků jsou v osobnostní výchově vedeni k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Formativním charakterem vstupují do mnoha školních činností ve výuce i mimo ni. Obsah tematických okruhů průřezových témat je realizován formou integrace do vzdělávacích předmětů. Plánované začlenění do jednotlivých předmětů je uvedeno v následujících tabulkách.

Začlenění do výuky na 1. stupni

1. <u>Osobnostní a sociální výchova</u>					
1.1. OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1.1.1 Rozvoj schopností poznávání	Čj				
1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí	Vv	Vv	Vv		Př

1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace					Čj,Př
1.1.4 Psychohygiena					
1.1.5 Kreativita	Vv	Vv	Čj,Vv	Vv	Vv,Pč
1.2 SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
1.2.1. Poznávání lidí					M,VI,Př
1.2.2. Mezilidské vztahy			Čj		VI
1.2.3. Komunikace					Čj,VI
1.2.4. Kooperace a kompetice					Pč
1.3. MORÁLNÍ ROZVOJ					
1.3.1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					
1.3.2. Hodnoty, postoje, praktická etika					VI

2. <u>Výchova demokratického občana</u>	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
2.1. Občanská společnost a škola					
2.2. Občan, občanská společnost a stát				VI	
2.3. Formy participace občanů v politickém životě					
2.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI
3. <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u>	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
3.1. Evropa a svět nás zajímá					VI
3.2. Objevujeme Evropu a svět					VI
3.3. Jsme Evropané					VI

4. <u>Multikulturní výchova</u>	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
4.1. Kulturní difference					
4.2. Lidské vztahy			Prv		
4.3. Etnický původ					
4.4. Multikulturalita					

4.5. Princip sociálního smíru a solidarity			Prv		
--	--	--	-----	--	--

5. <u>Environmentální výchova</u>	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
5.1. Ekosystémy			Prv	Př	
5.2. Základní podmínky života			Prv	Př	Př,Pč
5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP					Př,Pč
5.4. Vztah člověka k prostředí			Prv	Př	Př,VI,Pč

6. <u>Mediální výchova</u>	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
6.1. RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
6.1.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj		Čj
6.1.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
6.1.3. Stavba mediálních sdělení					Čj
6.1.4. Vnímání autora mediálních sdělení					
6.1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj,Př
6.2. PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
6.2.1. Tvorba mediálního sdělení				Čj	
6.2.2. Práce v realizačním týmu					

Začlenění do výuky na 2. stupni

1. <u>Osobnostní a sociální výchova</u>	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Poznámky
1.1. OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
1.1.1 Rozvoj schopností poznávání	M				
1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí	Ov	Ov	Ov	Ov, Pč, Rv	
1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace				Pč, Rv	
1.1.4 Psychohygiena		Tv			
1.1.5 Kreativita	Vv	Vv	Vv	Vv,Ov	
1.2 SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
1.2.1. Poznávání lidí	Rv				

1.2.2. Mezilidské vztahy	Ov	Ov	Ov	Ov,D,Aj	
1.2.3. Komunikace	Čj,Aj, Rv	Čj,Aj, Rv	Čj,Aj, Rv	Čj,Aj, Rv	
1.2.4. Kooperace a kompetice		Rv	Rv	Rv	
1.3. MORÁLNÍ ROZVOJ					
1.3.1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ov	Ov	Ov, Rv	Ov, Rv	
1.3.2. Hodnoty, postoje, praktická etika	Ov	Ov	Ov	Ov, Rv	

2. <u>Výchova demokratického občana</u>	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Poznámky
2.1. Občanská společnost a škola	Ov	Ov	Ov		
2.2. Občan, občanská společnost a stát	Ov	Ov		Ov	
2.3. Formy participace občanů v politickém životě	Ov	Ov		Ov	
2.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Ov,D	Ov,D	D	Ov	

3. <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u>	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Poznámky
3.1. Evropa a svět nás zajímá			Z	Aj	
3.2. Objevujeme Evropu a svět	Aj	Aj, Z	Aj, Z	Aj	
3.3. Jsme Evropané			Ov	D,Ov	

4. <u>Multikulturní výchova</u>	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Poznámky
4.1. Kulturní difference	Ov	Ov	Ov		
4.2. Lidské vztahy	Ov	Ov, Rv	Ov		
4.3. Etnický původ		Ov	Ov,D	Ov,D	
4.4. Multikulturalita	Aj, Z			Aj	
4.5. Princip sociálního smíru a solidarity		Ov	Ov,Aj		

5. <u>Environmentální výchova</u>	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	
5.1. Ekosystémy	Př	Př	Př	Př	
5.2. Základní podmínky života	Př	Př,F	Př	Př,Aj	
5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP	Př, Z	Př	Př,F,Čj	Př,Aj,Čj, Z,F	
5.4. Vztah člověka k prostředí	Př,Ov	Př,Ov	Př,Čj	Př,Ov,Čj	

6. <u>Mediální výchova</u>	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Poznámky
6.1. RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
6.1.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj		Čj	
6.1.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	In			Čj	
6.1.3. Stavba mediálních sdělení	Čj				
6.1.4. Vnímání autora mediálních sdělení	In	Rv	Rv	Čj, Rv	
6.1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti	Ov	Ov	Čj	Ov,Aj	
6.2. PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
6.2.1. Tvorba mediálního sdělení	Čj	Čj, In	Čj	Čj	
6.2.2. Práce v realizačním týmu		In	Čj		

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	ROČNÍK					Celkem předměty	Z toho *DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	38	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	+1	+1	3	3	3+1	12	3
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie		Informatika				+1	1	2	1
Člověk a jeho svět		Prvouka Přírodověda Vlastivěda	2	2+1	2+1	1+0,5 1+0,5	2 2	15	3
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Celková časová dotace			20	22	25	25	26	118	16

*disponibilní časová dotace

Nepovinné předměty

vyučované pro přihlášené žáky nad rámec učebního plánu 1. stupně.

Nepovinný předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Etická výchova		1	1	1	1
Sportovní a pohybová výchova	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova - keramická tvorba	1	1	1	1	1
Šikovné ruce				1	1
Francouzský jazyk				1	1

Nepovinné předměty

vyučované pro přihlášené žáky nad rámec učebního plánu 2. stupně.

Nepovinný předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Šikovné ruce	1	1	1	1
Výtvarná výchova - keramická tvorba	1	1	1	1
Francouzský jazyk	1	1		

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	ROČNÍK				Celkem předměty	Z toho *DČD
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	3+1	4	4	4	16	1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk	Francouzský jazyk Německý jazyk (ruský jazyk)			3	3	6	
Matematika a její aplikace		Matematika	3+1	4	4	4	16	1
Informační a komunikační technologie		Informatika	1				1	
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	1+1	2	2	2		1
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	12	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	1+1	28	7
	Chemie	Chemie			1+1	1+1		
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1+1	1+1		
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudebně dramatická výchova	1	1			10	
	Výtvarná výchova	Hudební výchova Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Rodinná výchova	1	1		1	11	1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	1+1	1+1		
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	+1	1	4	1
Volitelné předměty			1	3	1	1	6	6
Celková závazná časová dotace			29	30	31	32	122	18

*disponibilní časová dotace

Volitelné předměty pro 2. stupeň

Volitelný předmět	ROČNÍK			
	6.	7.	8.	9.
Cvičení z českého jazyka	1	1	1	1
Cvičení z matematiky	1	1	1	1
Chemicko-biologická praktika			1	1
Práce v dílně		1		
Sportovní výchova	1	1	1	1

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí je ve ŠVP rozpracován do konkrétních vyučovacích předmětů. Skladba předmětů respektuje závazný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje vytyčené vzdělávací priority školy a aktuální vzdělávací podmínky. Disponibilní časová dotace je v učebním plánu 1. stupně využita k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí. V učebním plánu 2. stupni rovněž a to i formou volitelných předmětů. V přehledu hodin učebního plánu je disponibilní časová dotace oddělena + znaménkem.

Volitelné předměty

Žáci 2. stupně jsou povinni si vybrat z uvedené nabídky příslušný počet hodin volitelných předmětů. Konkrétní nabídka volitelných předmětů je upřesněna v ročním plánu podle podmínek školy a zájmu žáků.

Informační a komunikační technologie

Znalosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru všichni žáci získají od 4. do 6. ročníku ve vyučovacím předmětu informatika. V 7. ročníku základní uživatelské dovednosti si zdokonalí v hodinách předmětu praktické činnosti, který je v tomto ročníku věnován využití digitálních technologií. Při výuce jsou třídy děleny na skupiny tak, aby každý žák měl možnost pracovat u počítače samostatně.

- anglický jazyk je součástí povinné výuky od 1. ročníku pro všechny žáky
- obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce tvoří v učebním plánu 2. stupně čtyři tematické okruhy : Práce s technickými materiály, Využití digitálních technologií, Příprava pokrmů a Svět práce.
- dramatická výchova netvoří samostatný předmět, ale je začleněna do jednotlivých vzdělávacích oblastí
- zařazení povinné plavecké výuky je naplánováno do 2. a 3. ročníku
- lyžařský kurz je organizován pro žáky 7. ročníku
- vodácké kurzy jsou organizovány pro žáky 2. stupně
- cyklistické kurzy jsou organizovány pro žáky 2. stupně

Výuka se řídí rozvrhem hodin. Na 1. stupni může probíhat v rytmu různě dlouhých hodin, musí však být dodrženy hygienické limity a zachována týdenní časová proporce pro jednotlivé předměty.

K učebním plánům jsou jako součásti výchovně vzdělávací činnosti školy přiřazeny celoškolní projekty, ročníkové projekty, exkurze a návštěvy kulturních představení jednotlivých tříd, jejichž časové zařazení je upřesněno každý rok v září v ročním plánu školy.

Celoškolní projektové dny

Podzimní a jarní cvičení v přírodě, Den Země, Školní olympiáda, výtvarné dílny organizované ŠD dvakrát ročně, které navazují na lidové zvyky a tradice.

Ročníkové projekty

„Příroda našeho okolí“, „Les“, „Město“, „Jablonecký okruh“, „Jablonecká secese“, „Z historie regionu“, „Návštěva v knihovně“, „Den v planetáriu“, „Návštěva naučné stezky“, zeměpisné vycházky, „Pravidla 1. pomoci v praxi“.

Exkurze

- do průmyslových výrobních - plasty, sklárny, kovovýroba, pekárny, stavební výroba, galvanizovna, bižutérní výroba, elektrotechnika

- do muzeí, na výstavy, do botanické zahrady a ZOO
- do střední odborné školy

Návštěvy kulturních představení

převážně podle nabídky Městského divadla v Jablonci nad Nisou a Eurocentra

PRAVIDLA HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ

Hodnocení žáka má motivační a diagnostickou funkci.

Bod	OBSAH
1	Zásady klasifikace a způsob získávání podkladů pro klasifikaci
2	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
3	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
4	Stupně hodnocení a klasifikace
5	Slovní hodnocení
6	Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku
7	Stupně hodnocení prospěchu
	Klasifikace předmětů teoretického zaměření
	Klasifikace předmětů praktického zaměření
	Klasifikace předmětů výchovného zaměření
8	Klasifikace chování
9	Výchovná opatření
	Kázeňská opatření
10	Komisionální zkoušky
11	Klasifikace žáka, který plnil povinnou docházku v zahr. škole
12	Kritérium pro bodové hodnocení testů a prací
13	Hodnocení žáků se specifickými poruchami učení nebo chování

Hodnocení žáků vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Vždy je třeba dbát, aby pedagogicky zdůvodněné, odborně správné hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků bylo :

jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné.

1. Zásady klasifikace a způsob získávání podkladů pro klasifikaci

- a. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- b. Při celkové klasifikaci učitel přihlíží k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.
- c. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.
- d. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učené výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Potom se přihlíží k systematickosti v práci žáka po klasifikačním období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- e. Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten učitel, který je projevu přítomen (popř. vykonává dozor). V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy.
- f. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky klasifikace do katalogových listů a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu. Ve třídách se slovním hodnocením se výsledek celkové klasifikace zapíše do upravených katalogových listů slovně.
- g. Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka získává učitel zejména:
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktické testy,
 - kontrolními pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učenými osnovami ŠVP,
 - analýzou různých činností žáka,
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP,
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- h. Žák II. stupně musí být z předmětu vyzkoušen alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně.
- i. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 dnů.
- j. Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu (do 25 minut).
- k. Termín písemné práce, která má trvat déle než 25 minut. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci budou s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a přibližným termínem zkoušky. Termín se zapisuje s týdenním předstihem do přehledu písemných prací na nástěnku ve sborovně.
- l. Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka.

2. Zásady, pravidla a metody pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení doplňuje a rozšiřuje ostatní formy hodnocení žáků učitelem a klasifikaci.

Smyslem sebehodnocení je podpořit orientaci žáků na zvládání problémů, překonávání překážek, posilování sebeúcty a jejich spoluzodpovědnosti, za výsledky vlastní práce i chování.

- Týká se jak výsledků učení, chování a práce žáků, tak cesty kterou k výsledkům došli.
- Vztahuje se vždy k předem dohodnutému úkolu, úseku nebo období.
- Dobře a pravidelně prováděné sebehodnocení přispívá k úspěšnému rozvoji všech klíčových kompetencí stanovených ve školním vzdělávacím programu.

Nástin metod sebehodnocení, které lze používat:

- Komunitní kruh
- Diskuze mezi učitelem a žákem
- Ústní vyjádření žáka
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde
 - jak bude pokračovat dál
- Hodnotící listy přizpůsobené věku žáků
- Dotazníky s uzavřenou odpovědí (ano,ne) nebo otevřenou odpovědí
- Volná tvorba, sebehodnotící dopisy, kresby, zprávy.
- Portfolia tj. soubory prací žáků vytvořené s pomocí učitele.
- Škola také žákům nabízí možnost využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí, dovedností,...

Chybu pedagogové školy chápou jako přirozenou věc v procesu učení. O chybě se s žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chybu chápou jako důležitý prostředek učení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- a. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- b. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- c. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- d. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

4. Klasifikační stupně v souladu s §15 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

1 Chování žáka se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

2 Výsledky vzdělávání žáka se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

3 Výsledky vzdělávání a chování žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů ŠVP, svým předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky na konci 1. pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

4 Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům.

5 Při hodnocení žáka na vysvědčení podle odstavců 1 a 2 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni

- 1 *prospěl(a) s vyznamenáním,*
- 2 *prospěl(a),*
- 3 *neprospěl(a).*
 nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle kritérií hodnocení žáků (vyhláška č. 48/2005 Sb., § 14)

prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí.

nehodnocen(a) není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na osvědčení vydaném školou stupni:

pracoval(a) úspěšně,
pracoval(a).

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

5. Slovní hodnocení v souladu s dikcí § 15 odst.2) vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami ŠVP

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Přístup ke vzdělávání

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 - uspokojivé Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost kolektivu. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob, dopouští se poklesků v mravním chování.

3 - neuspokojivé Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví ostatních žáků. Záměrně narušuje hrubým způsobem činnost kolektivu. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších závažných provinění.

6. Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

a. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch.

b. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

- c.** Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- d.** Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti.
- e.** Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- f.** Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

7. Stupně hodnocení prospěchu

a. Výsledky vzdělávání žáka ve vyučovacích předmětech se hodnotí 5 stupni prospěchu.

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

b. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

A. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

V souladu s požadavky učebních osnov ŠVP hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia,
- úroveň zapojování do diskuzí
- aktivita při práci v týmu

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá základní i rozšiřující učivo, přesně a uceleně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Účinně se zapojuje do diskuzí, řeší problémy a obhazuje svá rozhodnutí. Uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je pro tým přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá základní a rozšiřující učivo téměř úplně a přesně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Zapojuje se do diskuzí, s menší pomocí řeší problémy a obhazuje svá rozhodnutí. Aktivně pracuje v týmu, jeho působení je pro tým přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, nepodstatné mezery, základní učivo ovládá téměř úplně. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Uplatňuje poznatky podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Částečně se zapojuje do diskuzí, problémy řeší s pomocí učitele, svá rozhodnutí má snahu zdůvodnit. V týmu pracuje nepříliš aktivně, jeho působení je pro tým přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má závažné mezery v učivu a potíže při zvládnutí základního učiva. Při provádění intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev má nedostatky a je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Málo zapojuje do diskuzí. Práce v týmu se jen účastní, jeho působení není pro tým příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen jen málo kdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neovládá základní učivo a má v něm závažné a značné mezery. Při provádění intelektuálních a motorických činností má velmi podstatné nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Zákonitostí nedovede uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Grafický projev má vážné nedostatky. Závažné chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nezapojuje se do diskuzí. Spolupráci v týmu narušuje, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti má pracovní vyučování a praktika.

V souladu s požadavky učebních osnov ŠVP se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, aktivitu při práci v týmu,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností, schopnost sebehodnocení
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje. Aktivně překonává vyskytující se překážky, řeší problémy a obhájí svá rozhodnutí. Uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je pro tým přínosné.

Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele, s menší pomocí řeší problémy a obhajuje svá rozhodnutí. Aktivně pracuje v týmu, jeho působení je pro tým přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele, problémy řeší s pomocí učitele, svá rozhodnutí má snahu zdůvodnit. V týmu pracuje nepříliš aktivně, jeho působení je pro tým přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu. Získané poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele. Práce v týmu se jen účastní, jeho působení není pro tým příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen jen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané poznatky. V dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení, pomůcek a náradí, se dopouští závažných nedostatků. Spolupráci v týmu narušuje, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

C. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do *zvláštní tělesné výchovy* se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

V souladu s požadavky učebních osnov ŠVP se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu a schopnost sebehodnocení
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání a přístup k estetice,
- zapojení do diskuzí,
- aktivitu při práci v týmu,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Má zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu, projevuje k nim aktivní vztah. Účinně zapojuje do diskuzí, řeší problémy a obhájí svá rozhodnutí. Uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je pro tým přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, využívá svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Zapojuje se do diskuzí, s menší pomocí řeší problémy a obhájí svá rozhodnutí. Aktivně pracuje v týmu, jeho působení je pro tým přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (*dobrý*)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Částečně se zapojuje do diskuzí, problémy řeší s pomocí učitele, svá rozhodnutí má snahu zdůvodnit.

V týmu pracuje nepříliš aktivně, jeho působení je pro tým přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (*dostatečný*)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Málo se zapojuje do diskuzí. Práce v týmu se jen účastní, jeho působení není pro tým příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen jen málo kdy. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (*nedostatečný*)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Nezapojuje se do diskuzí. Spolupráci v týmu narušuje, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

8. Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy, během klasifikačního období.

Stupeň 1 - *velmi dobré*

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.

Stupeň 2 - *uspokojivé*

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

9. Výchovná opatření podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Pochvaly a ocenění ředitele školy

- **Pochvala ředitele školy** - ředitel může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy.
- **Školní cenu za FAIR PLAY** - může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit ředitel za dlouhodobé jednání podle zveřejněných zásad čestného jednání nebo za mimořádný čin lidskosti. Cena je spojena s věcným darem a právem zápisu do pamětní knihy školy.
- **Cena roku** - ředitel a Rada školy mohou žákovi udělit po projednání v pedagogické radě za vysoce záslužný čin přesahující rámec pochvaly, za vynikající úspěchy ve školní práci spojené se vzornou reprezentací školy Cenu roku, která je spojena s věcným darem a s právem zápisu do pamětní knihy školy.
- **Čestný list absolventa školy** - ředitel může absolventům školy, kteří úspěšně dokončili povinnou školní docházku v 9. ročníku a v průběhu školní docházky vzorně reprezentovali školu, udělit po projednání v pedagogické radě čestný list absolventa školy s právem zápisu do pamětní knihy školy.
- **Pamětní list absolventa školy** - ředitel může absolventům školy, kteří úspěšně dokončili povinnou školní docházku v 9. ročníku, udělit pamětní list absolventa školy.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pochvaly a ocenění třídního učitele

Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Udělení pochvaly a se zaznamená do dokumentace školy.

Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo:

- ***Napomenutí třídního učitele*** - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí.
- ***Důtka třídního učitele*** - ukládá třídní učitel za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti, časté zapomínání pomůcek; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy. O udělení důtky informuje třídní učitel ředitele školy.
- ***Důtka ředitele školy*** - ukládá ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění.

Třídní učitel oznámí uložení kázeňského opatření a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci (dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách) .

Uložení kázeňského opatření se zaznamená do dokumentace školy.

10. Komisionální a opravné zkoušky

- a. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- b. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- c. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- d. Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

e. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

f. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním.

g. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

h. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.

i. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy po dohodě se zkoušejícím učitelem v souladu se školním vzdělávacím programem.

j. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

11. Klasifikace žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole

a. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen „zkoušející škola“):

- zkoušku lze konat na základě žádosti zákonného zástupce žáka za období nejméně 1 pololetí šk. roku, nejdéle však za období 2 šk. roků
- ve všech ročnících z oboru český jazyk a literatura
- v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice a ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanoveného RVP
- na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru dějepis a vzdělávacího oboru zeměpis stanoveného RVP

b. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy, s výjimkou volitelných předmětů.

- Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel školy po dohodě se zkoušejícím učitelem v souladu se ŠVP školy.
- Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.
- Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka..
- Před konáním zkoušky podle § 18 odst. 1 předloží zákonný zástupce žáka řediteli školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.
- O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním.
- Po vykonání zkoušek podle § 18 vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování.

Na vysvědčení se uvede text:

„Žák(-yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona“.

Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18, zařazuje ředitel školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

12. Kritérium pro bodové hodnocení testů a prací

Učitelé běžně používají standardní kritérium, při diferencovaném zadání práce mohou použít pro výborné žáky náročné kritérium.

Standardní:

1	správně	90 % práce
2		75 %
3		50 %
4		25 %
5		24 % a méně

Náročné:

1	správně	92 %
2		79 %
3		51 %
4		30 %
5		29 % a méně

13. Hodnocení žáků se speciálně vzdělávacími potřebami.

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalostí příznaku postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na všech stupních vzdělávání.
- Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při hodnocení a klasifikaci.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků je třeba zvýraznit motivační složku hodnocení, hodnotit jevy, které žák zvládl. Při hodnocení je

- doporučeno užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu jevů, které žák zvládl apod.
- Žák se speciálně vzdělávacími potřebami může být hodnocen slovně i v případě, že ostatní žáci ve třídě jsou hodnoceni klasifikací. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci.
 - Pro každého žaka se speciálně vzdělávacími potřebami je vypracován individuální vzdělávací plán a to krátce, rámcově v písemné formě. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
 - Vhodným způsobem je ostatním žákům ve třídě sdělena podstata individuálního přístupu i způsobu hodnocení a klasifikace žaka se speciálně vzdělávacími potřebami.

Zásady hodnocení a klasifikace byly upraveny v pedagogické radě dne 26.1. 2012 a nabývají účinnosti dne 3.9. 2012.

AUTOEVALUACE ŠKOLY

Cílem autoevalulace je zabezpečit kvalitní práci školy, lépe poznat problémy a nalézt způsoby jejich efektivního řešení. Období provádění autoevaluace je dvouleté. Zaměřuje se na posouzení plnění cílů a úkolů, které si školy stanovila v jednotlivých oblastech.

Sledované oblasti	Využívané nástroje a sledované jevy
Program školy Soulad ŠVP a RVP	Naplnění cílů ŠVP ZV. Sledování uplatnění žáků, vztahy žáků ke škole, výsledky celostátních testů, výsledky kontrol, sledování zájmu veřejnosti o školu, spokojenosti rodičů. Dotazníkové šetření, pozorování, pohovor, diskuze, články v tisku.
Podmínky vzdělávání	Zázemí pro práci, kultura prostředí, kvalita odborných učeben a jejich využívání, podmínky k modernímu vyučování, vybavení žáků učebnicemi, možnosti relaxace. Pozorování, dotazníkové šetření.
Průběh vzdělávání	Plánování a příprava výuky, realizace a řízení vyučovací hodiny, motivace a hodnocení, klima výuky a aktivita žáků, vztahy komunikace, péče o integrované žáky, péče o talenty. Hospitace, výsledky žákovských činností, dotazník, spolupráce s rodiči.
Výsledky vzdělávání	Zjišťování výsledků, využívané nástroje, využívání získaných informací v další práci, přehledy klasifikace a hodnocení žáků, dovednostní testy CERMAT v 5. a 9. ročníku, úspěšnost žáků při přijímacím řízení, účast žáků a umístění v soutěžích, odpovědnost žáků za své učení. Úroveň výsledků práce školy.
Vedení a řízení školy	Rozvrhy hodin, školní řád, vnitřní informační systém, plánování, stanovení odpovědnosti, kultura školy, osobní růst zaměstnanců.

Lidské zdroje	Úvazky, aprobovanost výuky, kvalifikovanost.
Materiální zdroje	Vhodnost a velikost školy vzhledem k počtu žáků, technický stav budov, odborné učebny a jejich vybavení, vzhled učeben, vybavení knihovny, sportovní zázemí, vybavení učebnicemi, vybavení pomůckami, vybavení ICT, využívání materiálního vybavení.
Finanční zdroje	Přiměřenost a čerpání rozpočtu, evidence čerpání, mimorozpočtové zdroje.
Vedení pedagogické dokumentace	Kontroly třídních knih a výkazů, přehledy, záznamy, katalogové listy, osobní listy.

Časový rozvrh sebehodnocení

<i>činnost</i>	<i>termín</i>
1. Zpracování strategie vlastního hodnocení školy (plán, organizační zabezpečení, realizace, zpracování výsledků a zprávy, prezentace a publikování)	květen – srpen
2. Návrh struktury vlastního hodnocení školy	srpen – září
3. Projednání struktury a metodiky VHŠ s pedagogickou radou	do konce září
4. Ustavení skupin hodnotitelů	říjen
5. Rozdání listů a jiných pracovních materiálů hodnotitelům	listopad
6. Průběh vlastního hodnocení školy	prosinec - duben
7. Předání a zpracování výsledků (ŘŠ nebo jím pověřená skupina)	květen
8. Vypracování zprávy	červen – září
9. Projednání výsledků VHŠ v pedagogické radě	do 31. října
10. Využití zprávy o VHŠ (publikování, vyhodnocení, přijetí opatření)	listopad
11. Zpětná vazba (úprava koncepce, organizace školy, rozpočtu, kontroly...)	listopad – prosinec

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice, prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. V 6.- 9. ročníku čtyři hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku je povinně volitelný předmět Cvičení z českého jazyka, který se vyučuje jednu hodinu týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné jsou žáci děleni do skupin. Dovednosti, které si žáci v rámci tohoto předmětu osvojují jsou důležité pro úspěšné získávání poznatků ve všech dalších oborech. Žáci se učí mezilidské komunikaci, vyjadřují své pocity, potřeby a názory, vnímají prostřednictvím jazyka okolní svět i sebe sama. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností. Součástí výuky jsou i návštěvy knihovny, divadla a práce s knihou.

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k :

- chápání jazyka jako nezbytného nástroje vzdělávání
- osvojení jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací
- aplikaci naučených poznatků a pravidel
- užívání správné terminologie jazykové i literární
- využívání různých zdrojů informací /slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet/
- osvojení kritického myšlení
- samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení
- výstižnému a kultivovanému vyjadřování vlastních myšlenek a názorů v písemném i ústním projevu
- porozumění různým druhům psaných i mluvených projevů
- čerpání poučení z literárních pramenů
- upevňování sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- rozvíjení tvořivosti, emocionálního a estetického vnímání a pozitivního vztahu k umění založeném na uměleckém textu
- dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

Součástí předmětu jsou tato průřezová témata:

OSV – komunikace

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MV – stavba mediálních sdělení

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se všechny složky vzájemně prolínají.

ČESKÝ JAZYK, 1. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
<u>Komunikační a slohová výchova</u> žák - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	žák - provádí zrakovou a sluchovou analýzu a syntézu slova - čte slabiky, slova a jednoduché věty - čte psací písmo - rozumí přečtené větě, reprodukuje její obsah, odpoví na otázku - orientuje se v krátkém textu - rozumí krátkým napsaným nebo mluveným pokynům - snaží se správně a srozumitelně vyjadřovat	Čtení - zraková a sluchová cvičení (analýza a syntéza) - čtení písmen, slabik, slov - čtení krátkých vět - čtení krátkých celků - čtení psacího písma - orientace v textu – článek, nadpis, řádek, odstavec - krátký text s jednoduchým úkolem nebo otázkou - správná výslovnost - srozumitelnost řeči	1.1.1.– osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - HV - rytmizace textu, text písňe, říkadla - M – určování počtu písmen, slabik, slov, vět - M-čtení slovních úloh 1.1.1.– sociální rozvoj - poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě) - PRV- vypravování - DV – volný čas
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	zvládá základní návyky při psaní	<u>Základní návyky při psaní</u> - správné sezení - držení tužky, plnicího pera - umístění sešitu a jeho sklon - hygiena zraku	

• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky	• píše psací písmena velké a malé abecedy • píše slabiky, slova a věty s interpunkcí, diakritickými znaménky • opisuje, přepisuje text podle předlohy • píše diktát jednotlivých písmen, slabik, slov a vět • orientuje se v liniatuře • vytváří si základy rukopisu	Psaní • uvolňovací cviky • orientace v liniatuře • prvky jednotlivých písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky) • malá a velká písmena • slabiky, krátká slova a jednoduché věty • opis a přepis podle předlohy • diktát, autodiktát • základy rukopisu (čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu)	• Vv - uvolňovací cviky výroba přání (Vánoce, Den matek)
<u>Jazyková výchova</u> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <u>Literární výchova</u> • přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku • člení krátká slova na slabiky, slabiky na hlásky • poznává písmena abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám • pojmenuje a používá diakritická znaménka • čte a přednáší báseň, říkadlo, rozpočítadlo • reprodukuje text – pohádka, vyprávění	• věta, slovo, slabika, hláska • písmeno malé, velké, tištěné a psané • tečka, čárka, otazník, vykřičník • poslech pohádek, příběhů ze života dětí, z přírody, o zvířatech, ... • rozpočítadla, hádanky, říkadla, • přísloví, básně • přednes říkadel, krátkých básní • reprodukce textu - pohádka, vyprávění Základy literatury • říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, básník, spisovatel, kniha, časopis	• Vv – ilustrace příběhu • Dv – dramatizace pohádky

ČESKÝ JAZYK, 2. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
<u>Komunikační a slohová výchova</u> žák - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročností - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky	- zdokonaluje plynulé čtení - čte s porozuměním - porozumí přiměřenému textu naslouchá textu - nacvičuje tiché čtení - vypravuje nahlas podle pokynů učitele - spisovně se vyjadřuje ve větách - upevňuje základní komunikační pravidla (hlásí se) - aktivně se zapojuje do rozhovoru - dbá na správné dýchání, intonaci a tempo řeči - je schopen vyjádřit svůj názor a zážitky v krátkém mluvním cvičení - upevňuje základní hygienické návyky při psaní - zdokonaluje techniku psaní - zdokonaluje estetickou úroveň písemného	Čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychle, uvědoměle) - vyjadřovací schopnosti (naslouchání textu) - správné užívání výrazových prostředků - mimojazykové prostředky (mimika a gesta) - vyjadřovací schopnosti (pozdrav, oslovení, omluva, prosba) Sloh - vyprávění zážitků z víkendů, prázdnin - naslouchá druhému mluvenému slovu Psaní - správné sezení při psaní - procvičování správných tvarů písmen - nácvik bezchybného opisu a	- Vv – obrázek k četbě 1.1.2. Sebepoznání 1.2.3. Komunikace - Vv – vlastní výtvarný doprovod - Tv – uvolňovací cviky ruky - Vv- obrázek v písance

• kontroluje vlastní písemný projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti	projevu • učí se psát opravy písmen, slov, vět • upevňuje si znalosti gramatiky • umí řadit ilustrace podle posloupnosti • vypráví podle obrázkové osnovy	přepisu slov, vět • nácvik opravy: vyhledávání chyb ve vlastním písemném projevu Sloh • obrázková osnova	• 1.1.2. Sebepoznání • Prv – roční doby
<u>Jazyková výchova</u> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • odůvodňuje a píše správně: i, y po tvrdých a měkkých souhláskách • odůvodňuje a píše správně: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • odůvodňuje a píše správně: ú, ů • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc • odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné	• rozlišuje a vyjmenuje samohlásky dlouhé a krátké • rozlišuje a umí vyjmenovat měkké, tvrdé a obojetné souhlásky • zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek • rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • zná gramatiku psaní ú, ů ve slově • rozezná význam slova • objasňuje význam slova • rozlišuje vlastní jména, osob a zvířat • pozná párové souhlásky na konci slova • napíše velké písmeno na začátku věty, u vlastních jmen osob a zvířat • pozná konec věty • tvoří ze slov smysluplné věty • zná druhy vět: oznamovací, tázací, rozkazovací • poznává druhy vět	• hlásky • hlásky • slabiky • slovo • podobu • věty • seřadí věty v textu (dějová	• Vv – obrázky písmen (veselá abeceda) • M – počítáme hlásky ve slově a slabikách • Hv – vytleskávání slabik • Hv – rytmičtější slova, říkanek • Prv – obrázky zvířat, řemesel • Vv- obrázky k učivu

jazykové i zvukové prostředky <u>Literární výchova</u> • čte a přednáší z paměti a ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• zná a používá interpunkční znaménka • čte plynule a přiměřeně rychle, nahlas i potichu přiměřené texty • využívá literární text jako zdroj informací a prožitků • rozlišuje prózu a poezii • vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm • dramatizuje přečtený text • podle pokynů učitele odpovídá na otázky z literárního textu	posloupnost) • plynulé čtení (přiměřeně rychle) • volná reprodukce • prožitková čtení • naslouchá textu • první pokusy o vlastní tvorbu • recitace básně • divadelní představení (prožitek) • správné používání výrazových prostředků • dramatizace příběhů, pohádek • vyprávění pohádek, divadelního představení	• Pč – stříhání kartiček (slov, vět) • Vv – doplnění textu obrázkem (vlastní výtvarný doprovod)
--	---	---	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
<u>Komunikační a slohová výchova</u> žák - plynule čte s porozuměním, texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- zdokonaluje se v plynulém čtení, - čte potichu i předčítá nahlas - orientuje se v textu slyšeném i čteném, - čte s porozuměním a využívá četbu jako zdroj poznatků - vypravuje podle osnovy - popíše věrohodně předmět - telefonuje - vypravuje zážitky - dodržuje hygienické návyky a estetickou úroveň písemného projevu - zdokonaluje techniku psaní, úpravu písemného projevu - upevňuje si znalosti gramatiky - napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici - řadí obrázky podle děje a děj vypráví	- umělecký populární a naukový text - uplatnění přirozené intonace - vyjadřovací schopnosti - omluva, žádost, zpráva - vypravování a popis - jednoduchá osnova - právné psaní - automatizace psacího pohybu - psaní a procvičování správných tvarů písmen - odstraňování individuálních nedostatků při opisu a přepisu - vyprávění pohádky a povídky	- Vv - ilustrace 1.1.5. - vnímání mediálních sdělení, - vést k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku 6.1.1. - Vv doplnění textu obrázkem

<u>Literární výchova</u> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárními texty podle pokynů učitele a podle svých schopností <u>Jazyková výchova</u> • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená a podřazená a vyhledává v textu slova příbuzná • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • odůvodňuje velké písmeno na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• rozlišuje prózu a poezii, využívá literární text jako zdroj informací a prožitku • vyjadřuje pocity z přečteného textu a názory o něm • rozlišuje prózu a poezii • rozlišuje hlavní žánry dětské literatury • poznává a vyhledává přiměřenou literaturu dle svého zájmu • tvoří slova souřadná, nadřazená, podřazená a slova opačného významu • určí slovní druhy, předložky, spojky • pozná předložky • odůvodní a doplní i/y do slov • vyjmenuje obojetné souhlásky • vyjmenuje vyjmenovaná slova a používá pravopis • rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova a osvojuje si pravopis • rozlišuje názvy obcí a ulic • řadí slova podle abecedy	• správně používá výrazové prostředky – přednes básně, • reprodukce textu • naslouchá textu a mluvenému slovu • líčení atmosféry příběhu • základy literatury: poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) • pokusy o vlastní tvorbu; • dramatizace pohádky • slovní zásoba • slova souřadná, nadřazená, podřazená • slova opačného významu, • vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná • tvarosloví • ostatní slovní druhy • vyjmenovaná slova • znělé a neznělé souhlásky • velká písmena • abeceda	• 1.2.2. • lidské vztahy, princip slušného chování, tolerance, empatie, vžití se do role druhého • Tv -znázorňování i/y • Prv -živočichové a rostliny
---	---	--	--

• užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	• pozná podstatné jméno • určí rod, číslo, pád podstatného jména • pozná sloveso • určí osobu, číslo a čas sloves • rozezná věty jednoduché, souvětí	• podstatná jména • slovesa • skladba • věta jednoduchá, souvětí, spojky a jejich funkce	
--	--	---	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 4. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Jazyková výchova</u> - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje ve větě kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	žák - rozpozná větu jednoduchou a souvětí - spočítá počet vět v jednodušších souvětích - rozlišuje mezi slovem mnohoznačným a jednoznačným a uvede jejich příklad - najde v textu slova souznačná a vymyslí další příklady - rozlišuje spisovnou a hovorovou češtinu - seznámí se s rozdílným užíváním obou druhů - rozezná slova lichotná, hanlivá a slova bez citového zabarvení - seznámí se se všemi deseti druhy slov - rozezná slovní druh jednoznačně určitelného plnovýznamového slova - vyhledá slova se stejným kořenem a oddělí u nich část předponovou a příponovou - vyjmenuje příklady slov se stejným kořenem - seznámí se s funkcí koncovky v tvarosloví - seznámí se s pravopisem slov s předponami od-, nad-, pod-, před-, vz-, roz-, bez-, ob-, v-, vy- - vyčásuje slovesa v přítomném, budoucím a	- věta jednoduchá, souvětí - význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma - slovní druhy - stavba slova – kořen, část příponová, předponová a koncovka	

• vyhledává základní skladební dvojici • užívá vhodných spojovacích výrazů	minulém čase • určí u sloves osobu a číslo • seznámí se s pravopisem psaní koncovek u sloves v přítomném čase • určí rod podstatného jména • na základě tvaru koncovek v určitých pádech určí vzor podstatného jména • pomocí vzorů podstatných jmen určí i/y v koncovce podstatného jména • vyhledá v jednoduché větě základní skladební dvojici • spojí dvě jednoduché věty vhodným spojovacím výrazem, aby nezměnil smysl sdělení	• základní skladební dvojice • souvětí	
<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchých sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozlišuje spisovnou a	• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • napíše pozvánku se všemi důležitými údaji • vyplní jednoduché tiskopisy – složenku, dodací lístek • na základě přiměřeně složitěho sdělení vytvoří telegram • z přiměřeně složitěho sdělení vytvoří sms • seznámí se s pravidly telefonování na policii, záchrannou službu a hasiče • vybere ze sdělení podstatné údaje, které by mohl zanechat na záznamníku • seznámí se s rozdíly ve výslovnosti	• pozorné a plynulé čtení • pozvánka, oznámení, jednoduché tiskopisy • komunikační žánry – pozdrav, oslovení, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení	• Př – chování ve stavu ohrožení

nespisovnou výslovnost • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých děl • volně reprodukuje text podle svých schopností	v jednotlivých částech republiky • odhadne, která výslovnost daného slova je spisovná a která nespisovná • sestaví osnovu jednoduchého vyprávění • vypráví na základě osnovy jednoduchý příběh • seznámí se s postupem při popisování osob, věcí a činností • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých děl • volně reprodukuje text podle svých schopností	• vypravování • popis	• VV – obrázková osnova
---	--	--	---

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Jazyková výchova</u> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici - označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	žák - vyhledává slova se stejným kořenem a oddělí u nich část předponovou, příponovou - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - rozlišuje základní význam předpon - rozpozná všechny slovní druhy - určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen - skloňuje podstatná jména podle vzorů - pozná podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý a několikanásobný - určí větu jednoduchou, spojuje věty v souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy v souvětí - rozpozná spojovací výrazy a vhodně je používá - vyjmenuje řady vyjmenovaných slov - rozpozná slova příbuzná a tvary	- slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova (kořen, část předponová, příponová a koncovka), odvozování slov předponami a příponami - tvárosloví-slovní druhy, tvary slov a jejich třídění - podstatná jména - skladba-základní skladební dvojice - práce s větou - skladba-věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč-nepřímá řeč - spojovací výrazy(slovní druhy) - tvárosloví - pravopis-lexikální-vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s	1.2.3 komunikace

• zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	vyjmenovaných slov • zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit • pozná podmět a přísudek • užívá shodu podmětu s přísudkem, píše správně i/y • vyhledává různé podměty • užívá několikanásobných podmětů ve větách	y/ý uvnitř slov a hledání slov příbuzných • shoda podmětu s přísudkem, přísudek slovesný • podmět vyjádřený a nevyjádřený • podmět několikanásobný	
<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • píše správně po stránce	• čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu • vytváří zkrácený zápis textu, volně reprodukuje text • kriticky přistupuje ke zpravodajství a reklamě • pokusí se hledat informativní, zábavní a reklamní sdělení • vyjadřuje se v běžných komunikačních situacích • reprodukuje jednoduché texty • předvede dovednost vypravovat • kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu • seznámí se s rozdíly ve výslovnosti v určitých částech ČR, odhadne výslovnost daného slova ve spisovné i nespisovné formě	• uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů • tiché čtení s porozuměním • vyhledávání klíčových slov, vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku • porovnávání názorů, tolerance • řešení konfliktních situací • mluvený projev-vyjadřovací schopnosti v běžných situacích • členění vět, frázování, síla a barva hlasu-pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog, mimika, gesta • spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu-nářečí, slang	• Vv-ilustrace • V1, Př - výpisky • 6.1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti • 6.1.1. Kritické čtení • 1.1.3. Seberegulace a sebeorganizace • 6.1.3. • stavba mediálních sdělení

obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• sestaví osnovu osnovu textů • podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje, zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu • napíše dopis, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení • popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu • používá tiskopisy a dokáže je vyplnit • sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základě výstižnosti textu	• orientace ve stavbě textu • členění na odstavce • dopis • popis předmětu, děje, pracovního postupu, osoby • tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací listky • SMS zpráva, e-mail	• Inf - e-mailová adresa, psaní zprávy
---	--	---	--

ČESKÝ JAZYK – MLUVNICE, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch - samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	žák - na základě znalostí a dovedností získaných v hodinách čj a literatury a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých schopností a individuální slovní zásoby spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ,zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování - v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky, pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku " Od šestky do devítky" - na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	- hláskosloví - spisovná výslovnost - zvuková stránka věty - slovní přízvuk - slovotvorný základ, přípona, předpona - slova příbuzná - stavba slova - střídání hlásek při odvozování - skupiny hlásek při odvozování - zdvojené souhlásky - skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně - předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-; předložky s/se, z/ze - i/y po obojetných souhláskách - orientuje se v PČP, SMČ,SSČ, SSJČ - druhy slov - druhy podstatných jmen, jejich tvary a pravopis, skloňování vlastních jmen osobních a místních - druhy přídavných jmen, jejich skloňování a stupňování, příslušný pravopis - zájmena, druhy zájmen, skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj - druhy číslovek, jejich užívání a skloňování	- odborné termíny a cizí slova ve všech vyučovacích předmětech - odborné termíny a cizí slova z rodiny a nejbližšího okolí - odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech - přejímání slov z angličtiny a němčiny - základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině - informatika - využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech - ve všech vyučovacích předmětech

• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	• na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i písemné	• slovesa • základní větné členy a příslušný pravopis • předmět, příslovečné určení, přívlastek • věta jednoduchá a souvětí • tvoření vět • stavba textová • přímá řeč	• ve všech vyučovacích předmětech • nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení, v rámci kterých žáci vytváří jazykové projevy na základě zadaných kom. situací • mediální výchova - tvorba med. sdělení (uplatněna bude pouze první část - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) • ve všech vyučovacích předmětech • nepostradatelnou součástí výuky je stálé opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných • občanská výchova • zeměpis ČR • dějepis • hudební výchova
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	• znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu lexikálního, slovotvorného, morfologického, syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí	• pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• na základě znalostí a dovedností získaných v hodinách jazykové, slohové, komunikační, literární výchovy, na základě vlastní četby a sledování vhodných médií se snaží rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a snaží se zdůvodnit jejich užití	• jazyk a jeho útvary • jazykověda a její složky	

ČESKÝ JAZYK – MLUVNICE, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ,zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování	- slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma - odborné názvy - slovní zásoba a způsoby jejího obohacování - odvozování pomocí předpon a přípon - skládání slov - zkracování slov, zkratky, zkratková slova	- odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech - přejímání slov z angličtiny a němčiny - základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině
samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky,pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku " Od šestky do devítky"	orientuje se v PČP, SMČ,SSČ, SSJČ	- informatika - využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	- opakování učiva o podstatných a přídavných jménech, o zájmenech, o číslovkách - odchylné tvary některých podst. jmen označujících části těla - skloňování a užívání vztažných zájmen - některé obtížnější slovesné tvary - slovesný rod činný a trpný - příslovce - předložky - spojky - částice - citoslovce	ve všech vyučovacích předmětech
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v	na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i	- věty dvojčlenné a jednočlenné - větné ekvivalenty - druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce - základní větné členy, jejich vnitřní členění	- ve všech vyučovacích předmětech - nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení, v rámci kterých žáci vytváří jazykové projevy na základě

souvětí	písemné	- a příslušný pravopis • předmět, příslověčné určení, přívlastek; jejich vnitřní členění a příslušný pravopis • větné členy několikanásobné • vedlejší věty přísudkové, podmětne, předmětne, příslovečné, přívlastkové • stavba větná • tvoření vět • stavba textová	zadaných kom. situací • mediální výchova - tvorba med. sdělení (uplatněna bude pouze první část - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	• znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu lexikálního, slootovného, morfologického, syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí	• pravopis lexikální, slootovný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• ve všech vyučovacích předmětech nepostradatelnou součástí výuky je stále opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných

ČESKÝ JAZYK – MLUVNICE, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ,zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování	- slovní zásoba a tvoření slov - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	- odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech - přejímání slov z angličtiny a němčiny - základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině
samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky,pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku " Od šestky do devítky	orientuje se v PČP, SMČ,SSČ, SSJČ	- informatika - využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	- opakování probraného učiva - nepravdivosti u některých jmen vzoru píseň a kost - jména kraticí kmenovou samohlásku - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - skloňování zájmena týž/tentýž - slovesný vid - tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého - přehled slovesných tříd a vzorů, jejich využití ve spisovném jazyce	ve všech vyučovacích předmětech
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i písemné	- procvičení dosud probraného učiva - doplňek a vedlejší věta doplňková - zápor - významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větě - větné členy v přístavkovém vztahu	- ve všech vyučovacích předmětech - nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení , v rámci kterých žáci vytváří jazykové projevy na základě zadaných kom. situací - mediální výchova - tvorba med. sdělení (uplatněna bude pouze

		• znázornění stavby věty jednoduché • souvětí podřadné a souřadné • tvoření vět • stavba textová	první část - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	• znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu lexikálního, slovo tvorného, morfologického, syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí	• pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• ve všech vyučovacích předmětech • nepostradatelnou součástí výuky je stálé opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• na základě znalostí a dovedností získaných v hodinách jazykové, slohové, komunikační, literární výchovy, na základě vlastní četby a sledování vhodných médií se snaží rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a snaží se zdůvodnit jejich užití	• útvary českého jazyka • jazyková kultura • jazyky slovanské	• občanská výchova • zeměpis ČR • dějepis • hudební výchova

ČESKÝ JAZYK – MLUVNICE, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	žák • na základě znalostí a dovedností získaných v hodinách čj a literatury a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých schopností a individuální slovní zásoby spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• hláskosloví • spisovná výslovnost • zvuková stránka věty • psaní a výslovnost slov přejatých	• odborné termíny a cizí slova ve všech vyučovacích předmětech • odborné termíny a cizí slova z rodiny a nejbližšího okolí
• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frázemech	• na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ,zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování	• slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení • slova jednoznačná a mnohoznačná • synonyma, homonyma, antonyma • odborné názvy • stavba slova a tvoření slov a pravopis s tím související • způsoby obohacování slovní zásoby • skládání slov a zkracování • zkratky a zkratková slova	• odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech • přejímání slov z angličtiny a němčiny • základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině
• samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	• v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky,pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku " Od šestky do devítky"	• orientuje se v PČP, SMČ,SSČ, SSJČ	• informatika • využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech
• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	• tvarosloví a z něj vyplývající pravopis	• ve všech vyučovacích předmětech

• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i písemné	• skladba a z ní vyplývající pravopis	• ve všech vyučovacích předmětech • nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení, v rámci kterých vytváří jazykové projevy na základě zadaných kom. sit. • mediální výchova - tvorba med. sdělení (uplatněna bude pouze první část - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	• znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu lexikálního, slovoslovného, morfologického, syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí	• pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• ve všech vyučovacích předmětech • nepostradatelnou součástí výuky je stálé opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• na základě znalostí a dovedností získaných v hodinách jazykové, slohové, komunikační, literární výchovy, na základě vlastní četby a sledování vhodných médií se snaží rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a snaží se zdůvodnit jejich užití	• jazyky slovanské • vývoj českého jazyka • útvary českého jazyka • jazyková kultura	• občanská výchova • zeměpis ČR • dějepis • hudební výchova

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - odlišuje spisovný a nespisovný projev - zapojuje se do diskuse - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá zásad studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	žák - identifikuje nespisovné výrazy v psaných a mluvených projevech - nahrazuje je spisovnými - naslouchá druhým a mluví, když dostane slovo, přiměřenou formou si bere slovo sám, mluví srozumitelně, volí vyhovující tempo řeči - ústně zformuluje písemné zadání úkolu - chápe odstavec jako myšlenkový celek - pozná a tvoří odstavce - tvoří osnovu textu o třech bodech	- texty s nespisovnými výrazy, opravy žákovských prací, záznamů z diktafonu - diskuse o třídních akcích - zadání v učebnici, testech - jednoduché vypravování, přímá řeč - popis předmětu, zvířete - vlastní pohádka, bajka	- ČJ- literatura:texty v čítance 6.6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - divadelní představení 6.6.3. Stavba mediálních sdělení - ČJ – sloh, vypravování - ČJ- literatura:inspirace klas. bajkou

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči - využívá zásady studijního čtení - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu psaní	žák - převypráví děj literárního úryvku, událost - popíše srozumitelně a věcně správně věc, zvíře, postup, prožitek, pocit, přírodu - vyjadřuje se výstižně, tj. bez opakování výrazů (být, má, který, říci, když) a dalších výrazů - přiměřeně gestikuluje, pracuje s melodií, tempem řeči, koordinuje řeč a tělo při monologu a dialogu - vyhledá klíčová slova, umí zpracovat výpisky a označit citaci (použít uvozovky), uvést zdroje - využívá média jako zdroje - tvorí texty s osnovou o více než třech bodech - ovládá strukturu klasického dopisu (datum, místo, oslovení, rozloučení, P.S.) - popíše člověka po vnější i vnitřní stránce - uspořádá svůj rodokmen - nastylizuje základní části životopisu	- vyprávění (opakování) - popis (opakování) - subjektivní popis (líčení) - dialog, monolog, - prvky rétoriky: tempo, síla hlasu, větná melodie, pauza, mimika, gesta, postoj - výpisky, citát, autorizace - dostupná média - strukturovaná osnova - dopis - vnitřní a vnější charakteristika - životopis	- popis postupu vyrábění ručního papíru verv - příprava jídla - Vv- hodiny, stroje, orloj (školní), šperky, počítače, labyrinty 6.1.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - ČJ- literatura, životopis Karla IV.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá základy studijního čtení	žák - snaží se analyzovat texty z různých médií, rozpoznává zprávy, oznámení (objektivní texty) od komentářů a dalších subjektivních textů - snaží se rozkrýt prvky reklamy, uvede příklady manipulování v televizní reklamě, vytvoří návrh funkční a přitom nezávadné inzerce - připraví si vhodné otázky a vystupování a zaznamená rozhovor s vybranou osobou (navazování na získané informace a odpovědi) - podle svých schopností zpracuje příspěvek do nultého čísla školního časopisu <u>zpracuje</u> výtah, výklad z naukového textu, přednese referát na dané téma	- zpráva, oznámení, rozhovor, komentář, úvodník, fejeton, reportáž - reklama, inzerát, pozvánka - rozhovor - publicistické žánry, časopis - výtah, výklad, referát	6.1.5. fungování a vliv médií ve společnosti 6.2.1. tvorba mediálního sdělení 6.2.2. práce v realizačním týmu

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - řídí diskusi - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá základy studijního čtení	žák - analyzuje texty z různých médií, rozpoznává zprávy, oznámení (objektivní texty) od komentářů a dalších subjektivních textů - rozliší různé typy sdělení, rozdíl mezi reklamou a zprávou, faktický a „fiktivní“ obsah - snaží se rozlišit zprávu od komentáře, uvede příklady manipulování v televizním zpravodajství, reklamě, reportážích z časopisů - zpracuje reportáž z pro něj nového prostředí, k téže akci řídí diskusi v kolektivu - charakterizuje vybranou osobnost - zpracuje úvahu o svém dalším směřování, studiu, vlastnostech - pokusí se o úvahu, fejeton v obecnější rovině - vypravuje a popisuje osobní zážitky - uspořádá si poznatky o funkčních stylech a jejich útvarech	- výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, klíčová slova, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu - komentář, televizní a jiné zpravodajství - diskuse, udílení slova, odejmutí slova - reportáž - charakteristika (opakování) - úvaha - fejeton - vypravování, popis (opakování) - funkční styly	6.1.4.vnímání autora mediálních sdělení 6.1.2. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

LITERÁRNÍ VÝCHOVA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	žák - dokáže samostatně a srozumitelně převyprávět děj přečtené ukázky nebo celé knihy, dokáže postihnout hlavní myšlenky a vyjádřit na dílo vlastní názor, jednoduše popíše jazyk literárního díla, dokáže vyhledat v textu odpovědi na zadané otázky, charakterizuje hlavní postavy, naučí se s patřičným přednesem básně podle vlastního výběru z nabízených možností - dokáže vysvětlit, co se mu v díle líbilo nebo nelíbilo, jaké pocity v něm dílo vzbuzuje, zda je podle jeho názoru dílo hodnotné, chápe význam četby, divadelního představení i filmu pro osobnostní rozvoj člověka - dokáže rozeznat základní literární druhy- poezii, prózu a drama, uvede jejich základní znaky a strukturu, používané jazykové prostředky - rozezná poezii epickou a lyrickou - rozliší literaturu uměleckou a věcnou - rozezná základní literární žánry a uvede jejich významné představitele a díla (pohádka, povídka, pověst, báje, bajka, román, píseň, básně , balada)	- v průběhu celého školního roku práce s nejrůznějšími úryvky různých literárních druhů (epika, lyrika, drama)a žánrů (pohádka, pověst, bajka, ...) - v průběhu celého školního roku referáty dle výběru žáků (každý žák 2 ústní a 2 písemné) zpracované podle určitých bodů - přednes naučené básně - viz předchozí body - návštěva divadla, uspořádání filmového představení ve škole nebo návštěva kina, nebo diskuse o filmech viděných v televizi - co je to literatura a její rozdělení na uměleckou a věcnou (příklady) - základní znaky poezie, prózy a dramatu – práce s úryvky - rozlišení poezie epické a lyrické - základní literární žánry: - pohádka – její znaky, rozdíl mezi pohádkou lidovou a autorskou (moderní), naši hlavní sběratelé lidových pohádek –Erben a Němcová + přehled jejich nejznámějších pohádek, autorské pohádky – K. Čapek (Devatero pohádek), J. Drda, V. Čtvrtek, atd.	- ČJ -jazyková výchova: obohacování slovní zásoby, komunikační a slohová výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev - OSV - komunikace - ČJ – komunikační a slohová výchova: mluvený projev (diskuse), naslouchání - ČJ – jazyková výchova: obohacování slovní zásoby, komunikační a sloh. vých.:čtení, mluvený projev

• vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• má přehled o významu a fungování knihovny, umí vyhledat v knihovně příslušnou knihu, zná výpůjční řád i podmínky přihlášení i co knihovna může nabídnout • na základě četby a filmu dokáže porovnat rozdíly ve zpracování • je schopen na základě četby vytvořit komiks ke kratšímu příběhu, je schopen vymyslet kratší pohádku nebo bajku	2. báje – její znaky, Staré řecké báje a pověsti 3. pověst – znaky, A. Jirásek – Staré pověsti české, Olbracht, Petiška, místní pověsti 4. povídka – znaky, B. Němcová – Divá Bára, K. Čapek, J. Tomeček, J. Hašek 5. bajka – znaky, Ezop, I. Olbracht – O mudrci Bidpajovi a jeho zvířátkách, K. Čapek 6. román – znaky, E. Štorch – historické romány, dobrodružné – J. Foglar, K. May, J. Verne, humoristické – K. Poláček 7. báseň – znaky (verš, rým, sloka), hádanky, říkadla, V. Nezval, E. Frynta, E. Lear, Hiršal, Žáček, J. Vodňanský 8. píseň – znaky, lidová píseň, básníci s kytarou (J. Nohavica, K. Kryl, J. Suchý,) 9. balada – znaky, K. J. Erben – Kytice (Vodník, Polednice, Svatební košile, ...), F. L. Čelakovský – Toman a lesní panna • návštěva městské knihovny, seznámení s knihovnou na základě objednané přednášky, seznámení s knihovnou ve škole • četba úryvku a porovnání se zhlédnutým filmem, popřípadě další srovnání knihy a filmu • tvorba komiksu k některému příběhu z knih J. Verna, E. Štorcha nebo k cestopisu Gulliverovy cesty apod. • napsání vlastní pohádky nebo bajky s vlastními ilustracemi	• Informační a komunikační technologie – vyhledávání informací • ČJ – komunikační a sloh. výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev • ČJ – komunikační a slohová výchova: čtení, písemný projev, jazyková výchova: pravopis • VV – umělecká výtvarná tvorba
--	--	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	žák - snaží se samostatně a srozumitelně převyprávět děj přečtené ukázky nebo celé knihy, dokáže postihnout hlavní myšlenky a vyjádřit na dílo vlastní názor, jednoduše popíše jazyk literárního díla, dokáže vyhledat v textu odpovědi na zadané otázky, charakterizuje hlavní postavy, naučí se s patřičným přednesem báseň podle vlastního výběru z nabízených možností - snaží se vysvětlit, co se mu v díle líbilo nebo nelíbilo, jaké pocity v něm dílo vzbuzuje, zda je podle jeho názoru dílo hodnotné, chápe význam četby, divadelního představení i filmu pro osobnostní rozvoj člověka - snaží se rozeznat základní literární druhy- poezii, prózu a drama, uvede jejich základní znaky a strukturu, používané jazykové prostředky - rozezná poezii epickou a lyrickou - rozliší literaturu uměleckou a věcnou - rozezná základní literární žánry a uvede jejich významné představitele a díla /pohádka, povídka, pověst, báje, bajka, román, píseň, báseň, balada/ a nově romanci, epos, satiru	- v průběhu celého školního roku práce s nejrůznějšími úryvky různých literárních druhů (epika, lyrika, drama) a žánrů (pohádka, pověst, bajka, ...) - v průběhu celého školního roku referáty dle výběru žáků (každý žák 2 ústní a 2 písemné) zpracované podle určitých bodů - přednes naučené básně - viz předchozí body - návštěva divadla alespoň jednou za pololetí, uspořádání filmového představení ve škole nebo návštěva kina, nebo diskuse o filmech viděných v televizi - zopakování učiva ze šestého ročníku – literatura umělecká a věcná, literární druhy, poezie epická a lyrická, základní literární žánry – pohádka lidová, autorská- nově:H. Ch. Andersen,báje – nově E. Petiška, , pověst – nově I. Olbracht, V Cibula,, povídka – nově O. Pavel, J. Žák, bajka – nově Krylov, La Fontaine, román – nově A. Dumas, báseň – nově rytmus, volný verš, obrazná pojmenování, slova	- ČJ -jazyková výchova: obohacování slovní zásoby - komunikační a slohová výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev - OSV - komunikace - ČJ – komunikační a slohová výchova: mluvený projev /diskuse/, naslouchání - ČJ – jazyková výchova: obohacování slovní zásoby - komunikační a sloh. vých.: čtení, mluvený projev

• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• /epigram/, tragédii, komedii dokáže se orientovat i v dalších literárních oblastech jako vědeckofantastická literatura, detektivní žánr, dívčí román • je schopen vymyslet krátkou říkanku, bajku, pověst nebo povídku • na základě četby a filmu dokáže porovnat rozdíly ve zpracování, dokáže zdramatizovat úryvek • vysvětlí souvislosti mezi vznikem písma, literatury a státy, dokáže jmenovat nejstarší písmo a kde se používalo, jmenuje významné starověké literární památky, včetně bible (dokáže vyprávět některé biblické příběhy) • jmenuje příklady nejstarších	stylově zabarvená – knižní, básnická, metafora, metonymie, personifikace, ukázky – J. Suchý, J. Kolář, J. Neruda, V. Nezval, J. Seifert, píseň – nově F. Šrámek, J. Suchý, I. Mládek, balada – nově další Erbenovy balady, J. Wolker • nové žánry: epos – znaky, Píseň o Rolandovi, satira /epigram/ - znaky, K. H. Borovský, J. Žáček, R. Křesťan, romance – znaky, J. Neruda – Romance o Karlu IV., tragédie – znaky, komedie – znaky, Z. Svěrák, L. Smoljak – Dlouhý, Široký a Krátkozraký, • sci-fi – charakteristika, J. Verne, J.R. R. Tolkien, A. Clarke. detektivka – A. C. Doyle /Pes baskerwilský/, dívčí román – S. Rudolf, ... • tvorba vlastní říkanky, či básně, pověsti nebo bajky a povídky na libovolné téma • četba několika úryvků určitého díla, zhlédnutí filmu, pokus o dramatizaci části díla popřípadě jeho sehrání • vznik literatury, klínové písmo, Epos o Gilgamešovi – ukázka, některá další literární díla starověku – s důrazem na Starý zákon – ukázky některých biblických příběhů	• ČJ – komunikační a slohová výchova: čtení, písemný projev • jazyková výchova: pravopis • VV – umělecká výtvarná tvorba • ČJ – komunikační a sloh. výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev • D – nejstarší civilizace, antické Řecko a Řím, utváření středověkých států, příchod Slovanů na naše území, počátky českého státu, románské a gotické umění, doba husitská • ČJ – komunikační a slohová
--	--	--	---

	dochovaných lit. památek řecké literatury • jmenuje příklady dochovaných lit. památek římské literatury • dokáže jmenovat nejčastější literární žánry středověku, uvede příklady známých lit. děl, zná fakta o počátcích literatury na našem území psané staroslověnsky a latinsky • vyjmenuje významné lit. památky staré české literatury ve 13. a 14. st. a husitské literatury	• starověká řecká literatura – Homérův epos Iliada a Odysseia – ukázka • starověká římská literatura – komedie od Plauta – ukázka, • středověké žánry: legendy, eposy z Francie, Anglie, Španělska, Německa, počátky literatury na našem území psané staroslověnsky – Život Konstantinův a Život Metodějův, píseň Hospodine pomiluj ny, latinsky psaná literatura v době románské – Život a utrpení sv. Václava, Kosmova Kronika česká – ukázka • počátky české literatury v době gotické – Dalimilova kronika, drama Mastičkář, česká lyrika, husitská literatura – Jan Hus a jeho dílo - ukázka, píseň Ktož sú boží bojovníci	výchova: čtení, mluvený projev
--	---	--	---------------------------------------

LITERÁRNÍ VÝCHOVA, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	žák - dokáže samostatně a srozumitelně převyprávět děj přečtené ukázky nebo celé knihy, dokáže postihnout hlavní myšlenky a vyjádřit na dílo vlastní názor, jednoduše popíše jazyk literárního díla, dokáže vyhledat v textu odpovědi na zadané otázky, charakterizuje hlavní postavy, naučí se alespoň jednu báseň - dokáže vysvětlit, co se mu v díle líbilo nebo nelíbilo, jaké pocity v něm dílo vzbuzuje, zda je podle jeho názoru dílo hodnotné, chápe význam četby, divadelního představení i filmu pro osobnostní rozvoj člověka - snaží se vymyslet vlastní báseň - na základě četby a filmu dokáže porovnat rozdíly ve zpracování, dokáže zdramatizovat úryvek - má přehled o významu a fungování knihovny, umí vyhledat v knihovně příslušnou knihu, zná výpůjční řád i podmínky přihlášení i co knihovna může nabídnout	- v průběhu celého školního roku práce s nejrůznějšími úryvky různých literárních druhů (epika, lyrika, drama) a žánrů (pohádka, pověst, bajka, ...) - v průběhu celého školního roku referáty dle výběru žáků (každý žák 2 ústní a 2 písemné) zpracované podle určitých bodů - přednes naučené básně - viz předchozí body - návštěva divadla, uspořádání filmového představení ve škole nebo návštěva kina, nebo diskuse o filmech viděných v televizi - tvorba vlastní básně na libovolné téma - porovnání filmového zpracování určitého díla s úryvky z knihy, popřípadě s divadelním zpracováním - návštěva městské knihovny, seznámení s knihovnou na základě objednané přednášky, seznámení s knihovnou ve škole	- ČJ - jazyková výchova: obohacování slovní zásob, komunikační a slohová výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev - OSV – komunikace - ČJ – komunikační a slohová výchova: mluvený projev /diskuse/, naslouchání - ČJ – komunikační a slohová výchova: čtení, písemný projev, jazyková výchova: pravopis - VV – umělecká výtvarná tvorba - ČJ – komunikační a sloh. výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev - Informační a komunikační technologie – vyhledávání informací

• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• vyjmenuje základní znaky renesance a humanismu, hlavní literární žánry tohoto období, některé významné představitele evropské i české a některá jejich díla • vyjmenuje základní znaky a žánry barokní literatury, významné představitele a jejich dílo • vyjmenuje základní znaky a žánry literatury klasicismu a osvícenství, významné představitele a dílo • popíše osvícenskou dobu v Čechách jako dobu národního obrození – popíše formování českého národa, charakterizuje tři základní období NO, důležité představitele každého období a jejich dílo • uvede základní znaky romantismu v Evropě a uvede hlavní představitele • zaměří se na český romantismus a jeho hlavní představitele • uvede základní znaky a žánry realismu, uvede hlavní představitele evropského realismu a jejich dílo • uvede základní znaky a žánry naturalismu a jeho hlavní představitele • popíše počátky realismu v Čechách a uvede jeho hlavní představitele	• renesance a humanismus – znaky, žánry, významní spisovatelé v Itálii, Francii, Španělsku, Anglii a jejich dílo /důraz na dílo Shakespeara a Cervantese/, v Čechách /Jan Ámos Komenský/ • evropské baroko – 16. – 17. st., znaky, žánry, významní evropští i čeští spisovatelé • klasicismus a osvícenství – 17.– 18. st., znaky, žánry, významní představitelé, doba pobělohorská v Čechách • co představuje pojem národní obrození, proč k němu došlo, jak probíhalo a jaký byl jeho význam, první období NO – generace Dobrovského, druhé období NO – generace Jungmannova, třetí období No –dějepisné dílo F. Palackého, počátky českého divadla, české divadlo Bouda – J. K. Tyl a jeho divadelní tvorba, ohlasová poezie – F. L. Čelakovský • romantismus –1. pol. 19. st., znaky, žánry, romantický hrdina, hlavní představitelé romantismu v Německu, Anglii, Francii, Rusku a Polsku • český romantismus – K. H. Mácha a jeho tvorba, K. J. Erben • realismus – 19. st., znaky, žánry, hlavní představitelé realismu v Rusku, Anglii a Francii – jejich dílo • naturalismus – 19. st., znaky, žánry, hlavní představitelé naturalismu ve francouzské literatuře • český realismus – K. H. Borovský a jeho dílo/epigramy/, B. Němcová, generace májovců /Hálek, Neruda/,	• D – renesance a humanismus, reformace v Evropě, český stát v 15. – 18. st., barokní kultura a osvícenství, klasicismus, utváření novodobého českého národa, revoluce 19. st., romantismus, české země v rámci Habsburské monarchie, realismus, poč. 20. st., 1. světová válka, vznik ČSR, situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – fašismus a nacismus
---	--	---	--

rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- uvede hlavní představitele českého naturalismu a jejich dílo - charakterizuje literaturu na přelomu 19. a 20. st., vyjmenuje hlavní literární směry a jejich znaky, jejich hlavní představitele a dílo - popíše charakteristické rysy české literární moderny, uvede hlavní představitele českého symbolismu, impresionismu a tzv. generace buřičů a jejich dílo - popíše vliv 1. světové války na literární tvorbu v době meziválečné - zaměří se na významná česká díla reagující na válečné události – hlavně na J. Haška a jeho Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války - vyjmenuje základní moderní směry 20. st., jejich znaky a hlavní představitele - charakterizuje hlavní české moderní směry meziválečné poezie a uvede jejich hlavní představitele a dílo - na základě četby úryvků, povinné četby a popisu literárních děl, jejich charakteristických rysů i života autorů je žák schopen zařadit některá významná díla k určité době, směru i k autorovi	ruchovci a lumírovci – odlišnosti v tvorbě, hlavní představitelé a jejich dílo, historická próza, realistické drama - český naturalismus – jeho představitelé, dílo - literatura na přelomu 19. a 20. st. – charakteristika, hlavní literární směry – symbolismus a impresionismus, hlavní představitelé, jejich dílo - česká literární moderna – symbolismus, impresionismus, generace buřičů ovlivněných anarchismem - meziválečná literatura – ohlas 1. sv. války ve světové literatuře, realistické romány zobrazující válku – jejich autoři - ohlas na válku v české literatuře, J. Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války - moderní směry poč. 20. st. – futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus, jejich znaky a hlavní představitelé, obrazové básně - česká poezie mezi válkami – proletářská poezie, poetismus a jeho představitelé - četba úryvků hlavních představitelů literárních směrů, jejich charakteristické znaky a struktura	ČJ – komunikační a slohová výchova: čtení, naslouchání
--	--	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení a názory na umělecké dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	žák - dokáže samostatně a srozumitelně převyprávět děj přečtené ukázky nebo celé knihy, dokáže postihnout hlavní myšlenky a vyjádřit na dílo vlastní názor, jednoduše popíše jazyk literárního díla, dokáže vyhledat v textu odpovědi na zadané otázky, charakterizuje hlavní postavy, naučí se s patřičným přednesem báseň podle vlastního výběru z nabízených možností - dokáže vysvětlit, co se mu v díle líbilo nebo nelíbilo, jaké pocity v něm dílo vzbuzuje, zda je podle jeho názoru dílo hodnotné, chápe význam četby, divadelního představení i filmu pro osobnostní rozvoj člověka - na základě četby a filmu dokáže porovnat rozdíly ve zpracování, dokáže zdramatizovat úryvek - popíše hlavní rysy české prózy mezi válkami, uvede hlavní představitele a jejich dílo	- v průběhu celého školního roku práce s nejrozličnějšími úryvky různých literárních druhů (epika, lyrika, drama) a žánrů (pohádka, pověst, bajka, ...) - v průběhu celého školního roku referáty dle výběru žáků (každý žák 2 ústní a 2 písemné) zpracované podle určitých bodů - naučí se alespoň jednu báseň - viz předchozí body - návštěva divadla, uspořádání filmového představení ve škole nebo návštěva kina, nebo diskuse o filmech viděných v televizi - porovnání filmového zpracování určitého díla s úryvky z knihy, popřípadě s divadelním zpracováním - česká próza mezi válkami – charakteristické rysy, představitelé a jejich dílo, hlavně psychologická literatura, tvorba K. Čapka	- ČJ - jazyková výchova: obohacování slovní zásoby, komunikační a slohová výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev - OSV – komunikace - ČJ – komunikační a slohová výchova: mluvený projev /diskuse/, naslouchání - ČJ – komunikační a slohová výchova: čtení, písemný projev, jazyková výchova: pravopis - VV – umělecká výtvarná tvorba - ČJ – komunikační a sloh. výchova: čtení, naslouchání, mluvený projev - D – 20. – 30. léta 20. st. v ČSR, vznik fašismu a nacismu a jeho důsledky pro svět a ČSR, okupace ČSR, 2. světová válka, důsledky

	• uvede hlavní představitele českého meziválečného drama, jejich dílo, významné divadelní scény • popíše stručně období 2. sv. války a okupace naší země, uvede vliv okupace a války na naši literaturu, vyjmenuje hlavní spisovatele, kteří reagovali ve svých dílech na okupaci a uvede některá díla • charakterizuje dobu poválečnou = druhou polovinu 20. st., popíše vliv války na světovou literaturu, uvede významné světové spisovatele, kteří popisují ve svých dílech válečná léta, vyjmenuje a charakterizuje hlavní poválečné literární proudy a uvede jejich hlavní představitele • popíše poválečnou dobu v Čechách, charakterizuje situaci české poválečné literatury, vysvětlí změny v literatuře s nástupem komunistické moci v únoru 1948, popíše úlohu spisovatelů v roce 1968 a opět návrat k totalitnímu režimu, objasní pojem samizdat, vyjmenuje některá samizdatová nakladatelství • vyjmenuje významné představitele české poválečné poezie a jejich dílo • vyjmenuje významné představitele české poválečné prózy a jejich dílo • vyjmenuje významné představitele českého poválečného dramatu a jejich dílo • na základě četby úryvků, povinné četby a popisu literárních děl, jejich charakteristických rysů i života	• české meziválečné drama – Osvobozené divadlo /Voskovec, Werich – jejich dílo/, „D“ E. F. Buriana • česká literatura v době okupace – charakteristika doby, ohlas okupace v poezii i v próze některých našich autorů • literatura 2. pol. 20. st. – charakteristika doby, reakce světové literatury na válku – stěžejní válečná díla, poválečné literární proudy a jejich představitelé – existencialismus, neorealismus, rozněhvaní mladí muži, beat generation, absurdní drama, postmoderní literatura, sci-fi • česká poválečná literatura v kontextu dějin- těsně po roce 1945, po únoru 1948, v roce 1968 a po roce 1968 - samizdat • česká poválečná poezie a její představitelé • česká poválečná próza a její představitelé • české poválečné drama a jeho představitelé, divadla malých forem, vliv absurdního dramatu • četba úryvků hlavních představitelů literárních směrů, jejich charakteristické znaky a struktura	války, poválečná situace v Evropě, studená válka, nástup komunismu v zemích východního bloku, poválečná situace v ČSR, Československo do únorového převratu, únor 1948 v ČSR, poúnorová situace až do roku 1968, ČSR po roce 1968 • HV – dílo některých českých i evropských písničkářů /Nohavica, Kryl,.../ v souvislosti s poezií
--	--	--	--

• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • snaží se rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	autorů je žák schopen zařadit některá významná díla k určité době, směru i k autorovi • na základě četby ukázek konzumní literatury a následné diskusi objasní rozdíl mezi konzumní a hodnotnou literaturou, podpoří své tvrzení příklady a vlastními názory	• hodnotná a konzumní literatura – rozdíly, zástupci konzumní literatury – harlekýnky, rodokapsy	• ČJ – komunikační a slohová výchova: čtení, naslouchání, jazyková výchova: obohacování slovní zásoby • ČJ – komunikační a slohová výchova: čtení, mluvený projev, naslouchání • MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
--	---	--	---

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	žák na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	- slovotvorný základ, přípona, předpona - slova příbuzná - stavba slova - střídání hlásek při odvozování - skupiny hlásek při odvozování - zdvojené souhlásky - skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně - předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-; předložky s/se, z/ze - i/y po obojetných souhláskách	- odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech - přejímání slov z angličtiny a němčiny - základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině
samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky, pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku „Od šestky do devítky“	orientuje se v PČP, SMČ, SSČ, SSJČ	- Informatika - využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	- druhy slov - druhy podstatných jmen, jejich tvary a pravopis, - skloňování vlastních jmen osobních a místních - druhy přídavných jmen, jejich skloňování a stupňování, příslušný pravopis - zájmena, druhy zájmen, skloňování zájmen - já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj - druhy číslovek, jejich užívání a skloňování - slovesa	ve všech vyučovacích předmětech
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě	na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i písemné	- základní větné členy a příslušný pravopis - předmět, příslovecné určení, přívlastek - věta jednoduchá a souvětí - tvoření vět - stavba textová - přímá řeč	- ve všech vyučovacích předmětech - nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení, v rámci kterých žáci vytváří jazykové projevy na základě zadaných kom. situací - mediální výchova - tvorba med. sdělení

a v souvětí			(uplatněna bude pouze první část - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosporný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	- znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu - lexikálního, slovosporného, - morfologického, syntaktického ve větě - jednoduché i v souvětí	- pravopis lexikální, slovosporný, morfologický, - syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- ve všech vyučovacích předmětech je - nepostradatelnou součástí výuky stálé opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných

VYČIENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	žák na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ,zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování	- slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma - odborné názvy - slovní zásoba a způsoby jejího obohacování - odvozování pomocí předpon a přípon - skládání slov - zkracování slov, zkratky, zkratková slova	- odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech - přejímání slov z angličtiny a němčiny - základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině
samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky,pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku „Od šestky do devítky“	orientuje se v PČP, SMČ,SSČ, SSJČ	- informatika - využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	- opakování učiva o podstatných a přídavných jménech, o zájmenech, o číslovkách - odchylné tvary některých podst. jmen označujících části těla - skloňování a užívání vztažných zájmen - některé obtížnější slovesné tvary - slovesný rod činný a trpný - příslowce - předložky - spojky - částice - citoslovce	ve všech vyučovacích předmětech
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy	na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i	- věty dvojčenné a jednočenné - větné ekvivalenty - druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce - základní větné členy, jejich vnitřní členění	- ve všech vyučovacích předmětech - nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení , v rámci kterých žáci vytváří jazykové projevy na základě zadaných kom. situací

gramatických jednotek ve větě a v souvětí	písemné	- a příslušný pravopis • předmět, příslověčné určení, přívlastek; jejich vnitřní členění a příslušný pravopis • větné členy několikanásobné • vedlejší věty přísudkové, podmětne, předmětne, příslovečné, přívlastkové • stavba větná • tvoření vět • stavba textová	• mediální výchova - tvorba med. sdělení (uplatněna bude pouze první část - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	• znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu lexikálního, slootovorného, morfologického, syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí	• pravopis lexikální, slootovorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• ve všech vyučovacích předmětech • nepostradatelnou součástí výuky je stálé opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	žák na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ,zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování	- slovní zásoba a tvoření slov - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	- odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech - přejímání slov z angličtiny a němčiny - základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině
samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky,pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku „Od šestky do devítky“	orientuje se v PČP, SMČ,SSČ, SSJČ	- informatika - využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	- opakování probraného učiva - nepravidelnosti u některých jmen vzoru píseň a kost - jména krácí kmenovou samohlásku - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - skloňování zájmena týž/tentýž - slovesný vid - tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého - přehled slovesných tříd a vzorů, jejich využití ve spisovném jazyce	ve všech vyučovacích předmětech
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i písemné	- procvičení dosud probraného učiva - doplňek a vedlejší věta doplňková - zápor - významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větě členu - větné členy v přístavkovém vztahu	- ve všech vyučovacích předmětech - nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení , v rámci kterých žáci vytváří jazykové projevy na základě zadaných kom. situací - mediální výchova - tvorba med. sdělení (uplatněna bude pouze první část -

		• znázornění stavby věty jednoduché • souvětí podřadné a souřadné • tvoření vět • stavba textová	uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	• znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu lexikálního, slootovorného, morfologického, syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí	• pravopis lexikální, slootovorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• ve všech vyučovacích předmětech • nepostradatelnou součástí výuky je stálé opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	žák na základě znalostí a dovedností získaných v hodinách čj a literatury a na základě vlastní četby a poslechu vhodných nosičů dle svých schopností a individuální slovní zásoby spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- hláskosloví - spisovná výslovnost - zvuková stránka věty - psaní a výslovnost slov přejatých	- odborné termíny a cizí slova ve všech vyučovacích předmětech - odborné termíny a cizí slova z rodiny a nejbližšího okolí
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	na základě předchozí jazykové praxe a předchozí výuky disciplín TVOŘENÍ SLOV a VÝZNAM SLOVA dle svých schopností a jaz.zkušeností rozlišuje a na vhodných příkladech dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ,zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování	- slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, homonyma, antonyma - odborné názvy - stavba slova a tvoření slov a pravopis s tím související - způsoby obohacování slovní zásoby - skládání slov a zkracování - zkratky a zkratková slova	- odborné názvy ve všech vyučovacích předmětech - přejímání slov z angličtiny a němčiny - základní poznatky o stavbě slova v angličtině a v němčině
samostatně pracuje s PČP a se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	v hodinách i při domácí přípravě využívá jazykové slovníky a příručky, pro přípravu na hodiny mluvnice především příručku „Od šestky do devítky“	orientuje se v PČP, SMČ,SSČ, SSJČ	- informatika - využití jazykových slovníků a příruček pro přípravu ve všech vyučovacích předmětech
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	na základě znalostí a dovedností získaných při předchozí výuce disciplíny TVAROSLOVÍ, na základě dovedností získaných ve slohové, komunikační a literární výchově třídí slovní druhy, v rámci svých kom. schopností jich vhodně využívá, v rámci svých možností ovládá i pravopis jednotlivých tvarů	tvarosloví a z něj vyplývající pravopis	ve všech vyučovacích předmětech
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle	na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích disciplínách a na základě vlastní četby a poslechu	skladba a z ní vyplývající pravopis	ve všech vyučovacích předmětech nedílnou součástí jazykové výchovy jsou mluvní cvičení, v rámci

komunikační situace rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	vhodných nosičů dle svých možností tvoří jazykové projevy ve formě ústní i písemné		kterých žáci vytváří jazykové projevy na základě zadaných kom. situací mediální výchova - tvorba med. sdělení (uplatněna bude pouze první část - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	znalostí a dovedností nabytých ve všech jazykových disciplínách využívá ke zvládnutí pravopisu lexikálního, slovtvorného, morfologického, syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí	pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- ve všech vyučovacích předmětech - nepostradatelnou součástí výuky je stálé opakování a upevňování znalostí a dovedností ze všech jazykových disciplín, především však z disciplín pravopisných

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk patří do vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace společně s jazykem mateřským. Cizí jazyk slouží žákům k získání základní jazykové gramotnosti. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně na ně reagovat, uplatňovat i prosazovat své názory, vyhledávat si informace a využívat je. Při výuce cizích jazyků klademe důraz především na následující životní kompetence – pochopit důležitost komunikovat v cizím jazyce, využívat dovednosti navázat kontakt, nebát se mluvit cizojazyčně.

Pojetí předmětu

Postupné osvojování anglického jazyka směřuje k tomu, aby žáci ovládali jazyk tak, aby dovedli:

- využít jazyka jako komunikačního prostředku, tj. prakticky se domluvit v jednoduchých běžných situacích
- poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice
- porozumět nejběžnější slovní zásobě a frázím v základních komunikačních oblastech
- pochopit smysl krátkých vyslechnutých sdělení i přečtených zpráv
- přečíst krátké jednoduché texty a vyhledat v nich potřebné informace
- odvodit pravděpodobný význam nových slov z kontextu
- stručně reprodukovat obsah přiměřeně obtížného textu
- napsat jednoduché krátké sdělení nebo zprávu
- používat dvojjazyčné, popř. elektronické slovníky
- dosáhnout úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

V osobnostní výchově směřuje výuka angličtiny k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k jazykovému vzdělávání
- pozitivní vztahy k jiným národnostem, jejich odlišnostem ve způsobu života, kultuře, náboženství
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost
- aby rozvíjeli představivost a tvůrčí přístup k činnostem

Charakteristika učiva

Jazyk je prezentován na reálných motivačních textech a výuka je založena na mezipředmětových vztazích.

Ve výuce anglického jazyka se na ZŠ využívají prvky systému Evropského jazykového portfolia. Získávání praktických dovedností žáka a hodnocení žáka, do jaké míry si tyto dovednosti osvojil, je zaměřeno na čtyři základní oblasti cizího jazyka:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Na 1. stupni ZŠ, zvláště pak v 1. a 2. ročníku je výuka založena na orálním principu. Cizí jazyk se pro děti musí stát zajímavou hrou. Od 3. do 4. ročníku využíváme učebnic Chit Chat, od 5. tř. a na 2. stupni ZŠ výuka probíhá podle učebnic Project 1 až Project plus z britského nakladatelství Oxford University Press, ale učitelé nepostupují pouze podle této řady učebnic, nýbrž si volí kombinaci výukových materiálů optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

K učebnicím se používají kazety s originálními nahrávkami, doplňující materiály z časopisů a dalších odborných publikací. Ve škole jsou k dispozici radiomagnetofony, slovníky, mapy, videa, DVD přehrávače, počítače i interaktivní tabule. Pro procvičování gramatických struktur, frází a hlavně pro rozvoj písemného projevu žáka je nedílnou součástí každé učebnice také pracovní sešit.

Žák by si měl **postupně** během základního jazykového vzdělání osvojit:

- **pravidla komunikace v běžných každodenních situacích** – pozdrav, poděkování, představování
- **jednoduchá sdělení** – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost, prosba, přání, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas, setkání, společenský program
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, město, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje, sport, stravování, oblékání, člověk a společnost, cestování, sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí i ČR
- **slovní zásoba a tvoření slov** – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, práce se slovníky, s příručkami
- **základní vztahy** – osobnostní - kdo, prostorové - kde, kam, časové – kdy, kvalitativní – jaký, který, jak, kvantitativní- kolik
- **základní gramatické struktury a typy vět** – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporů v různých slovesných časech, pořádek slov ve větě, ...

Formy a metody práce

Jazyk je prezentován na reálných motivačních textech a výuka je založena na mezipředmětových vztazích.

- hry
- ve spojení s hudební výchovou - písničky
- poslech
- imitace
- hraní rolí
- dramatizace
- praktické činnosti
- pozorování
- pomocí obrázků
- ve spojení s pohybovou výchovou
- ve spojení s výtvarnou výchovou
- ve spojení s dramatickou výchovou – říkanky, básničky, jazykolamy, dramatizace textu,
- projektová práce
- práce s počítačovými programy, PC prezentace
- práce se slovníky a mapami
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- práce s učebnicí a pracovním sešitem
- práce s gramatickými přehledy
- práce s doplňujícími nakopírovanými materiály
- práce s materiály z časopisů, novin a dalších publikací
- praktické procvičování, desetiminutovky
- ústní i písemné opakování
- práce s portfoliem a vlastním sebehodnocením
- kontakty s rodilými mluvčími
- návštěva anglicky mluvící země, pobyt v rodinách

Podklady pro hodnocení

učitelé získávají:

- soustavným a dlouhodobým pozorováním, kdy vyučující sleduje žákův vývoj, pokroky i obtíže, jeho snahu o zdokonalování se, snahu osvojit si možné maximum, žákův zájem o cizí jazyk, jeho aktivní účast na všech aktivitách, zaujetí pro plnění úkolů ve škole i doma, snahu napodobovat učitele, ale i snahu odlišovat se, být samostatný a svým způsobem originální, sleduje jeho radost z úspěchu a pokroku i jeho schopnost reálně posoudit své výsledky
- provádějí hodnocení různých aktivit, které umožňuje žákovi vnímat vlastní pokrok tj. pravidelnými krátkými zkouškami ústními i písemnými, didaktickými testy, projektovými pracemi

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

k učení

žák:

- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, poznává i své nedostatky, učí se, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, sám posuzuje a hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich – jazykové portfolio
- z různě obtížných cizojazyčných textů vyhledává, třídí a využívá informace a používá je v procesu učení i v praktickém životě

učitel:

- využívá co nejvíce příkladů z reálného života
- zařazuje taková cvičení a texty, které žákům umožní různé druhy sebehodnocení
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech i v reálném životě

komunikativní

žák:

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, dorozumění a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse
- vyjadřuje se i písemnou formou, napíše krátká jednoduchá sdělení
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, využívá je ke svému rozvoji a k zapojení se do společnosti
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem

učitel:

- vede žáky k průběžnému osvojování slovní zásoby a gramatických struktur potřebných k vyjadřování
- vede žáky k různým druhům komunikace v běžných situacích
- dává žákům příležitost pochopit nutnost průběžného jazykového vzdělávání

pracovní

žák:

- učí se využívat své poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- efektivně organizuje vlastní práci, dodržuje dohodnuté termíny a kvalitu práce

- využívá znalosti a zkušenosti získané při jednotlivých činnostech v zájmu vlastního rozvoje , své přípravy na profesi
- učitel:
- vyžaduje od žáků dodržení termínů a kvality odvedené práce
 - vede žáky ke kontrole a sebekontrole
 - vyžaduje dodržování vytvořených pracovních návyků a pravidel slušného chování

k řešení problémů

- žák:
- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit neúspěchem, učí se vytrvalosti a sebekontrole
- učitel:
- umožňuje žákům volit různé způsoby řešení
 - pracuje s chybou jako příležitostí, jak najít cestu k řešení či nápravě

občanské

- žák:
- učí se poznávat život lidí v různých částech světa, domluvit se s nimi, respektovat jejich odlišnou barvu pleti, kulturu, náboženství, odmítá útlak a hrubé zacházení
 - učí se chápat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy, které mohou být v různých zemích odlišné
 - uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- učitel:
- požaduje zodpovědný vztah k plnění povinností
 - vede žáky a usměrňuje jejich postoje a toleranci vůči jiným národům a národnostem

sociální a personální

- žák:
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, přijímá různé role při různých činnostech
 - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
 - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
 - účastní se rozhovorů, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, nebojí se vyjádřit svůj názor
- učitel:
- organizuje činnost žáků ve dvojicích i v různě tvořených skupinách, vede žáky ke spolupráci
 - umožňuje každému žákovi, aby byl úspěšný alespoň v některé činnosti či aktivitě
 - oceňuje snahu, pílí, podporuje sebedůvěru žáka, oceňuje jeho pokrok

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S výukou anglického jazyka se žáci začínají seznamovat v rámci jazykového kroužku již od 1. ročníku. Jedná se pouze o jednorodinovou dotaci týdně. S povinnou výukou v předmětu Anglický jazyk děti začínají ve 3. ročníku. V každém ročníku je pro první cizí jazyk dána 3 hodinová dotace a v jeho výuce žáci pokračují až do 9. třídy. Výuka probíhá zpravidla ve skupinách v rámci jednoho ročníku. Do těchto skupin jsou žáci zařazováni obvykle podle abecedního rozdělení třídy. Skupiny pracují v knihovně, ve třídách vybavených audiovizuální technikou nebo v počítačové učebně. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka na základní škole směřuje jak k ovládnutí tohoto cizího jazyka, tak k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Ve výuce Anglického jazyka se na ZŠ využívají prvky systému Evropského jazykového portfolia. Získávání praktických dovedností žáka a hodnocení žáka, do jaké míry si je osvojil, je zaměřeno na základní oblasti cizího jazyka - Listening (poslech), Speaking (mluvení), Reading (čtení), Writing (psaní).

Během prvních dvou ročníků ZŠ v rámci jazykového kroužku učitelé nepostupují podle konkrétní učebnice, ale využívají přirozenou zvědavost dětí a jejich potřebu znát základní slovní zásobu v oblastech jim nejpřirozenějších. Například rodina, pozdravy, hračky, barvy, zvířátka, základní počítání atd. Výuka probíhá formou her, písniček, pomocí obrázků i praktických činností.

Na 1. stupni ZŠ, zvláště pak v 1. a 2. ročníku je výuka založena na orálním principu. Cizí jazyk se pro děti musí stát zajímavou hrou. Od 3. do 4. ročníku využíváme učebnic Chit Chat 1,2 a od 5. ročníku Project 1 z britského nakladatelství Oxford University Press, kde je cílem zaujmout žáka mladšího školního věku a poskytnout mu zábavnou formou vstup do cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahu mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je zde omezen na nezbytné minimum. Slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je propojena s mateřským jazykem, ale také s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou.

Na 2. stupni ZŠ výuka probíhá podle učebnic Project 2 až Project plus z britského nakladatelství Oxford University Press, ale učitelé nepostupují pouze podle této řady učebnic, ale volí si kombinaci výukových materiálů optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejeфекtivněji dosaženo požadovaných výstupů. K učebnicím se používají kazety s originálními nahrávkami, doplňující materiály z časopisů a dalších odborných publikací. Ve škole jsou k dispozici radiomagnetofony, slovníky, mapy, videa, DVD přehrávače, počítače i interaktivní tabule. Pro procvičování gramatických struktur, frází a hlavně pro rozvoj písemného projevu žáka je nedílnou součástí každé učebnice také pracovní sešit.

Výuka podle učebnic Project poskytuje žákům možnosti monitorování vlastního pokroku ve výuce jazyka, je založena na mezipředmětových vztazích, kde se v anglickém jazyce žák dozví informace z různých oborů a činností, má možnost vlastní tvorby prostřednictvím jednotlivých projektů a prezentací. Tento kurz poskytuje žákovi solidní slovní i gramatický základ podávaný prostřednictvím praktických cvičení. Jazyk je prezentován na reálných a motivačních textech na principu, že každý jazyk je živoucí nástroj k tomu, aby se student jeho pomocí domluvil v praktickém životě mimo třídu nebo školu.

Hlavním cílem výuky tedy je, aby se žák co nejlépe domluvil v praktickém životě mimo třídu nebo školu.

ANGLICKÝ JAZYK, 1. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 1	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/gramatické struktury	
- uvědomí si, že lidé hovoří různými jazyky - aby se domluvil s lidmi z jiných zemí, musí on sám mluvit jiným jazykem než česky - nestydí se mluvit cizím jazykem, stává se to pro něho samozřejmostí Tento výstup RVP je udáván až po 3. ročníku ZŠ ↓ <u>1.1 Poslech</u> Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované promluvy (konverzace) s dostatkem času pro porozumění <u>1.2. Čtení</u> Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby <u>2.1 Ústní interakce (rozhovory)</u> Rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje <u>2.2 Písemný projev</u> Rozlišuje mezi grafickou a mluvenou podobou slova, Používá abecední slovník učebnice	- pozdraví, rozloučí se - představí se - osloví osoby jménem - postupně rozumí stále čtenějším anglickým pokynům učitele a reaguje na ně – průběžně v celém kurzu - uvědomí si, že jsou některá slova velmi podobná v češtině i v angličtině - pojmenuje základní barvy - počítá do dvanácti - vyjádří souhlas/nesouhlas - rozliší chlapce a dívky - reaguje na základní pokyny - poprosí, poděkuje - uvede svůj věk - vyjádří jednoduše pocity - pojmenuje členy rodiny - pojmenuje rodinné mazlíčky - pojmenuje další zvířátka - pojmenuje některé hračky - pojmenuje některé věci ve třídě - pojmenuje některé části lidského těla - pojmenuje některá slovesa pohybu - postupně se učí písničky, říkanky, fráze a různé hry (podle schopností dětí) - Získá základní informace o některých svátcích	- Hello/Goodbye - Hello, I am..... - Hello John, Hello Jane - Open, close, look at, listen and point, stand up, sit down, go into pairs/ groups of..., let's clap, take a card, let's play a game, go to... - a banana, a supermarket, a telephone, tennis, skateboard, snowboard, park, television, - Colour games - Numbers 1 – 12 Counting rhyme - Yes/ No - boys and girls / he / she - sit down, stand up, look, listen, clap your hands, jump, dance, point - please, thank you - How old are you? I'm... - I'm happy, I'm sad, - mum, dad, mother, father, brother, sister, - a dog, cat, fish, rabbit, snake,.... - a lion, elephant, hippo, crocodile, giraffe, - a car, doll, ball, train, teddy bear, ... - a pen, pencil, - head, shoulders, knees, toes, eyes, years, mouth, nose, - song - písnička - songs - písničky - Anglické písničky pro české dětičky - písničky z učebnic Chit Chat, - rýmování z učebnice Times for rhymes - Halloween, Christmas, Easter	- cizí jazyk se musí stát pro děti zajímavou hrou - při výuce se maximálně využívá názor pomocí obrázků, gest, reálných věcí, zvuků,.... - výuka je založena na orálním principu (žáci neumí číst ani psát) - využívá se propojení s výtvarnou, hudební, dramatickou a tělesnou výchovou - frekvence a střídání různých činností musí odpovídat schopnostem a únavě žáků - při 1 hodinové týdenní dotaci se musí pravidelně opakovat a procvičovat všechny výrazy z předcházejících hodin

ANGLICKÝ JAZYK, 2. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 1	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury	
- uvědomí si, že lidé hovoří různými jazyky - aby se domluvil s lidmi z jiných zemí, musí on sám mluvit jiným jazykem než česky - nestydí se mluvit cizím jazykem, stává se to pro něho samozřejmostí Tento výstup RVP je udáván až po 3. ročníku ZŠ ↓ <u>1.1 Poslech</u> Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované promluvy (konverzace) s dostatkem času pro porozumění <u>1.2. Čtení</u> Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby <u>2.1 Ústní interakce (rozhovory)</u> Rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje <u>2.2 Písemný projev</u> Rozlišuje mezi grafickou a mluvenou podobou slova, Používá abecední slovník učebnice	- pozdraví, rozloučí se - představí se - osloví osoby jménem - postupně rozumí stále četnějším anglickým pokynům učitele a reaguje na ně – průběžně v celém kurzu	- Hello/Goodbye - Hello, I am.... - Hello John, Hello Jane - sit down, stand up, look, listen, clap your hands, jump, dance, point, - Open, close, look at, listen and point, go into pairs/ groups of..., let's clap, take a card, let's play a game, Colour, sing a song, go to, come to me, listen and find, write, ...	- cizí jazyk se musí stát pro děti zajímavou hrou - při výuce se maximálně využívá názor pomocí obrázků, gest, reálných věcí, zvuků,.... - výuka je založena na orálním principu (žáci umí číst a psát jen velmi málo) - využívá se propojení s výtvarnou, hudební, dramatickou a tělesnou výchovou - frekvence a střídání různých činností musí odpovídat schopnostem a únavě žáků - při 1 hodinové týdenní dotaci se musí pravidelně opakovat a procvičovat všechny výrazy z předcházejících hodin
	pojmenuje základní barvy	Colour games, song	
	počítá do dvanácti	Numbers 1 – 12 Counting rhyme	
	vyjádří souhlas/nesouhlas	Yes/ No	
	rozliší chlapce a dívky	boys and girls / he / she	
	poprosí, poděkuje	please, thank you	
	uvede svůj věk	How old are you? I'm...	
	vyjádří jednoduše pocity	I'm happy, I'm sad, ...	
	pojmenuje členy rodiny	mum, dad, mother, father, brother, sister,	
	pojmenuje rodinné mazlíčky	a dog, cat, fish, rabbit, snake, bird, parrot, ..	
	pojmenuje další zvířátka	a lion, elephant, hippo, crocodile, giraffe, monkey, bug, horse,	
	pojmenuje některé hračky	a car, doll, ball, train, teddy bear, ...	
	pojmenuje některé věci ve třídě a školní předměty	a pen, pencil, bag, book, ruler, rubber,...	
	pojmenuje některé části lidského těla	head, shoulders, knees, toes, eyes, years, mouth, nose, - song - písnička	
	pojmenuje některá slovesa pohybu	songs - písničky	
	postupně se učí písničky, říkanky, fráze a různé hry (podle schopností dětí)	Anglické písničky pro české dětičky písničky z učebnic Chit Chat, rýmování z učebnice Times for rhymes	

ANGLICKÝ JAZYK, 3. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 1	Školní rozpracovaný výstup podle učebnice Chit Chat 1	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury	
<u>Výstup po 3. ročníku</u> <u>1. POROZUMĚNÍ</u> 1.1 Poslech Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované promluvy (konverzace) s dostatkem času pro porozumění 1.2. Čtení Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	• pozdraví, rozloučí se • představí se • osloví osoby jménem • pozná základní barvy • počítá do dvanácti • vyjádří souhlas/nesouhlas • postupně rozumí stále čtenějším anglickým pokynům učitele a reaguje na ně – průběžně v celém kurzu	STARTER UNIT • Hello/Goodbye • Hello, I am..... • Hello Superstars! Hello bugs! ♪ • Colour game • Numbers 1 – 12 Counting rhyme • Yes/ No • open, close, look at, listen and point, stand up, sit down, get into pairs/ groups of..., let's clap, take a card, let's play a game, go to...	• Hv - singing • Vv - drawing • M - counting, • Dv - rhymes
<u>2. MLUVENÍ</u> 2.1 Ústní interakce (rozhovory) Rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje	• pojmenuje základní školní potřeby, • udá jejich barvu, počet, velikost, délku • odpoví jednoduše na otázku „Co je to?“ • rozliší chlapce a dívky • reaguje na základní pokyny • poprosí, poděkuje • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 1 • pen, pencil, bag, rubber, ruler, book, • pencil case, colour, big, small, short, long • What 's this? • boys and girls • sit down, stand up, look, listen, point • please, thank you • Comic My friend is a monster	• Dv –rhyming, game • Dv – role playing
<u>3. PSANÍ</u> 3. Pisemný projev Rozlišuje mezi grafickou a mluvenou podobou slova, Používá abecední slovník učebnice	• pojmenuje školní nábytek, udá jeho barvu • počítá do dvaceti • uvede svůj věk • ve formuláři vyplní jméno, věk, bydliště, oblíbenou barvu • odpoví na otázku „Kolik ti je let?“ • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 2 • chair, table, clock, door, board, window, desk • The table is green. • Numbers 13 - 20 • How old are you? I'm... • Identity card , Superstar fan club • „How old are you?“ • Comic My friend is a monster	• M – counting • Dv – role playing

	- pojmenuje domácí zvířecí mazlíčky, - rozliší malý / velký - vyjádří tvrzení „Toto je...“ - zeptá se „Je to.....?“ - odpoví krátce kladně či záporně - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 3 - animals, pet, dog, cat, mouse, rabbit, fish, bird, spider, ...big, little ♪ - It's a - Is it a - Yes, it is. / No, it isn't. - Comic My friend is a monster	- Př – animals, - Hv - Člověk a svět -vztah ke zvířatům - Dv – role playing
	systematicky opakuje výrazy z prvních 3 lekcí	REVIEW A Play the game	
	- vyjádří své základní nálady a pocity - odpoví na otázku „Jak se máš?“ - rozliší části dne, použije v pozdravu - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 4 - Happy, sad, hungry, thirsty, angry, scared, tired - How are you? I am fine, thank you. - Good morning/ afternoon/ evening ♪ - Comic My friend is a monster	- Dv. – Miming - Dv - Greetings - Dv – Role playing - Hv - Singing
	- popíše části obličeje - popíše délku a barvu vlasů - vyjádří, že někdo něco má / vlastní - zazpívá písničku - vytváří masky - získá a vyhodnotí informace z četby - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 5 - face, hair, ears, eyes, nose, mouth, glasses - long, short, blond, dark - I have got,/ He has got/ She has got - My boyfriend Paul ♪ - My favourite face - Clank and Clinka - Comic My friend is a monster	- Hv – singing - Vv – drawing, cutting,... - Dv – role playing
	- vyjmenuje členy rodiny - vyjádří kolik členů rodiny má/ nemá - užívá spojku and - získá a vyhodnotí informace z četby - odpoví na otázku „Kdo je to?“ - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 6 - family, mum, dad, grandma, grandad, sister, brother, cousin, friend; How many....? - and - My family „Who 's this?“ - Comic My friend is a monster	- sociální vztahy – my family - Dv – role playing
	zopakuje si výrazy a struktury z lekcí 4 -6	REVIEW B Play the game	

	• pojmenuje části lidského těla • zazpívá písničku • vyjádří některá pohybová slovesa a zadává příkazy • vyjádří, že někdo něco má/ nemá • zeptá se, zda někdo něco má a odpoví • přečte s porozuměním krátký text, získá informace a odpoví na otázku • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 7 • body, head, arm, hand, leg, foot • The body song ♪ • clap, wave, kick, stamp, shake • Clap your hands! Stamp your feet! Wave arms! • You've got/ He's got/ She's got • Has it got? Yes, it has/ No, it hasn't. • Big Foot • The Loch Ness Monster • Comic My friend is a monster	• Hv – singing • Dv + Tv • Př – vývoj člověka • Z – GB, Scotland • Dv – role playing
	• pojmenuje běžné části oblečení • zazpívá písničku ♪ • přivlastní někomu něco • vyjádří - čím je to • poslouchá, čte, dramatizuje přiměřený text • vytváří masky • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 8 • shoes, T-shirt, coat, jeans, shirt, jacket, hat, jumper, skirt, + song ♪ • Kat's shoes, Jet's jumper, Nick's T-shirt • Who's this? • Waxworks museum, clown, pirate, policeofficer, cowboy • Comic My friend is a monster	• Hv – singing • reálie – muzeum voskových figurín • Dv – role playing • Vv – drawing, cutting... • Dv – role playing
	• pojmenuje běžné potraviny a • přiřadí je k jednotlivým chodům • vyjádří, že mu něco chutná • vyjádří, že něco má/ nemá rád • získá informace, zeptá se, zda někdo má něco rád a na podobné otázky odpoví • vyjmenuje své sportovní vzory • vybere zdravé a nezdravé potraviny • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 9 • pizza, chips, chicken, salad, fish, sausages, potatoes, vegetables, apples, oranges, bananas, chocolate, yoghurt, ice cream, gurgers, cereal, eggs • For breakfast/ lunch/ dinner • What do you like? • I like.../ I don't like • Do you like? Yes, I do/ No, I don't. ♪ • Sport Star food • Comic My friend is a monster	• reálie – odkud pocházejí některé potraviny • zdravý životní styl • Dv – jednotlivé chody • Hv – singing • naše sportovní vzory a zdravý životní styl • Dv – role playing

	systematicky opakuje výrazy a struktury z lekcí 7 - 9	REVIEW C Play the game	
	- vyjmenuje některá divoce žijící zvířata - dokáže utvořit množné číslo pod.jmen - zazpívá písničku ♪ - uvede některá zvířecí citoslovce - určí, co je na obrázku, vyjádří, že někde něco je - užívá neurčitý člen a/ an - využívá dřívější znalosti a roztřídí informace - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 10 - Wild animals, monkey, snake, lion, elephant, giraffe, hippo, crocodile, parrot, ostrich, eagle, penguin + animal song ♪ - Hiss,beep, roar, ssshhh - there is / there are + some countries - a/ an - I am a penguin, I am an eagle - Comic My friend is a monster	- Př – wild animals - Hv – singing - Z –Where are they from? - Dv – role-playing
	- pojmenuje své oblíbené věci a vyjádří, že někde jsou a uvede jejich počet - podle poslechu přiřadí věci k určitým osobám - používá krátké odpovědi - získává informace z četby - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 11 - TV, ball, radio, computer, poster, doll, video, aeroplane, umbrella, guitar, keyboard, videorecorder, telephone, CD player - Is there...? Yes, there is/ No, there isn't. - Are there...? Yes,there are/ No, there aren't. - What is in my room - Comic My friend is a monster	- Člověk a jeho svět – my favourite.... - Dv – role playing
	- poslouchá s porozuměním - nacvičuje čtení, přečte podle rolí - zazpívá písničku ♪ - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 12 - A detective story - Role-playing - Goodbye Superstars - Comic My friend is a monster	Dv – role playing
	zopakuje si výrazy a struktury z lekcí 10 – 12	REVIEW D Play the game	
	- vyjmenuje anglickou abecedu - zazpívá abecední rapovou písničku - vyhláskuje své jméno i další slova	ALPHABET RAP - Alphabet rap song ♪ - How do you spell?	Hv – singing
	- vyjmenuje dny v týdnu - vyjmenuje měsíce v roce	DAYS and MONTHS - The days of the week - The months of the year	Vv – drawing, cutting

	• vytvoří si svůj vlastní kalendář • vyjádří, co je dnes za den a ve kterém měsíci má narozeniny		
	• vytvoří si masku • porozumí příběhu, dramatizuje	HALLOWEEN • ghosts, monsters, witch, bat, spider, pumpkin • Trick or treat? A sweet	• reálie – celebration of Halloween • Vv – drawing, cutting
	• napíše jednoduché blahopřání • zazpívá vánoční koledu ♪ • pojmenuje tradiční vánoční předměty • porovná rozdíly mezi Vánoce v různých zemích	CHRISTMAS • Christmas cards, Merry Christmas, Happy NY • Christmas carols ♪ • christmas tree, present, snow, carp, salad, cake, turkey, roast potatoes, fish soup, biscuits, holly, mistletoe, reindeer • Jesus, Father Christmas, Santa Claus	• reálie – celebration of Christmas • Vv – drawing, cutting • Hv – singing
	• napíše jednoduché blahopřání • pojmenuje tradiční velikonoční předměty	EASTER • Easter card, Happy Easter • Easter eggs, Easter rabbit -BunnyBugs	• reálie – celebration of Easter • Vv – Easter eggs
	• získává základní místní informace • seznamuje se s postavami z různých zemí	OUR NEIGHBOURS • The Czech Republic, Austria, Poland, Germany, Slovakia, Great Britain, capital, Prague, London • Where are you from? I'm from...	• Z - geography information
	• získává základní informace o školství ve VB • porovnává české a britské školy	OUR SCHOOL • school, class, classroom, classmate,	• reálie – Czech and British school system

ANGLICKÝ JAZYK, 4. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 1	Školní rozpracovaný výstup Podle učebnice Chit Chat 2	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury	
Výstup po 3. ročníku↓ 1. POROZUMĚNÍ 1.1 Poslech Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované promluvy (konverzace) s dostatkem času pro porozumění 1.2. Čtení Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	opakuje si předchozí znalosti • pozdraví, rozloučí se, představí se • vyjádří svoji náladu, pocit • zeptá se na oblíbené věci, osoby, zvířata • zeptá se, zda má někdo něco rád • zeptá se „Co je to?“ a na takové otázky odpoví • vyjádří, že někdo něco umí/ na něco umí hrát • zazpívá písničku ♪	STARTER UNIT • Hello. What's your name? • How are you? I'm fine, thank you. • What's your favourite...? • Do you like...? Yes, I do./ No, I don't. • What's this? It's a... • Is it a...? Yes, it is / No, it isn't. • He/She can play the... • violin, drum, guitar, piano, trumpet, electric piano, electric guitar + a song ♪	• Hv – Singing
2. MLUVENÍ 2.1 Ústní interakce (rozhovory) Rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje 3. PSANÍ 3. Písemný projev Rozlišuje mezi grafickou a mluvenou podobou slova, Používá abecední slovník učebnice	• vyjádří, že něco umí/neumí a také odpoví na podobné otázky • získá a vyhodnotí informace z četby • porozumí příběhu, dramatizuje text • porozumí a reaguje na stále četnější anglické pokyny vyučujícího – průběžně během celého kurzu	UNIT 1 • I can/ I can't swim / Can you...?/Yes,I can/No, I can't. Are you a sports superstar? • Triathlon – the Super Sport • The Dragon Crown • Is that right? Put up your hand if..., What does it say? Look at line..., Please wait outside. Hide the questions and look at the picture. Copy this please. Look carefully. Put your head on the desk. Is it true or false?.....	• Dv – rhymes • Dv – role playing
	• pojmenuje místnosti v domě, v bytě • počítá do dvaceti • uvede, kde se která místnost nachází • zazpívá písničku ♪ • pojmenuje základní kusy nábytku • získá a vyhodnotí informace z četby • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 2 • house, flat, bedroom, bathroom, kitchen, living room, hall, upstairs, downstairs, • Where is the...? It's behind/ under the/ on the/ in the + song ♪ • cupboard, drawer, plant, picture, sofa, cooker, • There are three bedrooms upstairs • The Dragon Crown	• Hv – Singing • Dv – Role playing

	• zeptá se „Co se děje?“ + zazpívá pís. ♪ • pojmenuje základní nemoci • dává příkazy kladné i záporně • vybírá a třídí zdravé a nezdravé činnosti • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 3 • What's the matter? I've got a....+ song ♪ • Headache, stomach ache, sore throat, cold, I am ill • Dos /Don'ts - eat, drink/don't drink, go to sleep, play loud music, play outside, play a sport, ride a bike, doctor • Lots of....water, cola, fruit, sweets, healthy • The Dragon Crown	• Hv – singing . ♪ • Dv – role playing
	• zopakuje si výrazy z prvních 3 lekcí	REVIEW A • Play the game	
	• zeptá se a zjistí polohu určitého místa ve městě (odpoví pomocí předložek) • získá a zpracuje informace z textu • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 4 • Where is my hotel please? It's next to/ opposite the... • supermarket, cinema, sport centre, clothes shop, café, square, park, statue, market, castle, river, church, school, hotel, museum, swimming pool, computer shop • Turn left/right at...Go straight on/past • Excuse me. Village, town, city • The Dragon Crown	• Člověk a jeho svět • Dv – role playing
	• vyjádří to, co právě dělá i čím se zabývají/ nezabývají ostatní • zeptá se, kdo co momentálně dělá, odpoví na takové otázky • přečte a sám napíše pohled z prázdnin • získá a vyhodnotí informace z četby • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 5 • Present continuous tense • He/She is swimming, drinking, reading, diving, writing, eating, dancing, skipping, jumping, running, falling, playing football, sitting... • Is he/she? Yes, he is/ No, she isn't • What are you doing? I am • Dear...Love from....fantastic, holiday, beach, palm tree • The Dragon Crown	• Vv- drawing, cutting • Sloh – writing a postcard • Dv – role playing
	• vyjádří, jaké je počasí a dovede se také na tuto skutečnost zeptat • vyjádří, kam může jít za určitého počasí	UNIT 6 • It's sunny, hot, cold, windy, raining, snowing • Is it...? Yes, it is/ No, it isn't. • We can/ can't go to... • kite, boots, blowing, wind, weather, wet, here, there	• Člověk a příroda - weather

	- označí obrázkem na mapě jaké je kde počasí - přečte jednoduchou báseň - porozumí příběhu, dramatizuje text	- London, Dublin, Edinburgh, Liverpool, Oxford, Cambridge, Cardiff.... - The poem - The Dragon Crown	- Z - the map, English towns - Dv – role playing
	- získá a vyhodnotí informace z obrázků, z poslechu i z textu - získá a vyhodnotí informace z obrázků - Zopakuje si výrazy a struktury z lekcí 4 -6	REVIEW B - Hi Dad! Hello Kate! - A and B pictures - What is the same? What is different?	
	- zeptá se /odpoví - časový údaj - zeptá se i odpoví, který den, v kolik hodin má určitý školní předmět - jednoduše popíše svou třídu (školou) - vytvoří a používá rozvrh hodin - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 7 - What time is it? It's ...o'clock/It's half past.... - We've got...+ school subject - Have you got...? Yes, we have/No, we haven't - On + day / At + time - The names of the school subjects - class, lesson, break - The Dragon Crown	- reálie – British schools - Dv – role playing
	- vyjádří, které TV pořady má/nemá rád - pojmenuje některé druhy pořadů - vybere, co ho zajímá/ nudí/ - informuje na jakém TV kanále je prog. - určí čas, informuje, kdy co dávají - porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 8 - What TV programme do you like? - science fiction, films, animal programmes, sports programmes, quizzes, music programmes - comedies, cartoons - interesting, boring, scary, my favourite... - What channel is it on? - What time is it on? It's on at... - I am hiding - The Dragon Crown	- Pč - working with a programme - Dv – role playing
	- zopakuje dny v týdnu + předl. on - zeptá se, co někdo dělá ve volném čase - hovoří o svých zálibách a koníčcích - vytvoří si svůj přehled zálib - čte s porozuměním, informace využívá	UNIT 9 - the days of the week (revision) - present simple tense - What do you do on Saturdays and Sundays? - I read/ watch TV/ sleep/ listen to music/ ride my horse/ play computer games/ play games /volleyball/play football/ basketball/ play ice hockey/play the piano/ play the trumpet...	Člověk a jeho svět - hobbies and interests

	- v odpovědích • přečte a napíše krátký dopis • porozumí příběhu, dramatizuje text	• Do you go fishing in your free time? • I go swimming, walking, running, skating.... • hobbies, penfriend, best wishes • The Dragon Crown	• Sloh - letter writing • Dv – role playing
	• zopakuje si výrazy a struktury z lekcí 7 - 9 • přečte text s porozuměním, vybere správnou odpověď • spolupracuje, zahraje si stolní hru	REVIEW C • Play the game	
	• vyjmenuje některá divoce žijící zvířata • hovoří o tom, jak zvířata vypadají, kde žijí a čím se živí • využívá dřívější znalosti a roztřídí informace, odpovídá na otázky • porozumí příběhu, dramatizuje text • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 10 • Wild animals + food (revision) • Gorilla, frog, whale, fruit bat, polar bear, snowy owl, plants, meat, insect • Present simple – He/She/It • What does theeat? It eats/ doesn't eat... • It flies/doesn't fly. It swims/ it doesn't swim.... • Does it...? Yes, it does. No, it doesn't. • in a hot place, in grassland, in the sea, in forests, in rivers.. • The Dragon Crown	• Př – wild animals • Z –Where do they live? • Dv – role playing
	• vyjádří minulost slovesa být, mít • získá z četby informace o pravěkých zvířatech, porovná s jejich dnešní podobou a vyjádří souhlas/nesouhlas • používá krátké odpovědi • zazpívá písničku . ♪ • porozumí příběhu, dramatizuje text	UNIT 11 • Past simple tense (to be, to have) • It was/ wasn'tThey were..... • It/they had.....they had no.... • mammoth, dinosaur, T. Rex, diplodocus, fish eater, meat eater, plant eater • first, alive, toes, neck, front/back feet, tail, centimetres, tall, small, hooves, tusks, bad, sharp, strong, claws, jaws, afraid • They were big, they were bad . ♪ • Comic The Dragon Crown	• D – prehistoric animals • Hv – singing . ♪ • Dv – role-playing
	• poslouchá s porozuměním • nacvičuje čtení, přečte podle rolí,	UNIT 12 • Stone soup – a story	

	- dramatizuje text - zazpívá písničku 🎵 - porozumí příběhu, dramatizuje text	- Goodbye Superstar - comic The Dragon Crown	- Dv – role playing - Hv – singing 🎵 - Dv – role playing
	- přečte text s porozuměním, odpoví - spolupracuje, zahraje si stolní hru - zopakuje si výrazy a struktury z lekcí 10 - 12	REVIEW D Play the game – the snake	
	- počítá do 100, číslovky využívá při nákupu - zazpívá nákupní písničku 🎵	HIGH NUMBERS - Numbers 1 – 100 - Shopping song 🎵	Hv – singing 🎵
	- vyjmenuje dny v týdnu - vyjmenuje měsíce v roce - vytvoří si svůj vlastní kalendář - vyjádří, kolikátého je dnes/včera, ve kterém dni a měsíci má narozeniny	DATES and ORDINAL NUMBERS - The days of the week (revision) - The months of the year (revision) - Ordinal numbers and the dates	Vv – drawing, cutting
	- napiše jednoduché blahopřání - zazpívá vánoční koledu 🎵 - pojmenuje tradiční vánoční předměty - vytvoří adventní kalendář	CHRISTMAS - Christmas cards, Merry Christmas, Happy NY - Christmas carols 🎵 - Advent calendar	- reálie – celebration of Christmas - Hv – singing 🎵 - Vv – drawing, cutting
	- napiše jednoduché blahopřání - zazpívá novoroční písničku 🎵	NEW YEAR - Happy New Year - New Year habits and celebration (Old lang sine)	- reálie – New Year celebration - Hv – singing 🎵
	- zazpívá valentinskou písničku 🎵 - vytvoří a napiše Valentýnské přání	VALENTINE'S DAY - Valentine's song 🎵 - Making and writing a Valentine's card	- Hv – singing 🎵 - Vv – drawing, cutting
	pochopí popis práce, použije recept, (upeče palačinku)	PANCAKE TUESDAY Make a pancake	Člověka a svět práce – making a pancake
	poslouchá s porozuměním	SAINT GEORGE AND THE DRAGON the story about St. George	

	• nacvičuje čtení, přečte podle rolí, • dramatizuje text	• revision from all the course	
	• pracuje s mapou • vyhledá ČR a její sousedy • vyhledá Velkou Británii • jmenuje velká města v ČR / VB	THE UNITED KINGDOM AND IRELAND • The United Kingdom, England, Wales, Scotland, Northern Ireland, the Republic of Ireland, capital, flag, London, Cardiff, Edinburgh, Belfast	• Zeměpis – working with the map

ANGLICKÝ JAZYK, 5. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 1	Školní rozpracovaný výstup podle učebnice New Project 1	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury	
Výstup po 5. ročníku ↓ 1. POROZUMĚNÍ 1.1 Poslech Porozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně 1.2. Čtení Z čteného textu porozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, např. na vývěskách, v nápisech, časopisech, katalozích 2. MLUVENÍ 2.1 Ústní interakce (rozhovory) Jednoduchým způsobem se domluví, je-li partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé.	využívá předchozích znalostí • pozdraví a představí se různým způsobem • z dialogu získá informace jak se kdo jmenuje a odkud je (osobnostní údaje) • vyjádří odkud kdo je	STARTER UNIT • Hello. Hi. I am..., My name is....I am from... • What's your name? Where are you from? • Names of the people and countries	• Z
	• spočítá od 1 do 100, přečte jednotlivé číslovky, vysloví telefonní číslo • zeptá se a dovede vyjádřit, jak se co nazývá v jiném jazyce • vyjádří barvu či základní vlastnost určitého předmětu / určité osoby • vyjmenuje anglickou abecedu • vyhlásuje své jméno i další slova • vyjmenuje části lidského těla • přivlastní někomu něco • používá podstatná jména i v množném čísle, vyjádří, že někde něco je pomocí slovní vazby a tří základních předložek • porozumí a reaguje na stále četnější anglické pokyny vyučujícího – průběžně během celého kurzu • zazpívá písničku ♪	UNIT 1 • Numbers 0 – 100 • Useful words, articles a/ an • What's this? It is a....This is..... • Colours and other adjectives • English alphabet • Spelling • Parts of the body • Whose.....? Possessive 's • Plural of the nouns regular/ irregular • There is / there are • Prepositions in, on, under • Imperatives • Classroom instructions • Head and shoulders – song ♪	• M • Vv • Hv

<u>2.2 Samostatný ústní projev</u> Jednoduchými frázemi a větami popíše místo, kde žije, a lidi, které zná <u>3. PSANÍ</u> 3.1 samostatný písemný projev Napiše stručný jednoduchý text na pohlednici, např. pozdrav z prázdnin. Vyplní formuláře obsahující osobní údaje, např. jméno, národnost, adresu při přihlašování v hotelu.	• porozumí jednoduché konverzaci, informace z textu využije v odpovědích i v konverzaci s jinou osobou	UNIT 2 • Communication, He/She is in the kitchen, in the garden, on the phone, at the door, at Tony's house, Where is he/ she? Making questions. • The verb „to be“ present tense • Family, our house	
	• poslechne si nebo přečte text z pohlednice • využije ustálená spojení a fráze • hovoří o tom, kde kdo je • napíše jednoduchý pozdrav z prázdnin • poslechne si jednoduchý text, přečte jej s partnerem jako dialog a odpoví na otázky, • poslechne si jednoduchý text, přečte jej a dramatizuje • vytvoří prezentaci – Já a moje oblíbené činnosti, věci., lidé • promyslí a zhodnotí svůj pokrok při výuce • zazpívá písničku ♪	• The postcard • Handwriting English in the world • Personal information, age, possessive adjectives • Comic – The birdman – the cartoon story • The verb „to be „ negative • My Project • Progress diary • Song for Sandy ♪	• Čj– sloh • Ov - Člověk a jeho svět • Vv • Hv
	• utvrzuje si své znalosti a získává zpětnou vazbu o jejich úrovni, vybírá si svoji strategii učení	REVISION 1 • Short forms of the verb „to be“ • Possessive adjective (pronouns) • Listening and writing personal information • Plural, numbers, instructions,	• Strategie a formy učení

	- vymění si s někým informace o svých oblíbených věcech - využije daných sloves a frází, zeptá se na cenu a nakoupí potřebné věci - rozpozná různé měny	UNIT 3 - Personal information – my favourite - This / these - To have got - Irregular plural of the nouns (children, men, women) - How much is this.....? How much are these....? - Prices – Kč/ £ / € - Buying something in a shop, at the ticket office	Z – Člověk a svět
	- vyjádří, že někdo něco vlastní/nevlastní, zeptá se - poslechne si, přečte a napíše jednoduchý dopis svému příteli. Popíše členy své rodiny, bydliště, své zvířecí mazlíčky, zájmy, školní předměty,... - poslechne si jednoduchý text, přečte jej s partnerem jako dialog a odpoví na otázky, - porovná obrázky, vyhledá a vyjádří či napíše rozdíly mezi nimi - poslechne si a přečte informace o anglické škole, porovná předměty, vytvoří a napíše svůj rozvrh hodin, vyjádří své oblíbené/ neoblíbené předměty - vytvoří prezentaci ve formě dopisu kamarádovi s údaji o sobě, své rodině, zájmech, zvířecích mazlíčcích, škole... - zazpívá písničku ♪ - promyslí a zhodnotí svůj pokrok při výuce	- The verb „have got“ short and long forms - The letter to a penfriend - Personal information, family, housing, hobbies, pets, school timetable..... - Comic – The animal pictures – the cartoon story - The verb „have got“ positive/ negative - My school, my timetable, our school subjects - My Project – - Personal information, family, housing, hobbies, pets, school timetable..... - Song My favourite day ♪ - Progress diary	- Čj – sloh - reálie – rozdíl mezi českou a anglickou školou - Vv - Ov - Člověk a jeho svět - Hv
	- zeptá se a odpoví - „Kolik je hodin?“ - popíše svůj obvyklý denní režim s udáním časových údajů - poslechne text, přečte a hovoří s kamarádem o svém volném čase	UNIT 4 - What's the time, please? - Present simple tense/questions/ verbs, words, - Prepositions on, at - Question words when/where - free time, hobbies, activities, sports	Ov – Člověk a jeho svět

	• napíše dopis o tom, co obvykle dělá • vyjádří, že někdo něco dělá/ nedělá • přečte jednoduchý příběh, dramatizuje • vytvoří prezentaci –co kamarádi dělají/ nedělají ve volném čase • zazpívá písničku 🎵 • promyslí a zhodnotí svůj pokrok	• play, like, collect, go • Present simple negative – don't /doesn't • Comic – Millie and the time machine – a story • My Project –what do my friends do in their free time • The Free time song 🎵 • Progress diary	• Dv • Vv • Hv
	• utvrzuje si své znalosti a získává zpětnou vazbu o jejich úrovni, • poslech, čtení, mluvení, psaní	REVISION 2 • Listening , reading and writing personal informatin • Daily routine • Present simple tense	
	• vyslechne informace, doplní do textu, sdělí je další osobě a připojí informace o sobě • vyjádří, že někde něco je • vyslechne a přečte informace, přiřadí k obrázkům, odpovídá na otázky • hovoří s někým o zařízení pokojíčku • prostuduje mapku města, vyslechne informace, vyjádří pravdivost/nepravdivost tvrzení • přečte informace, vyhodnotí je a určí jednotlivé budovy ve městě • přečte si a vyslechne instrukce, zahraje si deskovou hru, spolupracuje • vyjádří, že někdo něco musí udělat • objedná si občerstvení u stánku nebo v restauraci rychlého stravování • vytvoří prezentaci a) nakreslí plánek okolí svého bydliště/své školy , popíše budovy	UNIT 5 • Rebacca's project • Can/ can't • There is / there are • Listening and comprehension • Living in the house/ the rooms/ furniture/ activities in various rooms • Listening and speaking – dialogue with the partner- what is in the room + on, in, under • Listening and comprehension - in the town • Working with the map of the town • Using prepositions between, opposite, behind, next to, in front of • Reading – places and buildings in the town • Reading and listening – Sherwood forest game • Boarding game with a dice and piece, Let's... • Must • Listening and speaking- ordering in a restaurant • My project a) My town – drawing the map, labelling the	• Člověk a jeho svět • Z, Ov • Z • Z, Ov

	a místa b) nakreslí a popíše dům svých snů a jeho zařízení - zpívá písničku - zhodnotí svůj pokrok	buildings or places in the town b) My dream house – the plan of the house, of the rooms and furniture - The song – Our town - Progress diary	- Vv - Hv
	- vyslechne informace, vybere obrázek a přiřadí k textu, - velmi jednoduše popíše osobu/ rodinu, využívá různých přívlastků - poslouchá, přečte, rozlišuje a popíše pravidelné nebo momentální činnosti - vyjmenuje jednotlivé domácí činnosti, popíše, kdo je doma dělá - vyslechne příběh, seřadí věty podle pořadí v textu - zeptá se na cenu zboží a odpoví - Vytvoří prezentaci o lidech, osobní údaje, popis, momentální činnosti - využívá obrázky, hádá jazykové hádanky, hraje si s jazykem - posoudí svůj pokrok	UNIT 6 - Listening and writing - Describing people – physical description - Adjectives - Describing the horror family - Listening – What is she doing? - Present continuous tense/ present simple - Do you like housework? - Listening – buying clothes in the clothes shop - Story – Mickey's talking t-shirt - Speaking and writing – shop dialogues - How much? - My project people - The poem – boots have tongues - Progress diary	Člověk a jeho svět
	- opakuje si rozdíl mezi momentální a obvyklou činností - zeptá se kolik co stojí - objedná si rychlé občerstvení - z plánu města vyčte, kam se chce dostat a popíše, jaké budovy tam jsou - poslouchá a rozřazuje slovní zásobu podle témat - vyslechne a přečte si instrukce, spolupracuje, zahraje si stolní hru	REVISION 3 - Present continuous - Present continuous and present simple - How much? - Ordering food - We are somewhere in the town - Listening and writing - Vocabulary – four groups of vocabulary - Revision board game	

	• pozdraví a rozloučí se s různými lidmi	CULTURAL PAGE UNIT 1 • Greetings	
	• přečte ručně psaný text • jmenuje některé anglicky mluvící země	CULTURAL PAGE UNIT 2 • Handwriting • English in the world	
	• jmenuje některé z rozdílů mezi českým a britským školstvím	CULTURAL PAGE UNIT 3 • Schools • Education in Great Britain • Differences between Czech and British school	
	• přečte a předá informaci o otvírací době obchodů, začátku sportovního utkání, provozní době úřadů, bank....	CULTURAL PAGE UNIT 4 • Times • shops, sport matches, offices, supermarkets, banks	
	• popíše dům/ byt (místnosti, nábytek...)	CULTURAL PAGE UNIT 5 • Housing • Types of housing in Britain, in our country	
	• uvědomí si, že i u nás žijí lidé z různých zemí	CULTURAL PAGE UNIT 6 • People • Multicultural, multi-racial countries	

ANGLICKÝ JAZYK, 6. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 1	Školní rozpracovaný výstup podle učebnice New Project 2	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury	
Výstup po 5. ročníku↓ 1. POROZUMĚNÍ 1.1 Poslech Porozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně 1.2. Čtení Z čteného textu porozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, např. na vývěskách, v nápisech, časopisech, katalozích 2. MLUVENÍ 2.1 Ústní interakce (rozhovory) Jednoduchým způsobem se domluví, je-li partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. 2.2 Samostatný ústní projev Jednoduchými frázemi a větami popíše místo, kde žije, a lidi, které zná	využívá předchozích znalostí • pozdraví, představí se, podá o sobě základní osobnostní informace • poslouchá, vyhledává, zpracovává a využívá informace, odpovídá na otázky • popisuje své kamarády, jejich oblíbené i momentální činnosti • vyhledává, třídí a využívá informace • vyhodnocuje pravdivé/nepravdivé tvrzení • poslouchá dialogy a doplňuje inf. do textu • vyjmenuje měsíce • jmenuje číselky řadové • vyjádří celé datum • poslouchá a vypisuje data • čte a vypisuje informace • poslouchá, čte, přiřazuje k obrázkům, • využívá informace, odpovídá na otázky • doplňuje tvary sloves přítomného času • vyjadřuje své kladné/záporné pocity • poslouchá, čte, ptá se, odpovídá • poslouchá, čte, vybírá správnou odpověď • představí se, uvede osobní data, představí své přátele • poslouchá, zazpívá písničku ♪	INTRODUCTION • Greetings and introductions • Personal information, birthdays • Membership card – sport centre • Sport activities • Description of people and things • Present simple / present continuous UNIT 1 • My life – my photograph album • Listening and speaking • The months of the year • Ordinal numbers, a year in my life • The dates • Listening and writing dates • Reading and writing information • Listening, reading, matching text to the pictures, speaking • Present simple endings, negatives • Like / don't like • Do / does ? – Mickey, Millie, Mut • Choosing the correct answer • A magazine interview – my life • Song – Auld Lang Syne ♪	• Tv • Hv
	• čte, poslouchá a odpovídá na otázky • prodlužuje svá vyjádření, využívá přídavných jmen • využívá nepravidelně tvořené množné číslo • jednoduše popíše některá zvířata • čte, poslouchá, vybírá informace, třídí a	UNIT 2 • The world of animals • Reading and listening – comprehension • Adjectives • Irregular plural of the nouns • Description of some animals	• Člověk a jeho svět • Člověk a jeho svět

	přiřazuje je, odpovídá na otázky	Pets	Př
3. PSANÍ 3.1 samostatný písemný projev Napiše stručný jednoduchý text na pohlednici, např. pozdrav z prázdnin. Vyplní formuláře obsahující osobní údaje, např. jméno, národnost, adresu při přihlašování v hotelu.	- rozliší různé tvary osobních zájmen - poslouchá a vypisuje informace - odpovídá na otázky - napiše o (svém) oblíbeném zvířeti - čte, poslouchá, využívá informace, doplňuje text - seznamuje se s gramatickými strukturami, - využívá je při vyjadřování - čte, rovná informace za sebou podle smyslu - čte, poslouchá, doplňuje informace do textu - tvoří otázky a odpovídá na ně - čte, poslouchá, odpovídá - poslouchá, čte, vybírá informace, třídí je do skupin - využívá jiné zdroje, shromažďuje další informace a využívá poznatky z různých zdrojů - poslouchá, zazpívá písničku 🎵 - vyhodnotí svůj pokrok	- Subject and object pronouns – I love you - Listening and writing - pets - Answering the questions - Writing about the pet - Reading, listening, completing the sentences - At the ZOO - Some / any - This/ these/ that / those - Reading, putting sentences in the right order - Reading and listening the text – the bat - The vampire bat - Useful language – animals - Find another information from the book, internet, other school subjects, - Song – If you're happy and you know it... 🎵 - Progress diary	- Př - Př - Př - Př - Hv - Kompetence k učení
	- zlepšuje svou dovednost učit se, - je veden k systematickému opakování, - porovnává se s ostatními, uvědomuje si svůj pokrok a zjišťuje své slabiny	REVISION 1 - some and any - writing sentences - present simple / present continuous - affirmative / questions / answers - writing an interview with a partner - completing the chart	Kompetence k učení
	- seznamuje se s gramatickými strukturami, využívá je při vyjadřování - nemoc - čte, poslouchá, doplňuje text, nemoci - doplňuje krátký osobní dopis - seznamuje se s některými časovými výrazy - poslouchá a posuzuje pravdivost výroků - čte, poslouchá, přiřazuje text k obrázkům - seznamuje se s gramatickými strukturami	UNIT 3 – Doctor, doctor - Past simple - was/ wasn't / were/ weren't - Reading, listening, writing – I was ill last week - a letter from parents - Times using with the past - Listening and speaking about illnesses - Reading, listening, correct order – Liam's week - Past simple regular – endings	- Rv - Př

	- seznamuje se s dalšími gramatickými strukturami - vybírá informace, třídí je, dává do souvislosti a využívá je - čte, poslouchá, třídí pravdivé / nepravdivé informace - seznamuje se s dalšími gramatickými strukturami - poslouchá, doplňuje podle obrázků - odpovídá na otázky v minulém čase - vyhledá a doplní informace - čte, poslouchá, porovnává informace o přítomnosti a minulosti - čte příběh, doplňující obrázky srovná podle smyslu příběhu, spolupracuje s partnerem, zadává i odpovídá na otázky - opakovaně poslouchá příběh, vyhledává a opravuje nepřesnosti - vytvoří prezentaci o životě v minulosti - poslouchá, doplní podle obrázků písničku ♪ - porovnává se s ostatními, uvědomuje si svůj pokrok a zjišťuje své slabiny	- Past simple irregular - Completing the text, speaking and writing - What can you say about the unknown man - Reading, listening, comprehension Mickey's dream - Past simple questions, short answers - What happened to the people? - Who? What? How? When? Where? What/do? - Everyone has an accident at some time. Completing information - The good old days –reading, listening, Comprehension, negative of past tense - Reading, matching the text to the pictures - Asking and answering the questions - Listening the story, correction of mistakes - Project work – life in the past - Song – doctor, doctor ♪ - Progress diary	- Rv - D - Hv - Kompetence k učení
	- čte, poslouchá, objedná jídlo podle jídelního lístku - seznamuje se s novými gramatickými strukturami, vyjádří blízkou budoucnost, kvantitu jídla, - poslouchá a запиše objednávku jídla - připraví dialog s partnerem - vyjádří oblíbená a neoblíbená jídla - čte, poslouchá příběh a vybírá z daných slov - seznamuje se s gramatickými strukturami	UNIT 4 - FOOD - At the restaurant - Reading, listening, offering food, - Going to, quantity, articles - Listening, writing an order - Roleplaying – at the restaurant - I like, I don't like, I hate.... - Stone soup – listening, reading, matching with pictures	Rv

	vyjádří nějaké / žádné ..	Some, any	
	- poslouchá a запиše informace - napiše seznam na nákup - čte, poslouchá, odpovídá na otázky, vyjádří správnost/ nesprávnost tvrzení - seznamuje se s gramatickými strukturami - vyjádří množství různých potravin - spolupracuje s partnerem, zjistí a запиše, co partner jí a pije - čte, poslouchá recept, přiřazuje text k obrázkům - poslouchá a zapisuje ingredience a pracovní postup při pečení - vytvoří prezentaci o jídle - poslouchá a zazpívá písničku 🎵 - porovnává se s ostatními , uvědomuje si svůj pokrok a zjišťuje své slabiny	- What have you in your cupboard – shopping list Listening and writing a shopping list - Mut goes shopping – listening, reading, answering the question, expressing true/ false - Countable/ uncountable nouns - Speaking and writing – what your partner eats - Sam´s potato cakes – recipe, articles a/the/some - Listening and writing ingredients and instructions for doing Apple crumble - Project work about food - Song – Sausages with ice-cream 🎵 - Progress diary	- Rv - Rv - Hv - Kompetence k učení
	- zlepšuje svou dovednost učit se - je veden k systematickému opakování - porovnává se s ostatními , uvědomuje si svůj pokrok a zjišťuje své slabiny	REVISION 2 - Present continuous, going to, past simple - Morning in our family - Countable/ uncountable nouns - Some/ any - articles	
	- seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí – Velká Británie - stupňuje přídavná jména a vyjádří porovnávání a přirovnávání - upravuje pořadí slov ve větě - vyjádří porovnání několika věcí/ lidí - spolupracuje s partnerem, vytvoří dialog - čte, poslouchá, vybírá informace, odpovídá - přirovnává / porovnává rozdíl s mateřštinou	UNIT 5 – Do you know? - My country – Great Britain - Reading, listening, working with the maps, - Adjectives, comparatives, superlatives - Comprehension – the superlatives quiz - Writing the sentences in right order and speaking - The largest countries in the world - The best dressed brother – reading, listening, Irregular adjectives - The people in the clothes shop - The Valentine´s card – reading, listening - As brave as a lion	- Z - Z, Př, F - Z

	• napíše přání	• Writing – a Valentine´s card	
	• vytvoří prezentaci mapa státu, nejvýznamnější zeměpisné údaje • poslouchá, doplní písničku ♪ porovnává se s ostatními , uvědomuje si svůj pokrok a zjišťuje své slabiny	• Project work - the map of the country, the most important places, things • Song – Going home ♪ • Progress diary	• Z • Hv • Kompetence k učení
	• poslouchá, čte, vyhledává vyjádření četnosti • vyjadřuje jak často někdo něco dělá, • jak často se něco děje • čte, poslouchá, přiřazuje pořadí obrázků • seznamuje se s gramatickými strukturami • čte, poslouchá, porovnává informace • vyjádří nutnost, někdo něco musí dělat • poslouchá, píše hovoří, indicie jednotlivých profesí • čte, poslouchá, vyhledává informace, doplňuje věty • hovoří o volnočasových aktivitách • vytvoří prezentaci o oblíbené zábavě • poslouchá, porovnává text s obrázky • porovnává se s ostatními , uvědomuje si svůj pokrok a zjišťuje své slabiny	UNIT 6 • Entertainment • Films, magazines, parties, theatre, sport,.... • Sometimes/ often / usually/ normally/ never • Writing and speaking – how often do you do ? • Dr. Dread – reading, listening, numbering pictures • Adjectives / adverbs • A day in a life • Have to / has to = must • Listening, writing, speaking – describing jobs • The lost penguin – reading, listening, finding subject of the sentences • Free time activities - conversation • Project work about entertainment • Poem – The End ♪ • Progress diary	
	• zlepšuje svou dovednost učit se, • je veden k systematickému opakování, • porovnává se s ostatními , uvědomuje si svůj pokrok, zjišťuje své slabiny	REVISION 3 • Adverbs of frequency • Have to/ has to • Comparatives, superlatives • Past simple • Listening, writing, speaking – completing the dialogues • Making new dialogues for given things	

	• poslouchá, čte, pracuje se slovníky, využívá počítač, vyhledává na internetu, v encyklopediích, v prospektech..... • postupně se seznamuje s reáliemi anglicky mluvících zemí, zejména Velké Británie a Spojených států amerických. Porovnává je se životem v naší zemi a ve střední Evropě. • typický rok v Británii • zvířata v Británii a Irsku • zdravotnické služby • jídlo • USA • zábava v Británii	CULTURAL PAGE 1 A TYPICAL YEAR IN BRITAIN School holidays Birthdays Festivals	
		CULTURAL PAGE 2 Animals in Britain and Ireland	
		CULTURAL PAGE 3 The national health service	
		CULTURAL PAGE 4 Meals and meal time	
		CULTURAL PAGE 5 The USA	
		CULTURAL PAGE 6 Entertainment in Britain	

ANGLICKÝ JAZYK, 7. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 1	Školní rozpracovaný výstup podle učebnice New Project English 3	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury	
1. POROZUMĚNÍ 1.1 Poslech Porozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně	využívá předchozích znalostí • představí se, podá o sobě základní osobnostní informace • pracuje se slovní zásobou, využívá slovníky • zazpívá písničku ♪	INTRODUCTION • Introduction the kids • Personal information • Vocabulary, • Song – Every day song ♪	• Hv
1.2. Čtení Z čteného textu porozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, např. na vývěskách, v nápisech, časopisech, katalozích 2. MLUVENÍ 2.1 Ústní interakce (rozhovory) Jednoduchým způsobem se domluví, je-li partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známe 2.2 Samostatný ústní projev Jednoduchými frázemi a větami popíše místo, kde žije, a lidi, které zná 3. PSANÍ 3.1 samostatný písemný projev Napíše stručný jednoduchý text na pohlednici, např. pozdrav z prázdnin	• čte s porozuměním, poslechne si příběh a vyjádří minulost • čte s porozuměním, poslechne si příběh a vyjádří přítomnost • klade osobnostní otázky • zdvořile o něco požádá • vypráví krátce, co dělal o víkendu, hodnotí to • vybírá informace z textu a využívá je • při psaní využívá přivlast. zájmen • vyhodnotí svůj pokrok	UNIT 1 • Reading and listening • Home and away - Past simple – ago • Reading and listening • Kelly's first day • Speaking – getting to know someone, • Request • Language in use – How was your weekend? • Reading and listening – My family • Improve writing – using pronouns • Progress diary	• Člověk a jeho svět • Člověk a jeho svět
	• čte, poslouchá, diskutuje se spolužáky • hovoří o tom, co rád dělá • čte, poslouchá, doplňuje informace • vyjádří pozvání, přijme jej/ odmítne • vyjádří svůj plán do budoucnosti • rozliší činnosti momentální od obvyklé • procvičuje psaní, spojuje věty spojkami • vytvoří prezentaci o své rodině/ o fiktivní rodině / popíše českou rodinu • vyhledá rýmy, (zazpívá písničku)	UNIT 2 • Reading and listening - My sport • Present simple – like / likes + gerund • Reading , listening – Kelly feels homesick • Speaking – everyday expressions • Describing future plans • Language in use - present simple/ continuous • Working with words • Writing – joining sentences • Project -Extension – culture – Families • Song –I'm only sleeping ♪	• Tv • Čj • Hv

Vyplní formuláře obsahující osobní údaje, např. jméno, národnost, adresu při přihlašování v hotelu	• systematicky procvičuje a opakuje	REVISION 1 • Practice using the everyday English expressions • Testing vocabulary	
	• čte, poslouchá a odpovídá na otázky týkající se budoucnosti • vyjmenuje různé druhy dopravy • čte, poslouchá a odpovídá na otázky • vyjádří nabídku, reaguje na ni • čte, poslouchá, rozhoduje ✓✕ • odpovídá na otázky týkající se budoucnosti, pracuje se slovní zásobou • napíše krátké sdělení o budoucnosti • hodnotí svůj pokrok	UNIT 3 • Reading and discussion • Will for offers and decisions • Kinds of transport • Reading, listening and speaking • Justin's party – everyday expressions • Offers, suggestions • Reading, listening, practicing, Language in use • Questionnaire about his future • Working with words – places to live / to work • Practicing writing – about future • Progress diary	
	• čte, poslouchá, třídí informace a přiřazuje k obrázkům • čte, poslouchá, odpovídá ✓✕ • reaguje na promluvy, hodnotí, odpovídá, dramatizuje dialogy • čte, poslouchá, odpovídá na otázky, vyjadřuje své mínění, své nápady • spojuje slova, která podle smyslu k sobě patří • čte, poslouchá, odpovídá na otázky, odpovídá na interview, dělá své závěry • spolupracuje ve dvojici/ ve skupině • napíše jednoduchý detektivní příběh • hodnotí svůj pokrok • vytvoří prezentaci o nějaké zemi • vyhledá slovesa, (zaspívá písničku)	UNIT 4 • Language in use – Justin's friends are around the world – countries, past continuous tense • Reading, listening, Virtual soap - speaking – having conversation • Responses • Language in use – twister – reading, listening, checking the ideas, past continuous/ past simple • Working with words - words that go together • Reading – John Rosses case • Listening – interview with the people • Practice writing – a group work - Whodunnit • Progress diary • Culture – Canada • Song – I saw her standing there song ♪	• Z • Př • Čj - literatura • Z • Hv
	• nabídne pomoc při různých činnostech • rozhoduje o tom, co bude v budoucnosti • vybírá slovesa, přiřazuje k obrázkům • rozhoduje	REVISION 2 • Will for offers • Will for future • Past continuous • Past simple/ past continuous	

		Listening and speaking - dialogues	
	- využije znalosti ze zeměpisu - čte, poslouchá, třídí informace, přiřazuje text k obrázkům, - čte, poslouchá, odpovídá ✓✗ - rozhoduje, co bude dělat - zeptá se, jak se někam dostane, odpoví - čte, poslouchá, srovná části textu podle smyslu - vyhledá přívlastky/ stupňuje příd. jména - zlepšuje se ve psaní, využívá zájmena - hodnotí svůj pokrok	UNIT 5 - Great Britain, London - Articles for magazine – reading, speaking - Everyday expressions - Present continuous for future - Making arrangement – rozhodnutí - Directions and locations - Reading – Great fire of London - Listening – interview - Adjectives and comparatives - Improve writing – using pronouns, possessive adjectives - Progress diary	Z
	- čte, poslouchá, spojuje části vět, odvozuje pravidlo, procvičuje - čte, poslouchá, vyjadřuje nápady, - vyjadřuje rozhod. o blízké budoucnosti - vyvozuje pravidla - čte, poslouchá, dramatizuje rozhovory , - čte, vybírá z textu určité informace, dále je využívá - vytvoří prezentaci o filmu, který viděl - zhodnotí svůj pokrok - vytvoří prezentaci o nějakém městě - doplní slova, (zaspívá písničku)	UNIT 6 - Present perfect – Robot in the bank - Practicing - Speaking – making decisions - Past participles - Reading – film reviews – types of film - Listening – for gist – types of films - Practising writing - Progress diary - Culture – New York - Project about some town - Song – Bring it all back ♪	- Z - Hv
	- čte, poslouchá informace o městě, - zeptá se na cestu - podle návodu nastaví TV a video - poslouchá a napíše, jaká rozhodnutí někdo udělal, zeptá se / odpoví	REVISION 3 - Articles - Asking the way - Present perfect - Making arrangements - Speaking – dialogues	
	porovnává školní pravidla v českých a britských školách	UNIT 7 - Language in use – school rules - must / needn't / mustn't / have to/ can/ should	

	• porovnává české a britské dopravní značky • čte, poslouchá, vyhledává problém, • sděluje své mínění, uplatňuje zkušenosti a zkouší poradit • vyjadřuje nutnost/ schopnost/ • čte s porozuměním, seřadí obrázky k textu • zkouší napsat svůj krátký příběh • hodnotí svůj pokrok	• Street signs • Reading, listening and discussing the problems • Speaking –Kelly’s problem- giving advice • Language in use – problems of young people • must / needn’t / mustn’t /have to/ can/ should • Reading – Ashley’s camera • Practicing writing – a story • Progress diary	
	• čte, poslouchá, přiřazuje k obrázkům • spojuje slova s čísly, používá velká čísla • čte, poslouchá, odpovídá na otázky • čte, diskutuje, spolupracuje ve skupině • pracuje se slovní zásobou, se slovníkem • napíše krátký příběh v rámci dané slovní zásoby • procvičuje slovesné tvary • vytvoří prezentaci o a) známých lidech ve své zemi b) problémech mezi žáky a rodiči c) snech • poslouchá písničku a srovná slova podle pořadí	UNIT 8 • Reading ,speaking – emphasis • Large numbers • Reading – the world of dreams • Listening – dream stories • Words that go together, something etc. • Practicing writing – personal experience • Present perfect – ever/never • Extension – Cultural - Famous Britons • Project work a) famous people from your country b) the problem between teenager and his/her parents c) conduct a survey on dreams • The song – Not Fade Away	
	• systematicky různým způsobem opakuje gramatické struktury, slovní zásobu k jednotlivým tématům a posuzuje svůj pokrok	REVISION 4 • must/ needn’t/ don’t have to • Large numbers • Giving advice • Present perfect • Listening • Alphabet game	

ANGLICKÝ JAZYK, 8. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A1/A2	Školní rozpracovaný výstup podle učebnice New Project English 4	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/gramatické struktury	
Výstup žádaný po 9. ročníku↓ 1. POROZUMĚNÍ 1.1 Poslech Porozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní osobnostní informace, informace o rodině, nakupování, místopisu, zaměstnání) Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv, hlášení. 1.2. Čtení Přečte krátké jednoduché texty. Vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech např. inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům. 2. MLUVENÍ 2.1 Ústní interakce (rozhovory) Komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a	využívá předchozích znalostí • představí se, podá o sobě základní osobnostní informace • poslouchá, vyhledává, zpracovává a využívá informace • poslouchá, vybere správná slova do písničky ♪	INTRODUCTION • Introduction the kids • Personal information • Match the names and dates • Get to know Project 4 • Song – I hear you knocking ♪	• Hv
	• čte s porozuměním, poslouchá příběh a vyjádří přítomnost opakovanou nebo současnou • poslouchá, zpracuje a využije informace • reaguje na různé výroky • vyhledává a využívá novou slovní zásobu • vyjádří svoje plány, Chci/ chtěl bych... • přečte inzeráty, pochopí podstatu, vybere důležité informace o zaměstnáních • zpracovává tyto informace, vyhodnocuje, vybírá, sumarizuje • poslouchá, vybírá informace, rozhoduje se, • vyjadřuje své mínění, hovoří s druhými • přečte a podle návodu napíše krátkou žádost o práci • vyhodnotí svůj pokrok	UNIT 1 • The world of work • Reading and listening • Present tenses • Reading and listening What do you want to do? • Everyday expressions • Working with the words - jobs • Talking about jobs – I want to / I 'd like to... • Various jobs are wanted - advertisements • Which job is it? • Listening and speaking – ideal job • Speaking about the jobs • Writing - Improve your writing • A letter to an employe • Progress diary	• Člověk a jeho svět • Člověk a jeho svět • Člověk a jeho svět
	• skupinová práce – vypisuje slovní zásobu • vyhledává a využívá novou slovní zásobu • pracuje ve skupině, vyhledává, opakuje,	UNIT 2 • Style, clothes • Working with words – group work • Group work – revision of present perfect tense	• Estetická výchova

činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby sám dokázal konverzaci udržet. Vyžádá si jednoduchou informaci. 2.2 Samostatný ústní projev Používá řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy. 3. PSANÍ 3. Písemný projev Napíše krátké jednoduché sdělení a zprávy související se životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy. Písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje krátké texty. Napíše velmi jednoduchý osobní dopis (např. poděkování za pohled/za dopis, napsat omluvu, pozvání) Napíše krátce o své rodině, zálibách; popíše, co dělal o prázdninách) Používá dvojjazyčný slovník, popř. elektronické slovníky.	sumarizuje poznatky a vyvozuje pravidla o předpřítomném čase • čte, spojuje výrazy podle kontextu • čte, poslouchá, vybírá informace • rozliší pravdivá a nepravdivá konstatování • reaguje na různé výroky • snaží se někoho přesvědčit • čte, odpovídá na otázky, vyhodnocuje informace, hovoří o lidech a jejich image • spolupracuje ve skupině, vymýšlí pro někoho novou image • poslouchá a aplikuje rozhovory – v obchodě s textilem	• Choose the correct endings • Reading and listening – Let's do it! • True or false statements • Speaking – everyday expressions • Persuading someone • Reading , answering questions, saying Tx F, • Thinking of the new image • Present perfect – since , for • Group work – describe the image for somebody • Listening and speaking - At the clothes shop	
	• poslouchá, čte, porovnává různé volnočasové aktivity mladých lidí • vybere si téma a vytvoří prezentaci • témata povolání/ móda/ život mladých • vyhledá a doplní slova do písničky♪	Extention 1 • CULTURE – teenage life • Free time – teenage life • Listening and reading, comparing • What do you do in your free time • Choose one of the project • Jobs/ fashion magazine/ teenager in my country • The song – Happy birthday sweet sixteen ♪	
	• doplní správné slovesné tvary do textu • spolupracuje ve skupině, vyhledává slovní zásobu povolání, oblečení • poslouchá, doplňuje formulář, odpovídá, doplňuje do textu • spolupracuje se spolužákem, vyjádří, jakou práci někdo dnes udělal • přečte text, srovná rozházené věty podle smyslu textu, poslechne výpověď a zkontroluje svoji práci • spolupracuje ve dvojici, vytvoří nový rozhovor	REVISION 1 • Revision of present simple and present continuous • Vocabulary jobs and clothes • Listening, writing, speaking • Revision present perfect • Reading, putting parts into correct order • Listening and checking the text • Working in pairs, making new dialogues	• volba povolání • životní styl, oblečení

	• spolupracuje ve dvojicích, vyjmenuje nejdůležitější věci denní potřeby a materiály, ze kterých jsou vyrobeny • život v minulosti • čte, poslouchá, napíše, vybere informace • z obrázků, odpoví na otázky • doplní rozhovor ,procvičuje • minulý čas prostý x minulý čas průběhový • využije informace z textu a vytvoří rozhovor s partnerem, použije různá tázací zájmena • poslouchá, doplňuje slova podle kontextu • rozhoduje, vybírá správné x špatné věty • spolupracuje ve dvojici, pracuje se slovníkem, vypisuje výrazy, ve skupině sestavuje rozhovor • pracuje se slovníkem, obměňuje věty • čte, poslouchá, vyhledává informace, • posuzuje rozdíly • vyjádří, co musel/ mohl, uměl udělat • napíše stručný popis minulého dne • spolupracuje ve skupině, diskutuje, • rozhoduje se, podřizuje se rozhodnutí většiny, vyjádří mínění skupiny, opravuje svá špatná rozhodnutí	UNIT 3 • Working with words- everyday things, materials • Living in the past • Reading, listening , writing , taking the information from the picture, answering questions • Past simple x past continuous • Practicing verbs in past tense • Listen the letter, find the missing word, find what is true or false • everyday expressions • On my own / always, usually, sometimes, never • Congratulating • Working with words – everyday things • Time travellers • had to/ could • Practice the writing • Inventors and inventions • Reading, discussing, group work, • Listening, correction mistakes	• D
	• hodnotí svůj pokrok	UNIT 4 • Fitness and health • Working with words –revision- the parts of body • Reading and listening comic about getting fit • True x false sentence • Modal verbs can , must • must / have to/ has to/ will have to • Reading, listening, answering questions • The fashion show	• kompetence k učení

	• podle obrázků vyjádří obavu o něčem • spojuje výrazy • spolupracuje ve dvojici, tvoří rozhovory • čte • čte a přiřazuje text k obrázkům • poslouchá, čte, vybírá, přiřazuje, komentuje • vyjádří svoje mínění, poradí • podle návodu upraví daný text • hodnotí svůj pokrok	• Expressing worries • Everyday expressions • Making dialogues • Reading – Are you a healthy eater? • Reading and matching text to the pictures • Listening, reading, matching the opininans to the pictures • should / shouldn't • Giving advice • Improve the writing • Progress diary	• kompetence k učení
	• čte, poslouchá, přiřazuje data, porovnává • vybere si z daných témat ,vytvoří prezentaci • doplní písničku předem danými výrazy	Extention 2 • Listening and reading – The United Kingdom • Choose and make one project – life in the past, • Teenage health, story about your country • Complete the song with the expressions	• D, Z • člověk mezi lidmi • Inf • Hv
	• přemýšlí, jak by se mohl v učení zdokonalovat, snaží se systematicky opakovat a procvičovat probrané gramatické struktury a slovní zásobu	Revision 2 • Selfchecking revising regularly • Checking the grammar rules • Past simple x past continuous • Question words and the questions • be able to/ have to • couldn't / had to • Testing yourself on the vocabulary • Practise everyday expressions • Listening, reading and making the dialogues	• kompetence k učení
	• vybírá a spojuje dvojice slov antonyma • čte s porozuměním, vybírá odpovědi • vyjádří něčí činnost • poslouchá, posuzuje své odpovědi • poslouchá, podle obrázku rozhoduje, odpovídá • čte, poslouchá, doplňuje podle smyslu věty • čte, posuzuje správnost výroků	UNIT 5 • Imagination • Working with words – adjectives, opposites • Personality quiz: Find the real you • There is someone....ing • There areing • Listening, checking ideas • Listening, taking information, T x F • Listening and filling the gaps – Catwalk	• Ov

	• vyhledává jiné výrazy pro danou frázi , • pracuje se slovní zásobou • vybírá další možné způsoby odpovědi na danou otázku • čte, poslouchá, rovná části textu podle smyslu • odpovídá na otázky • poslouchá zvuky a tvoří věty • využije různá přídavná jména ve větách • posoudí svůj pokrok	• Telling T x F • Everyday expressions • Answering the question with the reason • Reading, listening - The light • Number the paragraph in • The correct order, answer the questions, • See/hear someoneing • A sound story • Listening and speaking • A sound story • Improve your writing • Progress diary	• kompetence k učení
	• čte, poslouchá, vybírá správná tvrzení, odpovídá na otázky • podle obrázků rozeznává jednotlivé časy a vypráví co kdo dělal v minulosti • čte, poslouchá, vybírá informace • posuzuje pravdivost výroků • vybírá synonyma frází • vyjádří minulý děj různými způsoby • vyjádří minulý děj různými způsoby • upravuje - zkracuje věty • poslouchá, odpovídá na otázky, spojuje slova • posoudí svůj pokrok	UNIT 6 • Fame and fortune • Working with words • Famous people and the jobs • Present simple and past perfect • In the year 1966 x since 1966 • Reading and listening the story The big time • True or false statements • Everyday expressions • Been and gone / present perfect • Guessing from the pictures, reading Stunts • Matching the names to the pictures • Present perfect and past simple • Shortening sentences • Listening and speaking Media – wheel of fortune • Progress diary	• kompetence k učení
	• využije znalostí z jiných předmětů • pracuje s internetem, atlasem, se slovníky • spolupracuje ve skupině • vybere si z daných témat ,vytvoří prezentaci • poslouchá, daná slova doplňuje do textu	EXTENSION 3 • Culture – English speaking countries • Australia • Group work • Project work – choosing from different topics • Listening the song, filling the gap	• Z • globální souvislosti • Inf

	• učí se plánovitě opakovat (str. 64) • vyjádří něčí činnost • vyjádří minulý děj různými způsoby • jednoduše popíše známou osobnost • vyjádří minulý děj různými způsoby • dramatizuje dané rozhovory, obměňuje je	REVISION 3 • Plan your revision • There is someone....ing • Present perfect and past simple • Famous people and the jobs • Been and gone / present perfect • The dialogues	• kompetence k učení
	• pracuje se slovníkem, seznámí se s několika frázovými slovesy • poslouchá, čte, spojuje s ilustracemi, • vyjádří podmínění nějakého děje • vyjádří své mínění, poradí • čte, poslouchá, doplňuje získané informace, • odpovídá na otázky • posuzuje a spojuje dané výrazy • vyjádří s někým / něčím souhlas/ nesouhlas • spolupracuje ve dvojici, vyjádří + / - • odhaduje podle smyslu a ilustrací význam některých slov • poslouchá, spojuje informace, odpovídá • zlepšuje svůj písemný projev – píše e-mail • posoudí svůj pokrok	UNIT 7 • Working with words, some phrasal verbs • Listening , reading , matching pictures –Friends • First conditional • Expressing an advice • Reading, listening and completing sentences, • Answering the questions • Everyday expressions • Agree x disagree • Guessing the meaning of some words from • The text according to the pictures – Pitstop • Listening and speaking – Congratulations • Practising writing - an e-mail • After Progress check in an activity book • Do the progress diary	• Inf • kompetence k učení
	• spolupracuje ve skupině, pracuje se slovní zásobou • odvozuje a přiřazuje přídavná jména – počasí • čte, poslouchá, přiřazuje text k fotografiím • odpovídá na otázky, doplňuje do textu, • seznamuje se s gramatickými strukturami • tvoření trpného rodu • poslouchá, čte, doplňuje do textu • vybírá pravdivá / nepravdivá konstatování • vybírá slova a doplňuje slovní obraty • vyhledává v textu, třídí informace, doplňuje	UNIT 8 • Working with words – word webs • Nouns, adjectives - weather , the oceans • Reading, listening, matching the text to the pictures • Passive voice • Listening, reading, speaking, true x false • Everyday expressions	• Z

	• vyjádří možnost • poslouchá, čte, porozumí neformálnímu dopisu • daný výraz popíše jiným způsobem • seznamuje se s gramatickými strukturami • tvoření trpného rodu – minulý a budoucí čas • pracuje s textem, vybírá nejdůležitější myšlenky, vymýšlí názvy jednotlivých částí textu, odpovídá na otázky	• Expressing possibility – might • Listening, reading, answering the questions • The orphan bears • Definitions – another expression • Language focus – passive voice past and future • Improve your writing – organizing a text	• Př
	• poslouchá, čte, hovoří o letních aktivitách • vybere si z několika témat, vytvoří prezentaci • poslouchá písničku, srovná rozházený text	EXTENSION 4 • CULTURE - summertime • Reading, listening, comparing to our country • Project work – choosing from different topics • The song – Summer holiday	• Inf
	• systematicky různým způsobem opakuje gramatické struktury, slovní zásobu k jednotlivým tématům a posuzuje svůj pokrok	REVISION 4 • Study skills • Might • First conditional • The pasive voice • Tences in the pasive • Agreeing • Listening, founding incorrect parts • Alphabet game	• kompetence k učení

ANGLICKÝ JAZYK, 9. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio A 2	Školní rozpracovaný výstup podle učebnice New Project English Plus	Učivo	Průřezová témata,přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury	
	• přečte si e-mail od kamaráda • systematicky opakuje gramat. struktury • doplní slova písně	INTRODUCTION • Guess what! • E-mail from the friend • Completing the dialogues • Revision of tenses • Completing the song – Reach ♪	• Inf • Hv
Výstup po 9. ročníku 1. POROZUMĚNÍ 1.1 Poslech Porozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní osobnostní informace, informace o rodině, nakupování, místopisu, zaměstnání) Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv, hlášení.	• přemýšlí o lidech ve svém životě • popisuje různým způsobem lidi, zvířata a věci – využívá vztažné věty • identifikuje něco / někoho podle popisu • šikanování – čte, poslouchá, porovnává, • vyjadřuje své mínění, hovoří o problémech, navrhuje řešení • seznamuje se s novými lidmi, představí sebe i kamarády • snaží se porozumět, vysvětlit či popsat něco jiným způsobem • seznamuje se s rozšířenou slovní zásobou – náradí • čte, snaží se porozumět delšímu textu	UNIT 1 • People in our lives- working with words • Relative clauses – that, who, which • Who is who? – guessing according the clues • Identifying the people, animals and things • Bullying – reading, listening and speaking about the problems • Writing – what can we do about it? • Useful expression, listening and speaking • Everyday English –the tools • Megan´s new image	• Ov • Ov • šikana • Pč
1.2. Čtení Přečte krátké jednoduché texty. Vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech např. inzerátech, prospektech, jídelních lístečích a jízdních řádech. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.	• vyjádří pravidelnou či opakovanou činnost, rozliší ji od činnosti momentální • hovoří s lidmi o víkendových aktivitách • čte, poslouchá, hovoří , popřípadě napíše o svých přátelích a oblíbených zvířatech • vyjádří své oblíbené, neoblíbené činnosti • hovoří s někým o svých pocitech a hodnotí některé volnočasové aktivity • čte, snaží se porozumět delšímu textu	UNIT 2 • Lifestyles – our typical weekend • Working with words – free time activities gerunds • Love me, love my pet – reading, listening, speaking, writing • Likes and dislikes , working with words • Practicing gerunds • Megan´s new image	• Ov • člověk mezi lidmi • Př

2. MLUVENÍ 2.1 Ústní interakce (rozhovory) Komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby sám dokázal konverzaci udržet. Vyžádá si jednoduchou informaci. 2.2 Samostatný ústní projev Používá řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy.	• postupně se seznamuje s reáliemi anglicky mluvících zemí • seznamuje se s vývojem angličtiny a s různými vlivy, které jazyk ovlivňovaly • seznamuje se s rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou • vytvoří prezentaci na jedno z témat • mapa mého života • sociální problémy mladých lidí • příběh mé země a mého jazyka • poslouchá a doplňuje slova písňe	EXTENSION 1 • Culture • The English language • Project work • The map of my life • Social problem of young people • The story of my country and my language • The song – You needed me ♪	• Čj • D • Ov • Hv
3. PSANÍ 3. Písemný projev Napiše krátké jednoduché sdělení a zprávy související se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. Písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje krátké texty. Napiše velmi jednoduchý osobní dopis (např. poděkování za pohled/za dopis, napsat omluvu, pozvání) Napiše krátce o své rodině, zálibách; popíše, co dělal o prázdninách) Používá dvojazyčný slovník, popř. elektronické slovníky.	• učí se plánovitě opakovat a procvičovat • popíše či definuje osobu, zvíře či věc různým způsobem • rozlišuje různé druhy přítomného času, popíše osoby • poslouchá, vybírá informace • využívá frázových sloves • čte, poslouchá, posuzuje pravdivost příběhu, vyslovuje svůj názor, přijímá či odmítá tvrzení dějů probíhajících v minulosti, spolupracuje ve dvojici či ve skupině, doplňuje text • čte, poslouchá příběhy, vybírá a připojuje k nim ilustrace • ve skupině řeší problém a pokouší se domýšlet závěry příběhu • zkouší napsat krátký smyšlený příběh • pracuje s novou slovní zásobou • poslouchá, konstatuje nějaký problém • navrhne řešení problému • omluví se za vzniklý problém • poděkuje za pomoc při řešení problému • hovoří o řešení nějakého problému	REVISION 1 • Relative clauses • Relative pronouns – who, that, which • Definitions • Present simple and continuous • Describing people • Listening • Phrasal verbs UNIT 3 • Strange but true • Electric woman • Past tenses / present perfect • Practicing of tenses • Mysteries , working with words, • Reading , matching the text to the pictures • Listening and speaking • Writing – the short story • Working with words • Listening – what could go wrong? • Useful expressions with solving some problem • Useful expressions • Speaking with a partner	• Čj

	• zábava • spolupracuje ve dvojici či skupině, pracuje s novou slovní zásobou • poslouchá a hovoří o různých typech masmedií, učí se vytvářet dotazníky • systematickým opakováním a procvičováním upevňuje své znalosti • čte, poslouchá, vybírá z textu potřebné informace, spolupracuje ve skupině, odpovídá na otázky, udává příklady ze svého života, krátce napíše údaje o sobě • poslouchá debatu na téma životní prostředí, vybírá informace, přiřazuje je k jednotlivým mluvčím, za pomoci frází vyjádří svůj souhlas či nesouhlas s mluvčími a doplní o svůj názor, využívá i tázacích dovětek ke zjištění mínění jiných osob • čte delší text, vybírá nejdůležitější informace, které dále využívá	UNIT 4 • Entertainment • Working with words – media/ entertainment • Different kinds of media, Tv programmes, music, musical instruments,... • Questionnaire about radio stations • Questions forms in various tenses, question tags • Famous – reading, listening, finding information from the text • Working in groups – listening, giving questions and answering, giving some note from the life, • Writing your own profile • In my opinion • Listening, taking information from the debate, matching information to the correct speakers, who agrees or not with the speakers • In my opinion/I think/ It's true/ I'm sorry, but / • I disagree/ I don't believe / I my view / • I'm afraid/ I believe that/ • Question tags • Murder at the theatre – extensive reading	• Kompetence k učení • Ov – naše vzory chování • Př, F • vztah lidí k životnímu prostředí
	• kultura • čte, vybírá informace, vyjadřuje svůj názor – Historie populární hudby • vytvoří prezentaci na jedno z daných témat • poslouchá a doplní správná slova písně	EXTENSION 2 • Culture • Pop music – reading about history of pop music some famous singers, pop groups • Project work • The event where something has gone wrong • Project about the media • Project about today's pop music • The song – choosing the correct words ♪	• Hv • masmédia • Hv
	• učí se plánovitě opakovat • vyjádří minulý děj • vyjádří minulý děj různými způsoby • doplní dotazník o sobě/o kamarádovi • vytvoří svůj dotazník pro partnera • jednoduše popíše vzniklý problém	REVISION 2 • Past simple or continuous • Present perfect and past simple • Question forms • Question tags • Problems	• Kompetence k učení • Čj

	• doplní dialogy	• Phrasal verbs	
	• Odvážil(a) by ses? • čte, poslouchá rozhovory, vyjádří své mínění – co by dělal(a) kdyby... • vyjádří neurčitou podmínku • odpovídá na otázky, vyjádří své mínění • čte, poslouchá, hovoří na téma běženců a uprchlíků z různých zemí • odpovídá na otázky spojené s přežitím v extrémních situacích • vyjádří varování a radu v různých případech • seznamuje se s gramatickými strukturami • vyjádří své varování a radu někomu • čte delší text, vybírá nejdůležitější informace, které dále využívá	UNIT 5 • RISK • Would you dare? • Reading, listening the dialogues – would you...? • Second conditional • What would you do or wouldn't do? • Runaways – reading, putting information in the correct order • Are you a survivor? • Warnings and advice – working with words • Listening, reading, matching to the pictures • Reflexive pronouns, nouns and adjectives • Speaking - warning and giving advice • Extensive reading • Be careful what you wish for	• člověk mezi lidmi • tolerance k ostatním národům • vztahy k uprchlíkům • otázky přežití za mimořádných situací • člověk mezi lidmi – varování a pomoc
	• čte, poslouchá, posuzuje, vypráví o svých denních činnostech • spolupracuje ve skupině, seřadí přeházené denní činnosti podle pořadí • vyjádří množství • čte, poslouchá, vyjádří problémy pubertálního věku, spolupracuje ve skupině a napíše dopis o problémech pubertální mládeže	UNIT 6 • Body clocks - working with words – daily routines • A day in the life of your body – reading, listening, • Countable/ uncountable nouns – a few/a little/ • Much/ many/ articles • The teenage years – reading, listening, speaking • Writing – a problem letter about teenage son or daughter	• Př • Ov
	• poslouchá, čte, vybírá fráze • navrhne někomu nějakou činnost, odmítne či přijme něčí návrh • vyjádří datum a čas činnosti • čte rozsáhlejší text, vybírá nejdůležitější informace	• Arrangement – listening • Useful expressions • Speaking • Saying dates and time • Extensive reading	• člověk mezi lidmi

	• postupně se seznamuje s reáliemi anglicky mluvících zemí – školský systém ve Spojených státech • čte, poslouchá, porovnává s naším školským systémem • vytvoří prezentaci na jedno z daných témat • poslouchá a doplňuje text písničky	EXTENTION 3 • Culture • Education in the USA • Reading, listening, comparing with our school systém • Project work • Teenage fashion • Survival guide for teenagers • Education systém in our country • The song – S.O.S. – complete the missing words ♪	• Z • Estetická výchova • Hv
	• učí se plánovitě opakovat • vyjádří přítomnou podmínku • vyjádří minulou podmínku • vyjádří na co byl zvyklý • vyjádří varování a radu • zorganizuje či přeorganizuje schůzku • využívá některá frázová slovesa	REVISION 3 • The conditional • The second conditional • Used to • Giving warnings and advice • Appointments • Articles • Phrasal verbs	• Čj
	• čte, poslouchá, odpovídá na otázky, vybírá a vyjadřuje své představy o ideálním místě pro svůj život • spolupracuje ve skupině, vyjadřuje své mínění, podřizuje se většině • poslouchá, přiřazuje ilustrace k textu • požádá někoho o svolení • doplňuje dialogy – požádá o něco	UNIT 7 • Ideal places • The perfect place to live? • Working with the words • Improve your life • Feng Shui • Getting what you want • Useful expressions • Completing the dialogues	• člověk mezi lidmi • Z
	• spolupracuje s partnerem, vytvoří a předvede rozhovory na daná témata • čte rozsáhlejší texty, vybírá a interpretuje nejdůležitější informace	• Making the dialogues, speaking with the partner • Extensive reading – The man who sold Big Ben	• Z

	• čte, poslouchá, rozhoduje o správnosti různých tvrzení • seznamuje se s novými gramatickými strukturami • čte nabídky na prázdniny či dovolenou, přiřazuje k fotografiím, vybírá nejvhodnější pro svoji rodinu či přátele • posílá pohlednici z prázdnin • plánuje prázdninovou cestu • vyhledává spojení v jízdních řádech • objednává pokoje k ubytování • používá fráze spojené s cestováním • čte rozsáhlejší texty, vybírá informace	UNIT 8 • The red planet • Listening, reading, using active and passive voice • Various places to stay during the holidays • Listening – teenagers are speaking about their holidays • A postcard – writing a postcard • Train travelling – the dialogue • Timetables , working with words • Booking the rooms • Useful expressions • Extensive reading – yachtswoman returns	• F, Z • Z
	• postupně se seznamuje s reáliemi anglicky mluvících zemí – vládní systém ve Velké Británii a Spojených státech • vytvoří prezentaci na jedno z daných témat • poslouchá a vybírá správný text písničky	EXTENSION 4 • Culture • Government in the UK / in the USA • Project work • A holiday plan • The guide for tourists • The government system in our country • The song – We are the champions ♪	• Z • Hv
	• učí se plánovitě opakovat • vyjadřuje budoucí děj • vyjádří rozhodnutí, naplánuje akci • využívá informace z místního tisku • objedná, zajistí ubytování v hotelu • využívá frázových sloves • spolupracuje ve skupině, hraje hru	REVISION 4 • Future with will • Making requests • The passive voice • Booking form – listening, writing • Phrasal verbs • Alphabet game	

Školní výstup podle Evropského jazykového portfolia (doplňené o požadované výstupy z RVP)

		Jazyková úroveň A 1- výstup po 3. ročníku	Jazyková úroveň A 1- výstup po 5. ročníku	Jazyková úroveň A 2 – výstup po 9. ročníku
		Žák	Žák	Žák
POROZUMĚNÍ	Poslech	1.1 Poslech Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované promluvy (konverzace) s dostatkem času pro porozumění	1.1 Poslech Porozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	1.1 Poslech Porozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní osobnostní informace, informace o rodině, nakupování, místopisu, zaměstnání) Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv, hlášení.
	Čtení	1.2. Čtení Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	1.2. Čtení Z čteného textu porozumí známým jménům, slovům a obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů, např. na vývěskách, v nápisech, časopisech. Čte nahlas a foneticky správně texty obsahující známou slovní zásobu. Vyhledá v textu potřebnou informaci.	1.2. Čtení Přečte krátké jednoduché texty. Vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech např. inzerátech, prospektech, jídelních lístech a jízdních řádech. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.
MLUVENÍ	Ústní interakce (rozhovory)	2.1 Ústní interakce (rozhovory) Rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje.	2.1 Ústní interakce (rozhovory) Jednoduchým způsobem se domluví, je-li partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé.	2.1 Ústní interakce (rozhovory) Komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby sám dokázal konverzaci udržet. Vyžádá si jednoduchou informaci.
	Samostatný ústní projev		2.2 Samostatný ústní projev Jednoduchými frázemi a větami popíše místo, kde žije, a lidi, které zná. Reprodukuje jednoduše obsah přiměřeně obtížného textu. Obměňuje krátké věty či texty se zachováním smyslu textu.	2.2 Samostatný ústní projev Používá řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy.
PSÁNÍ	Písemný projev	3. Písemný projev Rozlišuje mezi grafickou a mluvenou podobou slova, Používá abecední slovník učebnice	3. Písemný projev Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení nebo odpověď na sdělení. Napíše stručný jednoduchý text na pohlednici, např. pozdrav z prázdnin. Vyplní formuláře obsahující osobní údaje, např. jméno, národnost, adresu při přihlašování v hotelu. Používá dvojazyčný slovník.	3. Písemný projev Napíše krátké jednoduché sdělení a zprávy související se životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy. Písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje krátké texty. Napíše velmi jednoduchý osobní dopis (např. poděkování za pohled/za dopis, napsat omluvu, pozvání) Napíše krátce o své rodině, zálibách; popíše, co dělal o prázdninách) Používá dvojazyčný slovník, popř. elektronické slovníky.

Školní výstupy pro anglický jazyk vycházejí z Evropského jazykového portfolia a dále jsou rozpracovány podle jednotlivých lekcí učebnic z britského nakladatelství Oxford University Press. Na 1. stupni ZŠ, zvláště pak v 1. a 2. ročníku je výuka založena na orálním principu. Cizí jazyk se pro děti musí stát zajímavou hrou. Od 3. do 4. ročníku využíváme učebnic Chit Chat, od 5. tř. a na 2. stupni ZŠ výuka probíhá podle učebnic Project 1 až Project plus. Pro procvičování gramatických struktur, frází a hlavně pro rozvoj písemného projevu žáka je nedílnou součástí každé učebnice také pracovní sešit.

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Německý jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze tří školou nabízených jazyků v rámci oboru *Cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Požadavky na vzdělávání v německém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Německý jazyk (další cizí jazyk) děti začínají v 8. ročníku. Ve 3 hodinové dotaci týdně v každém ročníku v jeho výuce pokračují až do 9. třídy. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí – *poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení, psaní*.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výuka je propojena především s hudební výchovou nebo zeměpisem (rozhovory, písničky, říkanky, reálie, život v německy mluvících zemích). Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

NĚMECKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	- žák - pozdraví, představí se - sestavuje otázky, reaguje na otázky - seznámí se s německou abecedou a s německou výslovností - seznámí se se členem určitým a neurčitým - pojmenuje předměty na obrázcích v učebnici - zná osobní zájmena v 1. pádě	1. lekce: Kennenlernen - německá abeceda - odlišnosti - německá výslovnost - větná melodie, slovní a větný přízvuk - práce s učebnicí – kapitoly, slovní zásoba, pokyny a nadpisy (postupné seznamování) - pozdravy- německy mluvící země - představování - otázky: ➤ Was ist das? Wer ist das? ➤ Wo wohnst du? 2. os ➤ Wie heißt du? ➤ Woher kommst du? ➤ Wie heißt das auf Deutsch?... - slovní zásoba 1. lekce - člen určitý a neurčitý – 1. pád - přídavné jméno v přísudku - osobní zájmena – 1. pád - práce se slovníkem - témata: Ich und meine Familie Mein Wohnort Im Hotel	- Z - německy mluvící země - mapa Evropy - Hv – písnička Bruder Jakob - Farben
	- časuje pravidelná slovesa - sestavuje a nacvičuje krátké rozhovory - počítá do 1000 - zeptá se na telefonní číslo kamaráda	2. lekce: Meine Klasse - tázací slova WO? WER? WIE? WANN? WAS? WEN? WARUM? ➤ Wo wohnt er (sie, es)? 3. os. ➤ Wie heißt er? ➤ Woher kommt er? ➤ Was lernst du gern? ➤ Wie alt bist du? ... - předložky in a aus, frazeologie	HV- písničky Eine kleine Deutschmusik (Mein Hut)

		- časování pravidelných sloves - časování sloves s kmenem na –t, -d, -s, -z, -ß - slovosled ve větě oznamovací - zdůrazněný větný člen - časování slovesa sein a haben - číslovky 0 - 1000 - slovní zásoba 2. lekce – školní potřeby, školní předměty... - témata: Schulsachen Zahlen 0 - 1000	rozšiřující učivo: Weihnachten, Geschenke (písničky Stille Nacht, Ó Tannenbaum)
	- reaguje na otázku, na jednoduché pokyny učitele v němčině - umí pracovat se slovníkem, gramatickými přehledy - pojmenuje barvy, zvířata, vypráví o svých domácích mazlíčcích - popisuje jednoduchým způsobem předměty, obrázky	3. lekce: Tiere - vlastnosti, barvy, názvy zvířat - slovosled ve větě tázací - otázky zjišťovací a doplňovací - otázky: ➤ Hast du ein Tier? ➤ Was ist dein Lieblingstier? ... - časování způsobového slovesa mögen 4. pád podstatných jmen - slovní zásoba 3. lekce - práce se slovníky - témata: Tiere und Kontinente Lieblingstier Farben	- Př, Z – Wo leben Tiere? - rozšiřující učivo - zvířata z různých kontinentů
	sestavuje jednoduché otázky - vyjmenovává dny v týdnu - umí se zeptat spolužáka, co dělá určitý den v týdnu a reaguje na stejnou otázku - sestavuje krátké rozhovory ve dvojicích – otázka, odpověď reaguje na otázky kladně, záporně pojmenovává školní pomůcky, osvojuje si další výrazy z tematického	4. lekce: Mein Schultag - opakování modelových dialogů a otázek ➤ Was lernst du gern? ➤ Was lernst du nicht gern? ... - dny v týdnu, kalendář, školní předměty, pomůcky - člen určitý a neurčitý – 3. a 4. pád - zápor větný a členský (nicht, kein) - časování pravidelných a nepravidelných sloves	Z – Deutschland, školní realie, školní rok, prázdniny

	okruhu škola - čte krátké texty - zeptá se a odpoví, kolik je hodin - snaží se pochopit rozdíl mezi výrazy Stunde x Uhr - osvojí si otázku Wie spät ist es?	- slovesa se změnou kmenové samohlásky - předložky um, vor, bis, am... časové spojení - hodiny - otázky: ➤ Wie spät ist es? ➤ Um wie viel Uhr...? - témata: Uhrzeiten Wochentage	
Receptivní řečové dovednosti - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu vyhledá potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- rozumí úvodnímu textu - odhadne význam nových slov na základě porozumění textu - napodobuje a upravuje jednoduché rozhovory - tvoří otázky s různými tázacími slovy, odpovídá na ně - vyhledává slovesa s odlučitelnou předponou, snaží se pochopit gramatické pravidlo o časování těchto sloves	5. lekce: <i>Hobbys</i> - časování způsobového slovesa können, slovosled ve větě odlučitelné a neodlučitelné předpony - časování sloves s neodlučitelnými předponami - časování sloves s odlučitelnými předponami - slovní zásoba 5. lekce - otázky: ➤ Was machst du gern? ➤ Was macht er (sie) gern? ... - témata: Meine Freizeit	
Produktivní řečové dovednosti - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	- žák představí členy své rodiny - povídá o sobě a o rodině pomocí jednoduchých vět - pohovoří o sobě a o kamarádech - umí na obrázku pojmenovat jednotlivé členy rodiny	6. lekce: <i>Meine Familie</i> - časování pravidelných a nepravidelných sloves - přivlastňovací zájmena v 1. , 3. a 4. pádě přivlastňovacích zájmen - předložkové vazby se 3. a 4. pádem - osobní zájmena ve 3. a 4. pádě - slovní zásoba 6. lekce - otázky: ➤ Was ist deine Mutti (dein Vati) von Beruf? ➤ Was ist dein Lieblingsberuf? ➤ Was ist dein Traumberuf?... - témata: Berufe Verwandschaft	- Projekt Meine Familie (rodokmen) - rozšiřující učivo: další členové rodiny - rozšiřující učivo: povolání

Interaktivní řečové dovednosti • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	• žák reaguje na otázku Was möchtest du? Was wünschst du? • požádá o zboží v obchodě, zeptá se, kolik to stojí • tvoří krátké dialogy • pojmenovává základní druhy ovoce, zeleniny, potravin • procvičuje a zapamatuje si tvary množného čísla u známých podstatných jmen • vyhledává ve slovníku tvary množného čísla u dalších podstatných jmen • překlad jednodušších textů se slovníkem	7. lekce: Was kostet das? • předložky se 4. pádem • slovesa pojící se se 4. pádem • způsobové sloveso mögen – podmiň. způsob • předložky se 3. pádem • slovesa pojící se se 3. pádem • způsobová slovesa müssen, wissen • věty se zájmenem „man“ • singular a plural – typické koncovky • slovní zásoba – 7. lekce • práce se slovníkem • shrnutí gramatiky 8. ročníku • témata: Einkaufen Taschengeld	• Ov - €, EU • rozšiřující učivo – Einkaufen
--	--	---	---

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák • popíše pokoj na obrázku • jednoduchými větami popíše byt, zařízení bytu • pokouší se reprodukovat výchozí text, popřípadě vytváří vlastní vyprávění na dané téma • reaguje na otázky: Wo ist..., steht..., sitzt...? • reaguje na otázky Wohin gebe ich ..., lege ich..., stelle ich...? • rozlišuje, kdy použít 3. a kdy 4. pád a pokouší se správně uplatňovat gramatická pravidla • zvládá jednoduchý rozkaz	8. lekce: Mein Zuhause • opakování gramatiky z 8. ročníku • rozkazovací způsob • předložky pojící se současně se 3. i 4. pádem • otázky WO? WOHN? • opakování zájmen se 3. a 4. pádem • slovesa pojící se v němčině se 3. a se 4. pádem (sloveso vergessen + 4. p., ...) • témata: Meine Wohnung Mein Haus	• projekt „Mein Haus, mein Zimmer“ • rozšiřující slovní zásoba k tématu Mein Haus

	- vyhledává ve slovníku nová slova k tématu Essen - osvojuje si novou slovní zásobu - používá nová slovní spojení a fráze - sestavuje jednoduché věty a otázky s využitím nových slov - tvoří krátké rozhovory na téma: Was isst du gern? Was isst du nicht gern? Was isst du morgen...? - tvoří jednoduché rozhovory, objedná si v restauraci jídlo, zavolá vrchního	9. lekce: Das schmeckt gut - nákupy – otázky: ➤ Was möchten Sie? ➤ Was kostet das? ➤ Sonst noch was? - názvy potravin, ovoce, zeleniny – práce se slovníkem - podstatná jména látková - nulový větný člen - časování sloves essen, nehmen, geben - fráze „es gibt...“ - stupňování příslovčí (gern, lieber, am liebsten) - jídelní lístek, v restauraci, otázky a fráze: ➤ Was wünschen Sie? ➤ Was darf es sein? ➤ Herr Ober, ich möchte... - témata: Nahrungsmittel Essen und Trinken Einkaufen	- Rv - práce v domácnosti, pomoc, rozdělení úkolů – rodina - rozšiřující slovní zásoba: Im Restaurant
	- reaguje na otázku Wie geht es? Was machst du heute nachmittag...? - jednoduchou formou pohovoří o svých zájmech, o sportu - vyjmenuje měsíce - snaží se uplatňovat pravidla gramatiky z této lekce - zná typické koncovky maskulina a feminina (singularu, pluralu) - používá slovní zásobu této lekce včetně frází	10. lekce: Meine Freizeit - časování způsobového slovesa wollen - předložky um, in, am - množné číslo – 1., 3., 4. pád - maskulinum a femininum (singular, plural) - práce s časopisy - témata: Monate und Jahreszeiten Weihnachten Geschenke	- Rv - roční období, znamení zvěrokruhu Weihnachten – reálie v německy mluvících zemích - rozšiřující slovní zásoba: zimní a letní sporty
	procvičuje v rozhovorech nová slova a fráze na témata oblékání a móda	11. lekce: Das sieht gut aus částice doch v odpovědi na zápornou otázku	rozšiřující slovní zásoba – Kleidung

	• umí popsat části těla • tvoří jednoduché dialogy u lékaře • umí říci, že ho něco bolí • zdokonaluje se v práci se slovníkem • vyhledává v textu slovesa v minulém čase • učí se používat sloveso sein a haben v minulém čase	• otázky: ➤ Was ziehst du heute an? ➤ Was nimmst du heute mit?... • fráze: „...tut mir weh“ • minulé časy v němčině - perfektum, préteritum, plusquamperfektum • préteritum sloves sein a haben • témata: Körperteile Bei dem Arzt Kleidung Mode	• Rv - ochrana zdraví
Receptivní řečové dovednosti • vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	• tvoří otázky a dialogy k danému tématu • napíše pozvánku na akci, přání k narozeninám • rozlišuje, kdy použít perfektum a kdy préteritum • zvládá préteritum sloves sein a haben • sestavuje krátké věty v minulém čase na základě odvozeného pravidla • procvičuje perfektum silných sloves	12. lekce: Partys • perfektum pravidelných sloves • slovosled ve větách s perfektem • způsobové sloveso sollen • řadové číslovky • fráze: ➤ Vielen dank für... ➤ Es gefällt mir... ➤ Viele grüße... ➤ Das tut mir leid... • časová osa • časová příslovce: vergestern, gestern, heute, morgen, übermorgen... • témata: Geburtstag Wünsche	• Hv - písnička Wo haben Sie Deutsch gelernt?
Produktivní řečové dovednosti • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní	• reaguje na otázku Wie komme ich....? • zeptá se na cestu • stručně popíše cestu, uplatní vykání • vyhledává na mapě velká německá,	13. lekce: Meine Stadt • slovesa pohybu: gehen, fahren, fliegen x kommen • slovesa s odlučitelnou předponou - mitfahren, abfahren, mitkommen...	• Ov – Jablonec nad Nisou – památky, kultura, sport... • Referáty na města v německy mluvících zemích (Berlín, Mnichov, Bern, Frankfurt...)

údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- rakouská a švýcarská města - podle svých možností zná zajímavosti o velkých městech v německy mluvících zemích	perfektum nepravidelných sloves - perfektum sloves na –ieren, pohybových sloves, sloves s odlučitelnou předponou - otázky: ➤ Wie komme ich...? - fráze: ➤ Herzlich willkommen ➤ Ich fahre mit ...“ - rozšiřující učivo: dopravní prostředky témata: Gablonz Prag	
Interaktivní řečové dovednosti zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- porozumí úvodním textům - seznámí se s novými výrazy - uplatní nová slova v krátkých větách - snaží se uplatnit ve větách minulý čas - zná, kdy použít perfektum a kdy préteritum - rozšiřuje slovní zásobu o další výrazy - zapamatuje si a používá modelové věty a fráze v krátkých rozhovorech - pracuje s texty – poslech, porozumění, čtení - umí pracovat se slovníkem	14. lekce: Ferien - gramatika – préteritum silných a slabých sloves (větný rámec) - souvětí souřadné a podřadné (spojky souřadící a podřadící) - spojky und a aber – slovosled - věty se spojkou deshalb – slovosled témata: Reisen Deutschland Schweiz Österreich (reálie)	- projekt – velká mapa Německa, Rakouska, Švýcarska + referáty o velkých městech - rozšiřující učivo – 2. pád podstatných jmen

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Výuka francouzského jazyka vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat a používat známá jazyková sdělení z každodenního života a rozumět základním frázím zaměřeným na uspokojování konkrétních potřeb. Žáci se dokáží jednoduchým způsobem domluvit za předpokladu, že druhá osoba mluví pomalu a zřetelně a je připravena pomoci. Osvojování francouzského jazyka poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Dále vede ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich

osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a tím prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (VGS)

Multikulturní výchova (MUV)

Mediální výchova (MEV)

Environmentální výchova (ENV)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Žák si volí z nabídky cizích jazyků jeden (francouzský, německý) pro studium od 8. třídy. Předmět je realizován vždy po třech hodinách týdně v 8. a 9. ročníku.

Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené audiodidaktickou technikou, knihovna a počítačová učebna.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Velký důraz je kladen na komunikativní dovednosti, dialogy, čtení a poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce je využívána učebnice Le français entre nous (nakladatelství FRAUS), autentické texty a materiály, audionahrávky, hry, dramatizace, apod.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování, skupinová práce, samostatná práce, práce s počítači a s interaktivní tabulí.

Výuka je propojena především s anglickým jazykem (slovní zásoba, gramatický systém), dějepisem (důležité mezníky francouzské historie), zeměpisem (Francie a frankofonní země), hudební a dramatickou výchovou (francouzské písně, scénky, rozhovory, říkanky).

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
 - žák využívá různé přístupy ke studiu (vysvětluje nový pojem v cizím jazyce, sám vyvozuje gramatické pravidlo, zpívá cizojazyčné písně)
 - žák samostatně vyhledává a zpracovává informace z cizojazyčných textů
 - žák je veden k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby, využívá srovnání s jinými jazyky a mateřštinou

Kompetence komunikativní

- rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu
- dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním jsou u žáka rozvíjeny standardními metodami výuky cizího jazyka

- v rámci konverzace je u žáků rozvíjena schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- žák simuluje modelové situace, se kterými je možné se setkat v běžném životě

Kompetence sociální a personální

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách je u žáka rozvíjena schopnost spolupracovat
- specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáka schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

FRANCOUZSKÝ JAZYK, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák Receptivní řečové dovednosti - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník Produktivní řečové dovednosti - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	žák - pozdraví, představí se - hláskuje jméno - počítá do 20 - rozliší francouzštinu od ostatních jazyků - vyjmenuje další frankofonní země - pokouší se jednoduchými větami reprodukovat výchozí text - pozdraví a zeptá se, jak se někdo má - poděkuje - představí sebe a jiné osoby - řekne a napíše o sobě základní údaje - zeptá se na jméno, národnost, bydliště, telefonní číslo, el. adresu - vyplní jednoduchý formulář - nadiktuje el. adresu - požádá o zopakování toho, co bylo řečeno druhou osobou	1. lekce <i>Bienvenue dans le monde francophone</i> - pozdravy - abeceda - čísla od 0-20 <i>Frère Jacques</i> 2. lekce <i>Bonjour, c'est moi</i> - pozdravy (pokračování) - představení se - národnosti a cizí jazyky - slovesa 1. slovesné třídy (-er) <i>être</i> - otázky zjišťovací (oui/non) - slovosled věty oznamovací - otázka intonací - předložky <i>à, en</i> - shoda subst. a adj. - tázací zájmeno <i>quel</i> <i>Sur le pont d'Avignon</i>	VGS - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy MEV - důležitost zvukové stránky jazyka v řečové komunikaci MEV - formulace základních údajů o sobě OSV - „já“ ve světě, já a moje rodina, moje okolí, základy společenského chování MUV - národnosti, etnické a kulturní skupiny - tolerance a vzájemné porozumění

Interaktivní řečové dovednosti • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	• představí členy rodiny (jméno, věk, povolání) • jednoduše popíše osobu • počítá do 69 • zeptá se na profesi • zeptá se na věk • vyjádří umístění v prostoru • pojmenuje některá zvířata • lépe komunikuje ve třídě • popíše svůj denní režim • určí některé časové údaje (den, hodina) • pojmenuje školní pomůcky • určí barvu věcí • vyjádří preferenci • mluví o tom, co dělá ve volném čase • řekne, co umí a neumí • vyjádří, kterým činností dává přednost a které má nerad/a	3. lekce <i>C'est ma famille</i> • rodina a její členové • profese • domácí zvířata • popis osoby, věk • čísla do 69 • <i>Qui est-ce? C'est/Ce n'est pas</i> • <i>avoir, je n'ai pas de</i> • předložky a příslovce vyjadřující vztahy v prostoru • přivlastňovací zájmena nesamostatná (1. část) • <i>Au clair de la lune</i> 4. lekce <i>Ma vie chaque jour</i> • langue de classe – pokyny vyučujícího • školní pomůcky • barvy • dny v týdnu • části dne • hodiny • běžné denní činnosti • člen neurčitý, člen určitý • množné číslo subst. a adj. • zvrtná slovesa (úvod) • <i>À qui est ?</i> • <i>il y a</i> 5. lekce <i>Oui, j'aime ça !</i> • zájmy a záliby • <i>je sais + inf.</i>	OSV - moje rodina, já a moje místo v rodině, mezilidské vztahy, povolání ENV - zvířata jako součást prostředí, vztah k domácím zvířatům MEV - komunikace v menších skupinách, formulace jednoduchých otázek a odpovědí OSV - užitečnost dodržování určitého režimu dne VGS - nutnost tolerance odlišností mezi lidmi VGS - komunikace mezi lidmi různých zemí, spolupráce OSV - smysluplné využití volného času MEV - zpracování a prezentace projektu
--	---	--	---

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Matematika v základním vzdělávání slouží žákům k získání matematické gramotnosti pro praktický život a pro další úspěšné studium. Její výuka je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku, myšlenkové postupy a způsoby jejich užití.

Pojetí předmětu

Výuka matematiky směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických poznatků v praktickém životě v reálných situacích, které souvisejí s matematikou
- efektivně numericky počítat, porovnávat, odhadovat, zaokrouhlovat, měřit, používat a převádět běžně používané jednotky
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě
- logicky uvažovat
- zkoumat a řešit problémy
- vyhodnotit informace kvantitativního charakteru získané z různých zdrojů- grafů, diagramů a tabulek
- správně užívat matematické pojmy a symboliku
- narýsovat graficky kultivované jednoduché geometrické útvary a konstrukce

V osobnostní výchově směřuje výuka matematiky k tomu, aby žáci získali :

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do čtyř tematických okruhů:

- čísla a početní operace, číslo a proměnná
- závislosti, vztahy, práce s daty, funkce
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Formy a metody práce

Závisí na charakteru učiva a cílech vzdělávání.

- řízený rozhovor vedoucí k indukci nebo dedukci
- experiment
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- práce s učebnicí, sešitem
- praktické procvičování, desetiminutovky
- pamětné pětiminutovky
- ústní a písemné opakování
- práce u tabule

Podklady pro hodnocení

učitelé získávají:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- provádí hodnocení, které umožňuje žákovi vnímat vlastní pokrok zkouškami písemnými, ústními, didaktickými testy
- v každém pololetí vypracují žáci 5.-9. ročníku alespoň dvě písemné práce v délce trvání jedné vyučovací hodiny, stejná doba je určena na rozbor a opravu práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

k učení

Žáci: správně užívají osvojené základní matematické pojmy, vztahy a matematický aparát
učí se vyjadřovat přesně, stručně matematickým jazykem a matematickou symbolikou
provádí rozbor a zápisy při řešení úloh
zpracovávají, používají a vyhledávají potřebné informace v literatuře a na internetu

Učitel: zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
vede žáky k plánování postupů a úkolů
vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
netoleruje ledabylost
motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání

komunikativní

Žáci: zdůvodňují a komentují matematické postupy
komunikují na odpovídající úrovni kultivovaně, věcně a srozumitelně

Učitel: vede žáky k užívání správné terminologie, symboliky a diskuse
učí žáky přesnému, výstižnému vyjadřování a užívání symboliky
vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu

pracovní

Žáci: učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
zvolí si odpovídající matematické postupy a techniky, používají vhodné algoritmy
zdokonalují se v grafickém projevu
využívají různé formy grafického znázornění reálných situací (tabulky, grafy, diagramy apod.)
efektivně si organizují vlastní práci
k složitým výpočtům používají kalkulačku a matematický software

Učitel: vyžaduje dodržování dohodné kvality a termínů
vede žáky k ověřování výsledků a sebekontroly
vyžaduje dodržování vytvořených pracovních návyků a pravidel slušného chování

k řešení problémů

Žáci : učí se provádět rozbor problémů, plány řešení, odhadovat výsledky, vyhodnocovat správnost výsledků
učí se systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly

Učitel: vede žáky k plánování úkolů a postupů
zařazuje metody při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
umožňuje žákům volit různé postupy řešení
pracuje s chybou jako příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
dodává žákům sebedůvěru

občanské

Žáci: zdokonalují se v kritickém myšlení nad obsahy sdělení, v taktu a ohleduplnosti
učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních

Učitel: podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností
vede žáky toleranci, ale také ke kritickému hodnocení názorů jiných

sociální a personální

Žáci: zdokonalují se v kritickém usuzování a ve srozumitelné, věcné argumentaci
zapojují se do týmové práce
navzájem si pomáhají

Učitel: podněcuje žáky k argumentaci
umožňuje každému žákovi zažít úspěch
organizuje činnost žáků ve dvojicích, skupinách
vede žáky k vlastní organizaci práce ve skupině a k zodpovědnosti za činnost skupiny
oceňuje projevy úcty k práci druhých

MATEMATIKA, 1. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 20-ti - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20-ti, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti do 20-ti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose do 20-ti - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20-ti - řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	žák - spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20-ti - vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20-ti - porovná čísla a soubory a zapíše vztah mezi nimi pomocí matematických symbolů (znamének) - čte a píše čísla 0-20 - orientuje se na číselné ose 0-20 - seřadí čísla podle velikosti - zapíše a zařadí čísla do 20- ti do číselné osy - sčítá a odčítá do 20 bez přechodu desítky - je seznámen se sčítáním a odčítáním s přechodem desítky - provádí rozklad čísla na desítky a jednotky - používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací - vyřeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0–20 - vyřeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru 0–20 - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o více (méně) v oboru 0-20 - popisuje jednoduché závislosti z praktického života v oboru 0-20	<u>Číslo a početní operace</u> Číselný obor 0 – 20 - počítání předmětů v daném souboru (manipulace s předměty) - vztahy menší, větší, rovná se - čtení a psaní čísel - znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$ - orientace na číselné ose - pojmy před, za, hned před, hned za, mezi - součet a rozdíl čísel v oboru 0–20 - slovní úlohy ze života <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - obchod s použitím dětských papírových mincí	Pč – modelování číslic 0-20

- rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci - poznává velikosti útvarů	- orientuje se v prostoru – vlevo, vpravo, vpřed, vzad, nahore, dole - rozezná geometrické útvary a jednoduchá tělesa - rozliší útvar větší, menší	<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> - orientace v prostoru - rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa – krychle, kvádr, válec, koule	- PRV – orientace v prostoru třídy - PČ – modelování těles (krychle, kvádr, válec, koule)
--	--	---	--

MATEMATIKA, 2. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	žák - seřadí čísla do sta vzestupně i sestupně sčítá a odčítá čísla do 100 - umí zapsat a přečíst čísla do 100 - porovnává čísla do 100 - zakresluje čísla do 100 na číselnou osu - zná význam závorek - počítá příklady se závorkami - seznámí se s principem násobilky v oboru do 50 - provádí zápis slovní úlohy - řeší slovní úlohy s výpočty do 100	<u>Číslo a početní operace</u> - počítání do 100 - zápis čísel do 100 - porovnávání čísel - číselná osa - počítání do 100 - násobilka do 50	- Pv – výroba papírových kartiček násobků - Vv – obrázky k slovním úlohám

• popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• používá dětské papírové mince • zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami • počítá s mincemi a bankovkami do 100 • čte a doplňuje jednoduché tabulky	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • mince a bankovky • tabulky	• Vv – výroba papírových mincí
• rozeznává, pojmenuje, vymodeluje popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky	• připraví si pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) • zná pojem bod, přímka, čára, úsečka • seznamuje se s rozdílem mezi přímkou přímkou nebo křivou čarou • pozná geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec) • rýsuje úsečky, umí změřit úsečku • porovnává úsečku podle velikosti • narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky	<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> • geometrie • bod • lomená čára • přímka • úsečka • úsečka dané délky • základní útvary v prostoru • krychle • kvádr • koule • válec	• Vv, Pč – znázorňování, modelování

MATEMATIKA, 3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - orientuje se v čase - provádí jednoduché převody jednotek čas - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	žák - používá symboly pro násobení a dělení - řeší slovní úlohy - řeší slovní úlohy v oboru do 100 - zapiše a přečte čísla do 1000 - porovnává čísla do 1000 - písemně sčítá a odčítá v oboru do 1000 - písemně násobí trojčíselné číslo jednocíselným - dělí dvojčíselné číslo jednocíselným - zakresluje čísla na číselné ose - zaokrouhluje na desítky a na stovky - sčítá a odčítá z paměti do 100 dvojčíselná čísla, do 1000 trojčíselné s jednocíselným - řeší slovní úlohy - používá hodiny a sekundy - používá jednotky délky: mm, cm, dm, m - doplňuje tabulku na základě osvojených početních operací	<u>Číslo a početní operace</u> - malá násobilka - počítání v oboru přirozených čísel do 100 - počítání v oboru do 1000 - číselná osa - zaokrouhlování čísel - slovní úlohy <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - hodina, sekunda - měření – hřiště, třída - obchod - peníze - násobilka	PRV - čas

• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa • nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvaru • měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• rozlišuje rozdíl mezi kružnicí a kruhem • rozlišuje význam pojmu průsečík • pozná jehlan, kužel • označí bod • narýsuje přímku, polopřímku, úsečku • narýsuje podle daných bodů trojúhelník, obdélník, čtverec • kreslí osově souměrné útvary • rozumí pojmu: opačná polopřímka	<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> • základní rovinné útvary • kružnice • jehlan, kužel • bod, přímka, polopřímka, úsečka • trojúhelník, obdélník, čtverec • jednotky délky • osově souměrné útvary • opačná polopřímka	• VV
---	--	--	--

MATEMATIKA, 4. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - provádí z paměti početní operace s přirozenými čísly do 10 000 - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000 - využívá při písemném počítání komutativnost a asociativnost - zaokrouhluje přirozená čísla - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace - sestrojí rovnoběžky a kolmice - znázorní a narýsuje trojúhelník, obdélník, čtverec - určí obvod trojúhelníka, obdélníka a čtverce - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě	žák - zapiše a přečte čísla do 1 000 000 - sčítá a odčítá z paměti do 10 000 - násobí a dělí z paměti do 10 000 příklady typu $8 \cdot 200$, $4\,800/60$ - sčítá a odčítá písemně do 1 000 000 - násobí písemně dvouciferným činitelem v oboru čísel do 1 000 000 - provádí zkoušku při písemném počítání - zaokrouhluje na tisíce - řeší jednoduché i složené slovní úlohy pomocí osvojených početních operací - rozpozná různoběžky, rovnoběžky a kolmice - narýsuje různoběžky, rovnoběžky a kolmice - nakreslí si před rýsováním náčrt určeného rovinného tvaru - vypočítá obvod trojúhelníka, obdélníka a čtverce sčítáním délek stran - určí obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě	<u>Číslo a početní operace</u> - počítání v oboru přirozených čísel do 10 000 - počítání v oboru přirozených čísel do 1 000 000 <u>Geometrie v rovině a prostoru</u> - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - obvod obrazce - obsah obrazce	

- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	- celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - čitatel, jmenovatel, zlomková čára	- pojem zlomku jako části celku - dělení celku na části - čtení a zapisování zlomků - počítání jedné n-tiny z čísla - pojmenovává členy ve zlomku	- další náměty do výuky: - skládání origami - mozaiky - krájení dortu, pizzy - zlomkovnice 3.1. Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - cestujeme lodí, letadlem, autobusem, vlakem)
---	--	---	---

MATEMATIKA, 5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost - sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (př. typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $2\,300\,000 - 6\,000$) - porovná přirozená čísla do miliardy, zobrazí na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla písemně násobí až čtyřciferným činitelem písemně dělí dvojciferným dělitelem, provádí	Číslo a početní operace - posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - porovnávání, řešení jednoduchých nerovnic sčítání a odčítání čísel do $1\,000\,000$ písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem	

• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	kontrolu na kalkulátoru • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony,tisíce, sta,desítky • odhadne výsledek,posoudí jeho reálnost • řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi • vyhledává údaje v jízdním řádu, řeší úlohy s časovými údaji, pracuje s údaji v cenících • doplní řady čísel, tabulky • čte a sestaví sloupkový diagram • sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	• dělení dvojciferným číslem • zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky, kontroly výpočtů, práce s kalkulátorem, posouzení reálnosti výsledků • řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony <u>Závislosti, vztahy, práce s daty</u> • práce s daty • grafy, soustava souřadnic • doplňování tabulek, čtení a sestavování sloupkového diagramu	• VL-počet obyvatel (města,státy) • PŘ-jednotky SI,převody • 5.1.3.lidské aktivity a problémy životního prostředí • 1.2.1 poznávání lidí • INF-diagram, tabulka • PŘ-měření teploty (počasí)
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec,obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu a obvodu • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy,jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• narýsuje obdélník,čtverec,pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník • vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníka • převádí jednotky obsahu (m^2, dm^2, cm^2, mm^2) • seznámí se s dalšími jednotkami obsahu (a, ha, km^2) • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahu čtverce, obdélníka • doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje • doplní početní tabulky,čtverce,hvězdice • rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> • konstrukce obdélníku, čtverce, trojúhelníku • rýsování rovnoběžek,kolmic daným bodem • rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku • výpočty obvodu a obsahu čtverce, obdélníka • jednotky obsahu (a,ha,km^2,m^2,dm^2,cm^2, mm^2) • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost (kostky)	• PV-záložka • VV-různé formáty výkresů • M - Matematický Klokán • M - Matematická olympiáda

• vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin • znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 • nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	vlastnosti jsou dány • řeší slovní úlohy úsudkem a logikou • řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) • desetinné číslo • porovnávání desetinných čísel • využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) • číselná osa (kladná a záporná část) • měření teploty, vyjádření dlužné částky	• opakování učiva o zlomcích • používání pojmů čitatel a jmenovatel • zápis a čtení zlomků • grafické znázornění zlomků • užívání zlomků při převádění jednotek • výpočet n/k • sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • používání kruhového diagramu • porovnávání zlomků • výpočet celku ze zlomkové části • zavedení desetinných čísel z desetinných zlomků • vyjádření části celku desetinná čísla • řady čísel počítané po 0,1 i 0,01 • porovnávání desetinných čísel • převádění délkových jednotek na desetinná čísla • sčítání a odčítání desetinných čísel z paměti • sčítání a odčítání desetinných čísel písemně • zaokrouhlování desetinných čísel • násobení desetinných čísel 10 a 100 • dělení desetinných čísel 10 a 100	• další náměty do výuky: krájení dortu, pizzy – zlomkovnice • další náměty do výuky: - pozorování a měření • 5.4.vztah člověka k prostředí – globální oteplování
--	--	---	--

MATEMATIKA – ARITMETIKA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - provádí početní operace	žák - zapisuje, porovnává, čte a zaokrouhluje přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - měří a odhaduje délky, převádí jednotky délky a duté míry - převádí jednotky hmotnosti - čte a zapisuje přirozená čísla římskými číslicemi a opačně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - umí zobrazit přirozená čísla na číselné ose - zná a převádí základní jednotky délky, hmotnosti, objemu a času - osvoji si rozšiřování a krácení zlomků, uvedení zlomků na základní tvar - čte a zapisuje desetinné zlomky desetinným číslem a opačně - z paměti násobí a dělí 10, 100, 1 000, ..., 0,1, 0,01, ... - porovnává desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti - zaokrouhluje desetinná čísla na udanou přesnost - převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel - rozezná 1 l, 1 dl orientuje se v dutých mírách	PŘIROZENÁ ČÍSLA a nula opakování - psaní a čtení čísel v desítkové soustavě - násobení a dělení čísla 10, 100, ... - jednotky délky, hmotnosti, objemu (l, hl) - římské číslice - číselná osa - početní výkony s přirozenými čísly - dělení na nestejně části - jednotky času ZLOMKY - zlomek jako část celku - rozšiřování a krácení zlomků DESETINNÁ ČÍSLA - desetiny a setiny - zápis a čtení v desítkové soustavě - násobení a dělení 10, 100, - porovnávání a zaokrouhlování POČETNÍ VÝKONY s desetinnými čísly - sčítání - hmotnost v desetinných číslech - odčítání - litr a menší jednotky - násobení - dělení	- D,F - jiné číselné soustavy; 2,60 - Z- různé jednotky objemu ve světě - OV 1.1.1 rozvoj schopností poznávání - zlomkovnice, jednotka - Pč – dělení materiálů - Pč - měření - Tv - měření výkonů - Př – ochrana živočichů

• modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla, z paměti, písemně • dělí desetinná čísla • matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je • vypočítá aritmetický průměr a vysvětlí jeho praktický význam • určuje násobky a dělitele daného čísla • používá znaky dělitelnosti 2,3,5,9,10,25,100,(4,6,8) • rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené • rozloží číslo na součin prvočísel • rozpozná soudělná a nesoudělná čísla • najde největšího spol. dělitele a nejmenší spol. násobek 2,3 čísel • dělitelnost využívá k řešení úloh z praxe	DĚLITELNOST přirozených čísel • násobek a dělitel přirozených čísel • základní věty o dělitelnosti • znaky dělitelnosti • prvočísla a složená čísla • soudělná a nesoudělná čísla, největší spol.dělitel • společný násobek	• F - kalibrované nádoby • D - rozvoj M poznání ve starověkém Řecku jako součást řecké kultury • Tv – nástupové tvary • D – sprátelená čísla, dokonalá čísla
---	--	---	---

MATEMATIKA – GEOMETRIE, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary užívá jednoduché konstrukce • využívá potřebnou matematickou symboliku • určuje velikost úhlů měřením a výpočtem	žák • rozlišuje druhy čar, používá základní pravidla rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu • používá technické písmo k popisu geometrických útvarů • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určí délku lomené čáry • sestrojí dvě rovnoběžky • sestrojí kolmici z bodu k přímce • sestrojí pomocí kružítka střed a osu úsečky • pracuje s pojmy kruh, kružnice • vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku • rozlišuje a pojmenuje základní geometrická tělesa • narýsuje síť krychle • vypočítá velikost povrchu krychle • narýsuje rov. průmět krychle • od ruky nakreslí krychli a kvádr • rozumí pojmu • narýsuje a změří daný úhel • rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů • přenesení úhel, porovná jej • sestrojí osu úhlu • provádí početní operace s velikostmi úhlů ve stupních a minutách • pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastnosti	OPAKOVÁNÍ • základní pravidla rýsování, druhy a užití čar, technické písmo • základní geometrické útvary a jejich značky • rovinné útvary • délka úsečky • rýsování rovnoběžek a kolmic • střed a osa úsečky • kruh a kružnice • obsah, obvod čtverce a obdélníku • jednotky obsahu • prostorové útvary • síť a povrch krychle • zobrazení krychle ve volném rovnoběžném promítání ÚHEL A JEHO ZNAČENÍ • pojem, rýsování a přenesení • jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu • druhy úhlů • osa úhlů • konstrukce a přenesení úhlů • sčítání a odčítání úhlů • násobení a dělení úhlů • dvěmi • úhly vedlejší a vrcholové	• Technický výkres – Pč • OV 1.1.1. rozvoj schopností poznávání • Kp – nástroje, vybavení, kvalita • D – historie měření • Křp- uvážlivá rozhodnutí

• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar • načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • načrtne a sestrojí síť základních těles • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti • pozná útvary osově souměrné a shodné • sestrojí Δ ze tří stran • určí, zda lze Δ sestrojit užitím trojúhelníkové nerovnosti • určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti • určí součet úhlů v trojúhelníku • zná-li dva vnitřní úhly Δ vypočítá třetí úhel • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy: vrchol, strana, výška, těžnice, ...) • sestrojí v Δ výšky, těžnice, střední příčky a zná jejich vlastnosti • sestrojí v Δ kružnici opsanou a vepsanou • sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník • popíše vlastnosti a určí obvody • užívá jednotky obsahu a vzájemně je převádí • vypočítá obsah a obvod rovinných útvarů složených ze čtverců a obdélníků • sestrojí rovnoběžný průmět kváдру • sestrojí síť, vypočítá povrch kváдру podle vzorce • užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí • vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu krychle, kváдру	OSO VÁ SOUMĚRNOST • osově souměrné obrazce • konstrukce útvarů v osově souměrnosti TROJÚHELNÍK • konstrukce Δ ze tří stran, Δ nerovnost • druhy trojúhelníků podle délek stran • vnitřní a vnější úhly Δ • součet úhlů v Δ • rozdělení Δ podle velikosti vnitřních úhlů • výšky, těžnice a střední příčky Δ • kružnice vepsaná a opsaná PRAVIDELNÉ MNOHOÚHELNÍKY • pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník (konstrukce, obvod, vlastnosti) PŘEVODY JEDNOTEK OBSAHU • převádění jednotek obsahu • čtverec a obdélník, obsah složitějších obrazců KRYCHLE A KVÁDR - povrch a objem • zobrazení kváдру ve volném rovnoběžném promítání • síť a povrch kváдру • jednotky objemu • objem kváдру, krychle • převody jednotek objemu • slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu	• Př – botanika, zoologie • D – stavitelství • Křp- shodné, podobné a odlišné znaky • Křp- aplikace osvědčených postupů • Ksp – spolupráce ve skupině
---	---	--	---

MATEMATIKA – ARITMETIKA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - provádí početní operace v oboru celých čísel a rac.čísel - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá M aparát v oboru celých čísel - provádí početní operace v oboru celých čísel - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá M aparát v oboru racionálních čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část zlomkem - provádí početní operace v oboru racionálních čísel	žák - provádí početní operace z paměti a písemně - použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh - aplikuje osvojené poznatky - zapiše a zobrazí celá čísla na č. ose - určí opačné číslo k danému číslu - určí absolutní hodnotu celého čísla - porovná celá čísla - sčítá celá čísla - odčítá celá čísla - násobí celá čísla - dělí celá čísla - užívá početní výkony při počítání desetinnými čísly - řeší slovní úlohy, účelně zapisuje postup řešení, ověřuje si reálnost získaného výsledku - graficky znázorní zlomek, rozšíří, zkrátí a převede na základní tvar - porovná zlomky, zobrazí na č. ose, - upraví smíšené číslo na zlomek a opačně - porovná zlomky vzestupně, sestup. - rozezná a zobrazí na číselné ose racionální číslo - určí společného jmenovatele - provádí základní početní operace s racionálními čísly - využívá vlastnosti násobení při řešení úloh	OPAKOVÁNÍ - početní výkony s desetinnými čísly - znaky dělitelnosti - číselné a logické řady - slovní úlohy CELÁ ČÍSLA - čísla kladná a záporná, číselná osa - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota celého čísla - porovnávání celých čísel - sčítání celých čísel - odčítání celých čísel - násobení celých čísel - dělení celých čísel - početní operace se zápornými desetinnými čísly - řešení úloh z praxe v oboru kladných a záporných čísel ZLOMKY - opakování rozšiřování a krácení zlomků - porovnávání zlomků podle velikosti, smíšená čísla - uspořádání zlomků - pojem racionálního čísla - sčítání zlomků a smíšených čísel - odčítání zlomků a smíšených čísel - násobení zlomků - vlastnosti násobení zlomků - dělení zlomků	- Kk - diagramy z novin - D - renesanční Florencie 5.tř. - F - meteorologie, vodní hladiny - D - časové intervaly - F - měření - D - René Descartes, Issac Newton, Leonard Euler 7.tř. - množina, prvek množiny, podmnožina

• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část poměrem • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • pracuje s měřítky map a plánů • určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část procentem • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• upraví složený zlomek • převede zlomek na desetinné číslo a naopak • řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky • porovná dvě veličiny poměrem • zvětší zmenší hodnotu v daném poměru • rozdělí celek na části v daném poměru • řešení úloh z praxe s využitím poměru • užívá měřítko při zhotovení jednoduchých plánů a čtení map • pozná závislost přímé nepřímé úměrnosti ve vztahu dvou veličin • řeší slovní úlohy s využitím vztahu přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy z praxe pomocí trojčlenky • vypočítá z celku část odpovídající danému zlomku • vypočítá 1 % z daného základu • vysvětlí pojmy z, $\check{c}$, p • určí přes 1 % $\check{c}$ k danému počtu p • vypočítá celek přes 1 % z dané $\check{c}$ a daného p • určí přes 1 % kolik procent je daná část z celku • využívá úměry při řešení úloh • vypočítá 1 % z daného základu • řeší jednoduché příklady na výpočet úroku • řeší úlohy z praxe	• složené zlomky • převádění zlomků na desetinná čísla a naopak • periodická čísla • slovní úlohy • číselné a obrázkové analogie POMĚR • poměr • změna čísla v daném poměru • postupný poměr • slovní úlohy • měřítko plánu a mapy • přímá úměrnost • nepřímá úměrnost • slovní úlohy • trojčlenka PROCENTA • opakování, zlomky se 100 ve jmenovateli • procento, základ, počet procent, • procentová část • výpočet procentové části • výpočet základu • výpočet počtu procent • užití trojčlenky v procent. počtu • promile • jednoduché úrokování • slovní úlohy	• F - fyzikální výpočty • Ku - odhadne výsledek a ověří jeho reálnost • Z - měna • Z - výpočty z map • Křp - zdůvodnění rozhodnutí • Kk - diagramy a údaje z novin • Ko - situace ohrožující zdraví
--	---	--	---

MATEMATIKA – GEOMETRIE, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • určuje velikost úhlů měřením a výpočtem	žák • třídí a charakterizuje rovinné útvary • převádí jednotky délky a obsahu • vypočítá S přes dělení útvarů nebo jejich doplnění na čtverce, obdélníky • určuje objem přes rozdělení nebo doplnění těles na kvádry, krychle • provádí třídění úhlů a početní operace s úhly • třídí a popisuje Δ, vlastnosti v, t, s, k	OPAKOVÁNÍ • vlastnosti rovinných útvarů • převody jednotek délky a obsahu • obsahy a obvody složených útvarů objemy a povrchy těles složených z krychlí a kvádrů opakování o úhlech opakování o trojúhelnících PŘÍMKY PROTATÉ PŘÍČKOU • souhlasné a střídavé úhly SHODNOST GEOMETRICKÝCH ÚTVARŮ • shodné útvary v rovině • shodnost a sestrojitelnost Δ podle věty sss • shodnost a sestrojitelnost Δ podle věty sus • shodnost a sestrojitelnost Δ podle věty usu • konstrukce trojúhelníků SHODNÁ ZOBRAZENÍ • osová souměrnost • osově souměrné útvary • vlastnosti rovnoramenného Δ • vlastnosti rovnostranného Δ • konstrukce úhlů $30^\circ, 45^\circ, 75^\circ, 90^\circ, 105^\circ$	• Ko - ochrana kulturních a společenských hodnot • Křp - shodné, odlišné, podobné, znaky • D - historické směry, heraldika • Př - živočišná říše • Vv - kompozice
• určuje velikost úhlů měřením a výpočtem	• provádí rozbor úlohy a aplikuje znalosti o úhlech		
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků načrtne a sestrojí • základní rovinné útvary	• vysvětlí pojem shodnosti útvarů • určí shodné Δ užitím věty sss, sus, usu • sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu • využívá věty v konstrukčních úloh		
• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, dodržuje zásady rýsování • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce • vypočítá vnitřní úhly Δ a pravidelných mnohoúhelníků • sestrojí pomocí kružítko a pravítka uvedené úhly		

• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh • načrtne a sestrojí základní rovinné útvary • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy • načrtne a sestrojí síť základních těles • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy	• sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, dodržuje zásady rýsování • určí osu souměrnosti středově souměrného obrazce • narýsuje a popíše různoběžník • vypočítá velikost 4. vnitřního úhlu různoběžníku jsou-li 3 dány • popíše vlastnosti čtyřúhelníků • provede rozbor a narýsuje čtyřúhelník zadaný různými prvky • charakterizuje a popíše jednotlivé čtyřúhelníky • vypočítá obvod a obsah těchto útvarů pomocí vzorce • řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodů s obsahů těchto útvarů • sestrojí síť hranolu s podstavou ve tvaru čtyřúhelníku nebo trojúhelníku • řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům povrchu a objemu hranolů s Δ a čtyřúhelníkovou podstavou	• středová souměrnost • středově souměrné útvary ČTYŘÚHELNÍKY • základní vlastnosti čtyřúhelníků • rovnoběžníky a jejich vlastnosti • lichoběžníky a jejich vlastnosti • rozdělení a třídění čtyřúhelníků OBVODY a OBSAHY • obvod a obsah kosodélníku • obvod a obsah kosočtverce • obvod a obsah trojúhelníku • obvod a obsah lichoběžníku HRANOLY • popis kolmého hranolu • povrch kolmého hranolu • objem kolmého hranolu	• Kp - přesně a pečlivě rýsuje • Křp - vyhledá požadované informace v tabulkách • Křp - vyhledá požadované informace v tabulkách
---	---	---	--

MATEMATIKA - ALGEBRA, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - provádí početní operace v oboru racionálních čísel užívá druhou mocninu a odmocninu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, - účelně využívá kalkulátor - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - účelně využívá kalkulátor - využívá výhodně zápisu čísel v desítkové soustavě - matematizuje jednoduché reálné situace - s využitím proměnných určí hodnotu výrazu - sčítá, násobí mnohočleny, rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců - rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání	žák - užívá druhou a třetí mocninu a odmocninu - provádí mocnění a odmocnění přirozených čísel a nuly - umocňuje desetinná čísla, zlomky a záporná čísla - provádí základní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem (sčítání, odčítání, násobení, dělení a mocnění mocnin) - zapiše číslo v rozvinutém zápisu - rozumí a využívá k výpočtům zápisu čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ - rozumí pojmům číslo, početní operace, číselný výraz - správně a účelně využívá znalostí priorit početních operací k výpočtům - vysvětlí pojem proměnná, obor a hodnota proměnné, hodnota výrazu - určí počet členů a stupeň mnohočlenu - efektivně sčítá a odčítá mnohočleny- využívá znalostí početních operací s celými čísly - porozumí násobení mnohočlenu jednočlenem - odvodí a využívá pravidla pro	- mocniny a odmocniny, druhá a třetí mocnina a odmocnina, pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami - odhady a zaokrouhlování, práce s kalkulátorem - mocniny s přirozeným mocnitelem - mocnina záporného čísla - mocniny s celočíselným mocnitelem - zápisy velkých a malých čísel - číselný výraz a jeho hodnota, priorita operací - proměnná, výrazy s proměnnými mnohočleny - početní operace s mnohočleny - vzorci $A^2 - B^2$, $(A \pm B)^2$ - vytýkání před závorku	- Geometrie – metrické úlohy, Pythagorova věta - F - obsahy plošných obrazců, objemy a povrchy těles, hmotnost, hustota - F - jednotky - Ch - konstanty - Rv – systematizace, oddělování podstatného od méně důležitého - F – mechanika - Ch – rovnice, výpočty

• používá znalostí úprav mnohočlenů k řešení rovnic • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • popíše základní rozdíl mezi lineárními rovnicemi a nerovnicemi	násobení mnohočlenu mnohočlenem • zná z paměti, rozezná a umí použít k výpočtům vzorce $A^2 - B^2$, $(A \pm B)^2$ • rozpozná číslo, proměnnou, vhodnou k vytýkání před závorku • porozumí pojmu rovnost a rovnice • rozezná a určí levou a pravou stranu rovnice • vhodně upravuje obě strany rovnice k výpočtu proměnné (přičítání, odečítání, násobení a dělení obou stran rovnice vhodným výrazem-ekvivalentní úpravy) • dosazením za proměnnou do původní rovnice provádí zkoušku • vysvětlí a používá možnosti řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli • využívá ekvivalentních úprav vyjádření neznámé z jednoduchých vzorců • rozezná proměnnou veličinu • sestaví rovnici a interpretuje řešení • matematizuje a řeší reálnou situaci s využitím rovnic • rozezná a řeší základní typy slovních úloh - úlohy o směsích, společné práci, obecné a úlohy s použitím % • hledá efektivní způsoby řešení • odhaduje, ověřuje a interpretuje výsledky • vysvětlí rozdíl mezi ostrou a neostrou nerovností • uvědomí si vlastnosti nerovnosti při používání úprav (násobení záporným číslem) • používá grafické znázornění řešení nerovnice	• rovnost, rovnice • ekvivalentní úpravy rovnic • řešení jednoduchých lineárních rovnic • výpočet neznámé z jednoduchého vzorce • slovní úlohy řešené rovnicemi • lineární nerovnice	• F - použití vzorů • Ch - použití vzorců
---	--	---	--

• využívá znalostí statistických funkcí k řešení modelových příkladů	• pojmenuje, popíše statistický soubor, prvek statistického šetření, statistické šetření • používá znalostí výpočtu aritmetického průměru k různým výpočtům • orientuje se v zobrazení veličin pomocí diagramů (sloupcový, kruhový)	• základy statistiky • základní pojmy • aritmetický průměr • diagramy	• Z - statistické výpočty, diagramy • D - statistické výpočty • F - diagramy • Ch -diagramy • Rv - statistické výpočty • Ov - statistické výpočty, diagramy
--	---	--	--

MATEMATIKA - GEOMETRIE, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • užívá druhou mocninu a odmocninu • účelně využívá kalkulačtor • řeší aplikační úlohy • charakterizuje základní vlastnosti přímky a kružnic • užívá druhou mocninu a odmocninu • účelně využívá kalkulačtor • řeší aplikační úlohy • určuje a charakterizuje základní tělesa • analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objemy a povrchy těles • načrtne a sestojí síť základních těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	žák • rozlišuje pojmy-odvěsna, přepona • aplikuje Pythagorovu větu při řešení pravoúhlého trojúhelníku • využívá Pythagorovu větu k výpočtu výšky v rovnoramenném a rovnostranném trojúhelníku • řeší slovní úlohy z praxe • rozlišuje pojem-kružnice,kruh • určí vzdálenost přímky a kružnice • určí vzdálenost kružnic • uvědomí si závislost délky kružnice na jejím průměru • rozdělením kruhu na výseče odvodí vzorec pro výpočet obsahu kruhu • s využitím vzorců řeší slovní úlohy z praxe • vyrábí modely jednoduchých těles • vysvětlí na modelech pojmy podstava a výška válce • na základě znalostí odvodí vzorce pro výpočet objemu a povrchu válce • řeší jednoduché úlohy • řeší náročnější úlohy ve skupině • diskutuje se spolužáky o problému a jeho řešení • odhadem a následně výpočtem určuje objem válce • s využitím vzorců řeší slovní úlohy z praxe	• Pythagorova věta • kružnice, kruh • vzájemná poloha kružnice a přímky • vzájemná poloha 2 kružnic • délka kružnice • obsah kruhu • rotační válec • povrch válce • objem válce	• D - historické souvislosti • Z - horizont, hloubkový úhel • D – historické souvislosti • Z – Země, vesmír • F ,Ch – atom • Vv – vlastnosti kružnic • F – hustota, hmotnost • Vv • Pč – pravoúhlé promítání

• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh • načrtne a sestojí rovinné útvary • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• ovládá základní geometrické konstrukce (rovnoběžka, kolmice, osa úsečky, osa úhlu) • určí vzdálenost bodu od přímky • účelně využívá kružítka ke konstrukci úhlů • pojmenuje a využívá vlastností nejdůležitějších bodů v rovině (kružnice, osa úsečky, dvojice rovnoběžek, polopřímka-osa úhlu, navzájem kolmé osy úhlů) • pochopí vlastnosti Thaletovy kružnice • využívá vlastnosti Thaletovy kružnice ke konstrukci tečen kružnice procházejících daným bodem • využívá vlastnosti Thaletovi kružnice v konstrukčních úlohách • využívá vlastností množin bodů v rovině ke konstrukci trojúhelníků • s pomocí konstrukce trojúhelníků je schopen řešit náročnější konstrukční úlohy (konstrukce čtyřúhelníku) • zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, průnik, sjednocení) a užívá jazyk matematiky ke stručnému zápisu konstrukce • diskutuje a obhájí různé způsoby řešení konstrukčních úloh	• množiny bodů daných vlastností • Thaletova kružnice a její aplikace • základní konstrukční úlohy • konstrukce trojúhelníků • konstrukce čtyřúhelníků	• D – historické souvislosti • Vv
---	---	--	--

MATEMATIKA – ALGEBRA, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - provádí početní operace v oboru celých, a racionálních čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - určí hodnotu výrazu - sčítá a násobí mnohočleny	žák - užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi - provádí základní početní operace s mocninami - určí hodnotu daného číselného výrazu - sčítá a odčítá celistvé výrazy - řeší slovní úlohy, matematicky správně a účelně zapisuje postup řešení, ověřuje si reálnost získaného výsledku - dělí a násobí výrazy jednočlenem - upraví výraz vytýkáním před závorku - užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení výrazů - určuje podmínky za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy	OPAKOVÁNÍ - početní výkony se zlomky, - absolutní hodnota čísla - počítání s mocninami - úpravy algebraických výrazů - rovnice a nerovnice - řešení slovních úloh rovnicemi DĚLENÍ MNOHOČLENU JEDNOČLENEM A ROZKLAD MNOHOČLENŮ - dělení mnohočlenu jednočlenem - rozklad mnohočlenů v součin vytýkáním - postupným vytýkáním pomocí vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ LOMENÉ ALGEBRAICKÉ VÝRAZY - zavedení lomených výrazů - podmínky lomeného výrazu - krácení lomených výrazů - rozšiřování lom. výrazů	- Ku – systematizace - Křp – logické matematické postupy

• vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • řeší aplikační úlohy na procenta • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• čte souřadnice vyznačených bodů • zakreslí body s danými souřadnicemi • rozezná funkční vztah od jiných vztahů • určí definiční obor a obor hodnot funkce • sestrojí graf lineární funkce, přímé a nepřímé úměrnosti • užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe, provádí rozbor úloh a ověření reálnosti získaného výsledku • řeší ekvivalentními úpravami lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, určí podmínky pro neznámou • řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli • řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací nebo sčítací metodou • řeší slovní úlohy pomocí rovnic a soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, matematicky správně a účelně zapisuje postup řešení, ověřuje si reálnost získaného výsledku • vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře • určí hledanou jistinu • řeší slovní úlohy z praxe, přehledně, stručně zapisuje řešení • vypočítá úrok z úroku	LINEÁRNÍ FUNKCE • pravoúhlá soust. souřadnic • definice funkce • graf funkce • rostoucí, klesající a konstantní funkce • lineární funkce a její vlastnosti • graf lineární funkce • nepřímá úměrnost • graf nepřímé úměrnosti LINEÁRNÍ ROVNICE • rovnice s neznámou ve jmenovateli • lineární rovnice se dvěma neznámými • řešení soustavy dosazovací metodou • řešení soustavy sčítací metodou • diskuse řešení soustavy • grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic SLOVNÍ ÚLOHY • řešení pomocí lineárních rovnic • slovní úlohy na počítání směsí • slovní úlohy o pohybu • slovní úlohy o společné práci FINANČNÍ MATEMATIKA • základní pojmy finanční matematiky • jednoduché úrokování • složené úrokování	• F – závislosti fyzikálních veličin • Křp- logické M postupy • Ku – plánování postupů • Inf – databáze, software
---	---	--	--

MATEMATIKA – GEOMETRIE, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti Δ • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary • analyzuje jejich vlastnosti	žák • třídí a popíše Δ, sestrojí v, t, s, k opsanou, vepsanou, vypočítá velikost 3. vnitřního, vnějšího úhlu • charakterizuje a popíše jednotlivé druhy čtyřúhelníky • při konstrukci Δ a čtyřúhelníků zadaných různými prvky používá základní konstrukce a pravidla přesného rýsování • řeší slovní úlohy z praxe • rozezná podobné útvary v rovině • určuje a používá při výpočtu poměr podobnosti • sestrojí rovinný podobný útvar • rozdělí úsečku v daném poměru užívá poměr podobnosti při práci s mapami a plány • zhotoví náčrt a popíše hranol, jehlan, kužel • určí podle kriteria vzájemnou polohu dvou přímk, přímky a roviny, dvou rovin	OPAKOVÁNÍ • rozdělení trojúhelníků, v, t, s, kružnice opsaná, vepsaná, úhly • jednoduché konstrukce • Pythagorova věta • množiny všech bodů dané vlastnosti • vzájemná poloha 2 kružnic • rozdělení čtyřúhelníků • objem a povrch krychle hranolu a válce PODOBNOST • podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení • poměr podobnosti • věty o podobnosti Δ • užítí podobnosti při konstrukcích • užítí podobnosti v praxi STEREOMETRIE • kolmé hranoly • pravidelné 3,4 a šestiboké jehlany • vzájemná poloha přímky a roviny • vzájemná poloha dvou rovin	• Ku – překonávání překážek, plánování • Křp – shodné, podobné, odlišné znaky • Z - itinerář • Ksp – pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

• načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině • načrtne a sestojí síť základních těles • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • určuje velikost úhlů měřením a výpočtem • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • určuje velikost úhlů měřením a výpočtem • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule • řeší úlohy z praxe • načrtne Δ a charakterizuje goniometrické funkce tg, cotg, sin, cos • k určení hodnot funkce tg, používá tabulek i kalkulátoru • určí velikost vnitřního úhlu pravoúhlého Δ pomocí tg • narýsuje úhel pomocí funkce tg • vypočítá stranu pravoúhlého Δ pomocí funkce tg • řeší úlohy z praxe • k určení hodnot funkce sin, používá tabulek i kalkulátoru • určí velikost vnitřního úhlu pravoúhlého Δ pomocí sin • vypočítá stranu pravoúhlého Δ pomocí funkce sin • používá goniometrické funkce tg, sin, při výpočtech V, S těles a řešení úloh z praxe	OBJEM A POVRCH TĚLES • jehlan • kužel • koule GONIOMETRICKÉ FUNKCE • definice goniometrických funkcí tg, cotg, sin, cos • funkce tangens • tabulka hodnot funkce tangens • určení velikostí vnitř. úhlů prav. Δ pomocí tg • konstrukce úhlu pomocí funkce tg • výpočet stran pravoúhlého Δ pomocí funkce tg • funkce sinus • tabulka hodnot funkce sinus • určení velikostí vnitř. úhlů prav. Δ pomocí funkce sin • výpočet stran pravoúhlého Δ pomocí funkce sin	• VV, D - historické slohy • Ksp - práce v týmu • Ko – životní prostředí, doprava • Ksp – pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
---	--	--	---

CVIČENÍ Z MATEMATIKY, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh • provádí početní operace v oboru celých čísel • načrtne a sestojí základní rovinné útvary • analyzuje a řeší jednoduché problémy v nichž využívá matematický aparát • načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší jednoduché problémy v nichž využívá matematický aparát • vypočítá obsah základních rovinných útvarů • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti • analyzuje a řeší jednoduché problémy v nichž využívá matematický aparát • načrtne a sestojí rovinné útvary • analyzuje a řeší jednoduché problémy v nichž využívá matematický aparát	žák • najde logickou úvahu a kombinováním řešení algebrogramu • provádí početní operace a zdůvodní pořadí početních výkonů • rozlišuje druhy čar, používá základní pravidla rýsování • řeší slovní úlohy vedoucí k početním operacím s přirozenými čísly • načrtne a narýsuje obraz kvádrů s výřezy ve volném rovnoběžném promítání • řeší slovní úlohy vedoucí ke krácení nebo rozšiřování zlomků • vypočítá obsah rovinných útvarů složený ze čtverců a obdélníků • zaokrouhlí desetinná čísla na daný řád, porovnává je podle velikosti • sestojí rovinný útvar v osově souměrnosti • řeší slovní úlohy s využitím početních výkonů s desetinnými čísly • sestojí Δ podle vět o určenosti Δ • řeší slovní úlohy s využitím početních výkonů s desetinnými čísly	• algebrogramy • úlohy s několika početními výkony • rýsování rovnoběžek a kolmic • početní výkony s přirozenými čísly • ve slovních úlohách • zobrazení kvádrů s výřezy ve volném rovnoběžném promítání • rozšiřování a krácení zlomků ve slovních úlohách • obsahy rovinných útvarů složených ze čtverců a obdélníků • zaokrouhlování a porovnávání desetinných čísel • konstrukce rovinných útvarů v osově souměrnosti • písemné sčítání a odčítání desetinných čísel ve slovních úlohách • konstrukce pravoúhlých, ostroúhlých a tupouhlých Δ • písemné násobení a dělení desetinných čísel ve slovních úlohách	• Křp - logické matematické a empirické postupy

• načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• sestrojí pravidelný šestiúhelník a dvanáctiúhelník • vypočítá aritmetický průměr • řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrch těles složených z kvádrů a krychlí • vyhledá nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele čísel	• konstrukce pravidelných mnohoúhelníků • aritmetický průměr • objemy a povrchy těles složených z kvádrů a krychlí • společný násobek a dělitel	
--	---	--	--

CVIČENÍ Z MATEMATIKY, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary - provádí početní operace v oboru celých čísel - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část zlomkem - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středově souměrný útvar - určí hodnotu výrazu, sčítá mnohočleny	žák - používá znaky dělitelnosti 2,3,5,9,10,25,100,(4,6,8) - najde největšího spol. dělitele a nejmenší společný násobek 2,3 čísel - rozlišuje druhy čar, používá základní pravidla rýsování dbá na přesnost a grafického čistotu projevu - určí absolutní hodnotu celého čísla - sčítá a odčítá celá čísla - sestrojí pravidelný mnohoúhelník (3,4,5,6,8,10,12) - provádí početní výkony s kladnými a zápornými čísly - třídí a popisuje Δ, vlastnosti v,t,s,k a aplikuje je při řešení konstrukčních úloh - řeší slovní úlohy vedoucí k operacím se zlomky - rýsuje shodné útvary v osové a středové souměrnosti - určí střed a osu souměrnosti rovinného útvaru - sčítá a odčítá celistvé výrazy, dosadí za proměnnou a určí hodnotu výrazu	- znaky dělitelnosti přirozených čísel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - základy rýsování: druhy čar, rýsování kolmic, rovnoběžek, technické písmo - absolutní hodnota celého čísla - sčítání a odčítání celých čísel - rýsování pravidelných mnohoúhelníků - početní výkony s kladnými a zápornými čísly - výšky, těžnice, střední příčky v Δ, kružnice - opsaná, vepsaná, konstrukční úlohy - zlomky ve slovních úlohách - shodná zobrazení, osová a středová souměrnost - výrazy s proměnnou - jednoduché úpravy výrazů - dosazování za proměnnou	Křp - logické matematické a empirické postupy

• odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • pracuje s měřítky map a plánů • načrtne a sestojí základní rovinné útvary • využívá potřebnou matematickou symboliku • řeší aplikační úlohy na procenta • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• rozdělí složené útvary a vypočítá jejich obsah • řeší slovní úlohy a převádí jednotky délky, obsahu a objemu • užívá měřítko při zhotovení jednoduchých plánů a čtení map • provádí rozbor úlohy, sestaví a pomocí značek zapíše postup řešení, provede grafické řešení, ověří správnost řešení • řeší slovní úlohy z praxe pomocí trojčlenky • čte a sestrojuje diagramy	• obsahy složitějších obrazců • slovní úlohy s převody jednotek • měřítko plánu, mapy • slovní úlohy s užitím poměru • konstrukce čtyřúhelníků • trojčlenka • slovní úlohy s procenty • diagramy : sloupkový, spojnicový, kruhový, obrázkový	
---	--	---	--

CVIČENÍ Z MATEMATIKY, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	žák • řeší úsudkové slovní úlohy, účelně zapisuje postup řešení, k výpočtu využívá kalkulátor a ověřuje si reálnost získaného výsledku • rozdělí složené útvary a vypočítá jejich obvod a obsah • určí s využitím paměti kalkulátoru aritmetický průměr, hustotu osídlení, hektarový výnos, ... • provádí rozbor úlohy, sestaví a pomoci značek zapíše postup řešení, provede grafické řešení, ověří správnost řešení • řeší slovní úlohy a používá rozklad čísel na součin prvočísel k určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele • aplikuje operace se zlomky při řešení slovních úloh • rýsuje shodné útvary v posunutí • řeší slovní úlohy s využitím poměru • načrtne a sestrojí obraz těles ve volném rovnoběžném promítání • pozná závislost přímé/nepřímé úměrnosti ve vztahu dvou veličin • řeší slovní úlohy s využitím vztahu přímé a nepřímé úměrnosti	• práce s kalkulátory, řešení slovních úloh vedoucích k výpočtům s přirozenými a desetinnými čísly • úlohy s výpočty obvodů a obsahů • užití paměti kalkulátoru při výpočtu aritmetického průměru, hektarového výnosu, hustoty osídlení, ... • konstrukce rovnoběžníků • řešení slovních úloh s užitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku • konstrukce lichoběžníků • řešení slovních úloh vedoucích k operacím se zlomky • posunutí • řešení slovních úloh s užitím poměru • zobrazení krychle, kvádru, jehlanu, hranolu, válce a kužele ve volném rovnoběžném promítání • přímá úměrnost • nepřímá úměrnost	• Křp - logické matematické a empirické postupy

• načrtne a sestrojí rovinné útvary • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• provede rozbor a narýsuje trojúhelník zadaný různými prvky • řeší slovní úlohy úsudkem nebo rovnicí • řeší konstrukční úlohy s využitím množin všech bodů dané vlastnosti • provádí jednoduchá statistická šetření	• konstrukce trojúhelníků • řešení slovních úloh pomocí rovnic i úsudku • množiny všech bodů dané vlastnosti a konstrukční úlohy • základy statistiky, statistické šetření	
--	---	---	--

CVIČENÍ Z MATEMATIKY, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	žák • aplikuje a užívá pravidla pro počítání s mocninami • při řešení úloh používá Pythagorovu větu • řeší slovní úlohy úsudkem nebo pomocí lineárních rovnic • ověřuje si reálnost získaného výsledku, matematicky správně zapisuje postup řešení • provádí rozbor úlohy, sestaví a pomocí značek zapíše postup řešení, provede grafické řešení, ověří správnost řešení • vypočítá objem a povrch hranolu, válce, řeší úlohy z praxe • užívá ekvivalentní úpravy k vyjádření a výpočtu neznámé ze vzorce • užívá redukční úhel k rýsování podobných rovinných geometrických útvarů • řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav, graficky znázorní řešení • používá stejnolehlost k rýsování podobných rovinných útvarů • řeší soustavy dvou lineárních nerovnic pomocí ekvivalentních úprav a výsledek řešení graficky znázorní	• počítání s mocninami • užití Pythagorovy věty k výpočtům • úlohy o směsích • konstrukční úlohy s užitím Thaletovy kružnice • úlohy o společné práci • konstrukční úlohy o trojúhelníku • úlohy o pohybu • výpočet objemu a povrchu hranolu a válce • vyjádření a výpočet neznámé ze vzorce • redukční úhel • řešení lineárních nerovnic s jednou neznámou • stejnolehlost • řešení soustavy dvou lineárních nerovnic s jednou neznámou	• Křp - logické matematické a empirické postupy

• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• při výpočtech účelně zapisuje postup a využívá kalkulátor • řeší rovnice pomoci ekvivalentních úprav • určí velikosti úhlů, stran pravoúhlého trojúhelníku užitím funkcí $\cotg$, $\cos$ • řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých komparační metodou • provede grafické řešení jednodušších soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	• délka kruhového oblouku a obsah kruhové výseče ve slovních úlohách • řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli • užití funkcí $\cotg$ a $\cos$ při řešení úloh z praxe • řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých komparační metodou • grafické řešení soustavy rovnic	
---	--	--	--

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti a předmětu informatika

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie realizovaná v předmětu informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti a předmětu informatika

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu:

Viz výše.

Pojetí předmětu

Informatika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky ve 4. –6. ročníku. Vyučuje se v jednohodinové týdenní dotaci. Je vyučována zpravidla v odborné učebně informatiky.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tematických okruhů:

- základy práce s počítačem
- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Formy a metody práce

Závisí na charakteru učiva a cílech vzdělávání.

- řízený rozhovor
- diskuse
- samostatná práce
- skupinová práce
- řešení problémových úloh
- vyhledávání informací, tvorba referátů (prezentací)
- praktické procvičování

Hodnocení

Klasifikace probíhá podle klasifikačního řádu. Podklady pro hodnocení získávají učitelé:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- předvedením praktické činnosti
- zkouškami písemnými, ústními, didaktickými testy
- referáty (prezentacemi)

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a využívání informačních technologií v rámci celoživotního učení
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly v oblasti ICT, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně získává informace, pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

žák

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy v oblasti získávání, uchovávání a poskytování informací, zejména s ohledem na jejich etičnost a autorská práva

Kompetence pracovní

žák

- plní povinnosti a závazky, připravuje si pravidelně pomůcky pro výuku
- využívá znalosti a zkušenosti získané v informatice v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

INFORMATIKA, 4.-5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a posupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím	žák - využívá počítač jako nástroj pro zpracování informací - seznámí se a používá základní vstupní (klávesnice, myš, mikrofon) a výstupní (monitor, tiskárna, sluchátka) periferie - dodržuje základní pravidla bezpečné práce s hardwarem, v případě jeho poškození informuje dospělého (učitele) - dodržuje správné postupy při spouštění, používání a zavírání programů - chrání svá data ukládáním na určené místo (do své složky) - respektuje soukromí dat uložených jinými uživateli, nevstupuje a neupravuje obsah jiných složek než svých	- základní funkce počítače - periferie - pravidla bezpečnosti práce - etická pravidla nakládání s daty	- Pč – bezpečnost práce - Etika- nakládání s daty, soukromí
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- seznámí se s vyhledávacími portály, jejich základními funkcemi - rozlišuje fulltextové a katalogové vyhledávače a správně používá jejich základní funkce - vyhledává jednoduché informace na portálech, v knihovnách a databázích - založí si účet a vyzkouší si používání elektronické pošty (e-mail), internetové telefonie (skype) či jiného komunikačního programu (ICQ)	- vyhledávání informací na internetu (texty, obrázky) - Google - Seznam.cz, Centrum.cz, Atlas.cz,... - E-mail - Skype, ICQ	- Čj – klíčová slova - Př, V1 – zpracování referátů
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- pracuje se základními funkcemi textového editoru – úprava písma, vkládání obrázků - pracuje se základními funkcemi grafického editoru (malování, software na úpravu fotografií)	- Malování - MS Word - Zoner Photo Studio (nebo jiný foto editor)	- Čj – e-mail - Čj – pravopis - Vv – úprava fotografie

INFORMATIKA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - ovládá práci s textovými a grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a	žák - uvědomuje si fakt, že internet je otevřené médium a že pravdivost informací na něm uveřejněných nikdo nekontroluje - ověřuje věrohodnost informací na internetu, zejména na neoficiálních webech, blozích - posuzuje závažnost, důvěryhodnost, vzájemnou návaznost informací na internetových stránkách - u méně spolehlivých zdrojů ověřuje informace z více zdrojů - vnímá rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - ovládá základní funkce textového editoru: - velikost, barva, typ, druh písma - vkládání obrázků - odrážky, zarovnání - ovládá základní funkce grafického editoru: - malování v bitmapovém editoru - úprava fotografie ve foto editoru - otočení, výřez, červené oči - ovládá základní funkce tabulkového editoru: - sestavení textové tabulky, její grafická úprava - základní matematické funkce – suma, průměr - tvoří jednoduché vzorce, seznámí se s obsahem buňky jako s proměnnou - pro zadaný úkol použije nejvhodnější dostupný software	- různé zdroje informací – www, knihy, časopisy,... - důvěryhodnost zdrojů - cíl sdělení - textový editor (MS Word) - grafický editor (Malování, Zoner Photo Studio) - tabulkový editor (MS Excel)	MP 6.1.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	• při práci s textem uplatňuje základní typografická pravidla: vhodné velikosti textů, mezera za interpunkčními znaménky, tabulátory, odrážky, odstavce • dbá na estetickou úroveň výsledků své práce • používá základní pravidla citací a uvádění použitých zdrojů při tvorbě vlastního produktu (referátu) • při tvorbě vlastního produktu (referátu) používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi nalezenými údaji (aktuálnost, věrohodnost) • ovládá základní funkce prezentačního editoru • vytváří a prezentuje jednoduché prezentace s využitím textu, obrazu i zvuků • vyzkouší si záznam a zpracování fotografií a krátkého videa ve skupině vyzkouší tvorbu www stránek, vytvoří příspěvek do školních stránek	• citace, použité zdroje • tvorba referátu • prezentační editor (MS Power Point) • zpracování fotografií, videa (Zoner Photo Studio, Movie Maker)	MP 6.2.1. Tvorba mediálního sdělení MP 6.2.2. Práce v realizačním týmu
--	--	--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Obsahové vymezení vzdělávací oblasti

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- poznávání sebe a svého nejbližšího okolí
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- seznámení se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- vnímání základních vztahů ve společnosti a porozumění soudobému způsobu života
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů a reagování na názory jiných

Rozdělení vzdělávací oblasti

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti
- vstupování do každodenního života s vlastní aktivitou a představami
- hledání nových a zajímavých věcí
- praktické poznávání místní a regionální skutečnosti
- získání kladného vztahu k místu jejich bydliště
- postupné rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi

Lidé kolem nás

- postupné osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomění si významu a podstaty tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a postavení mužů a žen
- seznámení se základními právy a povinnostmi a problémy ve společnosti i ve světě

Lidé a čas

- orientování se v dějinách a v čase
- seznámení se způsoby měření času
- poznávání, jak události postupují v čase a tím utvářejí historii věcí a dějů
- postupné získávání zájmu o minulost a o kulturní bohatství regionu a celé země
- samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy
- poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody
- pochopení důležitosti rovnováhy v přírodě
- hledání důkazů o proměnách přírody a o vlivu lidské činnosti na přírodu
- hledání možností, jak přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí

Člověk a jeho zdraví

- poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti
- poznávání vývoje a proměny člověka od narození po dospělost
- získávání poznatků, co je vhodné a co nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny a výživy
- získávání základního poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování v různých i život ohrožujících situacích
- uvědomění si odpovědnosti za své zdraví a svou bezpečnost i za zdraví jiných lidí
- získání základních a důležitých poznatků z dopravní výchovy

Formy a metody práce

- práce s učebnicí, sešitem
- výklad učiva
- práce u tabule
- řízený rozhovor
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s učebními pomůckami
- pokusy, pozorování
- vycházky, exkurze
- soutěže, hry
- ústní a písemné opakování

Podklady pro hodnocení

Učitelé získávají

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- písemným a ústním zkoušením

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Kompetence k učení

Žáci

- získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- poznávají podstaty zdraví a příčiny nemocí
- upevňují si preventivní chování
- rozšiřují si slovní zásobu v osvojených tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností
- učí se orientovat ve světě informací

Učitel

- motivuje žáky pro celoživotní učení
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu a internet
- pomáhá řešit zadané úkoly a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožujících vlastní zdraví a bezpečnost i zdraví a bezpečnost druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích a učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. a aby na základě vyhledaných informací dospěli k řešení problému
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na myšlenky, názory a podněty ostatních
- učí se přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Učitel

- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci
- podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů a zdůvodňování závěrů
- vede žáky k vzájemnému naslouchání si

- nechává příležitost k občasnému vzájemnému dohadování, razení a pomáhání
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují ve skupinách a efektivně spolupracují na řešení zadaného úkolu
- učí se respektovat názory druhých a přispívají k diskusi

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat společně
- vytváří různorodé skupiny, jejichž členové se obměňují
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti všech žáků
- učí žáky věcně argumentovat
- vede žáky k oceňování svých i jiných názorů a přínosů

Kompetence občanská

Žáci

- utvářejí si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a snaží se hledat možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učí se kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání a bezkonfliktní komunikaci
- učí se, jak by se měli zachovat v případě ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Učitel

- pomáhá utvářet ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností, jak přispět k ochraně životního prostředí
- vede žáky k respektování a dodržování společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití

Kompetence pracovní

Žáci

- utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům použití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

PRVOUKA, 1. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Místo, kde žijeme</u> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy <u>Lidé kolem nás</u> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků <u>Lidé a čas</u> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí <u>Rozmanitost přírody</u> - pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	žák - zná cestu do školy a zpět - zná svou adresu - orientuje se v místě svého bydliště - pojmenuje části bytu, domu - určí základní vztahy v rodině - vypráví o svém domově a rodině - pojmenuje části dne - vyjmenuje dny v týdnu, měsíce - zná roční období - časově zařadí Vánoce, Velikonoce - zná některé zvyky a tradice - chová se ukázněně ve škole i mimo školu, rozliší nežádoucí formy chování - popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozliší nejznámější rostliny a živočichy - ohleduplně se chová k přírodě	- škola a její okolí, třída - domov - osobní bezpečí - rodina - příbuzenské vztahy - režim dne - rok, měsíce, dny - Vánoce - Velikonoce - roční období - rostliny a živočichové - chování v přírodě	- Čj - vánoční přání - Vv - tematické práce - Hv - písně s danou tematikou - Pč – modelování zvířat, květin

<u>Člověk a jeho zdraví</u> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • ochrání svoje zdraví při mimořádných událostech a využije osvojené postupy • Pozná české mince a bankovky • Uvede příklad využití platební karty • Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	• určí a pojmenuje základní části lidského těla • zvládá základní návyky osobní hygieny • orientuje se mezi zdravou a nezdravou stravou, dodržuje pitný režim • pozná a pojmenuje plody ovoce a zeleniny • pozná obvyklé příznaky běžných nemocí • umí ošetřit odřeninu • zná nebezpečná místa ve svém okolí • chová se bezpečně • zná základní pravidla pro chodce • dodržuje bezpečné chování na ulici • reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných situacích • reaguje na jednotlivé varovné signály oznamující mimořádnou událost • Pojmenuje jednotlivé mince a papírové bankovky • Rozpozná platební kartu a bankomat • Seznámí se s cenami základních potravin a spočítá si jednoduchý nákup	• lidské tělo • zdravá výživa • stravování • ovoce a zelenina • péče o zdraví, dětské nemoci, drobné úrazy, první pomoc • pravidla chování podle školního řádu • základní pravidla silničního provozu v roli chodce • situace hromadného ohrožení • <u>Ochrana zdraví</u> • možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit • trávení volného času • vhodné místo pro hru • bezpečnost při pobytu v přírodě • Finanční gramotnost	• TV - chvilky • Pč – modelování ovoce a zeleniny • Dv – chování na přechodu pro chodce • M – numerické počítání a slovní úlohy
---	---	---	--

PRVOUKA, 2. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Místo, kde žijeme</u> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určité místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <u>Lidé kolem nás</u> - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	žák - zná a dodržuje základní pravidla pro chodce - umí správně přecházet vozovku - zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) - rozlišuje dopravní prostředky (auto, autobus, vlak apod.) - předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, snaží se mu vyhýbat. - orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí. - je schopen komunikovat s prodávčem - zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) - umí slušně požádat o pomoc, omluvit se a poděkovat - zná zaměstnání rodičů - umí vysvětlit a zahrát některá povolání (lékař, zedník, učitel, řidič apod.) - toleruje odlišnosti spolužáků, zná jejich přednosti i nedostatky	- orientace v místě bydliště - bezpečná cesta do školy a domů (plánek) - osobní bezpečí - chování lidí - rodina - chování lidí - soužití lidí - pravidla třídy - rodina - život v rodině - zaměstnání (práce duševní a fyzická) - základní lidská práva a práva dítěte	- Vv – plánek cesty do školy - Dv – hra na nákupy 1.1.2. Mezilidské vztahy - MKV – Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině) - VDO (demokratické vztahy ve třídě - tvorba třídních pravidel) - Dv – hra na řemesla „Co dělám?“ (různé činnosti, pantomima) - VDO – Základní globální problémy - Principy soužití s minoritami

<u>Lidé a čas</u> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost, současnost <u>Rozmanitost přírody</u> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <u>Člověk a jeho zdraví</u> - uplatňuje základní hygienické,	- zná režim dne, práce a odpočinek - orientuje se v čase a chápe časový řád - zná hodiny - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - rozvrhne svůj volný čas, své zájmy - váží si práce a jejich výsledků - pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) - zná běžně užívané výrobky, ví čemu slouží - pozoruje, popíše viditelné proměny – (roční období) - rozlišuje a zapisuje změny počasí - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka, rybník - má podvědomí o významu životního prostředí pro člověka - chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) - zná vybrané pokojové rostliny - zná stromy jehličnaté a listnaté - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny, zemědělské plodiny - zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata, drůbež - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - řídí se základními hygienickými návyky	- orientace v čase (kalendářní rok, školní rok, měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty) - proměny způsobu života, bydlení - předměty denní potřeby - vlastnictví - kultura - rodina - vycházky dle ročního období (jarní, letní, podzimní, zimní) - kalendář přírody - přírodní společenství (les, louka, pole, rybník) - životní podmínky - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - voda, vzduch, půda - ROSTLINY: (pokojové rostliny, stromy, keře, květiny, byliny) - ŽIVOČICHOVÉ: domácí a volně žijící zvířata a ptáci - lidské tělo	1.1.4. Psychohygiena - výstavky předmětů denní potřeby (minulost – současnost) - MKV – Kulturní difference (vlastní kulturní zakotvení) - Ev – Ekosystémy - Ev – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, zdravý životní styl) - Ev – Základní podmínky života - vycházky do lesa, do přírody - Vv- zážitky z vycházky (prožitková ilustrace) - Vv – obrázek domácího zvířátka - Ev – život v ekosystémech - Tv – „Kuba říká“
---	---	---	--

režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; odmítne komunikaci, která je jim nepříjemná, v případě požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • ochrání svoje zdraví při mimořádných událostech a využije osvojené postupy	• zná základní lidské potřeby a projevy • umí popsat části lidského těla • objasní základy osobní hygieny • seznamuje se s denním režimem dětí, práce a odpočinku • dodržuje zásady bezpečného chování; pravidla třídy; školy • seznamuje se s pravidly osobní bezpečnosti • zná a dodržuje zákl.pravidla pro chodce • zná vybrané dopravní značky • umí správně přecházet vozovku • reaguje na pokyny třídního učitele při mimořádných událostech • reaguje na jednotlivé varovné signály oznamující mimořádnou událost	• péče o zdraví (zdravá výživa; denní pitný, pohybový režim) • první pomoc • soužití lidí • osobní bezpečí • dopravní výchova (základy) dopravní značky • bezpečné chování v rizikovém prostředí <u>Ochrana zdraví</u> • možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit • trávení volného času • vhodné místo pro hru • bezpečnost při pobytu v přírodě	• Tv – tělovýchovné chvílky • Dv – modelové situace (scénky) • Dv – modelové situace • Tv – bezpečná chůze ve dvojicích
• Poznává české mince a bankovky • Uvede příklad využití platební karty • Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	• Pojmenuje jednotlivé mince a papírové bankovky • Rozpozná platební kartu a bankomat • Seznámí se s cenami základních potravin a spočítá si jednoduchý nákup	• Finanční gramotnost	• M – numerické počítání a slovní úlohy

PRVOUKA, 3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Místo, kde žijeme</u> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí města - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost <u>Rozmanitost přírody</u> - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	žák - orientuje se v místě bydliště, v okolí školy a v místní krajině - získává základní údaje z historie a současnosti města - poznává některé lidové a místní zvyky a tradice - orientuje se v plánu města - ví kde je divadlo, radnice, autobusové a vlakové nádraží, sportoviště, muzeum, kina, nemocnice - pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost, tvrdost... - nerosty - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny - poznává základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz - rozlišuje hlavní znaky – popíše stavbu těla živočichů - dokáže rozlišit volně žijící živočichy, hospodářská zvířata a domácí zvířata - pojmenuje části rostlin - popíše projevy života rostlin - poznává kvetoucí, nekvetoucí rostliny, dřeviny, hospodářské a léčivé rostliny - rozpozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby	- domov - škola - město, místní krajina - kultura, současnost a minulost. v našem životě - báje, mýty, pověsti - město, okolní krajina - minulost a současnost v našem životě - regionální památky - význačné budovy - dopravní síť - voda a vzduch - vlastnosti a změny látek - nerosty, horniny a půda - zvětvávání - živá a neživá příroda - životní podmínky - živočichové - rovnováha v přírodě - ochrana přírody, chování v přírodě - rostliny – životní podmínky	- Hv – lidové písně - Tv – vycházka - Environmentální výchova 5.4 Vztah člověka k prostředí 5.4 Vztah člověka k prostředí 5.4 Životní prostředí 5.4 Hospodaření s odpady - Tv – vycházka - jednoduché pokusy 5.2 Základní podmínky života – čistota vody, pitná voda 5.9 Hospodaření s odpady - základní podmínky života, voda ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje

• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <u>Lidé kolem nás</u> • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům <u>Člověk a jeho zdraví</u> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodných chování a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <u>Lidé a čas</u> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• užívá vhodné pomůcky • měří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu • poznává základní lidská práva a povinnosti • seznamuje se s principy demokracie • pojmenuje části lidského těla • dokáže o své tělo pečovat • seznamuje se zdravou výživou • uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a v dopravě – chodec, cyklista • chová se bezpečně v silničním provozu v roli chodce • obeznámen s významy slov šikana, týrání, sexuální zneužívání • seznámen s pokyny při ohrožení lidí při mimořádných událostech • seznamuje se s významnými osobnostmi města a regionu • pozoruje proměny způsobu života, bydlení • průběžně se seznamuje se státními svátky a významnými dny • získává kladný vztah k místu svého bydliště, ke své zemi	• vážení, měření • změny látkového skupenství • soužití lidí • chování lidí • právo a spravedlnost • pomoc nemocným a sociálně slabým • člověk • lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí • chodec • dopravní výchova • osobní bezpečnost • situace hrozícího nebezpečí • město – Jablonec nad Nisou • minulost a současnost kraje • průběh lidského života • státní svátky, významné dny	• M - zápis a měření jednotek • Multikulturní výchova • 4.5 Odstranění předsudků vůči etnickým skupinám • 4.2 Základní lidská práva • TV – cvičení • Vv – dopravní značky • Čj – báje a pověsti • vycházky – exkurze • 4.2 Lidské vztahy
---	---	---	--

ochrání svoje zdraví při mimořádných událostech a využije osvojené postupy	reaguje na jednotlivé varovné signály oznamující mimořádnou událost	<u>Ochrana zdraví</u> - možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - trávení volného času - vhodné místo pro hru - bezpečnost při pobytu v přírodě	
<u>FINANČNÍ GRAMOTNOST</u> - dokáže zkontrolovat, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz	- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - seznámí se s funkcí instituce banky	finanční gramotnost	- M – numerické počítání - PRV – Člověk a jeho svět

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika předmětu

Přírodověda je předmětem naplňujícím část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a jeho svět ve 4. a 5. ročníku. Navazuje na výuku prvouky v 1. až 3. ročníku. Na druhém stupni na něj navazují svým obsahem zejména předměty Přírodopis, Zeměpis a Občanská výchova.

Pojetí předmětu:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- poznávání sebe a svého nejbližšího okolí
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- seznámení se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů
- vnímání základních vztahů ve společnosti a porozumění soudobému způsobu života
- chápaní současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů a reagování na názory jiných

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- hledání nových a zajímavých věcí
- praktické poznávání místní a regionální skutečnosti

- získání kladného vztahu k místu jejich bydliště

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy
- poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody
- pochopení důležitosti rovnováhy v přírodě
- hledání důkazů o proměnách přírody a o vlivu lidské činnosti na přírodu
- hledání možností, jak přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí

Člověk a jeho zdraví

- poznávání sebe na základě poznávání člověka jako lidské bytosti
- poznávání vývoje a proměny člověka od narození po dospělost
- získávání poznatků, co je vhodné a co nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny a výživy
- získávání základního poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování v různých i život ohrožujících situacích
- uvědomění si odpovědnosti za své zdraví a svou bezpečnost i za zdraví jiných lidí

Formy a metody práce

- práce s učebnicí, sešitem
- výklad učiva
- práce u tabule
- řízený rozhovor
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s učebními pomůckami
- pokusy, pozorování
- vycházky, exkurze
- soutěže, hry
- ústní a písemné opakování

Podklady pro hodnocení

Učitelé získávají

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- písemným a ústním zkoušením

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

k učení

žáci

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojených tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností
- získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- poznávají podstaty zdraví a příčiny nemocí
- upevňují si preventivní chování

učitel

- motivuje žáky pro celoživotní učení
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu a internet
- pomáhá řešit zadané úkoly a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

k řešení problémů

žáci

- upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožujících vlastní zdraví a bezpečnost i zdraví a bezpečnost druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích a učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému

učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. a aby na základě vyhledaných informací dospěli k řešení problému
- vede žáky k ověřování výsledků

komunikativní

žáci

- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na myšlenky, názory a podmínky ostatních
- učí se přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

učitel

- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci
- podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů a zdůvodňování závěrů
- vede žáky k vzájemnému naslouchání si
- nechává příležitost k občasnému vzájemnému dohadování, razení a pomáhání

- podněcuje žáky k argumentaci

sociální a personální

žáci

- pracují ve skupinách a efektivně spolupracují na řešení zadaného úkolu
- učí se respektovat názory druhých a přispívají k diskusi

učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat společně
- vytváří různorodé skupiny, jejichž členové se obměňují
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti všech žáků
- učí žáky věcně argumentovat
- vede žáky k oceňování svých i jiných názorů a přínosů

občanské

žáci

- utvářejí si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a snaží se hledat možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učí se kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání a bezkonfliktní komunikaci
- učí se, jak by se měli zachovat v případě ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

učitel

- pomáhá utvářet ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností, jak přispět k ochraně životního prostředí
- vede žáky k respektování a dodržování společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití

pracovní

žáci

- utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům použití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

PŘÍRODOVĚDA 4.ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Rozmanitost přírody</u> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází	žák - připomene si základní vlastnosti látek a vyzkouší si různé způsoby jejich měření - vyzkouší si působení magnetické síly a vyjmenuje některá využití magnetu - seznámí se s vlastnostmi vzduchu a na příkladech ukáže jeho nepostradatelnost pro život na Zemi - seznámí se s vlastnostmi vody a zdůvodní její význam pro život na Zemi - seznámí se se základními vlastnostmi hornin a nerostů a rozpozná některé hospodářsky významné horniny a nerosty - vysvětlí význam půdy z hlediska životního prostředí a důležitosti pro život na Zemi - vysvětlí, co je Slunce a jeho význam pro život - ukáže na jednoduchém modelu princip střídání dne a noci a střídání ročních období - vyjmenuje několik znaků, kterými se liší rostliny od živočichů - roztřídí organismy do známých skupin s pomocí jednoduchého klíče nebo atlasu - charakterizuje některá společenstva - prohloubí si poznatky o běžně se vyskytujících živočiších v jednotlivých společenstvech	- látky a jejich vlastnosti - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - vzduch - složení, význam pro život - voda - vlastnosti a formy, význam pro život - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - vznik půdy a její význam - den a noc, roční období - živočichové, rostliny – znaky života, životní potřeby a projevy - živočichové - stavba těla u některých nejznámějších druhů	Pv - pěstování rostlin

shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- popíše stavbu jejich a způsob života - prohloubí si poznatky o běžně se vyskytujících rostlinách a houbách v jednotlivých společenstvech - pojmenuje běžné zemědělské plodiny a vysvětlí jejich význam a použití - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - najde rozdíly a shody v přizpůsobení organismů na určitá prostředí	- rostliny - význam pro člověka - vzájemné vztahy mezi organismy	Pv - práce s přírodninou
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Člověk a jeho zdraví - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	- zhodnotí životní prostředí v krajině svého domova - uvede příklady, jak člověk svými zásahy narušil nebo může narušit rovnováhu v přírodě - uvede příklady, jak člověk průmyslovou a zemědělskou činností znečišťuje a ohrožuje samotné podmínky života - uvede příklady, jak se lidé snaží o nápravu a jak by on sám mohl přispět ke zlepšení životního prostředí ve svém okolí - vysvětlí důležitost ochrany určitých druhů rostlin a živočichů - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - vysvětlí pojmy - osobní hygiena, hygiena odívání, režim dne, duševní hygiena a jejich význam pro zdraví člověka - snaží se účelně plánovat svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek - objasní pojem šikana a vyjmenuje některé příklady šikanování a příklady, jak šikaně zabránit - nacvičuje si v modelových situacích odmítnutí neznámé osobě, která mu něco nabízí - ví, kam se má obrátit pro pomoc v případě domácího násilí	- ochrana přírody – odpovědnost lidí - ekologické katastrofy - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - denní režim, pohybový režim, osobní, intimní a duševní hygiena	- Týden ekologické výchovy - Tv - relaxační cvičení

• předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu <u>Mimořádné události</u> • reaguje na mimořádné události • bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací	• předvede v modelové situaci odmítnutí nabízené cigarety a jak by se měl zachovat při setkání s dealerem drog • řídí se zásadami péče o zdraví • při činnostech, vycházkách a exkurzích se chová tak, aby omezil možnost úrazu na minimum • seznámí se se způsoby ošetření dalších poranění a ošetření si vyzkouší • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • pojmenuje další dopravní značky a vysvětlí jejich význam v silničním provozu • orientuje se v provozu na křižovatkách • uplatňuje základní pravidla silničního provozu v roli cyklisty • reaguje na jednotlivé varovné signály • vnímá mimořádné události způsobené přírodními vlivy, příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochranu před nimi • rozumí pojmu evakuace, evakuační zavazadlo • rozliší, které události hodnotíme jako mimořádné • rozpozná nouzový východ a označené únikové cesty, aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích	• šikana • sexuální zneužívání • týrání • odmítání návykových látek • zdravá strava • úrazová zábrana • bezpečné chování v rizikovém prostředí • první pomoc • bezpečné chování v silničním provozu v roli cyklisty • opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků • osobní bezpečí • požáry a jejich rizika	• Týden proti drogám • Pv - příprava pokrmu • Tv - cvičení na nářadí • Čj - telefonování • Beseda se členy HZS
---	---	---	--

• zvládá základní pravidla při rozdělování ohňů • Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • Sestaví jednoduchý osobní rozpočet • Příjmy a výdaje v domácnosti • Půjčky a úroky • Reklamace zboží • Korupce	• rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár • ovládá způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru • Odhadne, co si může za své našetřené peníze koupit • Seznámí se se zásadami šetření v domácnosti • Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a kdy jsou příjmy menší než výdaje • Na příkladech objasní rizika půjčování peněz • Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží • Seznámí se s pojmem korupce	• Finanční gramotnost	• M – numerické počítání a slovní úlohy
--	--	---	---

PŘÍRODOVĚDA, 5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Rozmanitost přírody – Země a vesmír</u> • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	žák • charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce • vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • popíše postavení Země ve vesmíru, znázorní pomocí globusu pohyby Země (ve skupině) • objasní střídání dne a noci, ročních období	• Slunce a sluneční soustava, střídání dne a noci, ročního období (pohyby Země) • vesmírná tělesa -hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteority	• Exkurze - planetárium • Hvězdy - pozorování

<u>Rozmanitost přírody</u> • Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat <u>Člověk a jeho zdraví</u> • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	• zařadí některé živočichy a rostliny do biologického systému • vysvětlí význam zdravého životního prostředí, uvede příklady hlavních znečišťovatelů vody, vzduchu, půdy, • vysvětlí pojem recyklace, • vysvětlí význam čističek odpadních vod, chování v CHKO • předvede na modelových situacích chování při ekologických a živelných katastrofách • vyhledává v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka • pojmenuje správně základní části lidského těla • popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života • objasní význam denního režimu • sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm požadavky blízkých osob • uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů • uvede a předvede na modelové situaci, jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, teroristický útok,...) • na modelových situacích předvede odmítnutí	• práce s globusem • dělení organismů, práce s atlasy a klíči • ohleduplné chování k přírodě a ochrana prostředí - odpovědnost lidí • ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů • likvidace odpadů, pohromy, ekologické a živelné katastrofy • stavba lidského těla • funkce některých orgánů a orgánových soustav • základy lidské reprodukce • vývoj jedince • intimní a duševní hygiena • denní a pohybový režim • bezpečné chování v rizikovém prostředí • situace hromadného ohrožení	• VV- rostliny podle atlasu • Týden Země • Třídění odpadu - video • 5.1.2. Základní podmínky života • 5.1.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí • 1.1.2. Sebepoznání a sebepojetí • 1.1.3. Seberegulace a sebeorganizace • 6.1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti • 1.1.4. Psychohygiena
--	--	--	--

• předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku <u>Mimořádné události</u> • reaguje na mimořádné události • bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací	• cigarety, alkoholu, drog • posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů na kvalitu lidského života • objasní význam osobní a intimní hygieny • sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy • na modelových situacích předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel - 112, 150, 155, 158, 156) • na konkrétních případech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví • reaguje na jednotlivé varovné signály • vnímá mimořádné události způsobené přírodními vlivy, příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochranu před nimi • rozumí pojmu evakuace, evakuační zavazadlo • rozliší, které události hodnotíme jako mimořádné • rozpozná nouzový východ a označené únikové cesty, aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích • rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit pož.	• sociálně patologické jevy • návykové látky • HIV/AIDS • péče o zdraví, správná výživa • první pomoc • prevence úrazu • základy sexuální výchovy • partnerství a rodičovství • pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou • opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků • osobní bezpečí • požáry a jejich rizika	• 1.1.3. Seberegulace a sebeorganizace • PV- příprava pokrmu • beseda s nevidomým • 5.1.4. Vztah člověka k prostředí • cvičení v přírodě • 1.2.1. Poznávání lidí • 1.2.1. Mezilidské vztahy • Beseda se členy HZS
--	--	---	--

• zvládá základní pravidla při rozdělování ohňů • Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • Sestaví jednoduchý osobní rozpočet • Příjmy a výdaje v domácnosti • Půjčky a úroky • Reklamace zboží • Korupce	• ovládá způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru • Odhadne, co si může za své našetřené peníze koupit • Seznámí se se zásadami šetření v domácnosti • Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a kdy jsou příjmy menší než výdaje • Na příkladech objasní rizika půjčování peněz • Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží • Seznámí se s pojmem korupce	• Finanční gramotnost	• M – numerické počítání a slovní úlohy
--	---	---	---

VLASTIVĚDA

Charakteristika předmětu

Vlastivěda je předmětem naplňujícím část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a jeho svět ve 4. a 5. ročníku. Navazuje na výuku prvouky v 1. až 3. ročníku. Na druhém stupni na něj navazují svým obsahem zejména předměty Zeměpis, Dějepis a Občanská výchova.

Pojetí předmětu

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- poznávání sebe a svého nejbližšího okolí
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- seznámení se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvořů a přírodních jevů
- vnímání základních vztahů ve společnosti a porozumění soudobému způsobu života
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů a reagování na názory jiných

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do čtyř tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- vstupování do každodenního života s vlastní aktivitou a představami
- hledání nových a zajímavých věcí
- praktické poznávání místní a regionální skutečnosti
- postupné rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi

Lidé kolem nás

- uvědomění si významu a podstaty tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a postavení mužů a žen
- seznámení se základními právy a povinnostmi a problémy ve společnosti i ve světě

Lidé a čas

- orientování se v dějinách a v čase
- poznávání, jak události postupují v čase a tím utvářejí historii věcí a dějů
- postupné získávání zájmu o minulost a kulturní bohatství regionu a celé země
- samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací

Člověk a jeho zdraví

- získání základních a důležitých poznatků z dopravní výchovy

Formy a metody práce

- práce s učebnicí, sešitem
- výklad učiva
- práce u tabule
- řízený rozhovor
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s učebními pomůckami
- pokusy, pozorování
- vycházky, exkurze
- soutěže, hry
- ústní a písemné opakování

Podklady pro hodnocení

Učitelé získávají

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- písemným a ústním zkoušením

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

k učení

žáci

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojených tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností

učitel

- motivuje žáky pro celoživotní učení
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu a internet
- pomáhá řešit zadané úkoly a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

k řešení problémů

žáci

- upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožujících vlastní zdraví a bezpečnost i zdraví a bezpečnost druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích a učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému

učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. a aby na základě vyhledaných informací dospěli k řešení problému
- vede žáky k ověřování výsledků

komunikativní

žáci

- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na myšlenky, názory a podměty ostatních
- učí se přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

učitel

- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci
- podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů a zdůvodňování závěrů
- vede žáky k vzájemnému naslouchání si

- nechává příležitost k občasnému vzájemnému dohadování, razení a pomáhání
- podněcuje žáky k argumentaci

sociální a personální

žáci

- pracují ve skupinách a efektivně spolupracují na řešení zadaného úkolu
- učí se respektovat názory druhých a přispívají k diskusi

učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat společně
- vytváří různorodé skupiny, jejichž členové se obměňují
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti všech žáků
- učí žáky věcně argumentovat
- vede žáky k oceňování svých i jiných názorů a přínosů

občanské

žáci

- utvářejí si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a snaží se hledat možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učí se kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání a bezkonfliktní komunikaci
- učí se, jak by se měli zachovat v případě ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

učitel

- pomáhá utvářet ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností, jak přispět k ochraně životního prostředí
- vede žáky k respektování a dodržování společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití

pracovní

žáci

- utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům použití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

VLASTIVĚDA, 4. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Místo, kde žijeme</u> - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - chápe význam profesionální Armády pro ČR - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	žák - zná jméno prezidenta a premiéra ČR - seznámí se se státním uspořádáním ČR - pozná státní symboly ČR - vyjmenuje některé úkoly a složky Armády ČR - rozlišuje hlavní a vedlejší světové strany - zorientuje si podle kompasu mapu - určí polohu určitého místa k jinému místu - vysvětlí význam měřítka mapy - určí podle barvy na mapě místa s nižší a vyšší nadmořskou výškou - pomocí legendy najde na mapě důležité údaje o určitých objektech v krajině - v přírodě se řídí podle zásad bezpečného pohybu a pobytu - najde město, ve kterém žije na mapě ČR - zná název kraje a krajského města a najde ho na mapě - najde na mapě řeky, rybníky a hory v blízkosti svého bydliště - vyhledá ČR na mapě Evropy - vyjmenuje státy sousedící s ČR a určí, na které světové straně s ČR sousedí - vyjmenuje a ukáže na mapě ČR pohoří - pojmenuje nejvyšší horu ČR - najde na mapě podle barvy nížiny - najde na mapě největší řeky ČR a vyhledá na	- naše vlast – státní symboly - naše armáda - mapy - obsah, grafika, vysvětlivky - město - poloha v krajině - okolní krajina - zemský povrch, vodstvo - zemský povrch	- Hv - hymna ČR (ČR – člen NATO, vojenské mise armády ČR) - Př - vycházky - Čj - vlastní jména

- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest <u>Lidé kolem nás</u> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo	mapě jejich přítoky - najde na mapě některé rybníky, jezera a přehrady - seznámí se významy názvů - soutok, přítok, povodí, úmoří, rozvodí - najde na mapě větší a významnější města - vysvětlí rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí - pomocí legendy najde naleziště nerostných surovin - pozná nejznámější historické památky Prahy - vyjmenuje některá významnější města a vysvětlí v čem je jejich významnost - najde a mapě některé známé historické a přírodní objekty - najde na mapě naše národní parky a vysvětlí, jak by se v nich měli lidé chovat a proč - vyhledá typické zvláštnosti určitých regionů - vysvětlí, čím je určitý region zajímavý - vypráví o svých zážitcích a zkušenostech z cest po ČR - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí si své názory - připustí svůj omyl - dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - rozpozná jednání a chování, která se nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva	- vodstvo - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - působení lidí na krajinu a životní prostředí - soužití lidí - mezilidské vztahy - soužití lidí - komunikace - chování lidí - pravidla slušného chování	Př - ohrožené druhy, ochrana životního prostředí
--	---	---	--

demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a na některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města Lidé a čas • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro	• vysvětlí rozdíl mezi soukromým a veřejným vlastnictvím • používá peníze v běžných situacích • uvede příklady změn ve společenském a přírodním prostředí • navrhne možnosti zlepšení životního prostředí • seznámí se stručně s nejstarší historií na území ČR • vysvětlí, kdo byli Konstantin a Metoděj • převypráví některé ze starých pověstí českých • vyjmenuje některé zásluhy Karla IV. na rozvoj českého království • převypráví, jak skončil Mistr Jan Hus a proč • seznámí se s obdobím husitství • vysvětlí, čím byl zajímavý císař Rudolf II. • seznámí se s životem lidí v pravěku a středověku • porovná způsob života a práce lidí na našem území v pravěku a středověku a v současnosti • rozezná současné a minulé výtvořky člověka • odhadne podle vypracování, co bylo vytvořeno dříve a co později • objasní historické důvody pro zařazení některých státních svátků a významných dnů • využívá knihoven a sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	• základní lidská práva a práva dítěte • práva a povinnosti žáků školy • vlastnictví - soukromé, veřejné • peníze • kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce • problémy přírodního prostředí • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • státní svátky - významné dny	• Čj - Staré pověsti české • Čj - pověst o Golemovi, filmové ztvárnění
---	--	---	---

pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	• zdůvodní základní význam chráněných částí přírody a kulturních památek	• péče o památky	• Př - ochrana životního prostředí
--	--	--	--

VLASTIVĚDA, 5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
<u>Lidé a čas</u> • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů <u>Místo, kde žijeme</u> • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	• stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin • využije archiv, knihovnu, muzeum jako informační zdroj pro pochopení minulosti • na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost • charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie • převypráví spolužákům některou z pověstí • objasní historické důvody státních svátků a významných dní • dobře se orientuje na mapě • ukáže polohu sousedních států • charakterizuje vybrané státy • vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města	• orientace v čase, určování času • dějiny jako časový slet událostí • Rakousko, Rakousko-Uhersko • 1.světová válka, samostatné ČSR • 2.světová válka • období komunistické vlády • návrat k demokracii • ČR • vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice • báje, mýty, pověsti-minulost kraje • Staré pověsti české • historický přehled - znalost významných dní v roce • orientace podle náčrtů, plánů a map • Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování • poloha a povrch Evropy • sousedé ČR	• 3.1. Evropa a svět nás zajímá • 3.2. Objevujeme Evropu a svět • 3.3 Jsme Evropané

• zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Lidé kolem nás • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	• porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi • vysvětlí pojmy: Evropská unie • uvede některé výhody členství ČR v EU • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti vlastních cest • se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví základní pravidla soužití ve škole • uvede příklady čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch společnosti • uvede základní lidská práva a práva dítěte • uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů • uvede příklady vlastnictví • používá peníze přiměřeně svému věku	• rostliny a živočichové Evropy • předávání osobních zkušeností z cest • mezilidské vztahy • pravidla slušného chování - školní řád a režim školy • pravidla dialogu, komunikace • lidská práva • práva dítěte • základní formy vlastnictví • peníze a jejich používání • právní ochrana občanů a majetku	• 3.1 .Evropa a svět nás zajímá • 1.2.1 Poznávání lidí • 1.2.2 Mezilidské vztahy • 1.2.3 Komunikace • 1.3.2 Hodnoty, postoje, praktická etika • 2.4. Principy demokracie
--	--	--	---

• poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	• uvede některý významný globální (společenský, lokální) problém • navrhne způsob jeho řešení	• základní globální problémy - sociální, konzumní společnost, životní prostředí	• 5.4. Vztah člověka k prostředí
--	--	---	--

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na 2. stupeň ZŠ. Vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro život v reálné lidské společnosti. Seznamuje s vývojem této společnosti v různých dobách i na různých místech naší planety. Informuje o důležitých společenských jevech a procesech v minulosti i v současnosti, které ovlivnily a ovlivňují náš každodenní život. Oblast rozvíjí vědomí, že jsme nedílnou součástí této lidské společnosti, podporuje přijetí hodnot, na nichž je postavena demokratická společnost. Důležitou součástí je výchova k toleranci a respektování lidských práv. Žáci poznávají společenské problémy (xenofobie, rasismus, ...), učí se nacházet řešení a použít je v reálné životní situaci.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory: Dějepis a Výchova k občanství. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají do celého života školy a mají samozřejmě přímou vazbu na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Seznamuje žáky se vztahy v rodině a v širších společenstvích, s hospodářským životem, rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně úlohy a úkolů armády. Ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Dějepis je společenská věda a je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Spolupracuje hlavně se vzdělávacími oblastmi Člověk a příroda (hlavně se vzdělávacím oborem Zeměpis) a Umění a kultura.

Pojetí předmětu

Dějepis je vyučován povinně ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci 2 hodin týdně. Je vyučován v různých učebnách 2. stupně.

Výuka dějepisu směřuje k:

- poznání minulosti člověka, jeho vývoje a vývoje celé lidské společnosti
- zamyšlení se nad podstatou existence člověka na Zemi
- poučení se z chyb našich předků
- získání zkušeností
- pochopení souvislostí
- poznání, že historie nejsou jen fakta, ale i zdroj otázek, a že z minulosti vyplývá naše přítomnost
- lepšímu chápání celistvosti světa

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do pěti tematických okruhů:

- pravěk
- starověk
- středověk
- novověk
- nová doba

Formy a metody práce

• řízený rozhovor• diskuse• výklad• samostatná práce• práce ve dvojicích• skupinová práce	• práce s učebnicí, sešitem• práce s atlasem• ústní a písemné opakování• práce u tabule• vyhledávání informací na internetu a jejich zpracovávání• tvorba referátů, prezentací

Podklady pro hodnocení

Klasifikace probíhá podle klasifikačního řádu.

Podklady pro hodnocení získávají učitelé:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- předem nahlášenými testy (otevřené i uzavřené otázky)
- ústním zkoušením
- prezentacemi samostatně zpracovaných témat (referát)
- samostatnými pracemi v hodině
- prací v sešitě

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie;
- vyhledává a třídí informace v literatuře a využívá je
- má zájem o další bádání
- správně používá pojmy, uvádí věci do souvislostí
- má pozitivní vztah k učení, vidí smysl a cíl učení, naplňuje, jak své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky a na základě získaných vědomostí objevuje různé varianty řešení, nenechá se odradit nezdarem
- kriticky posuzuje danou problematiku a vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti
- vnímá nejrozličnější problémy v souvislostech a vývoji
- přemýšlí o příčinách a nachází shodné či podobné případy v minulosti

Kompetence komunikativní

žák

- umí shrnout fakta a souvisle pohovořit o problému
- souvisle formuluje vlastní názory
- vhodně využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- chápe význam spolupráce, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska
- přispívá k diskusi

Kompetence občanské

žák

- respektuje kulturní či jiné odlišnosti lidí, skupin i společenství
- poznává naše tradice, chápe význam kultury a umění
- osvojil si základní pojmy a principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

Kompetence pracovní

žák

- plní povinnosti a závazky, připravuje se pravidelně na výuku
- nachází způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole pro svůj další rozvoj
- účinně využívá materiály

DĚJEPIS 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák PRAVĚK • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní epochy v chronologickém sledu • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	žák • vysvětlí svými slovy co je dějepis, co je jeho obsahem a uvede konkrétní příklady, proč je důležité znát naši minulost • vyjmenuje konkrétní prameny událostí a rozdělí je na hmotné a písemné, uvede, kde jsou tyto prameny shromažďovány • dokáže vytvořit časovou osu a zakreslit do ní letopočty před i po Kristu, dokáže zařadit letopočet do správného století, dokáže vyjmenovat pět základních historických období v chronologickém sledu, chápe význam historické mapy a dokáže se v ní orientovat • uvede několik teorií o vzniku naší planety a stručně popíše vědeckou teorii o vývoji planety se zaměřením na vznik a vývoj života • popíše změny, které pravděpodobně vedli k dalšímu zdokonalování lidopů až ke vzniku člověka • popíše vývojové etapy člověka, porovná je s člověkem dnes, seřadí etapy časově, porovná je mezi sebou a vysvětlí čím byl vývoj způsoben, popíše materiální a duchovní kulturu pravěkých lidí	• obsah dějepisu a jeho význam • prameny minulosti • důležitost času a místa v historii • vznik světa- vědecké i nevědecké teorie • vznik a vývoj lidského rodu • předchůdci člověka, člověk zručný, vzpřímený, rozumný a dnešního typu • starší a střední doba kamenná	• ČJ – odlišení umělecké literatury (mýty a legendy) od literatury faktu • M – zobrazení kladných i záporných čísel na číselné ose • PŘ – vznik Země, vliv podnebí a počasí na život, vznik života a vývoj organismů na Zemi • OV - postavení mužů a žen ve společnosti, kulturní hodnoty a tradice, mezilidská komunikace, formy vlastnictví

• objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území STAROVĚK • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• vysvětlí význam objevu kovů pro člověka, rozdělí pravěk na dobu kamennou, bronzovou a železnou, každou dobu stručně charakterizuje • objasní vznik zemědělství a změny s ním spojené • uvede nejznámější archeologická naleziště pravěkých lidí u nás a vyjmenuje příklady kultur, které žily na našem území v době kamenné, bronzové a železné • uvede místa, kde vznikly nejstarší civilizace – ukáže na mapě, uvede důvody, které k tomu vedly a zdůvodní, proč je můžeme označit za státy – co je jejich stavebním kamenem, zařadí je do období a přibližně časově vymezí • vyjmenuje 4 základní staroorientální státy, ukáže kde se nacházely, jak fungovaly, jejich zákony, čím přispěly tyto státy k vývoji lidstva a jaké zanechaly památky • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • zná pojem antika, ví, kde se nacházelo Řecko i Řím • dokáže popsat rozdíly ve státním uspořádání Řecka a Říma • zná nejvýznamnější řecké městské státy – Spartu a Atény – uvede rozdíly mezi nimi ve formě vlády – vysvětlí pojmy tyranida, oligarchie a demokracie • na příkladu řecko-perské války vysvětlí pojem	• mladší a pozdní doba kamenná • doba bronzová a železná • naše území v době kamenné, bronzové a železné • starověk – příčiny vzniku prvních států • Mezopotámie • Egypt • Indie • Čína • kultura a věda staroorientálních států • starověké Řecko – poloha, zdroj obživy, způsob života • Sparta • Atény • řecko-perské války • konec starověkého Řecka a nástup Makedonie • starověký Řím – poloha, zdroje obživy, způsob života	• Z - vývoj osídlení České republiky i ve světě • Z – orientace na mapě, souvislost přírodních podmínek s lidským osídlením • OV – právní základy státu, rovnost a nerovnost mezi lidmi, právo v každodenním životě • OV – kultura • M – arabské číslice, jehlan (pyramidy) • ČJ – písemné památky staroorientálních států • Z – orientace na mapě • OV - právní základy státu, principy demokracie, lidská práva • VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
---	---	--	--

- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem STŘEDOVĚK - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	obránná válka a porovná s dobytvačnou válkou Makedonie - dokáže popsat změny formy vlády ve starověkém Římě od království přes republiku až po císařství - uvede příklad dobytvačné války – mezi Římem a Kartágem - dokáže vysvětlit příčiny zániku Římské říše - uvede osobnosti antiky – vědce i vládců apod., kteří ovlivnili evropskou civilizaci - zná konkrétní příklady přínosu antické kultury - popíše zrod křesťanství a jeho souvislost s judaismem - vysvětlí pojem stěhování národů a vznik států v Evropě - zařadí událost časově do středověku – rozdělí středověk na raný, vrcholný a pozdní - dokáže vyjmenovat významné evropské státy a ukázat, kde se nachází - porovná je - uvede základní znaky islámu, okolnosti jeho vzniku - popíše úlohu křesťanství v životě středověkého člověka – úlohu církve, její moc a hierarchii - vysvětlí vztah mezi císařem a papežem, popíše podstatu křížových výprav a jejich následky - vysvětlí fungování raně středověkého evropského státu, složení společnosti a vztahy mezi jednotlivými vrstvami lidí ve státě	- doba královská - římská republika - dobytvačné války - římské císařství - rozpad Římské říše - vznik křesťanství - římská a řecká věda a umění - středověk – jeho rozdělení - stěhování národů - Francká říše - Byzantská říše - Arabové, Turci - slovanské státy - úloha církve ve společnosti - křížové výpravy - středověká společnost	- OV – kultura - ČJ – antická literatura, divadlo - TV – olympijské hry - VV – antické malířství, sochařství - M – Thales z Milétu, Pythagoras - Z – osídlení - Z - orientace na mapě - RV – lidské vztahy - předsudky - OV – právní základy státu
--	---	--	--

DĚJEPIS, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - uveďte příklady románské a gotické kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	žák - popíše vznik a vývoj Velkomoravské říše a počátky českého státu v evropských souvislostech, uvede příklady významných Přemyslovců (Bořivoj, sv. Václav, Boleslav) - popíše změny krajiny a způsobu života ke kterým došlo mezi raným a vrcholným středověkem /zaměří se na vznik měst/ - charakterizuje Čechy v době největšího rozkvětu Přemyslovců, objasní získání dědičného královského titulu a jeho význam, objasní okolnosti vymření Přemyslovců a popíše nástup Lucemburků (Jana Lucemburského a jeho úlohu ve stoleté válce) - popíše období vlády nevýznamnějšího Lucemburka – Karla IV. - popíše znaky románské a gotické kultury, uvede jejich významné památky na našem území včetně vynálezů, porovná obě kultury - popíše krizi ve společnosti vyvolanou způsobem života katolické církve a snahy o její kritiku a nápravu v době vlády Václava IV. Lucemburského - popíše stručně život a hlavní myšlenky největšího českého reformátora církve Jana Husa - objasní pojem husité a jejich program (přijímání podobojí – kališníci) - objasní počátek husitského povstání a uvede nejvýznamnější bitvy husitů s křižáky, uvede příčiny husitských vítězství - objasní úlohu Jana Žižky, Prokopa Holého,	- Velkomoravská říše - počátky českého státu, první Přemyslovci - nejvýznamnější Přemyslovci – 1. králové - vrcholný středověk – změna krajiny, vznik měst - Čechy – dědičným královstvím - nástup a vláda Lucemburků, stoletá válka a Jan Lucemburský - románská kultura - gotická kultura - pokus o nápravu církve – Jan Hus - husitské bouře v Čechách - konec husitství a vláda Jiříka z Poděbrad	- Z – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo – osidlování ČR - VV – historický vývoj umění - RV, OV – lidské vztahy, tolerance, nerovnost, náboženská nesnášenlivost - OV – naše obec, region, kraj – ve vztahu k husitství

NOVOVĚK - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Zikmunda - popíše konec husitské revoluce, zhodnotí její výsledky a význam - charakterizuje období vlády Jiříka z Poděbrad – vysvětlí pojem království dvojího lidu - uvede důležité změny v životě lidí raného novověku s důrazem na nové vynálezy a nové vědecké poznatky - objasní pojem reformace církve, její základní myšlenky, jména nevýznamnějších reformátorů a vznik nových církví i protireformaci - popíše příčiny a průběh zámořských objevů, včetně jmen nejdůležitějších mořeplavců, ukáže námořní cesty do Asie, uvede význam zámořských objevů - charakterizuje vládu Jagellonců a konec samostatnosti českého státu s nástupem Habsburků - zná části habsburské monarchie, systém vlády, objasní snahy Habsburků a nespokojenost českých stavů hlavně se situací náboženskou - objasní příčiny třicetileté války, stručně popíše její průběh, zaměří se hlavně na fázi českou, popíše bitvu na Bílé hoře, objasní důsledky třicetileté války, zná základní informace o J. Á. Komenském - vysvětlí pojem absolutismus a uvede příklady absolutistických vlád ve Španělsku, Rusku, Svaté říši římské, Anglii, Francii, Polsku - uvede některé pokusy o zavedení ústavy a větší demokracie /Anglie, Nizozemí/, objasní pojem konstituční monarchie	- změny s nástupem raného novověku - reformace, protireformace a vznik nových církví - příčiny, průběh a důsledky objevných plaveb - vláda Jagellonců - nástup Habsburků - vznik habsburské monarchie - první projevy nespokojenosti českých stavů - počátek, průběh a důsledky třicetileté války - Jan Ámos Komenský - absolutistická vláda Habsburků ve Španělsku, ve Svaté říši římské - počátky absolutismu v Anglii, Francii, Rusku - boj za svobodu v Nizozemí - občanská válka v Anglii	- OV – kořeny a zdroje evropské civilizace - Z – orientace na mapě – světadíly, oceány - OV – stát a právo, lidská práva a jejich vývoj - OV – vztahy mezi lidmi, význam vzdělání a školy - ČJ – základy literární historie - OV - právní základy státu, lidská práva - VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
--	--	---	--

DĚJEPIS, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	žák - uvede základní znaky uměleckého směru renesance a humanismu, včetně významných představitelů umění i vědy a památek, totéž u barokní kultury a osvícenství - vysvětlí pojem osvěcenský absolutismus, uvede nejvýznamnější panovníky a země v nichž se tento způsob vlády objevil /Rusko, Prusko, habsburská monarchie, Svatá říše římská národa německého/ - objasní příčiny francouzské revoluce, její průběh, nejvýznamnější představitele a skupiny v jednotlivých fázích revoluce - objasní nástup Napoleona, uvede základní fakta o jeho životě a dobovačných válkách, uvede nejvýznamnější bitvy, objasní příčiny Napoleonova pádu a vzniku nového uspořádání Evropy, porovná s revolucí a vznikem USA - vysvětlí pojem průmyslová revoluce a popíše změny s ní spojené ve společnosti i další vynálezy vycházející z vynálezu parního stroje - objasní počátky českého národního obrození i postavení českého národa v 18. století - popíše další období národního obrození,	- renesance a humanismus - baroko - osvícenství - osvěcenský absolutismus jako způsob vlády - Svatá říše římská národa německého v době osvěcenského absolutismu - habsburská monarchie v době osvěcenského absolutismu /vláda Marie Terezie a Josefa II. a jejich reformy/ - francouzská revoluce - napoleonské války - nové uspořádání Evropy po pádu Napoleona - vznik USA - průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti - české země ve druhé polovině 18. st. – počátky a průběh národního obrození - neklid ve východní a jihovýchodní Evropě - revoluční pokusy v Evropě v 19. st.	- VV – historický vývoj umění - OV – naše obec, region, kraj - OV – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, právní základy státu, lidská práva a svobody, vývoj ústav - OV – vývoj lidských práv, absolutistická monarchie, konstituční monarchie, republika, císařství, demokratická ústava - Z – orientace na mapě přelomu 18. a 19. st. – uspořádání států - F – využití páry v praxi - OV – sociální rozdíly mezi lidmi, majetková nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská práva – právo národnostní, principy demokracie, principy tržního hospodářství

• charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných případech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	uvede nejvýznamnější naše obrozence • porovná náš národní vývoj s národním hnutím ostatních národů ve východní a jihovýchodní Evropě • popíše problémy, které vedly v mnoha zemích v 19. století k revolučním pokusům, popíše některé revoluce – ve Francii, Německu, Itálii, Rusku, habsburské monarchii, uvede výsledky těchto pokusů • na vývoji v Anglii, Francii, Itálii, Německu, Rusku a habsburské monarchii objasní pojmy: ústava, politické strany, občanská práva i nové politické proud – konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus/, zaměří se také na české země a jejich vývoj v monarchii • popíše základní kulturní směry – klasicismus, romantismus obecně i u nás, uvede nejvýznamnější umělecké představitele, památky • uvede závažnější konflikty mezi velmocemi (krymská válka, za sjednocení Německa) • objasní pojem kolonialismus, imperialismus, význam kolonií a soupeření velmocí o kolonie • objasní válku Severu proti Jihu v USA • charakterizuje společnost a kulturu před 1. světovou válkou – nové kulturní směry, jejich představitele i nové vynálezy • zaměří se na české země před 1. světovou válkou – kulturu, podnikání, industrializaci	pol. 19. st. (Francie, Rusko) • revoluční rok 1848 v Evropě (Francie, Itálie, Německo, habsburská monarchie) • porevoluční Evropa – viktoriánská Anglie, Francie císaře Napoleona III. a pařížská Komuna, sjednocení Itálie a Německa, habsburská monarchie ve 2. pol. 19. st., české země ve 2. pol. 19. st. • klasicismus • romantismus • imperialismus a kolonialismus, soupeření o kolonie • vzestup USA – boj proti otrokářství • společnost a kultura před první světovou válkou – nové umělecké směry, jejich představitelé • české země před první světovou válkou – významné osobnosti kulturní i politické (osobnost T. G. Masaryka)	• ČJ – hlavní vývojová období národní literatury • OV – sociální rozdíly mezi lidmi, majetková nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská práva – právo národnostní, principy demokracie, principy tržního hospodářství • OV – principy demokracie • Z – změny na mapě Evropy • VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • VV – historický vývoj umění • ČJ – hlavní vývojová období světové literatury i národní • MK – etnický původ
---	--	--	--

NOVÁ DOBA • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• objasní příčiny 1. světové války na pozadí snah velmocí, zvláště Německa, o přerozdělení světa a získání kolonií • objasní situaci na Balkáně a popíše, co bylo podnětem k vyhlášení války • zařadí velmoci do bloků Dohody a Trojspolku. popíše průběh války na jednotlivých frontách, uvede nové zbraně a techniky • objasní důsledky 1. sv. války i změny v poválečné Evropě – nové politické uspořádání Evropy • objasní příčiny změn v Rusku, popíše ruské revoluce, nástup bolševiků vedených Leninem • popíše úlohu Čechů za 1. sv. války, jejich snahy a postoje • objasní Masarykův plán na vznik samostatného státu a popíše jeho uskutečňování během války až do vítězného konce, uvede jména nejvýznamnějších představitelů, kteří se podíleli na vzniku ČSR, uvede přesný datum vzniku ČSR i průběh vyhlášení samostatnosti	• první světová válka, příčiny, průběh, výsledky • ruské revoluce • Češi za první světové války • vznik ČSR	• OV – vztahy mezi lidmi • Z - orientace na mapě Evropy • OV – naše vlast
--	--	--	---

DĚJEPIS 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	žák - objasní důsledky 1. sv. války a změny v poválečném uspořádání světa s důrazem na vznik nových států a jejich problémy - objasní problémy nově vzniklé ČSR, uvede charakteristické rysy československé demokracie, uvede základní politické strany a její představitele, popíše její hospodářsko-politický vývoj - charakterizuje léta poválečné krize a poválečné obnovy – nástup zlatých 20. let ve světě i v ČSR - objasní příčiny vzniku fašismu v Itálii a jeho základní myšlenky a šíření - uvede základní program komunismu – popíše jeho počátky v Rusku i jeho šíření - objasní příčiny, průběh a důsledky světové hospodářské krize - popíše vznik nacismu v Německu, jeho příčiny, program, charakterizuje povahu Hitlera, jeho cíle a nástup nacistů k moci - počopí ohrožení demokracie totalitními systémy a důsledky nástupu fašismu a nacismu pro ČSR i svět - vysvětlí pojmy: antisemitismus, rasismus a popíše situaci židovského obyvatelstva – holocaust	- poválečné uspořádání světa - vznik ČSR – charakteristické rysy československé demokracie - poválečná krize - kunismu a fašismus v ČSR - poválečná obnova a nástup „zlatých 20. let“ - vznik fašismu v Itálii - Rusko – nástup Stalina - poválečná krize a obnova v ČSR - světová hospodářská krize - nástup nacismu v Německu - ohrožení demokracie totalitou, nebezpečí nového válečného konfliktu - holocaust	- Z – orientace v nové mapě Evropy - OV – naše vlast - OV – lidská práva, principy tržního hospodářství - OV- principy demokracie - MK – etnický původ - RV – lidské vztahy - OSV – mezilidské vztahy

• zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• popíše Hitlerovy plány i rozpad versailleského systému a marnou obranu ČSR a demokracie • objasní počátky 2. světové války, popíše stručně její průběh na frontě západní, východní, v Africe a v Tichomoří – uvede nejdůležitější přelomové bitvy/Leningrad, Moskva, Stalingrad, Kursk, letecká bitva o Anglii, Pearl Harbor, Midway, Guadalcanal, Al-Alamejn • popíše průběh osvobození spojeneckou armádou, soustředí se hlavně na vylodění v Normandii, postup spojenců na Berlín, pád Berlína a ukončení války v Asii s Japonskem • popíše situaci v Čechách od vzniku protektorátu až po osvobození – zaměří se na domácí a zahraniční odboj, květnové povstání, popíše život v protektorátu • popíše politické, mocenské a ekonomické důsledky války • popíše snahu o spolupráci velmocí po válce – norimberský proces, založení OSN • objasní základní cíle a snahy komunistické ideologie představované SSSR pod vedením Stalina • objasní snahy a cíle USA a ostatních států zastupujících demokratický systém • objasní plán 4D přijatý velmocemi na konferenci v Postupimi k řešení německé otázky a uvede první rozpory mezi SSSR a USA, které později vedly k rozdělení Německa na NDR a SRN a objasní první berlínskou blokádu • vysvětlí pojmy – studená válka, železná	• rozpad versailleského systému • obrana demokracie a republiky • kultura a věda v první republice • vypuknutí 2. světové války • západní tažení, bitva o Anglii • napadení Sovětského svazu • obrat ve vývoji 2. sv. války • ČSR od Mnichova k okupaci • vyhlášení protektorátu • život v protektorátu • formy odboje – domácí odboj, Heydrichiáda • zahraniční odboj – českoslovenští vojáci na frontách 2. sv. války • závěrečné etapy 2. sv. války • osvobození – květnové povstání • pád Berlína • kapitulace Japonska • důsledky 2. sv. války • mír po válce – OSN • demokracie proti komunismu • Spojené státy americké • Sovětský svaz • řešení německé otázky • rozdělení Německa a první berlínská blokáda • počátky studené války • formování sovětského bloku a bloku západních států • hrozba třetí světové války a konflikt v Koreji • změny v sovětském bloku po smrti	• OV – naše vlast, právní základy státu • ČJ – hlavní vývojová období národní literatury • Z – orientace na mapě • OV – naše vlast, mezinárodní spolupráce • OV – evropská integrace, mezinárodní spolupráce, jsme Evropané • OV – principy demokracie, lidská práva, protiprávní jednání, naše vlast • ČJ – hlavní vývojová období národní literatury
--	---	---	--

- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	opona a vysvětlí rozdělení světa na blok západních států pod vedením USA a sovětský blok států - uvede příklady střetávání obou bloků: konflikt v Koreji, berlínská krize, karibská krize - popíše sjednocování západní Evropy – NATO, EU a objasní důvody, které k tomu vedly - popíše vývoj v Československu po válce do roku 1948 – zaměří se na košický vládní program, politické strany ve vládě, odsun Němců, poválečné reformy, květnové volby 1946 - objasní nástup komunistů v ČSR a stručně popíše únorový komunistický převrat 1948 - popíše upevňování komunistické moci, zásahy komunistů proti jakýmkoliv projevům nesouhlasu, objasní likvidaci soukromého sektoru, kolektivizaci a její důsledky, uvede příklady protikomunistického odboje a vysvětlí poúnorový exil našich občanů - objasní změny v Československu po smrti Stalina a Gottwalda – pokus o nový kurs a protiútok stalinistů - popíše příčiny a průběh pokusu o nápravu systému v Československu v roce 1968 známý pod názvem pražské jaro 1968, uvede jména nejvýznamnějších stalinistů i reformistů, jejich program, popíše vpád pěti zemí Varšavské smlouvy do ČSSR a následky tohoto vpádu - popíše vývoj v následujících letech známý pod pojmem normalizace až do roku 1989 –	Stalina a nástupu Chruščova – vznik Varšavské smlouvy, první krize komunistických režimů, druhá berlínská krize, karibská krize - sjednocování západní Evropy - poválečné Československo do květnových voleb (vláda a její program, územní obnova, hospodářské proměny poválečné zákonodárství, ozbrojené složky, květnové volby 1946, problémy poválečné ČSR, odsun národnostních menšin) - prohra československé demokracie (růst sociálního napětí, politická krize, únorový komunistický převrat 1948, kulturní a duchovní vývoj v Československu 1945 – 1948) - komunistické Československo (nástup totality, ústava a první volby, první projevy nesouhlasu, perzekuce, politické procesy, likvidace soukromého sektoru, kolektivizace zemědělství, poúnorová emigrace) - změny v ČSR po smrti Stalina a Gottwalda – 1. krize komunistického režimu, pokus o nový kurs, protiútok stalinistů - pokus o nápravu systému	- OV – evropská integrace, mezinárodní spolupráce, jsme Evropané - OV – principy demokracie, lidská práva, protiprávní jednání, naše vlast - ČJ – hlavní vývojová období národní literatury
--	---	--	---

• posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	zaměří se na formy odporu (Palach, hnutí Charta 77, samizdat), život v době normalizace • popíše příčiny a průběh sametové revoluce 1989, charakterizuje osobnost Václava Havla , objasní svůj vlastní názor na rozdělení Československa v lednu 1993 • objasní rozklad sovětského bloku a Gorbačovův pokus o nápravu systému,rozpad SSSR, nástup B. Jelcina • objasní pojem rozvojové země a třetí svět – chápe jejich problémy a vidí zde místo pro soupeření mezi Východem a Západem o vliv v těchto zemích, uvede příklady konfliktů v těchto zemích (arabsko-izraelský konflikt, Vietnam, Kambodža, Perský záliv) • uvede příklady nejzávažnějších problémy současnosti – životní prostředí, přelidnění, zbrojení, terorismus, nemoci, formuluje svůj názor na vývoj lidstva, kam by mělo směřovat a co bychom měli udělat, aby naše společnost přežila	v Československu v roce 1968 (cesta k reformě, rozpory uvnitř komunistické strany, vpád pěti zemí Varšavské smlouvy do Československa, dny okupace, formy odporu) • normalizace v ČSSR (ústup od reformy, návrat k totalitě, šedivá léta normalizace) • Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci (společnost před listopadem 1989,Charta 77,cesta k 17. listopadu, sametová revoluce, proces demokratizace, rozdělení společného státu Čechů a Slováků) • krize sovětského bloku a jeho rozpad, Gorbačovův pokus o nápravu systému, rozpad SSSR • konec koloniálních říší • země třetího světa jejich problémy • ozbrojené konflikty v zemích třetího světa • problémy současnosti a možnosti dalšího vývoje naší společnosti	• OV – lidská práva • OV – globalizace, jsme Evropané
--	--	---	--

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vzdělávacího oboru

Jeho hlavním úkolem je vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různorodých společenských vztahů. Otevírá cestu k realistickému sebepoznávání, k poznávání osobnosti druhých, žákovi pomáhá pochopit vlastní jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky s rodinnými vztahy, se vztahy v širších společenstvích, s ekonomickými vztahy, s činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a především s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí je respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat zodpovědnost za vlastní názory, za své chování a především za jeho důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl pro odpovědnost, ukazuje žákům cestu k celoživotní aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Vzdělávací obsah oboru je zařazen do učebního plánu předmětem Občanská výchova v nepovinném předmětu Etická výchova..

Cílové zaměření vzdělávacího oboru

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o minulost a současnost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů
- ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální a neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života
- poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a v širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu, k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, v principům demokratického soužití EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví ve škole i mimo ni, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování vlastních práv
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, v EU a NATO, ve světě; k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i k poznávání otázek obrany státu

Formy a metody práce

- řízený rozhovor
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- práce s textem a se sešity
- návštěvy tematických výstav
- exkurze
- práce s pexesy a jiným doplňkovým materiálem
- využití počítačových programů
- využití internetových stránek
- práce s Ústavou ČR a s LZPS
- příprava jednoduchých projektů zaměřených na město a jeho okolí
- práce u tabule
- ústní a písemné zkoušení

Hodnocení práce žáka

Klasifikace probíhá podle klasifikačního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech, v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

OBČANSKÁ VÝCHOVA 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu	žák • za pomoci učitele vysvětlí smysl pravidel soužití mezi vrstevníky, snaží se svým chováním přispět k dobrým • mezilidským vztahům, snaží se pochopit účel případných sankcí vyplývajících z porušení psaných i nepsaných pravidel soužití • na základě svých znalostí a pocitů objasní pojmy domov, vlast, národ a stručně popíše státní symboly • stručně charakterizuje nejdůležitější národní zvyky a obyčeje • orientuje se v kalendáři státních svátků a ostatních významných dní • snaží se zhodnotit význam nejvýznamnějších událostí a osobností českých dějin • snaží se pochopit a vysvětlit úlohu mateřského jazyka v životě člověka • snaží se rozlišit projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • na základě získaných zkušeností a na základě srovnání se zkušenostmi vrstevníků vysvětlí smysl rodiny jako základní jednotky společnosti • snaží se vymezit role jednotlivých členů • vyjmenuje možnosti náhradní rodinné výchovy • vyjmenuje funkce rodiny • snaží se uplatňovat vhodné způsoby komunikace v různých živ. situacích • ve spolupráci s rodiči zařazuje do svého režimu dne vhodné formy aktivního odpočinku • posuzuje důležitost pomoci druhým lidem • popíše situace, kdy je třeba bránit stát	• morální a právní normy chování • domov, vlast, národ, zvyky, obyčeje, kalendář, státní symboly, • významné osobnosti a události • slovanské jazyky, mateřský jazyk • historie a současnost Jablonce n.N. a nejbližšího okolí • Ústava ČR - státní symboly • rodina • režim dne • možnosti využití volného času v místě bydliště a v Jablonci n.N. • lidská setkání a úskalí s nimi spojená	• Čj • Z • D • Rv • Hv • Vv • VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • OSV - mezilidské vztahy • VDO - občanská společnost a škola • 5.4. Vztah člověka k prostředí • D • Rv • MKV - lidské vztahy • OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí • OSV - mezilidské vztahy • pro veškeré učivo OV v 6.r. platí průřezové téma – OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti a téma hodnoty, postoje, praktická etika • 6.1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti

- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	- navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení - uvede příklady vlastnictví, včetně duševního, objasní zásady jeho ochrany - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji, rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a kdy jsou příjmy menší než výdaje - vysvětlí zásady hospodárnosti na domácím rozpočtu	- právní základy státu, obrana státu - funkce a podoby peněz, formy placení - rozpočet rodiny, státu, druhy a význam daní - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
---	---	---	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních	- na základě svých znalostí a pocitů objasní pojmy z oblasti jednotlivých fází vývoje lidské společnosti - za pomoci učitele vysvětlí, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti - za pomoci učitele vysvětlí, co je typické pro národ a národnostní menšiny v našem regionu	- vývojové fáze lidského společenství - vlast, národy a národnosti v ČR - národnostní menšiny	- Čj - Z - D - Rv - MKV - kulturní difference, lidské vztahy, princip soc. smíru a solidarity - OSV - sebepoznání a sebepojetí - OSV - mezilidské vztahy

situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev - v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam - ochrany lidských práv a svobod - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- snaží se rozlišit projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - za pomoci znalostí z vlastivědy, z dějepisu a z dalších vhodných informačních zdrojů se snaží rozlišit základní typy států podle jejich typických znaků - na základě svých schopností a zkušeností rozezná jednotlivé složky státní moci i jejich orgány a instituce - na základě svých zkušeností a znalostí objasní smysl voleb - snaží se vhodně uplatňovat svá práva a respektovat práva a zájmy druhých - vysvětlí význam slov kultura, umění, snaží se vysvětlit, jaký mají význam pro život člověka - snaží se respektovat odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - na základě dostupných informací se orientuje v nabídce kulturních institucí v	- historické typy států - současné typy států - znaky státu - vznik státu a právních norem - státní zřízení ČR, Ústava ČR - složky státní moci- výkonná, zákonodárná, soudní - Ústava ČR - demokratické volby - práva a povinnost občanů ČR - Ústava ČR - kultura, umění, kulturní instituce - masmédiu a jejich nabídka - majetek, veřejné a soukromé vlastnictví - nejčastější projevy vandalství	4.3. Etnický původ - D - Z - VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - OSV - mezilidské vztahy - VDO - občanská společnost a škola - MKV- kulturní difference, lidské vztahy - Čj - Inf - D - Rv - Hv
---	--	--	--

• zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady využití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Jablonci n.N. a v nejbližším okolí • v rámci svých možností posoudí vliv masmédií a masové kultury na chování jedince a na veřejné mínění • vysvětlí význam slov majetek, vlastnictví, vandalství • ve spolupráci s vrstevníky, učiteli a rodinou se snaží dodržovat zásady hospodárnosti, snaží se pochopit účel případných sankcí vyplývajících z nehospodárného a vandalského chování • navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení, posoudí jejich výhody a rizika • na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet, na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou	• typy a formy státu • státní občanství ČR • obrana státu • banky a jejich služby, aktivní a pasivní operace	• Vv • OSV - mezilidské vztahy • pro veškeré učivo OV v 7.r. platí průřezové téma OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti a téma hodnoty, postoje, praktická etika • 5.4. Vztah člověka k prostředí • 6.1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti
--	---	---	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke	žák - za spolupráce s rodinou a učiteli se snaží přiměřeně reagovat na fyziologické změny v období puberty - snaží se chovat co nejzodpovědněji při komunikaci s vrstevníky a s neznámými lidmi a používat vhodné způsoby komunikace při řešení problémů - stručně popíše historický vývoj lidských práv - rozpoznává a pojmenuje nejčastější projevy porušování základních lidských práv - zopakuje si a doplní znalosti a dovednosti z českého práva týkající se základních lidských práv - stručně charakterizuje vývoj náboženského myšlení - snaží se pochopit výhody spolupráce lidí při uskutečňování některých cílů - vysvětlí pojmy obživa, zaměstnání, povolání - za spolupráce s rodiči a s učiteli posoudí nabídku středních škol a učilišť našeho regionu - na základě svých znalostí a dovedností získaných ve škole i při sledování masmédií stručně charakterizuje úlohu OSN, EU, NATA a jejich přínos pro ČR - na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR	- etapy vývoje lidského jedince - komunikace - vývoj lidských práv - porušování lidských práv - Listina základních práv a svobod - Všeobecná deklarace lidských práv - Charta 77 - Úmluva o právech dítěte - animismus, fetišismus, totemismus, - kosmogonie, kosmologie, teologie - teismus, ateismus, monoteismus, polyteismus, judaismus, křesťanství, - islám, buddhismus, hinduismus - obživa, zaměstnání, povolání - OSN - EU - NATO - Rada Evropy	- MKV - kulturní difference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity - Rv - D - Př - OSV - sebepoznání a sebepojetí - OSV - mezilidské vztahy - VDO - občanská společnost a škola 4.3. Etnický původ - všechny předměty - pro veškeré učivo OV v 8.r. platí průřezové téma OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti a téma hodnoty, postoje, praktická etika 3.3. Jsme Evropané

způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • vysvětlí, jakou funkci plní banky, jaké služby nabízejí občanům, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• uvede příklady zahraničních misí • na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu • na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým • na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky • uvede možnosti různých typů pojištění	• ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody • ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody • globalizace- projevy, klady, zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků	
--	--	--	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě věci • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při	žák • na základě svých znalostí, osobních zkušeností a komunikativních schopností vysvětlí význam právní úpravy důležitých vztahů, snaží se provést jednoduché právní úkony, rozlišuje úkoly orgánů právní ochrany občanů, rozliší přestupek a trestný čin, připraví si otázky na besedu s právníčkou	• funkce rodiny • podmínky pro uzavření manželství • kupní smlouva • pracovní poměr • zákoník práce • pracovní smlouva • podmínky pro zaměstnávání mladistvých	• VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Rv • OSV - mezilidské vztahy

• postihování trestních činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání • dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	• vysvětlí formy vlastnictví a zásady jejich ochrany • snaží se dodržovat zásady hospodárnosti • vysvětlí funkci peněžních ústavů a vyjmenuje jejich zástupce v našem městě • posoudí význam státního rozpočtu a odliší složku příjmovou od složky výdajové • ve spolupráci s učitelem si připraví vlastní podnikatelský záměr • snaží se porovnat výhody a nevýhody členství v EU • vysvětlí pojem globalizace • snaží se vymezit nejzávažnější současné	• česká justice • policie • prokuratura • přestupek • trestný čin • druhy vlastnictví • duševní vlastnictví • osobní rozpočet • rodinný rozpočet • osobní majetek • školní majetek • úloha peněžních ústavů • funkce peněz • státní rozpočet • složka příjmová • složka výdajová • schodek státního rozpočtu • dávky sociálního zabezpečení • odvětví NH, výrobní zdroje • trh, tržní a příkazová ekonomika • pracovní prostředky • pracovní předměty • pracovní síla, kapitál • EU • globalizace • globální problémy lidstva	• všechny předměty • Rv • M • VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Rv • D • Z • Inf • 5.4. - Vztah člověka k prostředí
---	--	--	---

• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, v regionu • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	• planetární problémy, navrhne způsoby jejich řešení a svůj podíl na jejich řešení • posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy • snaží se stanovit si osobní cíle a zvládat postupné kroky vedoucí k jejich dosažení • uvede příklady pozitivních a negativních životních postojů • na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňují cenu • na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena • vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby • na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	• veškeré učivo občanské výchovy • sekty a sektářství • nebezpečí brainwashingu • globální problémy lidstva včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení • výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost • principy tržního hospodářství, nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání • právo v každodenním životě, význam právních vztahů, důležité právní	• všechny předměty • MKV - kulturní difference, lidské vztahy, princip soc. smíru a solidarity • 6.1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti • MKV- kulturní difference, lidské vztahy, princip soc. smíru a solidarity • OSV - sebepoznání a sebepojetí a kreativita, ale pouze část „tvořivost v lidských vztazích“ • OSV - mezilidské vztahy • pro veškeré učivo OV v 9.r. platí průřezové téma OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti a téma hodnoty, postoje, praktická etika • 3.3. Jsme Evropané • 4.3. Etnický původ
--	--	--	---

		vztahy a závazky z nich vyplyvající, základní práva spotřebitele • komunikace s úřady	
--	--	---	--

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Fyzika je přírodní věda, proto je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné poznání žákům 1.stupně základního vzdělání. Spolupracuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce a Informační a komunikační technologie. Zahrnuje i téma Ochrana člověka za mimořádných situací.

Pojetí předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v dvouhodinové týdenní dotaci. Je vyučována zpravidla v odborné učebně fyziky.

Výuka fyziky směřuje k:

- osvojení prvků základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních objektů a procesů (pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvozování závěrů z těchto údajů);
- osvojení důležitých poznatků z vybraných okruhů učiva a na jejich základě poznávání významu a přínosu fyziky pro vytváření vědeckého obrazu světa a pro rozvoj moderních technologií;
- využívání osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh, při objasňování podstaty fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě, denním životě i technické praxi, při samostatném provádění jednoduchých pokusů;
- rozvíjení logického uvažování a myšlení, k schopnosti pracovat s jasně vymezenými pojmy a získané či předložené informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek (správnosti, přesnosti, spolehlivosti);

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tematických okruhů:

1. vlastnosti látek a těles
2. pohyby a vzájemné působením těles
3. mechanické vlastnosti kapalin a plynů
4. přeměny a přenos energie
5. zvukové děje
6. elektromagnetické a světelné jevy
7. vesmír

Formy a metody práce

Závisí na charakteru učiva a cílech vzdělávání.

- demonstrační pokus
- frontální pokus

- laboratorní práce
- výklad
- řízený rozhovor
- diskuse
- samostatná práce
- skupinová práce
- řešení problémových úloh
- práce s učebnicí, tabulkami, grafy
- vyhledávání informací, tvorba referátů (prezentací)
- praktické procvičování
- desetiminutovky
- ústní a písemné opakování
- práce u tabule

Hodnocení

Klasifikace probíhá podle klasifikačního řádu. Podklady pro hodnocení získávají učitelé:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- zkouškami písemnými, ústními, didaktickými testy
- laboratorními pracemi
- předvedením praktické činnosti
- referáty (prezentacemi)
- v každém pololetí vypracují žáci dvě písemné práce v délce trvání do jedné vyučovací hodiny

Fyzika rozvíjí tyto klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky zaznamená, porovnává a vyvozuje z nich závěry

žák správně používá osvojené pojmy a vztahy, aplikuje znalosti na reálné situace

vyhledává potřebné informace v literatuře a na internetu, využívá je

realizace:

důraz na experimentální charakter vyučovacích hodin a odvozování základních fyzikálních poznatků a zákonů z experimentů
poznatky z praxe

Kompetence k řešení problémů

žák vyhledává informace k řešení problému

žák se snaží o různé varianty řešení

realizace

zařazováním problémových úloh ve všech fázích výuky

Kompetence komunikativní

žák vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu (písemně i ústně)

žák obhájí svůj názor, vhodně argumentuje

žák rozumí různým typům záznamů

realizace

klíčová role v rovině interakce učitele a žáka v každé vyučovací hodině

užívání správné terminologie, symboliky

speciální způsob obrazové komunikace – grafy

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje ve skupině

přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě

realizace

spolupráce a vzájemná pomoc v rámci malých skupin při frontálních pokusech a laboratorních pracích

debata nad výsledky a způsobem řešení problémů a úloh

Kompetence občanské

žák se učí správně jednat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

žák chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

realizace

seznámení s Ochranou člověka za mimořádných situací

vyzdvihování pozitivních příkladů péče o životní prostředí ale i upozornění na jevy negativní

Kompetence pracovní

žák provádí fyzikální pozorování, měření a experimenty, získaná data zapisuje, vyhodnocuje a zpracovává

žák si efektivně organizuje práci, dodržuje pravidla bezpečnosti

realizace

osvojení při praktické výuce (frontálních pokusech, laboratorních pracích, domácích experimentech)

seznámení s pravidly bezpečnosti a jejich důsledné dodržování

dodržování dohodnuté kvality a termínů

pomoc žákům s volbou povolání – seznamování s profesemi se vztahem k fyzice (např. exkurze)

FYZIKA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák Látky a tělesa změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	žák - rozliší na příkladech pojmy látka a těleso - rozliší, zda daná látka (těleso) je pevná, kapalná či plynná - porovná vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek (křehkost, pružnost, tvárnost, tvrdost, tekutost, stlačitelnost, rozpínavost) - určí vodorovnost plochy libelou - uvede základní jednotku délky (m), některé její díly a násobky (mm, cm, dm, km) - vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky - změří danou délku vhodným délkovým měřidlem - před měřením zjistí rozsah měřidla, jednotky stupnice a nejmenší dílek stupnice měřidla - zapiše výsledek měření číselnou hodnotou a jednotkou - určí odchylku měření - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot - uvede hlavní jednotku objemu (m^3), některé její díly a násobky - vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu - změří objem pevného a kapalného tělesa odměrným válcem - zapiše výsledek měření číselnou hodnotou a jednotkou - určí odchylku měření objemu - uvede hlavní jednotku hmotnosti (kg), některé její díly a násobky - vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti - změří hmotnost pevného a kapalného tělesa na rovnoramenných váhách - zapiše výsledek měření číselnou hodnotou a jednotkou	- látky a tělesa - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti tělesa	- M - geometrická tělesa - Z – vodorovný směr - D - staré jednotky délky - M – převody - Tv – měření délek ve sportu - M - výpočet aritmetického průměru, zaokrouhlování - M – převody - Př – hmotnosti živočichů - M – převody

<u>Elektromagnetické a světelné děje</u> • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• nakreslí vybrané schematické značky • nakreslí schéma reálného elektrického obvodu • sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod • pozná, zda obvodem prochází elektrický proud • uvede jednotku elektrického proudu – ampér • uvede jednotku elektrického napětí – volt • uvede napětí el.článku, ploché baterie, el. zásuvky v bytě • rozliší pokusně vodič od izolantu • ověří pokusem podmínky průchodu el. proudu obvodem • zjistí, že vodič se procházejícím proudem zahřívá • uvede příklady tepelných spotřebičů • vysvětlí pojem zkrat • objasní princip pojistky • prokáže znalost zásad správného použití elektrických spotřebičů • rozliší zapojení žárovek za sebou a vedle sebe (nerozvětvený a rozvětvený elektrický obvod) • nakreslí schéma obvodů • sestaví nerozvětvený i rozvětvený elektrický obvod podle schématu • porovná hodnoty elektrického proudu v různých místech nerozvětveného obvodu • porovná hodnoty proudu ve větvích a v nerozvětvené části obvodu • rozliší vodiče a izolanty • uvede příklady vodičů a izolantů • charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic • objasní podstatu el. proudu u kovů (usměrněný pohyb volných elektronů), u kapalin (pohyb iontů), u plynů (pohyb volných elektronů a iontů) • pokusem se přesvědčí, že lidské tělo je vodič • objasní nebezpečí používání vlhkých izolantů při zacházení s el. zařízeními • vysvětlí co je blesk a jak před ním chránit budovy i sebe	• sestavení elektrického obvodu • elektrický proud a napětí • tepelné spotřebiče • rozvětvený elektrický obvod • vodiče a izolanty	• D – Ampér • D – Volta • Ov – životu nebezpečné napětí • Př – ekologie – využívání elektřiny • Ov – požáry způsobené zkratem • Ov – nebezpečí úrazu el. proudem • Př – první pomoc při úrazu el. proudem • Př – vodivost tkání živých organismů • Ov – nebezpečí používání el. spotřebičů ve vaně a vlhku • Ov – ochrana před bleskem • D – P. Diviš
--	--	--	---

• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• popíše části magnetu a jejich vlastnosti • uvede názvy a označení pólů • určí u konkrétního magnetu póly • popíše, kdy je magnetická síla přitažlivá a kdy odpudivá • ověří existenci magnetického pole • popíše a načrtne průběh indukčních čar u daného magnetu (ů) a jejich směr • objasní pojem magnetizace látky • rozliší magneticky měkkou a tvrdou ocel • charakterizuje magnetické pole Země • určí, kde se nacházejí magnetické póly Země • objasní princip kompasu • pokusem dokáže, že kolem vodiče s elektrickým proudem je magnetické pole • určí magnetické póly cívky s proudem magnetkou • popíše princip galvanometru • zapojí elektrický obvod s galvanometrem • objasní pojem elektromagnet • porovná vlastnosti trvalého magnetu a elektromagnetu • uvede příklady využití elektromagnetu v praxi • objasní činnost elektrického zvonku	• magnetické vlastnosti látek • magnetické pole elektrického proudu	• Př – magnetovec • D – starověké státy a kultury • Z – magnetické póly, kompas, buzola, určování světových stran • D – Oersted • Ov - třídění odpadu
---	--	--	---

FYZIKA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák Pohyb těles, síly - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu - změří velikost působící síly	žák - objasní klid a pohyb tělesa jako stálost resp. proměnnost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu - na konkrétním příkladu pozná, zda je těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu - objasní pojem trajektorie - rozliší pohyb posuvný a otáčivý - rozezná pohyb přímočarý a křivočarý - rozezná (na základě znalosti dráhy a času), zda se jedná o pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný - změří dráhu uraženou tělesem a zapíše výsledek - experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby - uvede základní jednotku rychlosti (m/s) a v praxi používanou km/h - vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou - používá vztah $v = s:t$ pro rychlost při řešení problémů a úloh - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti - používá vztah $s = v \cdot t$ pro dráhu při řešení problémů a úloh - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly newton (síla, kterou Země přitahuje těleso o hmotnosti 0,1 kg) - uvede násobky a díly této jednotky - vyjadřuje velikost síly při dané jednotce jinou jednotkou síly	- pohyb tělesa - síla	- Z – Země ve sluneční soustavě - Př – pohyb živočichů a rostlin - Ov - povolené rychlosti v ČR - M – převody, počítání se zlomky - M – grafy - M - převody

určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- na siloměru určí rozsah a nejmenší dílek stupnice - změří danou sílu siloměrem a запиše výsledek - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g = m \cdot g$ při řešení problémů a úloh - pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole a její jednotkou N/kg - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti - určí z orientované úsečky velikost působící síly a запиše výsledek - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech - určí graficky výslednici dvou různoběžných sil - pozná, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze - charakterizuje těžiště jako působiště gravitační síly působící na těleso - určí experimentálně polohu těžiště - při objasňování praktických situací využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - charakterizuje rovnovážnou polohu tělesa (stálou, volnou, vratkou) a její využití v praxi - charakterizuje tlakovou sílu (síla působící kolmo k ploše) - uvede, že deformační účinky tlakové síly závisí nejen na velikosti síly, ale i na velikosti plochy, na kterou působí - uvede hlavní jednotku tlaku (Pa), některé její násobky a díly - vyjádří tlak při dané jednotce jinou jednotkou tlaku - používá vztah pro tlak $p = F:S$ při řešení problémů a úloh - na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak - využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch, ale ne s jejich obsahem - změří velikost třecí síly a запиše výsledek - rozliší klidovou třecí sílu a třecí sílu při pohybu	- skládání sil - tlaková síla a tlak - třecí síla	Z – gravitační síla Země M – rýsování $\check{C}j$ – pohádka O řepě Tv – přetahování lanem M – rovnoběžník M – převody Ov – pomoc kamarádovi
--	---	---	---

• využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	• rozliší tření smykové a valivé • na příkladech z praxe objasní, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit), kdy je užitečná a kdy škodlivá • charakterizuje odporové síly • objasní, jak je lze zvětšit či zmenšit vhodným tvarem tělesa • objasní podstatu prvního pohybového zákona (pokud na těleso nepůsobí výsledná síla, zůstává v klidu nebo pohybu rovnoměrném přímočarém) • objasní podstatu druhého pohybového zákona (na této úrovni: a) čím větší působí na těleso výsledná síla, tím více se v dané době změní rychlost, b) čím je hmotnost tělesa větší, tím je změna jeho rychlosti působením síly po určitou dobu menší) • objasní podstatu třetího pohybového zákona (síly, jimiž na sebe působí dvě tělesa, jsou stejně velké, ale opačného směru) • použije znalosti pohybových zákonů při objasňování situací v běžném životě • objasní pojem páka • určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení • používá vztah pro moment síly ($M = F \cdot a$) při řešení problémů a úloh • uvede hlavní jednotku momentu síly (N.m) • experimentálně určí moment síly ze změřené síly a ramene síly • vyjádří rovnováhu na páce pomocí momentů sil • objasní funkce páky v praxi • porovná kladku pevnou, volnou a kladkostroj • vyjádří rovnováhu na kladkách • objasní funkce kladek v praxi	• Newtonovy zákony • páka, kladky	• Tv – význam tření (gymnastika, lyžování) • D – vynález kola • Př – přizpůsobení tvaru živočichů prostředí • Tv – setrvačnost ve sportu • Př – využití reakce k pohybu živočichů • Př – využití páky při pohybu živočichů s kostrou • D – historické nástroje • Ov – využívání nástrojů
--	--	--	---

<u>Mechanické vlastnosti tekutin</u> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• objasní podstatu Pascalova zákona • používá Pascalův zákon při řešení problémů a úloh (které souvisí s principem hydraulického lisu) • popíše účinky gravitační síly na kapalinu • určí směr tlakové síly a na čem závisí • charakterizuje hydrostatický tlak • používá vztah $p=h \cdot \rho \cdot g$ při řešení problémů a úloh • vysvětlí, proč jsou ve spojených nádobách hladiny kapaliny ve stejné výši • objasní využití spojených nádob v technických aplikacích • objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu • určí velikost a směr vztlakové síly (výpočtem, měřením) • objasní podstatu Archimédova zákona (pro kapaliny i plyny) • používá Archimédův zákon při řešení problémů a úloh • uvede příklady praktického využití vztlakové síly • charakterizuje atmosférický tlak (tlak v atmosféře vyvolaný gravitační silou) • objasní určení atmosférického tlaku pomocí Torricelliho pokusu • objasní princip rtuťového tlakoměru a aneroidu • určí tlakovou sílu, kterou působí vzduch na určitou plochu a její směr • uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou • uvede princip výškoměru • vysvětlí, že atmosférický tlak se během času mění i na téže místě • vysvětlí pojem normální tlak • určí ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak • uvede příklady vzniku přetlaku a podtlaku • vysvětlí princip činnosti pumpy • popíše druhy manometrů	• Pascalův zákon • hydrostatický tlak • Archimédův zákon • atmosférický tlak	• Ov – brzdový okruh v automobilu, zvedák • Z – výzkum moří, Mariánský příkop • Tv – potápění • Ov – využití sifonu • Z – lodní doprava • D – Archimédes a Řecko • Př – ponořování a vynořování ryb, stáří vajec • Tv – sportovní balonové létání • Z – meteorologické balony • Př – složení vzduchu – základní podmínky života • Z – atmosféra Země • Z – meteorologické prvky • Z – vakuum v meziplanetárním prostoru • Ov – kosmonautika • Př – podstata dýchání, pití zvířat z hladiny
---	--	---	--

• předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní <u>Elektromagnetické a světelné děje</u> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu při řešení problémů a úloh	• určí, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat z porovnání velikostí gravitační a vztlačkové síly působících na těleso v kapalině či plynu • objasní princip hustoměrů a jejich užití • charakterizuje zdroj světla jako těleso, které vysílá světlo • rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží • charakterizuje bodový a plošný zdroj světla • na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) • objasní a načrtne vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsků pomocí clony • objasní vznik stínu za tělesem • objasní a načrtne vznik zatmění Slunce a Měsíce • objasní vznik měsíčních fází • uvede rychlost světla ve vakuu • uvede, že opticky hustší (řidší) je to prostředí, v němž je rychlost světla menší (větší) • charakterizuje zákon odrazu světla (určí úhly dopadu a odrazu, roviny dopadu) • používá zákon odrazu při objasňování zobrazení předmětu rovinným zrcadlem • zobrazí předmět současně ve dvou rovinných zrcadlech • rozpozná duté a vypuklé zrcadlo • objasní pojmy ohnisko a ohnisková vzdálenost kulového zrcadla • na základě pokusů určí vlastnosti obrazu vznikajícího odrazem světla na dutém a vypuklém zrcadle • uvede praktické použití dutých zrcadel	• přímočaré šíření světla • odraz světla, zobrazení zrcadly	• Ov – historie létání, vynálezy • Z – ledovce, lodní doprava • Př – stanovení cukernatosti, obsahu lihu • Př – lidské smysly – zrak • Tv – osvětlení sportovišť • Z- pohyb Země kolem Slunce, pohyb Měsíce kolem Země • Ov – nebezpečí poškození zraku při pohledu do slunce • Př – užití kulových zrcadel • Ov – bezpečnost silničního provozu • Vv – nerovné plochy zrcadel v bludištích
---	--	--	--

rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- určí ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda nastane lom světla ke kolmici nebo od kolmice - vyznačí úhel dopadu a úhel lomu, porovná je - určí ze znalosti úhlů dopadu a lomu o jaký druh lomu se jedná - objasní lom světla na optickém hranolu - objasní rozklad bílého světla hranolem - vyjmenuje barvy duhy - objasní, na čem závisí barva neprůhledného předmětu	- lom světla - rozklad světla, barva těles	- Vv – barvy duhy - Vv rozklad a skládání barev
--	---	---	--

FYZIKA, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák		
Energie - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- uvede hlavní jednotku práce J, některé její díly a násobky - vyjádří práci při dané jednotce jinou jednotkou - rozhodne, zda v dané situaci těleso koná práci - používá vztah $W=F \cdot s$ při řešení problémů a úloh - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou resp. polohovou energií tělesa - vyjádří hlavní jednotku výkonu W, některé její díly a násobky - vyjádří výkon při dané jednotce jinou jednotkou - používá vztah $P=W:t$ (resp. $W=P \cdot t$) při řešení problémů a úloh - rozliší výkon a příkon - určí účinnost stroje - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou resp. polohovou energií tělesa - užívá vztah $E_p=m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii při řešení problémů a úloh - porovná co do velikosti pohybové energie těles na základě znalosti jejich rychlostí či hmotností a využívá těchto znalostí při řešení problémů a úloh - určí ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho energie pohybové - rozliší různé formy energie - charakterizuje elektrickou energii (jako energii elektrického pole) - používá vztah pro elektrickou práci $W=U \cdot I \cdot t$ při řešení problémů a úloh	- práce - výkon - polohová a pohybová energie - elektrická energie, el.práce a výkon	- Př – činnost svalů - M – převody - Ov - využívání jednoduchých strojů - Př – výkony zvířat a porovnání s výkonem člověka - M – převody - Ov – úspora energie - Z – nadmořská výška - Př – množství energie v potravinách - Ov – šetření el.energií - OV – pochopení principů přístrojů,

• určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• uvede jednotku pro elektrickou práci (wattsekunda) a její násobky • používá vztah pro elektrický výkon $P = U \cdot I$ při řešení problémů a úloh • charakterizuje elektrický spotřebič a tepelný elektrický spotřebič • uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) a jejich funkce • uvede zákon zachování energie • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • uvede využití sluneční energie (kolektory, fotovoltaické články) • charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic • porovná vnitřní energie těles ze znalosti teplot těles • charakterizuje možnosti změny vnitřní energie a uvede příklady z praxe • charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně • určí teplo přijaté (odevzdané) tělesem při stálém skupenství ze znalosti hmotnosti tělesa, změny teploty a měrné tepelné kapacity • vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek • charakterizuje některé z forem tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením) a uvede příklady z praxe • rozliší tepelné vodiče a izolanty • uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace) • charakterizuje souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek • využívá znalostí přeměn při objasňování jevů v přírodě i v každodenní praxi • vyhledá v tabulkách teploty skupenských přeměn • určí pomocí tabulek skupenství látky známé teploty	• přeměny energie • vnitřní energie • teplo • změny skupenství	které obklopují člověka • Ov – ochrana životního prostředí • M – práce s tabulkami • Ov – úspora energie tepelnou izolací • Př – chlupy a srst zvířat • Z – proudění v atmosféře • Ov – teplovodní ústřední topení • M – práce s tabulkami
--	--	---	---

<u>Zvukové děje</u> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- uvede podmínky tání krystalické látky - popíše tání amorfni látky - charakterizuje skupenské teplo tání - při řešení problémů a úloh využívá poznatku, že skupenské teplo tání je přímo úměrné hmotnosti tělesa - uvede zda či jak se při tání a tuhnutí mění hmotnost a objem tělesa (vysvětlí pro led a vodu) - vysvětlí význam anomálie vody pro život vodních živočichů - charakterizuje hlavní faktory, na kterých závisí rychlost vypařování kapalin (druh kapaliny, obsah jejího povrchu a teplota), využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh - charakterizuje hlavní faktory, na nichž závisí teplota varu kapaliny (druh kapaliny, tlak nad povrchem kapaliny), využívá tyto poznatky při řešení problémů a úloh - charakterizuje nasycenost vzduchu vodní parou, objasní na tomto základě jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu - uvede příklady sublimace a desublimace z běžného života - popíše činnost zážehového čtyřdobého a dvoudobého motoru - popíše činnost vznětového čtyřdobého motoru - vysvětlí, čím se odlišují zážehové a vznětové motory - zdůvodní, který z motorů je ekologicky vhodnější - charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch - charakterizuje šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování a zředování prostředí, spojený s přenosem energie - uvede příklady dobrých a špatných vodičů zvuku - využívá při řešení problémů a úloh poznatek, že rychlost zvuku závisí na druhu a teplotě prostředí, ve kterém se šíří	zvukové jevy	- Ch – amorfni látky - Ch – chlazení motorů za mrazu - Tv – bruslení - Př – život vodních živočichů v zimě - Z – koloběh vody v přírodě - Př – zásady 1.pomoci při popálení vařící vodou, párou - Ov – šetření energií – tlakový hrnec - Ov – vznik námrazy –doprava - D – historie motorů - Hv – ladička - Př – hlasivky - Ov – ochrana před hlukem
---	--	--	---

posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- rozliší tón a hluk - charakterizuje výšku tónu jako jeho kmitočet (počet kmitů pravidelně se chvějícího tělesa za sekundu) - vysvětlí pojmy infrazvuk a ultrazvuk a uvede příklady použití - charakterizuje odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky - objasní vznik ozvěny - charakterizuje hluk jako zvuk vznikající nepravidelným chvěním těles - charakterizuje hlasitost zvuku jako energii zvukového rozruchu s ohledem na citlivost sluchového ústrojí - porovnává hlasitost zvuku pomocí tzv. hladiny zvuku, jednotkou je decibel - uvede, že hlasitost zvuku závisí na vzdálenosti našeho ucha od zdroje zvuku a na prostředí, ve kterém se zvuk šíří - najde ve svém okolí zdroje škodlivého zvuku - uvede možnosti potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí		- Hv – hudební nástroje - Př – frekvence křídel různých živočichů za letu - Př – netopýr, delfin, ..., ultrazvukové vyšetření v lékařství - Z – místa výskytu ozvěny - D – bitva u Slavkova - Př – stavba sluchového orgánu - Hv – škodlivé intenzity zvuku při rockových koncertech a při poslechu ze sluchátek - Ov – měření hlasitosti zvuku, ochrana před nadměrným hlukem
<u>Elektromagnetické a světelné děje</u> rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- uvede hlavní jednotku elektrického náboje (C) a některé její díly - popíše elektroskop - objasní podstatu elektrostatické indukce - objasní jev polarizace izolantu - předvede a vysvětlí, že elektricky nabitě těleso může přitahovat i nenabitá tělesa - znázorní siločáry elektrického pole - charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic - určí směr elektrického proudu v obvodu - uvede hlavní jednotku napětí (V), některé její díly a násobky - vyjádří napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí	elektrický.náboj, el. pole	- Př - lidské aktivity a problémy ŽP - Ov – historické přístroje, osobnosti vědy - D – Volta - M – převody

• využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	• změří elektrické napětí v obvodu voltmetrem • запише číselnou hodnotu a jednotku • uvede zdroje elektrického napětí, jejich složení a napětí (články: Voltův a suchý, olovený akumulátor) • uvede hlavní jednotku elektrického proudu (A), některé její díly a násobky • vyjádří proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu • změří elektrický proud v obvodu ampérmetrem • запише číselnou hodnotu a jednotku • objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy • používá Ohmův zákon při řešení problémů a úloh • uvede hlavní jednotku odporu(Ω) a některé její násobky • vyjádří odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu • používá vztah $R=U:I$ při řešení problémů a úloh • určí odpor ze změřeného napětí a proudu • určí odpor z grafu závislosti proudu na napětí • uvede, na kterých vlastnostech závisí odpor vodiče (délka, obsah příčného řezu, materiál, teplota) • využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh • vyhledá v tabulce odpory vodičů o délce 1m a obsahu příčného řezu 1 mm² a uspořádá je podle velikosti • určí výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých vodičích • nakreslí schéma obvodů s rezistory za sebou i vedle sebe • sestaví obvody podle daných schémat • vypočítá výsledný odpor, napětí na rezistorech, proud procházející jednotlivými rezistory • objasní podstatu reostatu • zapojí reostat do obvodu jako regulátor proudu i jako dělič napětí • vysvětlí, jak pomocí reostatu lze zvětšit (zmenšit) el. napětí či proud	• Ohmův zákon, odpor vodiče • spojování vodičů za sebou a vedle sebe	• Ov – likvidace vybitých článků a akumulátorů • D – Ampér • M – převody • D– Ohm • M – převody • Ov – vodiče v praxi • Ov – osvětlení domů, vánočního stromku
---	---	---	--

FYZIKA, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák Energie využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	žák - popíše složení atomu - určí, co udává protonové a nukleonové číslo - vysvětlí význam pojmů prvek, nuklid, izotop, radionuklid - charakterizuje jadernou energii (jako energii nukleonů jádra atomu) - charakterizuje radionuklidy, uvede jejich rozdělení na přirozené a umělé - vysvětlí, co je poločas přeměny radionuklidu - uvede využití radionuklidů v praxi (lékařství, výroba,...) - charakterizuje jaderné záření a způsoby ochrany před ním - charakterizuje jaderné reakce (štěpení a slučování) - charakterizuje štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí - charakterizuje řetězovou reakci - uvede hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh) - popíše konstrukci jaderného reaktoru, vysvětlí funkci palivových článků, regulačních a havarijních tyčí - posoudí bezpečnost jaderné elektrárny - uvede princip jaderné a vodíkové bomby - vyjmenuje ničivé účinky jaderného výbuchu, posoudí jejich nebezpečnost a možné způsoby ochrany	jaderná energie	- Ch – stavba atomu - D – E.Fermi - Ov – Černobyl – selhání lidského faktoru - D – Hirošima, Nagasaki - Ov – ochrana za mimořádných událostí

zhodnotí výhody a nevýhody používání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- uvede jednotlivé druhy energie (mechanická – polohová, pohybová, pružnosti; vnitřní – energie částic, jaderná ; elektrická, energie záření) - uvede zákon zachování energie - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - uvede využití sluneční energie (kolektory, fotovoltaické články) - uvede využití energie větru - uvede využití polohové a pohybové energie vody - rozliší typy vodních elektráren (průtočné, akumulární, přečerpávací) - uvede výhody a nevýhody různých druhů elektráren z hlediska vlivu na životní prostředí (tepelná, vodní, větrná, sluneční, jaderná)	přeměny energie	Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP
<u>Elektromagnetické a světelné děje</u> rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- charakterizuje střídavý proud (mění se jeho velikost a směr) - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - charakterizuje princip vzniku střídavého proudu (při otáčení závitu ve stejnorodém magnetickém poli) - objasní podstatu stavby a funkce alternátoru - charakterizuje periodu střídavého proudu či napětí (jako dobu, za níž se průběh proudu či napětí opakuje) - uvede označení periody (T) a její jednotku (s) - charakterizuje kmitočet střídavého proudu či napětí (jako převrácenou hodnotu periody) - uvede označení periody a její jednotku (Hz) - určí kmitočet ze znalosti periody a naopak - určí periodu z časového průběhu střídavého proudu (napětí) - charakterizuje efektivní proud (napětí) jako proud (napětí) naměřený ampérmetrem (voltmetrem) určeným na měření střídavého proudu (napětí) - změří efektivní napětí - uvede vztah mezi maximální a efektivní hodnotou proudu či napětí a použije ho při řešení úloh	střídavý proud	- Z – místa tepelných, jaderných a vodních elektráren - M – sinusoida - M – počítání se zlomky - M – čtení grafů - Ov – nebezpečné napětí spotřebitelské sítě

- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zapojí správně polovodičovou diodu - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- rozliší pokusem vodiče a izolanty - stanoví podmínky, za jakých prochází obvodem el. proud - charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech jako usměrněný pohyb volných elektronů, v kapalinách jako usměrněný pohyb volných iontů, v plynech jako usměrněný pohyb volných elektronů a iontů - pokusem se přesvědčí, že lidské tělo je vodič - pozná využití vedení elektrického proudu v elektrolytech k pokovování - rozezná tři příklady vedení elektrického proudu v plynech: jiskrový výboj, elektrický oblouk a elektrický výboj ve zředěných plynech - zjistí, že odpor termistoru se při zahřívání zmenšuje - zjistí, že odpor fotorezistoru se při osvětlení zmenšuje - charakterizuje polovodič typu P a N - objasní podstatu PN přechodu - objasní stavbu a funkci polovodičové diody - nakreslí schéma obvodu s polovodičovou diodou zapojenou v propustném i závěrném směru - zapojí diodu v propustném i v závěrném směru - změří napětí na diodě a proud, který jí prochází - graficky znázorní voltampérovou charakteristiku - z voltampérové charakteristiky odečítá hodnoty napětí či proudu - zdůvodní, zda obvodem s diodou prochází proud, je-li připojen na zdroj střídavého napětí - nakreslí průběh tepavého proudu - rozpozná další součástky s jedním PN přechodem – ledku a fotodiodu - určí magnetické póly cívky s proudem (magnetkou i pravidlem pravé ruky) - popíše stejnorodé magnetické pole - uvede, na čem závisí magnetické účinky cívky s proudem (jádro, počet závitů, velikost proudu)	- vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - vedení elektrického proudu v polovodičích - elektromagnetické jevy	- Ch – galvanické pokovování - Ov – vlhké izolanty jsou vodivé - Ov – ochrana před bleskem - M – grafy - M - graf - Ov - využití polovodičů v elektronice
--	--	--	--

• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu při řešení problémů a úloh	• objasní pojem elektromagnet • porovná vlastnosti trvalého magnetu a elektromagnetu • uvede příklady využití elektromagnetu (zvonek, jistič, elektromagnetické relé) a vysvětlí jejich funkci • vysvětlí, proč se cívka s proudem v magnetickém poli pootočí • vysvětlí princip měření proudu magnetoelektrickými měřidly • objasní složení stejnosměrného elektromotoru a jeho funkce • objasní podstatu elektromagnetické indukce • zjistí, na čem závisí indukovaný proud • určí základní části transformátoru • vysvětlí činnost transformátoru • určí transformační poměr • rozliší transformaci dolů a nahoru • ověří činnost transformátoru (zjistí vztah mezi výstupním a vstupním napětím pro $p > 1$ a $p < 1$) • užívá vztah mezi počtem závitů na jeho cívkách a napětím na nich při řešení problémů a úloh • popíše rozvodnou elektrickou síť • uvede rychlost světla ve vakuu • uvede, že opticky hustší (řidší) je to prostředí, v němž je rychlost světla menší (větší) • charakterizuje zákon odrazu světla (určí úhly dopadu a odrazu, rovinný dopadu) • používá zákon odrazu při objasňování zobrazení předmětu rovinným zrcadlem • rozpozná duté a vypuklé zrcadlo • objasní pojmy ohnisko a ohnisková vzdálenost kulového zrcadla • na základě pokusů určí vlastnosti obrazu vznikajícího odrazem světla na dutém a vypuklém zrcadle • uvede praktické použití dutých zrcadel	• transformátor • světelné jevy a jejich využití	• Ov – třídění odpadu • Ov – výroba elektrické energie ve velkém • Ov – přenos elektrické energie na velké vzdálenosti • Př – užití kulových zrcadel • Ov bezpečnost silničního provozu
--	---	---	---

rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- určí ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda nastane lom světla ke kolmici nebo od kolmice - vyznačí úhel dopadu a úhel lomu, porovná je - určí ze znalosti úhlů dopadu a lomu o jaký druh lomu se jedná - charakterizuje pojem mezní úhel - uvede příklad, kdy může nastat úplný odraz - rozpozná spojku a rozptylku - objasní pojmy ohnisko a ohnisková vzdálenost - změří ohniskovou vzdálenost spojky - uvede, jak souvisí optická mohutnost v dioptriích s ohniskovou vzdáleností čočky - popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce - na základě pokusů zjistí vlastnosti obrazu vytvořeného spojkou, mění-li se vzdálenost předmětu od spojky - určí vlastnosti obrazu vytvořeného rozptylkou - objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou - objasní pojem zorný úhel - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi - objasní podstatu mikroskopu a dalekohledu	lom světla, čočky	Př – užití světlovodů v lékařství
<u>Vesmír</u> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- uvede přehled sluneční soustavy (Slunce, planety, měsíce planet, planetky, meteoroidy, komety) - uvede jednotky délky užívané v astronomii: astronomická jednotka (AU), světelný rok, parsek - používá pojem světelný rok při řešení problémů a úloh - vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách - připraví referát (prezentaci) o jedné vybrané planetě - objasní střídání dne a noci otáčením Země kolem osy - objasní střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce - charakterizuje pojem oběžná doba planety	sluneční soustava	- Př – lupa - Př – lidské oko - Př – dalekozrakost, krátkozrakost - Př – mikroskop - Z – sluneční soustava - M – práce s tabulkami - Z – pohyby Země

• odliší hvězdu od planety na základě jejích vlastností	• charakterizuje hvězdy jako vesmírná plynná tělesa, v nichž je vysoký tlak a teplota a která vysílají záření vznikající při slučování jader atomů, jež ve hvězdách probíhá • charakterizuje Slunce jako hvězdu • orientuje se v mapě hvězdné oblohy • rozliší pojmy galaxie a souhvězdí • vyhledá v hvězdných mapách známá souhvězdí, určí v kterou roční dobu jsou pozorovatelná	• naše Galaxie	• Z – orientace na mapách
---	--	--	---

CHEMIE

Charakteristika předmětu

Chemie obohacuje v návaznosti na prvouku, vlastivědu, přírodopis a fyziku celkový vzdělanostní rozhled žáků s uvedením do znalosti základních chemických zákonitostí vzniku a vývoje života na Zemi v návaznosti k aplikaci těchto poznatků do praxe, se zaměřením na místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a ve světě. Umožňuje žákům orientovat se v základních chemických vztazích zákonitostech a souvislostech, vyhodnocovat aspekty a orientovat se v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za ochranu životního prostředí, kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu prostředí.

Pojetí předmětu

Výuka chemie se soustřeďuje především na to,

- aby si žáci osvojili základní vědomosti o bezpečnosti práce s chemikáliemi v laboratoři i v praktickém životě.
- aby si získali základní znalosti o částicovém složení látek, chemických prvcích a směsích z hlediska praktického využití
- aby se naučili orientovat v základní chemických reakcích, ve jejich zákonitostech, zvláštnostech a vzájemných vztazích mezi nimi
- aby získali nezbytné informace o základech anorganických a organických sloučenin jejich praktickém využití
- aby získali ucelený obraz o chemických zákonitostech ve vztahu člověka, přírody a nových chemicko-technologických postupů v souvislosti se základy ekologických vztahů v návaznosti na perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost při ochraně životního prostředí

Naplnění vzdělávacích cílů předmětu a využití jeho širších formativních možností se stejně významně projevuje i tím,

- že si žáci osvojují dovednosti samostatně pracovat s různými druhy informací, schémat, vztahů, grafů, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi, získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, v populárně naučných časopisech a zároveň používat získané vědomosti v praktických situacích
- že se učí posuzovat a srovnávat přírodní chemické jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, chápat zvláštnosti přírodně-chemických vztahů a zákonitostí, vážit si jejich přínosu pro všelidský myšlenkový, mravní a hospodářský rozvoj lidské společnosti, a uvědomovat si význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel a vztahů ve stále více propojených globálních civilizačních procesech
- že se u nich vytváří smysl pro jedinečnost a krásu přírodních zákonitostí a jevů i lidských výtvorů, že získávají trvalý zájem o poznávání různých nových chemicko-technologických pracovních postupů v regionu, v naší zemi i ve světě ve vztahu k zachování života na naší planetě jako součást životního způsobu moderního člověka

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do sedmi tematických okruhů:

- Pozorování pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Částicové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny
- Chemie a společnost

Formy a metody práce

Závisí na charakteru učiva a cílech vzdělávání.

- řízený rozhovor
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- práce s učebnicí, sešitem
- práce s atlasem
- ústní a písemné opakování
- práce u tabule
- měření v terénu
- vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování
- tvorba referátů, prezentací

Podklady pro hodnocení

učitelé získávají:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- předem nahlášenými testy (otevřené i uzavřené otázky)
- ústním zkoušením
- prezentacemi samostatně zpracovaných témat (referát)

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie;
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu chemických zákonitostí a vztahů při poznávání přírodních jevů a zákonitostí ve vztahu k svému regionu, státu a světa v rámci celoživotního učení;
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;
- operuje s obecně užívanými informacemi, termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na chemicky ekologické jevy v různých oblastech světa;
- samostatně získává informace, pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry;
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit,
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému;
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje;
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají;

Kompetence občanské

žák

- respektuje různost obyvatel různých oblastí světa, jejich přesvědčení, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací lidí z odlišného geografického či sociálního prostředí,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

žák

- plní povinnosti a závazky, připravuje si pravidelně pomůcky pro výuku;
- využívá znalosti a zkušenosti získané v chemii v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

CHEMIE, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek <u>Směsi</u> - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	žák - prokáže znalosti o vlastnostech látek a bezpečné zacházení s nimi - objektivně hodnotí rizikovost při práci s nebezpečnými látkami - prokáže znalost a činnost při vyhlásování poplachů souvisejícími s haváriemi nebezpečných látek - směsi - prokáže znalosti o vzniku směsí a chemických látek - ovládá procentuelní výpočet roztoku a jeho praktickou přípravu - vysvětlí faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - zná a provádí různé postupy oddělování složek směsí - rozděluje druhy vody dle příměsí a znečištění - navrhne opatření na omezení znečišťování vod a ovzduší	<u>1. Čím se chemie zabývá</u> - význam, úvod, klasifikace - tělesa a látky - skupenství a vlastnosti látek <u>2. Směsi</u> - které látky jsou směsi - roztoky - hmotnostní zlomek - metody dělení směsí I. LP – dělení směsí <u>3. Voda, vzduch – základ života</u> - voda, význam - hydrosféra, koloběh - atmosféra - oheň – hoření, požár, popáleniny II. – LP – hasící přístroje - havárie, vyhlásování poplachů a činnost po jejich vyhlášení <u>4. Z čeho jsou látky složeny</u> - historie - stavba atomu - chemické prvky - molekuly <u>5. Chemické prvky – základ přírody</u> - nejjednodušší prvek - změny chemických látek	- Fy – fyzikální vlastnosti látek - Z – biomy – moře, oceány, koloběh vody - Z – složení atmosféry - Fy – složení atomu, ionty

<u>Částicové složení látek a chemické prvky</u> • používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech • orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti <u>Anorganické sloučeniny</u> • porovnává vlastnosti a použití vybraných významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim zle předcházet • orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi <u>Chemie a společnost</u> • aplikuje znalosti a principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• správně ovládá pojmy atom, molekula, zná jejich složení • rozlišuje chemické prvky a sloučeniny • orientuje se v periodické soustavě prvků • charakterizuje základní vlastnosti kovů a nekovů, rozlišuje je a zná jejich základní slitiny • ovládá názvosloví základních oxidů, sulfidů, kyselin, jejich solí a hydroxidů • zná jejich vlastnosti a vliv na životní prostředí • orientuje se ve stupnici pH, zná základní druhy pH- metrů, ovládá měření pH roztoků, včetně indikátorů pH • vysvětlí princip neutralizace a její praktické použití	• vlastnosti, kterými se prvky liší • kovy • nekovy a polokovy • co spojuje atomy prvků • periodická soustava prvků • III. – LP – opakování prvků <u>6. Jak probíhají chemické reakce</u> • základní veličina v chemii • průběh reakce – co jí ovlivňuje • jak probíhá chemická reakce • zákon zachování hmoty • kolik a čeho reaguje • shrnutí, opakování <u>7. Dvouprvkové sloučeniny</u> • názvosloví • oxidy • sulfidy • halogenidy • IV. – LP – procvičování <u>8. Kyselost a zásaditost látek</u> • úvod, pH, měření pH • barevné indikátory pH • kyseliny • zásady <u>9. Soli</u> • úvod, názvosloví • hydrogen-soli • hydráty solí • význam a použití – stavebnictví, druhy stavebních hmot • opakování	• Př – ochrana životního prostředí • Rv, Ov – globální problémy lidstva
---	---	--	--

CHEMIE, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Chemické reakce</u> - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemické reakce v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu <u>Organické sloučeniny</u> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve výchozích látkách fotosyntézy a koncových produktů	žák - prokáže znalosti o výchozích látkách chemických reakcí a jejich produktech - přečte, sestaví, vyčíslí a vysvětlí za využití zákona zachování hmoty chemickou oxidačně-redoxní rovnici - prokáže znalosti o faktorech ovlivňujících chemickou reakci, znalosti prakticky aplikuje na vybraných příkladech - rozpoznává bezpečně a předchází nebezpečnému průběhu chemické reakce - prokáže znalosti o základních uhlovodících, jejich zdrojích, vlastnostech a využití v praxi - taxonomicky rozdělí, popíše a uvede příklady fosilních paliv a jejich začlenění v praxi - prokáže znalosti o rafinaci ropy a produktech jejího zpracování - prokáže znalosti o derivátech jejich uhlovodíků, jejich zdrojích, vlastnostech a využití	<u>1. Opakování</u> <u>2. Oxidačně redukční děje</u> - co je oxidace a redukce - redoxní vlastnosti kovů - výroba železa - výroba oceli - elektrolýza - chemická reakce – zdroj el. Energie - koroze kovů - LP – elektrolýza NaCl - opakování <u>3. Z čeho získáváme energii</u> - teplo a chemická reakce - fosilní paliva – uhlí - fosilní paliva – ropa, zemní plyn - alternativní zdroje energie - havárie nebezpečných látek - opakování <u>4. Organická chemie</u> - organické sloučeniny – úvod - alkany - alkeny, alkiny - areny - uhlovodíky a automobilismus II. LP – důkaz uhlíku v organické látce <u>5. Deriváty uhlovodíků</u> - halogen-deriváty - alkoholy - aldehydy a ketony	- Př – ekologie - Rv, Ov – globální problémy lidstva

biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů • určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů <u>Chemie a společnost</u> • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• vysvětlí fotosyntézu, podmínky jejího průběhu, výchozí látky a produkty • uvede rozdělení a zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů • prokáže základní znalosti biochemie v praxi • vysvětlí a na příkladech zhodnotí využívání druhotných surovin, třídění odpadu a využití alternativních zdrojů energie ve vztahu k udržitelnému rozvoji na Zemi	• karboxylové kyseliny • amino-kyseliny • kyseliny vázané v tucích • estery • polymerace • plasty • opakování • III. LP –těkavost organických sloučenin <u>6. Látky významné pro organismus</u> • cukry • škrob, celulózy, glykogen • tuky, mýdla,saponáty • bílkoviny • katalyzátory životních dějů • opakování <u>7. Chemie ve společnosti</u> • žijeme v období chemizace • chemie pro člověka (léčiva, detergenty, pesticidy) • člověk proti sobě (drogy, pesticidy, toxické látky) • výživou ke zdraví • životní prostředí a chemie • opakování <u>8. Biochemie</u> • čističky odpadních vod • výroba bioplynu • chemizace v zemědělství • ekologická chemie <u>9. Opakování</u> • opakování anorganické chemie • opakování organické chemie • exkurse	• Př – zásady správné výživy • Př – ekologie • Rv,Ov – drogy, kouření, alkohol • Př - ekologie
--	--	---	---

PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Přírodopis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, ekologických a globálních podmínek a faktorů vzniku a vývoje života na Zemi v návaznosti k území výskytu jednotlivých organismů, se zaměřením na místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současné taxonomii organismů, vyhodnocovat ekologické aspekty a orientovat se v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za ochranu životního prostředí, kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu prostředí.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Pojetí předmětu :

Výuka přírodopisu se soustřeďuje především na to,

- aby si žáci osvojili základní vědomosti o vesmíru, jeho vzniku a o Zemi jako vesmírném tělese, o vzniku vnějších a vnitřních podmínek a faktorů života na Zemi
- aby si vytvořili představy o vzniku a vývoji života na Zemi a jedinečnostech některých rostlinných a živočišných druhů ve vztahu ke krajinné sféře, ale také představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech, vzájemných podmíněnostech a souvislostech
- aby se naučili orientovat v základní taxonomii organismů, ve jejich zvláštnostech a vzájemných vztazích mezi nimi
- aby získali informace o vzniku a vývoji člověka, stavbě jeho těla a základních funkcích lidských orgánových soustav a vztazích mezi nimi
- aby získali ucelený obraz o přírodních potravinových řetězcích, jejich křehkých rovnovážných poměrech v souvislosti se základy ekologických vztahů v návaznosti na perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za ochranu životního prostředí, kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu prostředí.

Naplnění vzdělávacích cílů předmětu a využití jeho širších formativních možností se stejně významně projevuje i tím,

- že si žáci osvojují dovednosti samostatně pracovat s různými druhy informací, schémat, vztahů, grafů, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi, získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, v populárně naučných časopisech a zároveň používat získané vědomosti v praktických situacích
- že se učí posuzovat a srovnávat přírodní jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, chápat zvláštnosti živočišných a rostlinných organismů, vážit si jejich přínosu pro všelidský myšlenkový, mravní a hospodářský rozvoj lidské společnosti, a uvědomovat si význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezidruhových soužití a vztahů ve stále více propojených globálních civilizačních procesech
- že se u nich vytváří smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů a jevů i lidských výtvorů, že získávají trvalý zájem o poznávání různých živočišných a rostlinných druhů v regionu, v naší zemi i ve světě ve vztahu k zachování života na naší planetě jako součást životního způsobu moderního člověka

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do osmi tematických okruhů:

- Obecná biologie a genetika
- Biologie hub
- Biologie rostlin
- Biologie živočichů
- Biologie člověka
- Neživá příroda
- Základy ekologie
- Praktické poznávání přírody

Formy a metody práce

Závisí na charakteru učiva a cílech vzdělávání.

- řízený rozhovor
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- práce s učebnicí, sešitem
- práce s atlasem
- ústní a písemné opakování
- práce u tabule
- měření v terénu
- vyhledávání informací na internetu a jejich zpracovávání
- tvorba referátů, prezentací

Podklady pro hodnocení

učitelé získávají:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- předem nahlášenými testy (otevřené i uzavřené otázky)
- ústním zkoušením
- prezentacemi samostatně zpracovaných témat (referát)

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu živočišných, rostlinných druhů, poznávání přírodních jevů a zákonitostí ve vztahu k svému regionu, státu a světa v rámci celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými přírodovědnými informacemi, termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na živočišné, rostlinné, ekologické jevy v různých oblastech světa
- samostatně získává informace, pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

žák

- respektuje různost obyvatel různých oblastí světa, jejich přesvědčení, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací lidí z odlišného geografického či sociálního prostředí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

žák

- plní povinnosti a závazky, připravuje si pravidelně pomůcky pro výuku
- využívá znalosti a zkušenosti získané v přírodopise v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

PŘÍRODOPIS, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - prokáže znalosti o vzniku a vývoji Vesmíru a naší Sluneční soustavy. - objasní princip fotosyntézy a její důsledky na vznik atmosféry a hydrosféry, vznik a vývoj života a organismů na Zemi - vysvětlí vznik a vývoj druhu - prokáže znalosti o vzniku jednobuněčných a mnohobuněčných - objasní schéma - základní potravinové vztahy - prokáže znalost třídění hub, jednobuněčných, mnohobuněčných, členovců,	žák - vysvětlí vznik Vesmíru a Sluneční soustavy, jednotlivé planety teorie vzniku - vysvětlí fotosyntézu - vysvětlí vznik hydrosféry, atmosféry - vysvětlí rozdíl živé a neživé hmoty - vysvětlí vznik současné atmosféry, vliv Slunce - prokáže základní znalosti o buňce rostlinné, živočišné - vysvětlí vývoj mnohobuněčných organismů z jednobuněčných a vznik a vývoj druhu - popíše a uvede příčiny vzniku jednobuněčných vysvětlí jejich rozdělení - popíše a předvede práci s mikroskopem - popíše a uvede příčiny vzniku mnohobuněčných vysvětlí jejich rozdělení - vysvětlí základní potravinové vztahy a řetězce - uvede příklady porušování ekologické rovnováhy a její dopad	1. <u>Země a život</u> - vznik atmosféry a hydrosféry - fotosyntéza - látky organické a anorganické - názory na vznik Země - sluneční soustava - vývoj živé hmoty - vznik současné atmosféry, význam Slunce 2. <u>Vývoj a zdokonalování organismů</u> - vznik, přeměna koacervátů na buňky - rozlišení na rostliny, živočichy, houby - vývoj mnohobuněčných organismů - rozmanitost současných organismů 3. <u>Organismy jednobuněčné</u> - viry - bakterie - bičíkovci - rozsvivky - jednobuněčné řasy - prvoci - jednobuněčné houby - LP - mikroskop 4. <u>Mnohobuněčné organismy</u> - podstata mnohobuněčných organismů - řasy mnohobuněčné - houby nižší	- Z - vliv střídání dne a noci - tvár planety, oběžné dráhy, roční období - M - koule-obvod - Ov - denní režim - D-objevné plavby - D – Charles Darwin - Fy – složení vzduchu - Rv - zdravotvěda - On - pohlavní choroby - Z – vznik útesů a ostrovů

hmyzu a jejich hospodářský a společenský význam	• předvede základní znalosti o rozdělení mnohobuněčných konzumentů – žahavci, ploštenci, kroužkovci, mlži, plži, hlavonožci • prokáže znalosti o dělení členovců a jejich základní znaky - korýši, pavoukovci, sekáči, roztoči • prokáže znalosti o základních znacích hmyzu jeho taxonomické rozdělení • zhodnotí hospodářský a společenský význam hmyzu	• houby vyšší • zásady houbaření • lišejníky • II. LP - poznávání hub, mikroskopování • nástup mnohobuněčných konzumentů • vývoj ekosystémů • žahavci • ploštenci • kroužkovci • plži • mlži • hlavonožci • korýši • pavouci • sekáči • roztoči • třídění organismů • hmyz úvod, dělení • III.LP _ Hmyz – mikroskop • hmyz bezkřídlý • hmyz křídlatý s proměnou nedokonalou • hmyz s proměnou dokonalou • vývojová úspěšnost hmyzu • IV . LP - preparace hmyzu • hmyz v ekosystémech • hospodářský význam hmyzu • ochrana proti škodlivému hmyzu • opakování	• Pč - vaření – použití v přípravě pokrmů • Rv, Ov – zdravotní péče • D – A. Fleming vynálezce penicilinu • Rv, Ov – ochrana přírody • Z – atoly, vznik korálových ostrovů • Pv – výroba ochranných obalů na preparovaný hmyz • Rv , Ov – prevence před chorobami způsobující onemocnění • D, Ov – náboženství (St. zákon – kobyly)
--	--	---	--

PŘÍRODOPIS, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Biologie živočichů</u> • porovnává a vysvětlí vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	žák • vysvětlí vznik a vývoj mnohobuněčných z jednobuněčných • vysvětlí a taxonomicky rozdělí a začlení strunatce, obratlovce, paryby, ryby, obojživelníky, plazi • vysvětlí a taxonomicky rozdělí a začlení ptáky • prokáže znalosti ptáků vybraných ekosystémů luk, vod, lesů, jejich vztahy a význam • prokáže základní znalosti o ochraně přírody	<u>1. Opakování</u> • jednobuněční, mnohobuněční, členovci, hmyz <u>2. Živočichové vyšší I.</u> • strunatci – pláštěnci-bezlebeční • obratlovci – kruhoústí • paryby, ryby • obojživelníci • plazi <u>3. Živočichové vyšší II.</u> • ptáci – úvod, stavba těla, kostra • běžci, plavci, letci • vybraní ptáci lesních ekosystémů • vybraní ptáci ekosystémů luk, pastvin a polí • vybraní ptáci ekosystému vod a okolí • vybraní ptáci okolí lidských sídlišť • I.LP – ptáci • opakování – ptáci <u>4. Příroda a její ohrožení</u> • ochrana přírody • systemizace živočichů	• Z - ekosystémy a biomy • Rv, Ov – ochrana přírody

<u>Biologie rostlin</u> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využívání při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	• prokáže znalosti ve stavbě těla rhyniopyt, kaprad'orostů, jejich členění a taxonomické zařazování • vysvětlí vývoj rostlinných pletiv a dalších orgánů • objasní na příkladech rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním • prokáže znalosti ve stavbě nahosemenných, jejich taxonomického členění • prokáže znalosti ve stavbě a vývoji dalších orgánových soustav krytosemenných a jejich základní taxonomické členění • na příkladech vysvětlí schopnost přizpůsobování jednotlivých čeledí dvouděložných a jednoděložných • zhodnotí hospodářský význam	<u>5. Rostliny vyšší I.</u> • rozdíly mezi vyššími a nižšími rostlinami • rhyniophyta • mechy • II.LP – opakování, poznávání • kaprad'orosty ○ plavuně ○ přesličky ○ kapradiny • soustavy pletiv rostlinných těl <u>6. Rostliny vyšší II.</u> • rostliny semenné • nahosemenné ○ cykasy ○ jinany ○ jehličnany <u>7. Rostliny vyšší III.</u> • krytosemenné • stonky, listy, kořeny • opylení, oplození, vznik a třídění plodů • třídění krytosemenných – dvouděložné ○ pryskyřníkovité, hvězdíkovité ○ růžovité, brukvovité ○ miříkovité, mákovité, lilkovité ○ bobovité, vrbovité, bukovité, břízovité • třídění krytosemenných – jednoděložné ○ liliovité, amarylkovité ○ lipnicovité, vstavačovitě • III.LP – herbář, opakování	• Ch – vznik fosilních paliv a jejich rozdělení, alternativní zdroje energie • Z – hlavní naleziště fosilních paliv • Ch – dřevozpracující průmysl a papírenství • Ch – přírodní jedy, rostlinné drogy a alkaloidy
---	--	---	---

PŘÍRODOPIS, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák <u>Biologie živočichů</u> • porovnává a vysvětlí vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <u>Biologie člověka</u> • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	žák • prokáže znalosti o vývoji, znacích a rozdělení savců • vysvětlí vnitřní a vnější stavbu těla • porovnává a rozlišuje vybrané druhy savců, umí je zařadit do taxonomických skupin • prokáže znalosti o dělení savců do základních biomů a ekosystémů • prokáže znalosti o stavbě, funkci a umístění lidských orgánů • prokáže znalosti o stavbě lidského těla • objasní a orientuje se ve vzniku a vývoji lidského jedince od početí do stáří	<u>1. Savci</u> • obecné znaky, historie, vývoj • vnější stavba těla • vnitřní stavba těla • opakování • I.LP – stavba těla savců <u>2. Zjednodušený přehled savců</u> • vejcorodí • živorodí ○ vačnatci ○ placentálové, obecně ○ přehled placentálů – podrobně • II. LP – poznávání a určování savců • opakování <u>3. Savci našich ekosystémů, biomy</u> • rozdělení ekosystému, biomů • tundra, tajga • lesy mírného pásu • travinné biomy • polopouště, pouště • tropické deštné pralesy • moře a oceány <u>4. Člověk</u> • podstata člověka • vývoj člověka • lidské rasy <u>5. Stavba těla člověka</u> • soustava kosterní • soustava svalová	• • Z – biomy, podnebné pásy • Rv, Ov - rasismus

• objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby • aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla <u>Obecná biologie a genetika</u> • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	• prokáže znalosti o vzniku, prevenci a léčbě pohlavních chorob • prokáže znalosti první pomoci s aplikací předlékařské první pomoci • prokáže znalosti o pohlavním a nepohlavním rozmnožování z hlediska dědičnosti • vysvětlí přenos genetické informace a základní znalosti genetiky • uvede příklady dědičnosti v životě a její význam	• III. LP – fraktury • soustava trávicí • soustava dýchací • IV. LP – krvácení, zástava krevního oběhu • soustava vylučovací • soustava rozmnožovací • soustava kožní • soustava smyslová • žlázy s vnitřní sekrecí • nervová soustava • smyslová ústrojí • opakování <u>6. Základy první pomoci</u> popáleniny krvácení zlomeniny resuscitace <u>7. Základy genetiky</u> • přenos genetické informace • zakladatel genetiky, zákony genetiky • druhy dědičnosti • genetické anomálie <u>8. Zdravý životní styl</u> • exkurse, diskuse, referáty	• Ch – látková výměna • Fy - slaboproud • Rv, Ov – zdravý životní styl, zásady první pomoci • Ch – výklad nukleových kyselin, vznik DNA, RNA
--	--	---	---

PŘÍRODOPIS, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák Neživá příroda - prokáže znalosti o vzniku a vývoji vesmíru a naší sluneční soustavy. - objasní princip fotosyntézy a její důsledky na vznik atmosféry a hydrosféry, vznik a vývoj života a organismů na Zemi - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určování pomůcek	žák - prokáže znalosti o vzniku, historii, složení a vývoji naší planety sluneční soustavy - vysvětlí a prokáže základní znalosti o minerálech, ovládá jejich taxonomii - vysvětlí a prokáže základní znalosti o horninách, ovládá jejich taxonomii	Opakování, anatomie člověka 1. Země – naše planeta - vznik, historie - složení a vývoj 2. Minerály - úvod - fyzikální vlastnosti prvků - prvky - sulfidy - oxidy - hydroxidy - uhličitany - křemičitany - opakování - I.LP – fyzikální a chemické vlastnosti nerostů, určování nerostů 3. Horniny - úvod - vyvřelé horniny - usazené horniny úlomkovité - usazené horniny organogenní - přeměněné horniny III. LP – určování hornin podle klíče - opakování	- Fy, Z – Vesmír, vznik a vývoj Sluneční soustavy - Ch – značky prvků, jejich vlastnosti, anorganická chemie – vzorce solí, hydroxidů a jejich vlastnosti - Fy – fyzikální vlastnosti těles a látek - Ch – složení atomu, vznik inotů, druhy vazeb - Z – složení zemské kůry - Ch – uhlovodíky a jejich vlastnosti - Z – Atoly, vznik korálových ostrovů

- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - uvede na základě pozorování významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	- prokáže znalosti o vzniku, dělení a charakteristice vnitřních a vnějších geologických dějů, utvářející zemský povrch - vysvětlí základní koloběh vody a oběh hornin - prokáže znalosti o geologických obdobích Země - vysvětlí vliv podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	<u>4. Utváření zemského povrchu</u> - vnitřní geologické děje - poruchy zemské kůry - pohyby litosférických desek - vnější geologické děje - opakování <u>5. Dějiny Země</u> - vznik života - vývoj života - geologická období <u>6. Geologická stavba ČR</u> - starší část - mladší část	Z – vrásnění, vznik pohoří, příkopů, zemský povrch
<u>Základy ekologie</u> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců a různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě <u>Etologie</u> - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	- vysvětlí a charakterizuje základní potravní vztahy a začlenění organismů do jednotlivých skupin - uvede příklady jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - charakterizuje a rozliší pojmy ekosystém, biom, populace, společenstvo a jejich vztahy k živé a neživé přírodě - zhodnotí a vysvětlí příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí - charakterizuje hlavní globální problémy lidstva - vysvětlí a porovnává význam půdotvorných činitelů - rozpoznává půdní horizonty, umí vysvětlit vznik půd	<u>7. Základy ekologie a ochrana životního prostředí</u> - přírozené změny v přírodě - změny vyvolávané člověkem - krajina a její přetváření - přírodní zdroje, jejich využívání - energetické suroviny a alternativní zdroje energie - voda a její ochrana - pesticidy - ekologie ovzduší - ekologické katastrofy a strategie přežití lidstva - pedologie – úvod - půda a její význam, půdní horizonty - ekologie půd, význam, znečištění <u>8. Etologie</u> - vrozené a zděděné chování - chování obranné a ochranné - sociální chování - opakování	- D – antropologie člověka a jeho vývoj - D – významná historická naleziště, související s vývojem člověka - Rv, Ov – ekologie, globální problémy lidstva - Ch, Fy - alternativní zdroje energie - Ch – soli a jejich význam v půdě - Ch - pesticidy

ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Pojetí předmětu

Výuka zeměpisu se soustřeďuje především na to,

- aby si žáci osvojili základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách a aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti
- aby si vytvořili představy o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, ale také představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech, vzájemných podmíněnostech a souvislostech
- aby se naučili orientovat v zeměpise světadílů, ve zvlátnostech života jejich obyvatelstva, aby získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu
- aby získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislosti s tím, aby si uvědomovali postavení naší země v Evropě a ve světě, možnosti její prosperity a uplatnění v rozvojových procesech v přítomnosti a v blízké budoucnosti.

Naplnění vzdělávacích cílů předmětu a využití jeho širších formativních možností se stejně významně projevuje i tím,

- že si žáci osvojují dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi, získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, v populárně naučných časopisech a zároveň používat získané vědomosti v praktických situacích
- že se učí posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, chápat kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur, vážit si jejich přínosu pro všelidský myšlenkový, mravní a hospodářský rozvoj lidské společnosti, že si uvědomují význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití ve stále více propojených světových civilizačních procesech
- že se u nich vytváří smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů a jevů i lidských výtvorů, že získávají trvalý zájem o poznávání různých zemí a regionů, života, tradic, zvyků a zvláštností jejich obyvatel, že se probouzí jejich touha cestovat, poznávat z vlastní zkušenosti svou vlast i země v zahraničí jako součást životního způsobu moderního člověka.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do sedmi tematických okruhů:

- planetární geografie (planeta Země)
- kartografie (mapa – obraz Země)
- fyzická geografie (přírodní složky a oblasti Země)
- socioekonomická geografie (jak žijí lidé na Zemi)
- regionální geografie (regiony, státy)
- globální problémy světa
- geografie místního regionu

Formy a metody práce

Závisí na charakteru učiva a cílech vzdělávání:

- řízený rozhovor
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- práce s učebnicí, sešitem
- práce s atlasem
- ústní a písemné opakování
- práce u tabule
- měření v terénu
- vyhledávání informací na internetu a jejich zpracovávání
- tvorba referátů, prezentací

Podklady pro hodnocení

učitelé získávají:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- předem nahlášenými testy (otevřené i uzavřené otázky)
- ústním zkoušením
- prezentacemi samostatně zpracovaných témat (referát)

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a poznávání svého regionu, státu i ostatních oblastí v rámci celoživotního učení
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými geografickými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy v různých oblastech světa
- samostatně získává informace, pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

žák

- respektuje různost obyvatel různých oblastí světa, jejich přesvědčení, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací lidí z odlišného geografického či sociálního prostředí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

žák

- plní povinnosti a závazky, připravuje si pravidelně pomůcky pro výuku
- využívá znalosti a zkušenosti získané v zeměpise v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

ZEMĚPIS, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	žák - objasní postavení Země ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - orientuje se na hvězdné obloze – pozná některá souhvězdí - rozliší a svými slovy vysvětlí pojmy: planeta, hvězda, planetka, měsíc, meteorit, kometa, galaxie, Mléčná dráha - popíše a prokáže tvar Země - vysvětlí střídání dne a noci a ročních období (v našich zeměpisných šířkách) - uvede příklady vlivu pohybů Země na svůj denní režim - používá mapy různých měřítek, atlas, učebnice, knihy, encyklopedie, internet pro získání informací k probíranému učivu - seznamuje se s využitím a interpretací grafů s geografickou tematikou, správně přečte údaje z jednoduchých zeměpisných tabulek - kreslí jednoduché mapy - používá smluvené symboly při tvorbě map a schémat - seznamuje se se základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologií	<u>Planeta Země</u> - vesmír - Slunce - sluneční soustava - planeta Země - Měsíc - Země jako vesmírné těleso - tvar Země, střídání dne a noci, ročních období <u>Mapa – obraz Země</u> - glóbus, mapa - atlas - geografické zdroje dat - mapy - mapové značky - měření na mapách - měřítko mapy - zeměpisná terminologie	- Př – život ve vesmíru, vznik - Čj – psaní velkých písmen - D – pojetí času - F – vesmír jednotky hmotnosti, času teploty, gravitace - Př - vliv střídání dne a noci a ročních období na rostliny, živočichy - M - koule-obvod - Ov-denní režim - D- osobnosti starověku, objevné plavby

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		<u>Přírodní složky a oblasti Země</u>	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- svými slovy vysvětlí pojem krajinná sféra (krajina) - rozliší přírodní a kulturní prvky krajiny - zhodnotí prvky krajiny dle svého estetického cítění - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - orientuje se v základních objektech, jevech a procesech v litosféře, atmosféře, hydrosféře a biosféře - objasní stavbu zemského tělesa – rozliší kůru, plášť a jádro, jednoduše charakterizuje jejich fyzikální vlastnosti (tuhost, tloušťka, teplota) - jednoduše vysvětlí možnosti vzniku pohoří – vrásnění, zlomy, sopečná činnost, nakreslí jednoduché schéma - podle obrázků jednoduše vysvětlí pohyb zemských desek a jeho důsledky - chápe základní pojmy z hydrologie a dokáže je ve správném kontextu používat - vysvětlí vlastními slovy oběh vody v přírodě, jeho příčiny a důsledky - chápe význam vody - porovná objemy jednotlivých zásob vody na Zemi - rozumí základním pojmům z klimatologie a meteorologie - má představu, v jakých jednotkách se měří základní charakteristiky meteorologických prvků - uvědomuje si vliv počasí na činnost lidí - rozumí předpovědi počasí z médií - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - objasní základní vlivy, které způsobují rozdíly v podnebí na Zemi - rozumí pojmu podnebný pás, zakreslí základní pásy do schématu - je schopen číst a vysvětlit údaje v klimadiagramu - vlastními slovy charakterizuje, co je to půda a jak vzniká	- krajinná sféra - litosféra - hydrosféra - atmosféra - pedosféra	- Př – ekosystém světa - F- mechanické zvětrávání - Ch – chemické zvětrávání - Př – voda – základ života - F – změny skupenství vody - D – významnost vody pro vznik starověkých civilizací - Ov – šetření vodou - M – výsečové diagramy - F – teplota vzduchu, síla, směr a rychlost větru, tlak, hustota - Ch – plyny v atmosféře - M – grafické znázornění průběhu teplot, klimadiagramy, záporná čísla - Př – přizpůsobení organismů po život v různých podnebných podmínkách - Př – živá složka půd,

• uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	• seznámí se s rozdíly mezi půdními druhy a půdními typy • uvede základní půdní typy vyskytující se v Česku a jejich rozmístění • lokalizuje a s porozuměním jednoduše charakterizuje hlavní biosférická pásma • chápe specifika ohrožení jednotlivých oblastí a nutnost jejich ochrany • posuzuje zemský povrch (reliéf) jako výsledek složitého působení vnitřních a vnějších přírodních činitelů a lidských činností • seznamuje se s pravidelnostmi, zákonitostmi a odlišnostmi v rozložení přírodních krajin na světě • nalézá vzájemnou souvislost a podmíněnost přírodního prostředí pro život člověka • rozlišuje a hodnotí jednotlivé typy krajin ve vztahu k podmínkám pro život rostlin, živočichů i člověka • chápe nezbytnost využívání přírodních zdrojů člověkem a nutnost rozvážného a šetrného přístupu k tomuto využívání • chápe rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji surovin • chápe oboustranný vztah mezi přírodou a člověkem, tj. možné vzájemné kladné i záporné působení	• biosféra <i>Biosférická pásma</i> • polární kraje • tundra • lesy mírného pásu • stepi • subtropy • pouště a polopouště • savany • tropický deštný les • alpinské pásmo • vnitřní a vnější procesy utváření zemského povrchu • krajina • přírodní zdroje a jejich využívání	význam pro pedogenezi • F – změna objemu vody v souvislosti se změnou skupenství • PŘ – světové biomy • PT 5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí
--	---	---	---

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	• na mapě určí a správně popíše kontinenty a oceány • jednoduše charakterizuje biosférické pásy Země • uvědomuje si rozdílnost životní úrovně v jednotlivých oblastech světa • rozdělí země na vyspělé a zaostalé (event. použije jiné názvy obdobného významu), dokáže je jednoduše charakterizovat • uvědomí si nutnost stanovení kritérií pro hodnocení vyspělosti či zaostalosti země, uvede příklady takových kritérií • na příkladech vysvětlí kladné a záporné projevy globalizace • uvědomuje si své postavení a postavení našeho státu v globálním světě • rozdělí informace dle významu, uvědomí si nutnost jejich výběru, ověřování pravdivosti • chápe význam mezinárodní spolupráce, mírového řešení problémů mezi národy • vyjmenuje nejdůležitější světové a další mezinárodní organizace a oblasti jejich působení (prostorově i věcně) • uvede orientačně počet obyvatel Země • vytvoří si představu o rychlosti růstu populace • charakterizuje nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva a jednoduše vysvětlí jeho příčiny (přírodní i společenské) • uvede příklady odlišnosti skupin obyvatelstva • vytváří si správné občanské postoje k příslušníkům různými způsoby vymezených skupin obyvatelstva a adekvátně se podle toho chová • na příkladech srovnává kulturní zvláštnosti různých lidských ras, národů, náboženských skupin a kultur, posuzuje jejich přínos pro světovou civilizaci	<u>Socio-ekonomický zeměpis</u> • kontinenty a oceány • biosférické pásy • rozvojové a vyspělé státy • globalizace • mezinárodní spolupráce <u>Obyvatelstvo a sídla</u> • rozmístění obyvatelstva • rasy, národy, jazyky, náboženství, věková struktura, vzdělání, ekonomická vyspělost	• Ov – způsoby řešení sporů, demokracie, mezinárodní spolupráce • D – demografická revoluce • Př – podstata lidských ras • Ov – multikulturní výchova, odsouzení rasismu, lidská práva, význam vzdělání pro člověka • PT 4.4. Multikulturalita
---	---	--	--

• posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	• uvede příklady různých druhů sídel • rozliší funkci vesnic a měst • jednoduše posoudí výhody a nevýhody života na venkově, ve městě a velkoměstě • uvede příklady největších světových měst a najde je na mapě světa • charakterizuje jednoduché příklady obydlí v různých oblastech světa ve vztahu k přírodním podmínkám a stupni rozvoje společnosti • rozliší funkci světového zemědělství, průmyslu a služeb, uvede konkrétní příklady činností a produktů dle hospodářského odvětví • použije správných tematických map pro určení hlavních světových nalezišť surovin a energetických zdrojů • zhodnotí význam přírodních zdrojů (nerostných, lesů, vody) pro život člověka • podle mapy přírodních krajin (hlavní biomy světa) popíše největší oblasti rozšíření lesů na Zemi • vlastními slovy charakterizuje rozložení zásob vody na Zemi • prokáže svůj postoj k nutnosti šetření vodou a ochrany její kvality • pochopí význam zemědělství pro zabezpečení obživy lidí a některých průmyslových surovin • seznámí se s mimoprodukčními funkcemi zemědělství a jejich úloze ve vyspělých státech světa • seznámí se s podmínkami ovlivňujícími zemědělskou výrobu a jejím základním členěním • vlastními slovy na příkladech vysvětlí, jaké rozdílné přírodní podmínky potřebují některé zemědělské produkty • uvědomí si možnosti člověka zvyšovat produktivitu zemědělské výroby i problematičnost tohoto konání • seznámí se s úlohou dotací v zemědělství EU • rozdělí běžně používané zemědělské plodiny do správných podnebných pásů či regionů dle původu	• lidská sídla <u>Světové hospodářství</u> • přírodní zdroje (nerostné, energetické, lesy, voda) • zemědělství	• Př – les • D – využívání dřeva v historii a dnes
--	--	---	---

• porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• pochopí a na příkladech vysvětlí vazbu mezi průmyslem a nerostnými surovinami • vysvětlí hlavní změny v průmyslové výrobě v dnešní době • získá základní znalosti o výrobě elektrické energie, obnovitelných a neobnovitelných zdrojích • chápe vliv těžby a zpracování surovin na životní prostředí • získá adekvátní postoj k využívání surovin a k šetření elektrickou energií • seznámí se s hlavními odvětvími průmyslu a vlastními slovy vysvětlí jejich význam pro člověka • uvede příklady výrobků jednotlivých průmyslových odvětví a oborů • vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé druhy dopravy, srovná jejich výhody a nevýhody • prokáže dovednost vyhledání dopravního spojení v jízdním řádu • podle mapy popíše dopravní síť, hlavní dopravní proudy a uzly • zná některé světově významné přístavy a letiště • jednoduchým způsobem posoudí vliv dopravy na ŽP obecně i ve svém regionu • vysvětlí pojem služby • přiměřeně zhodnotí rozložení a kvalitu služeb v místní oblasti • srovná nabídku služeb podle velikosti sídla • jednoduše charakterizuje lokalizační faktory jednotlivých hospodářských odvětví	• průmysl • služby • doprava • lokalizační faktory	• D – vznik a vývoj průmyslové výroby • F – parní stroj, elektřina, spalovací motor • OV – globalizace, konzumní způsob života
--	--	---	--

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• rozlišuje přírodní a kulturní krajiny • hodnotí estetickou úroveň krajiny • uvádí příklady závažných důsledků a rizik přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • seznamuje sebe i spolužáky s aktuálními přírodními i společenskými riziky ohrožujícími životní prostředí • zorientuje mapu s pomocí busoly, ve známém terénu i bez ní • správně interpretuje základní turistické značky • pořizuje fotografie okolní krajiny • aplikuje kritéria hodnocení krajiny v praxi • nacvičuje chování při pohybu a pobytu ve volné přírodě • nacvičuje modelové situace (bloudění, úraz) a zásady bezpečnosti	• krajina • přírodní a společenská rizika • povodně, bouřky, silný vítr, zemětřesení, sopečná činnost <u>Praktický zeměpis</u> • topografie • orientace v terénu • praktický zeměpis • pohyb a pobyt ve volné přírodě	• OV – civilní obrana • cvičení v přírodě • školní výlet • cvičení v přírodě, školní výlet
--	---	--	---

ZEMĚPIS, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák REGIONY SVĚTA - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	žák - seznamuje se s přírodními, hospodářskými a společenskými charakteristikami oblastí světa - vnímá a rozlišuje regiony světa na základě společných prvků a odlišností vůči okolí - osvojuje si základní vědomosti ve vztahu k pojmu svrchovanost státu - zná a respektuje pravidla týkající se možnosti překročení státní hranice, vysvětlí režim na státním přechodu - na příkladech rozlišuje státy na základě polohy, územního uspořádání a státního zřízení - seznámí se s pojmy demokracie, diktatura, republika, monarchie, federace - seznámí se s problematikou územně správního členění - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa - srovnává jednotlivé makroregiony v rámci kontinentu i mezi nimi podle zvolených kritérií – přírodní podmínky, hospodářská vyspělost, kulturní blízkost - v jednotlivých makroregionech rozliší rozvojová jádra a periferní zóny	REGIONÁLNÍ ZEMĚPIS AFRIKA, AMERIKA, ASIE, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE, ANTARKTIDA - vymezení regionu - pevniny a oceány - státy a jejich hranice - není stát jako stát - světadíly: Afrika, Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida - makroregiony: <i>Afrika</i>: severní, západní, východní, jižní <i>Amerika</i>: severní, střední - pevninská, střední - ostrovní, jižní – andské státy, jižní – ostatní <i>Asie</i>: východní, jihovýchodní, jižní, střední, Perský záliv, <i>Blízký východ</i> <i>Austrálie a oceánie</i> <i>Antarktida</i> - jádra a periferie	Ov - stát, státnost

• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • spojuje znalosti o historii oblastí s jejich současnou podobou • propojuje aktuální dění s obecnými informacemi o oblasti • kriticky přistupuje ke starším a jednostranným informacím • jednoduše předpovídá možnosti dalšího vývoje regionu • porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků – velikost, počet obyvatel, přírodní podmínky, hospodářská vyspělost, kultura • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	MAKROREGIONY A MODELOVÉ STÁTY: • S Afrika: Egypt • Z Afrika: Nigérie • V Afrika: Keňa • J Afrika: RSA • S Amerika: USA • Stř. Amerika – pevninská: Mexiko • Stř. Amerika – ostrovní: Kuba • J Amerika – Andské státy: Peru • J Amerika – ostatní: Brazílie • Antarktida • Indický oceán • Tichý oceán • Oceánie • Austrálie • Blízký východ: Izrael • Střední východ – Saudská Arábie • Zakavkazsko • Střední Asie - Kazachstán • J Asie: Indie • JV Asie: Thajsko • V Asie: Japonsko, Čína • Sibiř a Dálný východ • Arktida • práce s učebnicí, atlasem, tabulkami, grafy, knihami, periodiky, internetem • zeměpisná terminologie	• D – vývoj světových regionů • OV – aktuální politické dění • PT 3.2. Objevujeme Evropu a svět
---	---	---	---

ZEMĚPIS, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák REGIONY SVĚTA - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	žák - seznamuje se s přírodními, hospodářskými a společenskými charakteristikami oblastí Evropy - vnímá a rozlišuje regiony Evropy na základě společných prvků a odlišností vůči okolí - lokalizuje na mapách evropské regiony - srovnává jednotlivé regiony v rámci kontinentu i mezi nimi podle zvolených kritérií - v rámci Evropy rozliší rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - spojuje znalosti o historii oblastí s jejich současnou podobou - propojuje aktuální dění s obecnými informacemi o oblasti - kriticky přistupuje ke starším a jednostranným informacím - jednoduše předpovídá možnosti dalšího vývoje regionu - porovnává státy Evropy na základě podobných a odlišných znaků – velikost, počet obyvatel, přírodní podmínky, hospodářská vyspělost, kultura	Evropa - Evropa – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika - Evropa – regionalizace – principy, kritéria Evropa – regiony - Střední Evropa – Německo, Slovensko, Polsko, Rakousko, Švýcarsko - Severní Evropa – Švédsko, Norsko, Dánsko, Finsko, Island - Západní Evropa – Británie, Irsko, Francie, Benelux - Jižní Evropa – Španělsko, Portugalsko, Itálie, Řecko - Jihovýchodní Evropa – Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, Makedonie, Albánie, Bulharsko, Rumunsko - Východní Evropa – Litva, Lotyšsko, Estonsko, Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko, Rusko	- PT 3.1. Evropa a svět nás zajímá - PT 3.2. Objevujeme Evropu a svět

ČESKÁ REPUBLIKA • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	• charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu území ČR, určí sousední státy • popíše povrch a jeho členění – určí a vyhledá na mapě hlavní horopisné celky ČR • charakterizuje podnebí ČR • určí a vyhledá na mapě hlavní vodní toky a nádrže ČR • charakterizuje typické zástupce rostlinstva a živočišstva ČR • uvede přibližný počet obyvatel • stručně charakterizuje pohyb a rozmístění obyvatel • lokalizuje na mapách a charakterizuje významná sídla • jednoduše charakterizuje a hodnotí údaje o rozmístění hospodářských aktivit - zemědělství, průmyslu, služeb • lokalizuje na mapách a charakterizuje jednotlivé kraje ČR • v rámci ČR určí jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí účast v EU, NATO a OSN jako příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Česká republika • poloha, rozloha • přírodní poměry ○ povrch ○ podnebí ○ vodstvo ○ biota • obyvatelstvo a sídla • hospodářství ○ zemědělství ○ průmysl ○ služby • regionální zeměpis ČR • NUTS III- kraje • EU, NATO, OSN • práce s učebnicí, atlasem, tabulkami, grafy, knihami, periodiky, internetem • zeměpisná terminologie	• Ov – Naše vlast
--	---	---	---

ZEMĚPIS, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	žák - porovnává zájmové integrace států světa - EU, NATO, OSN - na základě podobných a odlišných znaků - uvede orientačně aktuální počet států současného světa - uvede příklady kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti současných států světa - rozeznává státy světa podle svrchovanosti na nezávislé státy a závislá území, určí a lokalizuje na mapách příklady - rozlišuje státy světa podle zeměpisné polohy na přímořské, ostrovní (souostrovní) a vnitrozemské, určí a lokalizuje na mapách příklady - rozeznává orientačně největší a nejmenší státy světa podle počtu obyvatel i rozlohy, lokalizuje je na mapách - rozliší druhy státních hranic – přírodní, umělé, geometrické, jednoduše vysvětlí vznik, uvede příklady, lokalizuje na mapách - rozeznává státy podle správního členění na jednotné a federativní, určí a lokalizuje na mapách příklady - rozeznává státy světa podle státního zřízení a formy vlády – republiky a monarchie, charakterizuje rozdíly, určí a lokalizuje na mapách příklady - určí a lokalizuje na mapách příklady demokratických a totalitních států - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Politická geografie - nezávislé státy a závislá území - hranice a poloha státu - státní zřízení, administrativní členění státu - demokracie a totalitní režimy - mezinárodní organizace - světové konflikty, nově vznikající státy, války o území	- Ov – stát, zákony - D – vývoj konfliktů

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ČESKÁ REPUBLIKA • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • stručně charakterizuje region Jablonecko z pohledu obyvatele a turisty • ukáže region Jablonecka na mapě Česka a stručně popíše jeho polohu v širokých souvislostech • vyjádří výhody a nevýhody polohy regionu v rámci okresu, kraje, státu a v rámci Evropy • vyjmenuje a na plánu města (regionu) zobrazí či ukáže nejvýznamnější kulturní památky a jednu z nich charakterizuje na základě osobního poznání • uvede příklady využití přírodních zdrojů k rozvoji místního regionu • podle tabulky komentuje vývoj počtu a struktury obyvatel města ve 20. století, zdůvodní období výrazných změn • uvede příklady negativního vlivu období socialismu a současnosti na tvář města a vysvětlí je • vyjádří svůj osobní názor na kvalitu přírodních složek prostředí a předloží návrh řešení negativních jevů • vyjmenuje a popíše nejvýraznější sociální problémy v místním regionu a v místě bydliště, vyjádří hlavní příčiny těchto problémů a názor na jejich řešení • určí vhodnost oblastí pro jednotlivé hospodářské aktivity v makro- i mikroregionálním měřítku	Globální problémy • udržitelný rozvoj • přírodní katastrofy • využívání přírodních zdrojů • přelidnění • výživa a podvýživa • nemoci • nerovnoměrné rozdělení bohatství • násilí • globální oteplování • globalizace Místní region • Jablonecko • Liberecký kraj • Euroregion Nisa • územní plánování • územní plánování	• PT 5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí • OV – Můj domov
---	--	--	--

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	• organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	• práce s učebnicí, atlasem, tabulkami, grafy, knihami, periodiky, internetem • zeměpisná terminologie • mentální mapy	
--	--	--	--

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Pojetí předmětu

- seznámení prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění
- poznávání zákonitosti tvorby
- seznámení s vybranými uměleckými díly a snaha o jejich pochopení
- rozpoznávání a interpretace výpovědi sdělované uměleckým dílem
- porozumění hudebnímu umění
- aktivní vnímání hudby a zpěvu
- rozvíjení hudebních schopností a dovedností
- uplatnění hlasového potenciálu při sólovém a skupinovém zpěvu
- uplatnění instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu
- uplatnění pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby
- interpretace hudby podle svého zájmu a zaměření

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do čtyř okruhů:

Vokální činnosti

- práce s hlasem
- kultivace pěveckého i mluvního projevu
- uplatňování a posilování správných pěveckých návyků

Instrumentální činnosti

- hra na hudební nástroje
- využití hudebních nástrojů při hudební reprodukci a produkci

Hudebně pohybové činnosti

- ztvárňování hudby
- reagování na hudbu pomocí pohybu, tance a gest

Poslechové činnosti

- aktivní vnímání hudby
- poznávání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách
- rozbor a interpretace hudby

Formy a metody práce

- zpěv sólový
- zpěv skupinový
- hra na hudební nástroje
- poslech
- pohybové a taneční činnosti
- výklad učiva
- práce s učebními pomůckami
- návštěva divadla, koncertu
- hry, soutěže
- samostatná práce
- skupinová práce

Podklady pro hodnocení

Učitelé získávají:

- sledováním výkonů žáka
- ústním a občas i písemným zkoušením

Vzdělávací obor Hudební výchova směřuje k utváření klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot
- tolerantní přístup k různorodým skupinám, národů a národností
- k tvořivému přístupu ke světu, možnost aktivního překonávání životních stereotypů
- obohacování emočního života
- svobodnému rozvoji vlastní osobnosti
- pozitivnímu vztahu k hudbě
- vyhledávání souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

HUDEBNÍ VÝCHOVA, 1.-3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišuje hudbu vokální,	- provádí hlasová a dechová cvičení - na základě svých schopností zazpívá intonačně čistě vybrané písně - dbá na správné dýchání - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodie stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí zrytmizovat říkadla - zopakuje a vytleská kratší a jednodušší rytmy - zná pojmy notová osnova, nota, houslový klíč - umí pojmenovat notovou osnovu - seznámí se s pojmy nota, pomlka, takt - seznámí se s jednoduchými rytmickými nástroji z Orffova instrumentáře a s jejich užíváním (dřívka, triangel, hůlky, bubínek apod.) - doplňuje zpěv hrou na jednoduché rytmické hudební nástroje dle instrukcí učitele - seznámí se s dělením hudebních nástrojů - pozná a rozlišuje známé hudební nástroje podle zvuku (klavír, trubka, housle, kytara, flétna)	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace - hudební hry - hudební improvizace	- Vv – ilustrace písně - Tv – pochod, taneční krok - Čj – říkadla - Vv – ilustrace říkadel - Vv – Vánoce, Velikonoce - Čj – vypravování - Prv – lidové zvyky a tradice - MKV – Lidské vztahy

instrumentální a vokálně instrumentální - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozpozná vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudbu - napodobí učitele při taktování - se spontánně pohybuje podle daného rytmu, melodie - se učí pohybově vyjádřit hudbu (jednoduché taneční kroky, tanečky , hry, a pantomima) - se pokouší svůj pohyb doprovázet zpěvem a hrou o tělo - reaguje na změny v tempu a dynamice - rozlišuje umělou a lidovou píseň - poslechem rozezná hudební nástroje - učí se naslouchat hudbě ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách - pokouší se s dopomocí učitele o rozbor a interpretaci poslechové hudby (slovně, pohybem, gesty, mimikou) - učí se vyjadřovat své pocity z poslechových písní, skladeb - seznámí se s hymnou ČR	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace - jednoduché lidové tance POSLECHOVÉ ČINNOSTI - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...)	- MKV – vnímání autora mediálních sdělení (uplatňuje výrazových prostředků v hudbě a tanci) - hudba provází výuku - Čj,M – (říkadla Jedna, dvě..) - Prv – (Prší, prší....) - Tv – taneční krok - EGS – Evropa a svět nás zajímá (poznávání evropské hudby) - EV – základní podmínky života (výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus) - MDV – vnímání autor mediálních sdělení – výběr kvalitní hudby
--	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA, 4. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových stupnicích - orientuje se v zápisu jednoduché písně - využívá jednoduché hudební nástroje - ztvárňuje hudbu pohybem - rozpozná z poslechové skladby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- správně hospodář s dechem - rozpozná podle melodie písničku v durové nebo mollové tónině - zopakuje jednoduchou melodii - rozpozná takt písně - seznámí se s taktováním ve 2/4 taktu - vyjmenuje noty stupnice C-dur - rozlišuje čtvrtovou, osminovou, půlovou a celou notu a umí je vytleskat - zopakuje a vytleská jednodušší rytmy - rozpozná základní nástroje z Orffova instrumentáře (dřívka, bubínek, triangel) a doprovodí jimi píseň - dokáže udávat základní rytmus písně a zdůraznit první těžkou dobu - vyjmenuje základní skupiny hudebních nástrojů (smyčcové, strunné, bicí, klávesové a dechové) - vyjadřuje obsah písně, skladby pohybem, gesty, mimikou - zvládne jednoduché taneční kroky, variace a dovede se s nimi pohybovat - rozpozná, že se některé melodie či celé části opakují a jestli je melodie vzestupná nebo sestupná - vyjádří pocit ze skladby - rozpozná základní hudební nástroje - se seznámí se základními údaji ze života B. Smetany, A. Dvořáka a L. Janáčka a s částí jejich tvorby	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - správné dýchání, výslovnost - základní pravidla hygieny - hudební rytmus a takt písně - čtení a zápis rytmického zápisu písně INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybové vyjádření písně POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudební výrazové prostředky – melodie, pohyb melodie - interpretace hudby	- Čj – přednes - Vv – ilustrace - Čj – popis - Čj – popis - Čj – literatura - Inf – hledání údajů - Tv - tanec

HUDEBNÍ VÝCHOVA , 5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových stupnicích - orientuje se v zápisu jednoduché písně - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - vytváří jednoduché mezihry, dohry - ztvárňuje hudbu pohybem - rozpozná z poslechové skladby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	žák - na základě svých schopností se udrží v jednoduchém dvojhlasu - zopakuje složitější melodii s větším rozsahem - pracuje se svým hlasem – zeslabení, zesílení - rozpozná takt písně - zkusí si taktování ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zapiše noty stupnice C-dur do notové osnovy - rozezná noty stupnice C-dur v notovém zápisu - pozná notu s tečkou a odvodí si její délku - zopakuje a vytleská složitější rytmus - seznámí se s předznamenáními durových stupnic - rozpozná další nástroje z Orffova instrumentáře (vajíčko, rolničky, rumbakoule) a doprovodí jimi píseň - využívá různé nástroje k zdůraznění části písně (druhá doba, konec nebo začátek určité části) - pojmenuje hudební nástroj a zařadí ho do skupiny a vysvětlí proč ho do dané skupiny zařadil - zrytmizuje pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře jednoduchou přehru a dohru - dokáže pohybem, gesty, mimikou vyjádřit pocit z písně - zatančí v páru jednoduché lidové tance - rozpozná melodii vzestupnou a sestupnou, gradaci melodie a kontrasty - seznámí se se stručným životopisem dalších hudebních skladatelů (J. Suk, W.A Mozart)a částí jejich tvorby	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - správné dýchání, výslovnost - základní pravidla hygieny - hudební rytmus a takt písně - čtení a zápis rytmického zápisu písně INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybové vyjádření písně POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudební výrazové prostředky – melodie, pohyb melodie - interpretace hudby	- Čj – přednes - Vv – ilustrace - Čj – popis - Čj – popis - Čj – literatura - Inf – hledání údajů - Tv - tanec

HUDEBNĚ DRAMATICKÁ VÝCHOVA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	žák - zpívá lidové písničky v rozsahu zpěvníku Já písnička I a II - zpívá v durových i molových tóninách jednohlasně - dodržuje rytmus 2/4, 3/4, 4/4 - na základě svých schopností se udrží v jednoduchém dvojhlas - zapiše tóny do notové osnovy, rozpozná délku a sílu tónů - rozezná základní hudební nástroje, rozezná zpěvný hlas - pozná části skladeb - provádí jednoduché hudební doprovody - užívá jednoduché taneční kroky - zvolí vhodný pohybový doprovod k znějící hudbě - ztvárňuje hudbu pohybem - postihne výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, dynamika)	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký a mluvní projev - hlasová hygiena, dýchání, frázování, slovní a hudební rytmus, techniky vokálního projevu - jednoduché hlasové hry (kánón) - jednoduchý dvojhlas - notová osnova INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - doprovod tleskáním - hra na tělo - rytmický doprovod na jednoduché bicí nástroje - provádí jednoduché hudební improvizace - rozdělení základních hudeb. nástrojů HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taneční kroky - mazurka, polka, valčík - pohybové vyjádření hudby - pantomima, improvizace POSLECHOVÉ ČINNOSTI - analýza hudební skladby - interpretace textů písní - hudební dílo a jeho autor	- Čj - zvuková stránka slova a věty - Čj–Lv - lidová slovesnost - Čj–Lv - báseň a píseň - Cizí jazyk - zpěv písní - Tv - taneční kroky - Rv - základy společenského chování při tanci - Čj- doprovod mluveného slova s hudbou, filmová a divadelní tvorba - Čj–Lv - pověsti (Libuše, Vyšehrad, Šárka...)

HUDEBNĚ DRAMATICKÁ VÝCHOVA 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a jednoduchém dvojhlasu - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá hudební strukturu díla - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	žák - zpívá lidové a umělé písničky v rozsahu zpěvníku Já písnička I a II - rozšiřuje si hlasový rozsah - orientuje se v notovém záznamu - používá jednoduché hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - pomocí těla, mimiky, gest vyjádří hudbu - uplatňuje kreativitu a originalitu - rozlišuje v hudbě princip gradace, symetrie a kontrastu,	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - vokální činnost s doprovodem hudebního nástroje - rozšiřování hlasového rozsahu - jednoduché hlasové hry - dvojhlas - notová osnova, notový zápis INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hudební nástroje - nástrojová improvizace HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybové vyjádření hudby - společenské tance - polka, valčík, cha-cha, mambo POSLECHOVÉ ČINNOSTI - symfonická skladba - opera, opereta, muzikál, divadlo, Národní divadlo	- Čj-Lv - báseň a píseň - Cizí jazyk - zpěv písní - Tv - krok cha-cha, mambo - Čj-Lv - pověsti (Libuše, Šárka...) - D - husitství (Tábor)

HUDEBNÍ VÝCHOVA, 8. ROČNÍK

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - zpívá dle svých dispozic čistě, rytmicky přesně - dokáže ocenit kvalitní vokální nebo instrumentální projev druhého - realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - na základě své pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	žák - zpívá lidové a umělé písničky v rozsahu zpěvníku Já písnička I a II - využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu, správně užívá hlas - rozšiřuje si hlasový rozsah - užívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - vyjádří své hudební představy pomocí pohybu - zvládne základní taneční kroky - pochopí hudební dílo, provede vlastní hodnocení - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký projev, hlasová hygiena - orientace se v notovém zápise - reflexe vokálního projevu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hudební nástroje - nástrojová improvizace HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybový doprovod k znějící hudbě - taneční kroky POSLECHOVÉ ČINNOSTI - vývoj hudby - hudební styly a žánry - komplexní analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky, práce s textem)	- Čj-Lv - báseň a píseň - Cizí jazyk - zpěv písní - Tv - pohybové dovednosti - D - charakteristika slohových období

HUDEBNÍ VÝCHOVA 9. ROČNÍK

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - na základě svých individuálních hudebních schopností reprodukuje různé motivy, provádí hudební improvizace - realizuje dle svých individuálních schopností písně a skladby různých žánrů - na základě individuálních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby - přístupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku	žák - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu - zpívá písničky v rozsahu zpěvníku Já písnička I a II - orientuje se v notovém zápise - samostatně tvoří hudební doprovody - reprodukuje různé motivy a témata pomocí jednoduchých hudebních nástrojů - pohybově vyjádří hudbu - zvládne jednoduché lidové tance a některé taneční kroky - slovně vyjádří vlastní názor na poslouchanou hudbu - hledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký projev - vokální improvizace - notový zápis jako opora při realizaci písně INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na hudební nástroje - rytmizace, hudební improvizace, hudební doprovod, hudební hry HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování, taneční kroky - vlastní pohybové ztvárnění poslouchané hudby POSLECHOVÉ ČINNOSTI - interpretace znějící hudby - komplexní analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky, práce s textem) - hudební styly a žánry	- Čj - báseň a píseň - Cizí jazyk - zpěv písní - Tv - pohybové dovednosti

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. V 6.-7. ročníku 2 hodiny a v 8. – 9. jednu hodinu týdně (jedna dvouhodinovka za 14 dní). Na škole je učebna výtvarné výchovy, příležitostně je využívána interaktivní tabule v učebně Zeměpisu a učebna informatiky (grafické editory). Součástí výuky je práce v plenéru a návštěvy výstav a řemeslných dílen. Na škole je také keramická dílna s hrnčířskými kruhy.

Pojetí předmětu

Ve výtvarné výchově žáci rozvíjejí a uplatňují vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování jsou žáci vedeni k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Charakteristika učiva

Rozvíjení smyslové citlivosti

- prvky vizuálně obrazného vyjádření
- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

Uplatňování subjektivity

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností
- typy vizuálně obrazných vyjádření
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

Ověřování komunikačních účinků

- osobní postoj v komunikaci
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření
- proměny komunikačního obsahu

Formy a metody práce

- řízený rozhovor nad výtvarným problémem
- diskuse
- výklad
- experiment
- samostatná výtvarná práce (široké rozpětí výtvarných technik)
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- ústní opakování
- práce s výtvarným editorem
- kresba, práce v plenéru
- návštěvy výstav, dílen, muzeí
- sběr výtvarných materiálů
- instalace vlastních prací

Podklady pro hodnocení

učitelé získávají:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- vytvářením portfolia žákových prací, které umožňuje žákovi vnímat vlastní tvorbu v časovém kontextu

Vzdělávací obor Výtvarná výchova směřuje k utváření klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- plánování, organizování a vyhodnocování výtvarné činnosti
- pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- tvořivému myšlení a řešení problémů
- otevřené komunikaci
- spolupráci a respektu k práci druhých
- svobodnému rozvoji vlastní osobnosti
- pomoci ostatním
- tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různých skupin, národů a národností
- pozitivnímu vztahu k práci
- vhodnému výběru materiálů, nástrojů a technologií
- ochraně zdraví
- šetrnému zacházení s přírodními zdroji (recyklaci)
- získání sebedůvěry

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.-3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	žák - zdokonaluje se v malbě vodovými barvami, temperami, voskovkami, suchým pastelem - používá různé druhy štětců - dokáže míchat barvy - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření (barvy, linie, tvary) - rozlišuje teplé a studené barvy - pozná kontrast, rytmus, podobnost	- malba – rozvoj smyslové citlivosti - teorie barev – barvy základní, doplňkové studené a teplé - kombinace barev - Goethův kruh	- náročnost práce bude postupně od 1. – 3. ročníku úměrně zvyšovaná dle vyspělosti žáků - výchova demokratického občana. - výchova k samostatnosti a sebekritice - ohleduplnost
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, špejlí, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem	- kresba - rozvoj smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, vnímání velikosti, uspořádání objektu do celku.	- environmentální výchova - mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění a věst k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění. 6.1.1.
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	modeluje z plastelíny, moduritu z keramické hlíny, tvaruje papír	techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmotné, pohybové podněty	
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	tvoří koláž, frotáž, zpracovává přírodní materiál – nalepuje, dotváří, tiskne, otiskuje	další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání	1.1.5. kreativita
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	žáci zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ	- utváří osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků atd. - vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	- Čj – ilustrátoři knih: J. Lada O. Sekora H. Zmatlíková atd.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 4.-5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – linii, tvary, objemy, barvy - porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření a učí se vyhodnocovat jejich vztahy (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy atd.)	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru	- ČJ – popis výtvarného díla - osobnostní a sociální výchova - kreativita
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: - v plošném vyjádření linie a barevné plochy - v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup - v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- vědomě užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku při vlastních tvůrčích činnostech - zvládá kresbu měkkou tužkou, dřívkem, špejlí, perem, rudkou a uhlím - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práci s linií - se zdokonaluje v malbě vodovými a temperovými barvami, pastelkami, voskovkami - umí míchat a překrývat barvy - poznává teplé, studené, světlé a tmavé barvy - využívá a kombinuje různé výtvarné techniky, pracuje rozličnými postupy a používá vhodné nástroje - tvoří jednoduché plošné kombinace a experimentuje s kompozičními přístupy a principy - modeluje z různých materiálů – keramické hlíny, drátů, papíru a jiných dostupných materiálů - se pokouší o reliéfy a jednoduché plastiky zobrazující jeho vlastní zkušenosti a prožitky - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem	- kresba – linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem - malba – míchání barev, Goethův barevný kruh, hra s barvou - techniky plastického vyjádření	

při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- zvládá prostřednictvím prvků vizuálně obrazných vyjádřit vlastní životní zkušenosti a citové prožitky - v návaznosti na komunikaci s jeho nejbližšími sociálními skupinami (se spolužáky, rodinnými příslušníky a jinými skupinami, ve kterých se žák pohybuje) - si ověřuje vliv svých výtvarných činností na okolí - vystavuje své práce a spolupodílí se na zlepšení prostředí školy	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vhodnost užití konkrétních obrazových znakových prostředků - instalace výstavy	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě	- vnímá okolní svět pomocí sluchových, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvním krokem k realizaci jeho výtvarných představ - prostřednictvím smyslového vnímání hledá, nalézá a uplatňuje vhodné prostředky pro svá výtvarná vyjádření nových prožitků - se seznamuje a osvojuje si i další výtvarné techniky - zpracování přírodních materiálů, frotáž, koláž atd.	- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, elektronická media, reklama - další výtvarné techniky – zpracování přírodních materiálů, frotáž, koláž aj.	- HV – poslech a následné vyjádření prožitků - ČJ – ilustrace textu - INF – práce s PC – prezentace, tvorba a úprava fotografií, tiskopisů, reklamních upoutávek apod. - PŘ – smyslové vnímání, smysly - mediální výchova
- osobitost svého vnímání uplatňuje k přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- rozliší reálné a fantazijní náměty vizuálně obrazných vyjádření - uplatňuje své fantazijní představy a vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupiny - fantazijní představy, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků	

• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• si utváří vlastní postoj k vizuálně obraznému vyjádření • pokouší se o interpretaci svého postoje k vnímanému vizuálně obraznému vyjádření a hledá v něm zdroj inspirace pro svá další vlastní vizuálně obrazová vyjádření • toleruje způsoby výtvarného vyjádření druhých • navštěvuje výstavy různých úrovní a zaměření	• osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupiny • tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace výtvarných prací uznávaných autorů	• ČJ – vyprávění, kritika, recenze
• nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výpověď směrem k vybranému, vytvořenému či upravenému vizuálně obraznému vyjádření • se učí otevřeně vyjadřovat k vlastní tvorbě i k tvorbě ostatních členů skupiny	• osobní postoj v komunikaci – porovnávání a hodnocení vizuálně obrazných vyjádření samostatně vytvořených i přejatých	• ČJ – monolog, dialog, diskuse • ČJ – známí čeští ilustrátoři dětských knih • VL – slohy • multikulturální výchova – etnický původ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky výtvarného vyjádření, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; používá je pro získání osobitých výsledků • užívá výtvarné vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností zaznamenaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z fantazie • studuje svět přírody • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí účinky již existujících děl • správně užívá techniku malby temperovými barvami	žák • bez obav a s radostí kreslí linie (přímky, křivky, geom. tvary, elipsy, spirály) • vedle pastelek pracuje s tužkami, rozlišuje jejich měkkost, používá tuš, využívá efektu dřívka, perka, redispera, brčka, kartáčku, hřebenu; zapouštění do vlhkého papíru • využívá řazení (vrstvení) těchto prvků, objevuje rytmus • vytvoří z papíru matici pro tisk z výšky, tiskne a frotážuje vánoční přání, • uvědomuje si souvislost kresby a melodie, výtvarného umění a hudby • zaznamenává události • kreslí bez obav zvířata, vyjadřuje jejich typické znaky (tvar, pokrytí kůže, pohyb) • sdělí, co je na kterém obrázku výstižné a zhodnotí svou vlastní práci • zná základní barvy • namíchá ze základních barev oranžovou, zelenou, fialovou, hnědou, šedou • od jedné barvy pomocí bílé a černé vytvoří škálu odstínů • vytvoří škálu odstínů jedné barvy pomocí ředění vodou • seřadí barvy duhy	• pavučiny • vodní proudy, víry • tornáda • namaluje záznam slohové práce na téma Výtvarné potřeby v kufríku • židovská hvězda nebo jiný vánoční motiv • bouře • zlobení • rozhovor • soustředění, myšlenka • domácí zvířátka • betlém • pravěké kresby a malby • mozaika, vějíř • duha • sen • červánky, svítání	• automatická kresba • Př, F – vznik proudů, pohybu mas • Čj – sloh, vypravování • Hv - tóny, stupnice, melodie, rytmus, akord, kompozice • Ov - symboly • 1.1.5. Osobnostní rozvoj - kreativita • Ov - lidové svátky • D - pravěk

• interpretuje díla na základě vlastních znalostí historických souvislostí i osobních prožitků • ověřuje komunikační účinky děl v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• dokáže říci, jak na něho zapůsobila výstava výtvarných prací, jaké obsahy a techniky spatřil • je seznámen s dovednostmi umělců a řemeslníků svého kraje a chová respekt k jejich práci	• výstava výtvarných prací • chráněné dílny tkaní, keramiky, výroba svíček, malba na vánoční ozdoby aj. • Muzeum sklářské výroby v JBC	• F – lom světla
--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky výtvarného vyjádření, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; používá je pro získání osobitých výsledků • užívá výtvarné vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností zaznamenaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z fantazie • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí účinky již existujících děl • rozlišuje působení díla ve smyslové, subjektivní a obsahové rovině • interpretuje díla na základě vlastních znalostí historických souvislostí i osobních prožitků	žák • nakreslí jednoduše lidskou hlavu jako ovál – umístí ve správných proporcích oči, ústa, uši, vlasy, obočí • rozlišuje anfas a profil • nakreslí lidskou postavu ve stoji s respektováním základních proporcí • rozlišuje v kresbě mužskou a ženskou postavu (pas, rozložení svalové a tukové hmoty) • vytvoří papírovou matici pro tisk z výšky s centrálním motivem • rozlišuje vlastnosti a přednosti výtvarných materiálů. • samostatně vybírá z nich je vhodný pro záznam krajiny • rozlišuje na obrazech popředí, pozadí, střední plán, ústřední motiv • proměňuje tyto prvky pomocí přemalby, koláže, dekoláže • stvoří svoji snovou krajinu volnou technikou • vyrobí ruční papír • pracuje s papírem jako výtvarným materiálem • rozpoznává části knihy – přebal, desky, hřbet, vazbu, předsádku... • vytvoří svou knihu s využitím různých druhů papíru	• antičtí bohové z profilu, typické ozdoby – Pallas Athéna, Zeus, Poseidon... • římský nos • postavy ze Starého zákona, Adam a Eva • Adam a Eva v ráji, strom poznání, had, Babylonská věž, Archa • studie jednoduchého předmětu tužkou, tuší, vod. a temp. barvami, pastelem aj. • jablonecká přehrada, jablonecká architektura • dílo J. Koláře • surrealismus • ruční papír • škála, vzorník různých druhů papíru • proměny knihy - barevné, tvarové • tvorba J. Činčery, paper – art	• Čj – literatura-příběhy Nového zákona • ČJ sloh – popis • 6.5.2. Environmentální výchova Základní podmínky života • osobnostní rozvoj • 1.1.5- kreativita

• ověřuje komunikační účinky děl v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• zobrazuje vnitřní strukturu nejrozličnějších objektů • uvědomuje si výtvarné aspekty technických vynálezů, plánů, map, stříhů..., výtvarně je dotváří, transformuje • nashromáždí na PC různá zobrazení jednoho motivu a předvede je s vlastním komentářem, vede diskuzi	• hodiny, stroje, orloj (školní), šperky, počítače, labyrinty • dílo malíře F. Sikory, M. Mainera • mapa, technický výkres, stříhová příloha • oko, kruh, kříž, srdce, betlém, archa,	• Environmentální výchova 6.5.3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Čj – literatura • M - geometrie, F
--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA , 8. – 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • užívá výtvarné vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností zaznamenaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z fantazie • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí účinky již existujících děl • rozlišuje působení díla ve smyslové, subjektivní a obsahové rovině • interpretuje díla na základě vlastních znalostí historických souvislostí i osobních prožitků • užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a	žák • využije výtvarné postupy pravěkých umělců, zachytí základní tvary zvířat v pohybu, tóny ozářené jeskyně (teplé barvy), namíchá vlastní barvu z přírodních pigmentů • pracuje s rudkou, uhlem, tužkou, zachytí tvary pravěké keramiky • zorientuje se v gotické architektuře (katedrála, oblouk, portál, vitráž), navrhne a zrealizuje v papíru vlastní vitráž • prostuduje ikony Madon, pokusí se o reprodukci • pozná rozdíly mezi gotikou a renesancí • uvědomí si tvarosloví baroka, iluzivní malby, klamy • vyzkouší impresionistický způsob zachycení krajiny, světla, nálady • nechá se okouzlit ornamenty secese a zdokumentuje secesní reliéfy ve svém městě • seznámí se s dílem P. Picassa a českých kubistů (Špála, Čapek) • interpretuje vybrané surrealistické dílo, hledá v prostředky k zachycení snových představ • využije konstruktivistických prvků v návrzích oblečení, budov • seznámí se s postupy J. Polocka (amer. abstrakce) a využije je ve vlastním experimentu • vyzkouší hapenning z tvorby Knížáka nebo Vratislava Nováka, výtvarně přepracuje	• přírodní zdroje barev, malby v Altamire • tvary a dekory neolitických nádob • katedrála sv. Víta, kresba detailů- pilířů, růžic, fiál • okno, růžice • mateřství v obrazech Marie s Ježíškem – tužka • Mona Lisa, Ukřižování • barevná abstraktní kompozice Peklo a ráj • akvarelové a temperové studie měsíců a nálad, kraj. Sychravého podzimu, horkého léta, prchavé chvíle • vlasy podle Muchy • secesní písmo • reliéfy flóry • studené barvy • zmatení ve snu, transformace jednoho předmětu v druhý • P. Mondrian, Brusel, móda 60.let • rytmy lidského těla • prožívání „obyčejných“ věcí života • koláž jako vzpomínka na prožitek z návštěvy určitého místa • výstava fotografií z přírody • výtvarně zdařilé zpracování	• Témata se velkou měrou opírají o znalosti získané v hodinách dějepisu, a už od 6. ročníku • Environmentální výchova • 6.5.1. Ekosystémy • Environmentální výchova 6.5.4.- vztah člověka k prostředí • Environmentální výchova 6.5.3.- Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Čj sloh - reportáž

digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • ověřuje komunikační účinky děl v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	vhodný prostor, inspirace Č. Kafkou • vyzkouší postmodernistický způsob – citování různých vv děl ve vlastním projektu • fotografuje a vybírá kvalitní záběry z hlediska obsahu a kompozice • podle možnosti pracuje s grafickým editorem, hledá nejpůsobivější zobrazení daného tématu	dopisních papírů pro oznámení, zamilovaný dopis, legrácku, historizující dokument	• Čj sloh - dopis
--	--	--	---

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě.

Žáci poznávají sami sebe jako živé bytosti, učí se chápat hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Seznamují se s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Poznávají základní a zásadní životní hodnoty, postupně si k nim utvářejí postoje a aktivně jednají v souladu s nimi.

Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích předmětech **rodinná výchova, tělesná výchova a sportovní výchova**. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se promítá i do náplně kroužku **zdravotní tělesná výchova**. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

RODINNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Rodinná výchova je vyučovací předmět, jehož integrované pojetí vytváří prostor pro široké formativní působení na dospívající žáky, a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji.

Nejdůležitějšími obsahovými prvky předmětu jsou zdraví a rodina jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků. Rodinná výchova sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život. Tím připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků a zkušeností v tělesné výchově, praktických činnostech nebo denním režimu školy.

Rodinná výchova ve svém výrazně činnostním pojetí umožňuje učiteli navazovat potřebný kontakt se žáky, vnést do školy více vzájemného lidského pochopení, přispět k tolik potřebnému přiblížení školy a rodiny a zároveň vypěstovat nezbytné dovednosti, návyky a potřebné životní postoje.

Pojetí předmětu

Výuka rodinné výchovy se soustřeďuje především na to, aby:

- si žáci uvědomovali základní problémy a potřeby v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, rodinného života, rodičovství, osobního bezpečí a uměli zaujímat vlastní postoje k uplatňování zdravého způsobu života,
- si osvojili a postupně kultivovali odpovědné chování, rozhodování a komunikaci v situacích souvisejících s aktivním zdravím, partnerskými vztahy, rodinným životem a rodičovstvím a aby jejich vstup do dospělosti byl provázen odpovědným přístupem ke zdraví a založení vlastní rodiny,
- se bezpečně orientovali v konfliktních a krizových situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím, dovedli je rozpoznávat, uměli na ně adekvátně reagovat a přijímat odpovědnost za bezpečí své i druhých,
- znali dostupné informační prameny týkající se problematiky zdravého způsobu života, ekologických a klimatických vlivů na zdraví a uměli využívat získaných poznatků k ochraně a upevňování svého zdraví
- orientovali se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V osobnostní výchově směřuje výuka rodinné výchovy k tomu, aby žáci získali :

- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do těchto tematických okruhů:

- rodina a širší sociální prostředí
- rozvoj osobnosti
- péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne
- pohybová aktivita a zdraví
- sexuální výchova
- prevence zneužívání návykových látek
- osobní bezpečí
- svět práce

Formy a metody práce

Specifické didaktické formy s využitím netradičních metod:

- práce ve skupinách
- didaktické situační hry
- řízené a spontánní diskuse
- využívání videoprogramů a PC techniky
- besedy s odborníky
- exkurze aj

Podklady pro hodnocení

učitelé sledují (viz program-volba povolání):

- iniciativu
- odpovědnost
- zájem
- pečlivost
- plnění úkolů
- úroveň vystupování
- mezilidské vztahy
- úroveň komunikace
- rozptylování v práci
- úroveň materiálů a pomůcek

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy v různých oblastech společnosti
- samostatně získává informace, pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry, poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

učitel

- využívá výše uvedených forem a metod práce

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

učitel

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- umožňuje žákům volit různé postupy řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

učitel

- učí žáky přesnému, výstižnému vyjadřování,
- vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

učitel

- organizuje činnost žáků ve dvojicích, skupinách,
- vede žáky k vlastní organizaci práce ve skupině a k zodpovědnosti za činnost skupiny,
- oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

žák

- utváří si pozitivní postoj k sobě samému a k druhým
- uvědomuje si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

učitel:

- pomáhá k utváření občanských postojů

Kompetence pracovní

žák

- vytváří si dovednosti regulace vlastního chování
- dovednosti organizace vlastního času, plánování učení a studia
- dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- dovednosti zvládání problémových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace)
- rozvíjí základní rysy kreativity-tvořivosti v mezilidských vztazích

učitel

- vyžaduje dodržování vytvořených pracovních návyků a pravidel slušného chování
- vede žáky k sebekontrolě
- podporuje vytvářené dovednosti

RODINNÁ VÝCHOVA, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • rozumí integrovanému záchrannému systému • zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací • zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva • zná potenciální nebezpečí • zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace • zná zásady chování po vyhlášení evakuace	žák • charakterizuje živelné pohromy • reaguje na jednotlivé varovné signály oznamující mimořádnou událost • popíše nezbytné dovednosti chování (zásady chování při povodni, zemětřesení, velkých sesuvech půdy, sopečném výbuchu, atmosférických poruchách, <u>požáru</u>, lavinovém nebezpečí) • zná zásady chování při úniku nebezpečných látek do životního prostředí včetně nezbytných dovedností (improvizovaná ochrana osob při úniku radioaktivních, chemických a biologických látek) • zná zásady chování při použití nebo anonymní hrozby použití výbušniny nebo nebezpečné látky (činnost po nálezů či obdržení podezřelého předmětu) • rozpozná varovný signál „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“ a popíše činnost po jeho vyhlášení • dovede použít telefonní linky tísňového volání a dalších komunikačních prostředků • popíše zásady pro přípravu evakuačního zavazadla, zásady	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ • opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků při ochraně člověka za mimořádných událostí • ochrana obyvatelstva • Integrovaný záchranný systém • varovné signály	• Člověk a jeho svět • Poznávání lidí • Nejčastější mimořádné události kalamity v ČR • VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů, angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance • OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí ve specifických rolích a situacích • MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému, schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse • EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita • F - jaderná reakce • Př - organismy • Z - půdní eroze • D - atomová bomba

• uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • uvědomuje si nutnost péče o zdraví • rozumí pojmům pasivní a aktivní odpočinek • rozlišuje mezi pojmy zdraví a nemoc • dodržuje osobní, intimní a duševní hygienu • ovládá základy poskytnutí první pomoci • uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu • vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob • posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy	pro opuštění bytu a ohroženého prostoru • popíše základní činnosti integrovaného záchranného systému • samostatně ovládá základní postupy poskytování první pomoci při zraněních v případě mimořádných událostí • uvědomuje si nutnost určitých pravidelností během stanoveného období • chápe potřebu odpočinku pro organismus a umí ho zařadit do svého režimu dne • uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní rizika a mezilidské vztahy • vysvětlí význam péče o zdraví a své vlastní chování • vysvětlí na příkladech souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím • rozlišuje vybrané nemoci • uvědomuje si nutnost a účinnost prevence • umí vyhledat lékaře a popsat zdravotní problémy • samostatně ovládá základní postupy první pomoci • rozdělí a popíše základní složky potravy • přibližně určuje množství tuků, cukrů, bílkovin, stopových látek a vitaminů v různých	PÉČE O ZDRAVÍ • pasivní a aktivní odpočinek, relaxace, otužování • pohybová aktivita • osobní a intimní hygiena • aspekty zdraví • zdraví a nemoc • druhy nemocí • ochrana před nemocemi • postupy první pomoci, přivolání lékaře • duševní hygiena VÝŽIVA A ZDRAVÍ • základní složky potravy • stravovací a pitný režim • škodlivé látky v potravním řetězci • nákup a skladování potravin	• OSV-učení sociálním dovednostem, utváření hodnot a postojů, dovednosti sebekontroly • VOD-zásady slušnosti, odpovědnosti a tolerance, angažovaný přístup k druhým • EV-chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních • Př - rytmičnost životních dějů • Tv - možnosti pohybu • Ov - osobnost • OSV-žebříček hodnot • VOD-samostatné a odpovědné jednání při řešení problémů • Př - působení bakterií a ochrana před nimi
---	--	---	---

• uvědomuje si shody a rozdíly mezi funkční a nefunkční rodinou • pečuje o své zdraví, záměrně ho nepoškozuje a respektuje ho jako základní hodnotu • zhodnotí vhodné a nevhodné zdravotní návyky rodiny • rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a umí patřičně reagovat • vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a hazardních her • obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání	druzích potravin • rozlišuje mezi zdravými a méně zdravými potravinami • sestaví denní a týdenní jídelníček s ohledem na vyváženost stravy • uvědomuje si důležitost pravidelnosti stravování • rozpozná škodlivé látky a uvědomí si jejich zhoubné působení na zdraví • uvědomuje si, vyjmenuje a vysvětlí role členů rodiny • vysvětlí hodnoty důležité pro rodinné soužití • uvědomí si souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím a nefunkční rodinou • zdůvodní hygienické požadavky na zdravé bydlení • navrhne optimální prostředí bytu odpovídající různým potřebám • uplatňuje zásady bezpečnosti v bytě • nácvikem zvládá modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání • s dopomocí vytvoří desatero bezpečnosti • formou scének řeší modelové kritické situace • samostatně vyhledá služby specializované pomoci	RODINA A ZDRAVÍ • funkční a nefunkční rodina • péče o zdraví v rodině • hygiena bydlení • prostředí pro práci OSOBNÍ BEZPEČÍ A ZDRAVÍ • šikany a týrání • přivolání pomoci • Linka důvěry, krizová centra NÁVYKOVÉ LÁTKY A ZDRAVÍ • nikotin, alkohol • drogy • odmítání návykových látek • hazardní hry, počítače	• OSV- prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování • VDO- zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování • MKV- schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse • EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost • Ov - rodina domov • F, Pč - bezpečnost práce • 1.2.1 Poznávání lidí • OSV- prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování • VDO- zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování • MKV- schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse • EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost • Ov - právo • VDO- projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně • Pč - botanika • Z – oblasti pěstování • D - historické souvislosti
---	--	--	--

návykových látek a hazardních her - vysvětlí tělesné změny dospívání - rozliší mezi jednotlivými úrovněmi lásky	- vysvětlí pojem závislosti a popíše čtyři stadia závislosti - uvede zdravotní rizika spojená s kouřením - uvede zdravotní rizika spojená s alkoholem - uvede zdravotní rizika spojená s drogami - rozdělí drogy na legální a nelegální - uvědomí si právní zákaz (věk) užívání všech drog - uvědomí si potenciální nebezpečí experimentování s drogami-kamarádi,parta - formou scének řeší modelové kritické situace především odmítání drog - vysvětlí finanční rizika a následně sociální rizika spojená s hracími automaty - vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hrami na počítači - vysvětlí základní funkce mužské pohlavní soustavy - vysvětlí základní funkce ženské pohlavní soustavy - uvědomí si rozdíl mezi ženskou a mužskou pohlavní soustavou - uvědomuje si rozdíly mezi	ZÁKLADY SEXUÁLNÍ VÝCHOVY - lidské tělo - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - kommunikace s vrstevníky, kamarádství, přátelství, láska	- VZ-sexualita - Občanská výchova-osobnostní psychologie
---	--	--	---

	- přátelstvím a láskou - určí rozdíly mezi rodičovskou a partnerskou láskou		
--	--	--	--

RODINNÁ VÝCHOVA, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - aktivně pečuje o svoje zdraví - vhodnou formou pohybových a relaxačních aktivit odolává stresu - zná a používá souvislosti mezi šesti aspekty zdraví - rozezná a dovede se účinně chránit před druhy nemocí - orientuje se v možnostech zdravotní péče - využívá dostupných informačních zdrojů - samostatně ovládá základní postupy první pomoci - vysvětlí na příkladech souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím	žák - uvědomuje si nutnost určitých pravidelností, zařazuje do svého režimu pohyb, otužování, relaxaci - rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - zná techniky pro zvládání stresu - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky - definuje fyzické zdraví - definuje duševní zdraví a ovládá relaxační techniky podporující	PÉČE O ZDRAVÍ - biologické rytmy - pasivní a aktivní odpočinek, relaxace, otužování - odolávání stresu - pohybová aktivita - osobní a intimní hygiena - šest aspektů zdraví - ochrana před nemocemi, odpovědnost za zdraví - druhy nemocí – infekční a civilizační - preventivní lékařská péče - vznik civilizačních nemocí - postupy první pomoci, přivolání lékaře	4.2 Lidské vztahy OSV – učení sociálním dovednostem, utváření hodnot a postojů, dovednosti sebekontroly - VOD – zásady slušnosti, odpovědnosti a tolerance, angažovaný přístup k druhým - EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí - Př – rytmičnost životních dějů - Tv – možnosti pohybu - Ov – osobnost - OSV – žebříček hodnot - VOD – samostatné a odpovědné

• posoudí vztah mezi uspokojováním potřeb člověka a hodnotou zdraví • analyzuje rizika ohrožující zdraví • uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu • vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob • přemýšlí o různých druzích reklamy • uvědomí si souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím a nefunkční rodinnou	• duševní zdraví • zapojením do hraných scének si uvědomí souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím • pochopí a uvědomí si své místo v rodině, ve škole, v dalších kolektivech • orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti • posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy • vyhledá a vypočte energetické hodnoty jednotlivých pokrmů • orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání • navrhne zdravý jídelníček • navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy • rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor • uvědomuje si, vyjmenuje a vysvětlí role členů rodiny • vysvětlí hodnoty důležité pro	VÝŽIVA A ZDRAVÍ • základní složky potravin • výživová hodnota potravin • hygiena výživy • výživa a civilizační nemoci • výživa vybraných skupin obyvatelstva • zdravý jídelníček • alternativní výživové směry • reklama RODINA A ZDRAVÍ • vztahy mezi rodiči a dětmi • role rodiny v minulosti a současné pojetí rodiny • hospodaření rodiny • krize v rodině	jednání při řešení problémů • Př - působení bakterií a ochrana před nimi • 4.2 Lidské vztahy • EV –vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí
--	---	--	--

• orientuje se v zákonech omezujících kouření • vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek • orientuje se v trestně právní problematice návykových látek • kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol • vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty • rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování a ochrany	rodinné soužití • na modelových příkladech nacvičuje různé metody řešení krizových situací v rodině • vytvoří si vlastní rozpočet fiktivní rodiny • vyhodnotí současnou ekonomickou zatíženost rodiny a posoudí možná opatření • posoudí možné příčiny krizí v rodině, včetně rozvodu a hledá vhodná řešení • vymyslí a uskuteční protikuřáckou kampaň • provede průzkum a vyhodnotí dotazník o kouření ve škole, v rodině • zná základní rozdělení drog: legální – nelegální, použití, účinek • uvědomí si nebezpečí užívání drog- psychika, osobnost • uvědomí si vznikající sociální problémy, související s užíváním drog • vytváří alternativní prostředí bez drog- vymýšlí a nabízí různé aktivity a programy vytlačující drogy • zná základní zákony v trestně právní problematice návykových látek- kouření, alkohol, drogy, držení drog, nabídnutí drog • zná kontakty na instituce zabývající se drogovou závislostí • rozpozná druhy reklam a jejich cílové působení na určitou skupinu obyvatelstva	NÁVYKOVÉ LÁTKY A OSOBNÍ BEZPEČÍ • návykové látky a zdraví • nikotin, alkohol • drogy • odmítání drog • závislost na drogách • reklamní vlivy • počítače a hazardní hry, gamblersství • linky důvěry, krizová centra • krizové situace: šikanování, týrání, sexuální zneužívání • brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení	• Kooperace a kompetence • OSV- prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování • VDO- zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování • MKV- schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse • EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost • Ov - právo, trestní řád a odpovědnost • VDO- projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně • Př - botanika • Z – oblasti pěstování • D - historické souvislosti
---	--	--	---

• orientuje se v ekonomických nákladech rodiny • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	• využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle • pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání • orientuje se v pojmech rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti • pozná ekonomiku domácnosti • vytvoří vlastní měsíční rozpočet domácnosti • zjistí možnosti odpovídajících příjmů v jednotlivých povoláních • porovná příjmy a výdaje domácnosti a uvědomí si možnosti domácnosti • vytvoří si vlastní žebříček hodnot • uvědomuje si svoje přednosti a limity • vyloží na příkladech které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese • uvědomí si a popíše okolnosti ovlivňující rozhodování mladého člověka o volbě další vzdělávací dráhy • vysvětlí souvislost mezi dosaženým vzděláním a vybraným povoláním	SVĚT PRÁCE • výchova k volbě povolání • životní styl, ekonomika domácnosti • trh práce-povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností • volba profesní orientace-základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení	• VDO- samostatné a odpovědné řešení problémů • OSV- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací • Ov - trh práce, finance • M - statistika • 1. 2. 4. Kooperace a kompetice
--	---	--	--

RODINNÁ VÝCHOVA, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - uvědomí si podstatný podíl vlastní odpovědnosti při rozhodování o volbě budoucího profesního zaměření a o výběru vhodného povolání - využívá poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti při vytyčování a dosahování stanovených životních cílů - orientuje se v profesní nabídce a v informačních zdrojích pro volbu povolání - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - zhodnotí své osobní šance na trhu práce v souladu s reálnými požadavky vybraného povolání a v konfrontaci s vlastními osobnostními předpoklady - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	žák - cvičí aktivity sebepoznávání-cvičení: techniky sebepoznávání, jak nás vidí ostatní, hra máte dobrou motoriku?, porovnání zájmů se znaky povolání, pochopení zákonitostí myšlení, kolik „já“ se ve mně skrývá, hierarchie hodnot - cvičí aktivity rozhodování-překážky v rozhodování, individuální styly rozhodování, uvědomí si různé vlivy na rozhodování, co brání v rozhodování, formou her rozvíjí rozhodovací dovednosti - procvičuje akční plánování-postupně formou cvičení a her si navykne po etapách plánovat důležité životní kroky, naučí se stanovovat realistické cíle a hledat účinné strategie k dosažení cílů - vytvoří akční plán Co dál po ZŠ - umí vybrat pro i proti každé alternativy - uvědomí si co, co chce po ukončení základní školy dělat a jaké informace pro to získat - je informován o vhodných školách v regionu - navštíví vybrané školy v regionu a umí vysvětlit jejich možnosti - ovládá vyplňování nezbytných tiskopisů a formulářů - exkursí na pracovním úřadu získá obecný přehled o situaci na trhu práce v regionu - vzhledá a popíše charakteristické znaky profese (pracovní prostředí,	SVĚT PRÁCE - výchova k volbě povolání - volba profesní orientace-sebepoznávání, akční plánování, adaptace na životní změny - možnosti absolventa základní školy - informační základna pro volbu povolání - orientace v důležitých profesních informacích - zaměstnání-pracovní příležitosti - podnikání-nejčastější formy podnikání	- OSV – stanovení osobních cílů a naplánování cesty k jejich dosažení, sebepoznávání a sebehodnocení <u>Ov – školská soustava</u> - Čj - životopis

• přemýšlí nad výhodami zdravého životního stylu a preferuje jej • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy, obce • uplatňuje zdravé stravovací návyky jako prevenci vzniku civilizačních onemocnění	prostředky, činnosti) • zařadí profesi podle oboru činnosti • posoudí předpoklady pro výkon profese (dovednosti, schopnosti, zdravotní stav) • o zvolené profesi rozumně diskutuje • vytvoří studii ve které se zamýšlí nad změnami, kterým bude čelit po odchodu ze základní školy • formou scének procvičuje různé typy přijímacích pohovorů • orientuje se na trhu práce (získává průběžné informace, orientuje se v inzerátech, využívá internet a další zdroje informací k vyhledávání pracovních míst) • orientuje se družích a strukturách organizací • popíše nejčastější formy podnikání • vytvoří svůj režim týdne a diskutuje o něm • vede si záznam o čase stráveném u televize, videa, počítače a porovnává se záznamem o čase věnovaném pohybovým činnostem • vytvoří, zadá vrstevníkům a následně zhodnotí anketu – aktivní odpočinek, hodnota zdraví • vytvoří referát o civilizačních nemocech a souvislostech a diskutuje o nich • aktivně pomáhá při organizaci sportovních a jiných aktivit pro mladší spolužáky • vysvětlí nebezpečí „kultu krásy“ • rozpozná poruchy příjmu potravy • navrhne řešení, jak nebezpečí anorexie a bulimie minimalizovat • pozná možnosti alternativní výživy	PÉČE O ZDRAVÍ • základní problémy a potřeby v oblasti zdraví a zdravého životního stylu VÝŽIVA A ZDRAVÍ • poruchy příjmu potravy • mentální anorexie, bulimie • alternativní výživové směry	• OSV-učení dovednostem seberegulace, sociálním dovednostem • VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým • EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí • Př - tělo, soustavy • Tv - pohyb • D - kultura těla • OSV- prevence soc.
--	--	---	---

• uvědomí si a posoudí kvality rodičů a jejich předpoklady pro výchovu dětí • posoudí možné příčiny krizí v rodině a hledá vhodná řešení • uvědomí si rizika zneužívání návykových látek - osobní realizace, partnerské vztahy, soužití v rodině, nákaza virem HIV • zná a vysvětlí mechanismy vzniku závislosti na návykových látkách • rozpozná taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje • dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• řešením modelových situací si uvědomí, že nekritické odmítání názorů dospělých (zkušených) nebo únik od problému situaci neřeší, ale spíše ji zhoršuje • řeší modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině • dokáže vyjmenovat, vysvětlit a uplatňovat argumenty proti užívání drog • vytváří a řeší modelové situace zaměřené na nácvik způsobů odmítání cigaret, alkoholu a jiných návykových látek (osvojování sociálních dovedností) • vytváří a řeší modelové situace zaměřené na komunikaci HIV pozitivního člověka s okolím • při cvičení „drogové cesty“ si uvědomí nebezpečnost a falešnost tvrzení: „já to zvládám“ • pracuje s reklamou • vytvoří reklamní slogan, plakát, propagující zdravý životní styl • na základě předchozího pochopení aplikuje na konkrétních příkladech vše, co může přispět k prevenci závislosti - vytváří modelové situace • vyhledá a zprostředkuje informace o pomáhajících protidrogových institucích a odbornících v regionu • na základě svých znalostí vyhodnotí situaci, jak jednat s lidmi pod vlivem	RODINA A ZDRAVÍ • přejímání pozitivních hodnot od rodiny • dospívající, jeho komunikace v rodině, mezigenerační konflikty, problémy spojené se vstupem do samostatného života NÁVYKOVÉ LÁTKY A OSOBNÍ BEZPEČÍ • zdravotní a psychosociální rizika • sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy • vyhledání odborné pomoci sobě nebo druhým • rizika zneužívání návykových látek - dopad na zdraví jedince, osobní realizaci, partnerské a rodinné soužití, těhotenství, přenos infekce HIV/AIDS • mechanismy vzniku rozvoje závislosti • propagace tabákových výrobků a alkoholických nápojů formou reklamy - taktiky reklamních agentur	patologických jevů a škodlivých způsobů chování • VDO- zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování • MKV- schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse • EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost • Občanská výchova- právo, trestní řád a odpovědnost • VDO- projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně • Př - botanika • Z –oblasti pěstování • D - historické souvislosti • VDO – projevovat se v jednání i v řešení problémů, samostatně a odpovědně • angažovaný přístup k druhým, • zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování • OSV- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích • EGS– osvojování
--	---	--	--

• optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • zná základní informace o sexualitě • pojmenuje tělesné , fyziologické a psychické změny dospívání • osvojí si pojmy z oblasti sexuality • zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci • zná základní pravidla hygieny pohlavního styku • uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod • v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíly mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	alkoholu nebo drogy a navrhne postup pomoci-modelové situace • vede si slovník pojmů-srozumitelně a kultivovaně se vyjadřuje danou terminologií • porozumí technice pohlavního styku • popíše mechanismus oplodnění, průběh těhotenství, porodu • vyjmenuje a diskutuje o biologických, psychologických a sociálních aspektech těhotenství, porodu a péče o dítě • posoudí jednotlivé druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánovaném rodičovství • vysvětlí nebezpečí umělého přerušení těhotenství, seznámí se s různými názory na umělé přerušování těhotenství a diskutuje o nich • je schopen vyjmenovat základní příznaky kapavky a příjice • vyjmenuje druhy přenosu HIV-viru, možnosti ochrany a příznaky • metodou scének si vytváří názor na HIV-pozitivního člověka (kontakt, komunikace, možnosti zapojení HIV-pozitivního člověka do společnosti)	ZÁKLADY SEXUÁLNÍ VÝCHOVY • význam sexuální výchovy • anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů • slovníček pojmů • intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku • předčasná sexuální zkušenost a její rizika(strom rozhodování • pohlavní styk, těhotenství, porod • metody antikoncepce - přirozená, bariérová, hormonální (vhodnost a nevhodnost vzhledem k účinnosti, použití, věku) • umělé přerušování těhotenství - zdravotní a etický problém • nemoci přenosné pohlavním stykem, včetně viru HIV/AIDS; imunitní systém, způsoby přenosu, léčení, prevence • postoje k sexualitě a sexuálnímu chování – sexuální orientace, promiskuita, prostituce, pornografie; předsudky a diskriminace; deviantní chování - sexuální zneužívání a způsoby ochrany před ním • sexualita a zákon – sexuální obtěžování, znásilnění, ohrožení mravního vývoje dětí a mládeže, věková hranice trestní odpovědnosti	evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost • Př - somatologie a fyziologie • Ov - rodina, sociální, vývojová a osobnostní psychologie • Vv-estetická výchova
--	--	--	---

	• metodou scének si vytváří názor na sexuální orientaci člověka-nácvikem se učí toleranci • dokáže porozumět a odsoudit nepřipustné sexuální odchylky-využívá odpovídající zákony v legislativě a diskutuje o nich • vytvářením modelových situací si uvědomí, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným zhodnocením situace a vhodným jednáním, např. odmítnutím alkoholu, pozvání od neznámé osoby • vytvářením modelových situací je schopen svěřit se v případě sexuálního zneužití rodičům nebo jiné důvěryhodné osobě; obrátit se na dětské krizové centrum, linku důvěry • vytvoří referát, ve kterém odmítá pornografii, prostituci, sexuální násilí, kuplířství jako praktiky komerčního sexu, které snižují lidskou důstojnost		
--	---	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA, SPORTOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti **člověk a zdraví**. Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě.

Pojetí předmětu

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost. Nedílnou součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení.

Charakteristika učiva

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví
- příprava organismu
- zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu

- hygiena při TV
- bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry
- základy gymnastiky
- rytmické a kondiční formy cvičení
- průpravné úpoly
- základy atletiky
- základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání
- lyžování, bruslení

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV
- organizace při TV
- zásady jednání a chování
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností
- zdroje informací o pohybových činnostech

Formy a metody práce

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích v každodenním životě školy. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů.

Podklady pro hodnocení

Při hodnocení v této vzdělávací oblasti je nutno přihlížet k individuálním zvláštnostem a fyzickým předpokladům jednotlivců. Hodnotit : postoj a zájem, snahu o zdokonalení a zlepšení výkonů, aktivitu při nácviku pohybových činností. Dále praktické zvládnutí , měřené výkony a zapojení do soutěží.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí .

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

TĚLESNÁ VÝCHOVA, 1. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	žák • zapojuje se během každodenní výuky aktivně do pohybových aktivit vhodné délky a intenzity se zaměřením na jednoduchá relaxační, kompenzační přímivá a jiná zdravotní cvičení	• zdravotní tělesná výchova • relaxační cvičení	• prvouka ○ aktivní odpočinek ○ denní režim • ČJ – rytmizovaná říkadla • OSV – psychohygiena (relaxace)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce a usiluje o jejich zlepšení	• zvládá rychlý běh 20 – 30 metrů • zvládá motivovaný běh prokládaný chůzí (max. 10 min) • zvládá výskoky snožmo a pokouší se	<u>základy atletiky</u> • rychlý běh • motivovaný běh prokládaný chůzí v terénu • průpravná cvičení pro nácvik	• OSV - rozvoj schopností, poznávání, smyslového vnímání

	- o jejich různé modifikace • seznámí se s odrazovou technikou skoku do dálky odrazem z místa obounož • provádí průpravná cvičení pro hod míčkem • se seznámí s přípravou před pohybovou činností – napínacími a protahovacími cvičeními a cviky na uklidnění po zátěži • nacvičuje správné držení těla v lehu • zvládá základní polohy nohou paží a těla • zvládá běh a chůzi na rytmizovaný doprovod • zvládá správné držení švihadla, komíhání, cvičení se složeným švihadlem • zvládá manipulaci s malým míčkem – vyvažování, přendávání, kruhy • využívá k cvičení i jiná tradiční i netradiční náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládá různé převaly • se seznámí s nácvikem kotoulu vpřed • nacvičuje leh vznesmo • zvládá chůzi na lavičce s dopomocí učitele • zvládá skoky prosté snožmo na trampolíně s dopomocí učitele • nacvičuje příraz obounož a pokouší se o šplh s dopomocí učitele • využívá i jiných nářadí odpovídající velikosti • osvojuje si správné držení a základní	- odrazové techniky • skok do dálky odrazem z místa obounož • průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem <u>základy gymnastiky</u> • příprava organismu před cvičením • uklidnění organismu po cvičení • nácvik správného držení těla • nácvik polohy těla a jeho částí • rytmická gymnastika • cvičení s náčiním • akrobacie • cvičení na nářadí	• OSV- psychohygiena (uvolnění-relaxace) • OSV- sebepoznávání (moje tělo) • HV - rytmus • OSV- kreativita
--	--	---	--

	pohybovou činnost po názorné ukázce učitele • umí pojmenovat používané náčiní, nářadí		• VV- kresba, malba náčiní, nářadí, sportovních aktivit
--	--	--	---

TĚLESNÁ VÝCHOVA, 2. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	žák • se zapojuje během každodenní výuky aktivně do pohybových aktivit vhodné délky a intenzity se zaměřením na jednoduchá relaxační, kompenzační, přímivá a jiná zdravotní cvičení	• zdravotní tělesná výchova • relaxační cvičení	• prvouka • význam pohybových aktivit směrem ke zdraví • ČJ – rytmizovaná říkadla • OSV – psychohygiena (relaxace)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce a usiluje o jejich zlepšení	• zvládá rychlý běh 20 – 40 metrů • zvládá motivovaný běh prokládaný chůzí (max. 10 min) • nacvičuje skok do dálky odrazem z místa obounož • nacvičuje hod míčkem z místa • se aktivně zapojuje do přípravy před pohybovou činností – napínacích a protahovacích cvičení a cviků na uklidnění po zátěži dle pokynů učitele • si fixuje správné držení těla v nízkých polohách - v sedu, kleku sedmo, kleku • zvládá základní pohyby nohou, paží a těla • zvládá poskočný krok a různé formy	<u>základy atletiky</u> • rychlý běh • motivovaný běh prokládaný chůzí v terénu • skok do dálky odrazem z místa obounož • hod kriketovým míčkem <u>základy gymnastiky</u> • příprava organismu před cvičením • uklidnění organismu po cvičení • nácvik správného držení těla • nácvik základních pohybů těla a jeho částí • rytmická gymnastika	• OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění) • OSV- psychohygiena (uvolnění-relaxace) • OSV- sebepoznávání (moje tělo) • HV – rytmus, zpomalení, zrychlení, legato, staccato

	- chůze a běhu na rytmizovaný doprovod - se pokouší o drobné přeskočky vpřed přes švihadlo - zvládá manipulaci s malým míčkem – nadhazování, aktivní odbití - zvládá cvičení s malými šátky – osmy apod. - využívá k cvičení i jiná tradiční i netradiční náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti - nacvičuje kotoul vpřed - se seznámí se cviky zaměřenými na zpevnění těla - pokouší se o stoj na lopatkách - zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci učitele - zvládá skoky prosté snožmo na trampolíně bez dopomoci učitele - zvládá příraz obounož a pokouší se o šplh s dopomocí učitele do výšky 2 m - využívá i jiných nářadí odpovídající velikosti - nacvičuje základní manipulaci s herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - zvládá hod míčem obouruč - nacvičuje přihrávku obouruč - nacvičuje hod míčem a přihrávku jednoruč - se přesouvá chůzí v terénu odpovídajícím svou náročností a délkou jeho věku a individuálním možnostem - zná a respektuje pravidla chování v dopravních prostředcích	- cvičení s náčiním - akrobacie - cvičení na nářadí <u>základy pohybových her</u> <u>turistika</u> - vztah k pohybovým aktivitám	- OSV- kreativita - EV – vztah člověka k přírodě - PRV- cestování - OSV – psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
--	--	--	--

	• projevuje přiměřenou radost z pohybu a odvahy		
• spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích	• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech • dodržuje stanovená pravidla jednoduchých her • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	• pohybové hry	• OSV ○ seberegulace (zvládání vlastního chování) ○ vzájemné poznávání se ve skupině, třídě, péče o dobré vztahy
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• dbá na hygienu svého cvičebního úboru • dodržuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně na hřišti a v přírodě, ale i v šatnách • dbá na dodržování hygieny pohybových činností dle pokynů učitele	• hygiena při TV • bezpečnost při pohybových aktivitách	• prvouka ○ hygiena ○ bezpečnost
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činností a její organizaci	• reaguje na verbální i smluvené neverbální pokyny, povely a signály učitele • pasivně rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví • umí předvést jednoduchou pohybovou činnost po názorné ukázce učitele • pokouší se předvést základní pohyby těla po slovním pokynu učitele • umí pojmenovat náčiní, nářadí, sportoviště	• pořadová cvičení • základy gymnastiky ○ průpravná cvičení • pohybové hry	• OSV – komunikace(cvičení pozorování a naslouchání) • VV- kresba, malba náčiní, nářadí, sportovních aktivit

TĚLESNÁ VÝCHOVA, 3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	žák • se zapojuje během každodenní výuky aktivně do pohybových aktivit vhodné délky a intenzity se zaměřením na jednoduchá relaxační, kompenzační, přímivá a jiná zdravotní cvičení	• zdravotní tělesná výchova • relaxační cvičení	• prvouka - význam pohybových aktivit směrem ke zdraví • OSV – psychohygiena (relaxace)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení	• zvládá rychlý běh 40-50 metrů • zvládá motivovaný běh prokládaný chůzí (max. 12 min) • zvládá skok do dálky odrazem z místa obounož • zvládá hod míčkem z místa • nacvičuje hod míčkem z chůze • aktivně se zapojuje do přípravy před pohybovou činností – napínacích a protahovacích cvičení a cviků na uklidnění po zátěži dle pokynů učitele a je si plně vědom důležitosti těchto cvičení • si fixuje správné držení těla ve stoji • zvládá koordinaci základních pohybů nohou, paží a těla a tyto pohyby kombinuje a modifikuje • zvládá jednoduché lidové tanečky s vlastním pěveckým doprovodem • zvládá přísuný krok, kvapíkový krok (cval) • se pokouší o drobné přeskoky vzad přes švihadlo	<u>základy atletiky</u> • rychlý běh • motivovaný běh prokládaný chůzí v terénu • skok do dálky odrazem z místa obounož • hod kriketovým míčkem <u>základy gymnastiky</u> • příprava organismu před cvičením • uklidnění organismu po cvičení • nácvik správného držení těla • nácvik základních pohybů těla a jeho částí • rytmická gymnastika • cvičení s náčiním	• OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) • OSV- psychohygiena (uvolnění-relaxace) • OSV- sebepoznávání (moje tělo) • HV –lidové písně a tance • OSV- kreativita

	• zvládá manipulaci s malým míčkem – vyhazování, chytání a krátké vazby • zvládá cvičení s malými šátky • využívá k cvičení i jiná tradiční i netradiční náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládá kotoul vpřed • nacvičuje kotoul vzad • provádí vědomě cviky zaměřené na zpevnění těla • zvládá o stoj na lopatkách • zvládá různé formy chůze na lavičce se změnou směru chůze • zvládá skoky prosté snožmo na trampolíně bez dopomoci učitele s rozběhem • zvládá příraz obounož a pokouší se o šplh s dopomocí učitele do výšky 2 m • využívá i jiných nářadí odpovídající velikosti • zvládá základní manipulaci s herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti • ovládá herní činnosti jednotlivce • aktivně spolupracuje při hře s ostatními spoluhráči • zvládá přihrávku míčem obouruč i jednoruč • zvládá aktivní odbití míče • se přesouvá chůzí v terénu odpovídajícím svou náročností a délkou jeho věku a individuálním možnostem • zná a respektuje pravidla chování v dopravních prostředcích	• akrobacie • cvičení na nářadí <u>základy pohybových a sportovních her</u> <u>turistika</u>	• EV - vztah člověka k přírodě • OSV - analýza vlastních a cizích postojů a projevů v chování lidí
--	---	---	---

	• se adaptuje na vodní prostředí • ovládá jeden plavecký způsob • projevuje přiměřenou radost z pohybu, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení své pohybové dovednosti	<u>plavání</u> • vztah k pohybovým aktivitám	• OSV – psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
• spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích	• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech • se seznámí se zjednodušenými pravidly sportovních her (vybíjená) a dodržuje je • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	• pohybové hry • základy sportovních her	• OSV ○ seberegulace (zvládání vlastního chování) ○ vzájemné poznávání se ve skupině, třídě ○ péče o dobré vztahy
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• volí vhodný oděv i obuv k pohybovým aktivitám • dodržuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě, ale i v šatnách • dbá na dodržování hygieny pohybových činností dle pokynů učitele	• hygiena při TV • bezpečnost při pohybových aktivitách	• prvouka • hygiena • bezpečnost
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činností a její organizaci	• reaguje na verbální i smluvené neverbální pokyny, povely a signály učitele • rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví • umí předvést základní pohyby těla po slovním pokynu učitele • pokouší se předvést základní pohyby rukou a nohou dle slovního pokynu učitele • umí pojmenovat náčiní, nářadí, sportoviště	• pořadová cvičení • základy gymnastiky ○ průpravná cvičení ○ pohybové hry	• OSV – komunikace (řeč těla) • ČJ- terminologie • ČJ – sloh - posloupnost nácviku pohybové činnosti • VV- kresba, malba náčiní, nářadí, sportovních aktivit

TĚLESNÁ VÝCHOVA, 4. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	žák - se během výuky aktivně podílí na zařazování pohybových aktivit vhodné délky a intenzity s různým zaměřením - si uvědomuje důležitost pravidelné pohybové aktivity ve vztahu ke zdraví - se seznámí s kondičně zaměřenými pohybovými aktivitami - za pomoci učitele zhodnotí svoji úroveň zdatnosti a určí společně míru zlepšení	- relaxační cvičení - zdravotní tělesná výchova - kondiční cvičení - základy dětského aerobiku (základní kroky)	- OSV – psychohygiena (relaxace) - OSV - sebehodnocení
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- odhalí za pomoci učitele vlastní svalové oslabení - zařadí po konzultaci s učitelem do svého pohybového režimu vhodná zdravotní cvičení zaměřená na kompenzaci vlastního oslabení - se seznámí s kompenzačními cviky jednostranného zatížení	zdravotní tělesná výchova	- PŘ – anatomie člověka (pohybový aparát) - ČJ -dialog - OSV - psychohygiena (hledání pomoci při obtížích) - sebepoznání - komunikace (cvičení aktiv.naslouchání, dialog)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	- zvládá rychlý běh 60 m - zvládá polovysoký start - nacvičuje nízký start - zná startovací povely - nacvičuje štafetové běhy - zvládá vytrvalostní běh občas prokládaný chůzí (max. 12 min) - zvládá skok do dálky odrazem z místa obounož - pokouší se o skok do dálky z chůze - se seznámí s úpravou doskočiště	<u>základy atletiky</u> - rychlý běh - štafetové běhy - vytrvalostní běh - skok do dálky - hod kriketovým míčkem	OSV- rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)

	• nacvičuje hod míčkem z chůze • se pokouší o hod míčkem z rozběhu • aktivně se zapojuje do přípravy před pohybovou činností – napínacích a protahovacích cvičení a cviků na uklidnění po zátěži a je si plně vědom důležitosti těchto cvičení • si fixuje správné držení těla v jednoduchých statických rovnovážných pozicích • zvládá přeměnný krok • nacvičuje polkový krok • reaguje na změnu rytmu, dynamiky a melodie • zvládá drobné přeskoky přes švihadlo vpřed, vzad, stranou • nacvičuje přeskoky s křížením • zvládá kroužení švihadlem • využívá k cvičení i jiná tradiční i netradiční náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládá kotoul vpřed, vzad • pokouší se o různé obměny kotoulů • provádí vědomě cviky zaměřené na zpevnění těla • nacvičuje stoj na rukou s dopomocí učitele • zvládá chůzi a jednoduché rovnováhy na malé kladině (obrácené lavičce) • umí správnou odrazovou techniku z můstku při cvičení na koze • se seznámí s nácvikem roznožky přes kozu našíř • nacvičuje svisy na hrazdě • se seznámí s nácvikem výmyku na hrazdě • zvládá příraz obounož a pokouší se o	<u>základy gymnastiky</u> • příprava organismu před cvičením • uklidnění organismu po cvičení • nácvik správného držení těla • rytmická gymnastika • cvičení s náčiním • akrobacie • cvičení na nářadí	• OSV- psychohygiena (uvolnění - relaxace) • OSV- sebepoznávání (moje tělo) • VV – lidská postava • HV – 2/4 takt, dynamika • OSV- kreativita (cvičení pružnosti nápadů, schopnosti realizovat nápady)
--	---	---	--

	- šplh do výšky 3 m - využívá i jiných náradí odpovídající velikosti - aktivně spolupracuje při hře s ostatními spoluhráči - zvládá přihrávku míčem obouruč i jednoruč - nacvičuje driblink - nacvičuje hod na koš - nacvičuje herní situace - seznámí se s pravidly sportovních her, popř. minisportů - se přesouvá chůzí v terénu odpovídajícím svou náročností a délkou jeho věku a individuálním možnostem - zná a respektuje pravidla chování v dopravních prostředcích - zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti	<u>pohybové hry, sportovní hry a minisporty</u> <u>turistika</u> <u>cyklistika</u>	- OSV - seberegulace v daných situacích - kooperace - EV – vztah člověka k přírodě - OSV - analýza vlastních a cizích postojů a projevů v chování lidí - VL – orientace v mapě daného terénu - VL- pravidla silničního provozu
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- volí vhodný oděv i obuv k různým pohybovým aktivitám - dodržuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně na hřišti, přírodě a na sportovištích mimo areál školy - dbá na dodržování hygieny pohybových činností - se seznámí se zásadami poskytnutí první pomoci - zná princip přivolání lékařské pomoci integrovaného systému	- hygiena při TV - bezpečnost při pohybových aktivitách - první pomoc při úrazu	- PŘ – psychohygiena - PŘ- zásady první pomoci
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- jednoduše zhodnotí míru osvojení pohybové činnosti spolužákem - učí se přijímat kritiku k vlastnímu provedení pohybové činnosti a	korekce a autokorekce k pohybovým činnostem	- OSV - komunikace v různých situacích - vedení dialogu - mezilidské vztahy – pomoc

	naslouchat doporučení ke zlepšení		• ČJ- dialog, diskuse
• jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží	• rozumí významu pojmu fair-play • dodržuje pravidla her a soutěží • učí se adekvátně reagovat na přestupky spoluhráčů i protihráčů	• dodržování pravidel • jednání v duchu fair-play	• OSV ○ kooperace – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) ○ komunikace – řešení konfliktů, efektivní strategie ○ mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování a pomoc
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované názvosloví	• rozumí a užívá verbálně základní tělocvičné názvosloví • umí předvést základní pohyby těla, rukou a nohou po slovním pokynu učitele • umí pojmenovat sporty, disciplíny	• názvosloví	• ČJ – terminologie, odborná literatura • OSV - komunikace • VV - sporty
• zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• za pomoci učitele zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• organizace soutěží	• OSV ○ kooperace - organizování práce skupiny ○ vzájemná komunikace
• změří základní pohybové výkony	• se seznámí a učí se měřit a zaznamenávat pohybové výkony	• měření a zaznamenávání pohybových výkonů	• M – jednotky délky, času • PŘ – měřidla, jednotky
• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	• zná možnosti zapojení se do pohybových činností v rámci školy ve formě kroužků, ale i mimo školu prostřednictvím sportovních oddílů • navštíví sportovní akci jako divák • se seznámí se zásadami chování na sportovních akcích v roli diváka a dodržuje je	• získávání informací • chování diváka sportovních akcí	• INF –vyhledávání informací • ČJ – oznámení • OSV ○ seberegulace ○ mezilidské vztahy

TĚLESNÁ VÝCHOVA, 5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	žák - během výuky i mimo ni samostatně zařazuje pohybové aktivity vhodné délky a intenzity s různým zaměřením - šíří důležitost pravidelné pohybové aktivity ve vztahu ke zdraví - zná kondičně zaměřené pohybové aktivity a zapojuje se do nich - samostatně zhodnotí svoji úroveň zdatnosti a určí míru svého zlepšení	- relaxační cvičení - zdravotní tělesná výchova - kondiční cvičení - základy dětského aerobiku (základní kroky, základy posilování)	- OSV – psychohygiena (relaxace) - OSV - sebehodnocení
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- přehodnotí za pomoci učitele vlastní svalové oslabení - po konzultaci s učitelem pokračuje se cvičením vhodných zdravotních cvičení zaměřených na kompenzaci vlastního oslabení - zná kompenzační cviky jednostranného zatížení	zdravotní tělesná výchova	- PŘ – anatomie člověka (pohybový aparát) - ČJ -dialog - OSV - psychohygiena (hledání pomoci při obtížích) - sebepoznání - komunikace (cvičení aktiv.naslouchání, dialog)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	- zvládá rychlý běh 60 m - zvládá polovysoký a nízký start - zná startovací povely - nacvičuje štafetové běhy - zvládá vytrvalostní běh (max. 12 min) - zvládá skok do dálky odrazem z místa obounož - pokouší se o skok do dálky z rozběhu - umí upravit doskočiště - nacvičuje hod kriketovým míčkem z rozběhu	<u>základy atletiky</u> - rychlý běh - štafetové běhy - vytrvalostní běh - skok do dálky - hod kriketovým míčkem	OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)

	• si samostatně připraví a předvede přípravu před pohybovou činností – napínacích a protahovacích cvičení • si fixuje správné držení těla i v nestabilních rovnovážných polohách • zvládá polkový krok • nacvičuje valčíkový krok • reaguje tvořivě na hudbu a snaží se zapojit do improvizace na dané téma • zvládá drobné přeskoky přes švihadlo vpřed, vzad, stranou, s křížením a drobnou manipulaci se švihadlem • pokouší se o dvojšvih • využívá k cvičení i jiná tradiční i netradiční náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti a tvoří s nimi krátké vazby • pokouší se o různé obměny kotoulů • provádí vědomě cviky zaměřené na zpevnění těla • nacvičuje stoj na rukou s dopomocí spolužáka • zvládá jednoduché vazby sestavené z osvojených akrobatických prvků • zvládá chůzi a jednoduché rovnováhy na malé kladině (obrácené lavičce) • se pokouší o roznožku přes kozu • se seznámí s nácvikem skrčky přes kozu naššíř • nacvičuje výmyk na hrazdě • pokouší se o šplh s přírazem do výšky 4 m • využívá i jiných nářadí odpovídající velikosti a tvoří krátké vazby z již osvojených cviků	<u>základy gymnastiky</u> • příprava organismu před cvičením • správné držení těla • rytmická gymnastika • cvičení s náčiním • akrobacie • cvičení na nářadí	• OSV- psychohygiena (uvolnění-relaxace) • OSV- sebepoznávání (moje tělo) • VV – lidská postava • HV – 3/4 takt • OSV- kreativita (cvičení pružnosti nápadů, schopnosti realizovat nápady)
--	--	---	--

vytváří varianty osvojených pohybových her	- aktivně užívá osvojené herní činnosti jednotlivce při hře s ostatními spoluhráči - zvládá driblink - nacvičuje hod na koš - zná a dodržuje pravidla pohybových her, sportovních her, popř. minisportů - aktivně se podílí na úpravě, popř. tvorbě nových pravidel - se přesouvá chůzí v terénu odpovídajícímu svou náročností a délkou jeho věku a individuálním možnostem - zná a respektuje pravidla chování v dopravních prostředcích - ovládá dva plavecké způsoby - zná a umí uplatnit způsob záchrany tonoucího	<u>sportovní hry a minisporty</u> <u>turistika</u> <u>plavání</u>	- OSV - seberegulace v daných situacích - kooperace - EV – vztah člověka k přírodě - OSV - analýza vlastních a cizích postojů a projevů v chování lidí - VL – orientace v mapě daného terénu - PŘ- zásady první pomoci tonoucího
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- se seznámí s hygienickými návyky spojenými s provozováním pohybových aktivit - dodržuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně na hřišti, přírodě a na sportovištích mimo areál školy - dbá na dodržování hygieny pohybových činností - uplatňuje zásady poskytnutí první pomoci - zná princip přivolání lékařské pomoci integrovaného systému	- hygiena při TV - bezpečnost při pohybových aktivitách - první pomoc při úrazu	- PŘ – psychohygiena - PŘ- zásady první pomoci - OSV - mezilidské vztahy - pomoc
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- jednoduše zhodnotí míru osvojení pohybové činnosti spolužáka a hledá možnosti k odstranění chyb - přijímá kritiku k vlastnímu provedení pohybové činnosti a naslouchá a akceptuje doporučení k odstranění chyb a ke zlepšení	korekce a autokorekce k pohybovým činnostem	- OSV - komunikace v různých situacích - vedení dialogu - mezilidské vztahy – pomoc - ČJ- dialog, diskuse

• jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží • pozná a označí zjevné přestupky proti stanoveným pravidlům a adekvátně na ně reaguje	• dodržuje pravidla her a soutěží • pozná a označí zjevné přestupky proti stanoveným pravidlům a adekvátně na ně reaguje	• dodržování pravidel • jednání v duchu fair-play	• OSV ○ kooperace – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) ○ komunikace – řešení konfliktů, efektivní strategie ○ mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování a pomoc
• respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zná, uvědomuje si a respektuje opačné pohlaví při volbě pohybových aktivit i při společné hře	• respektování opačného pohlaví	• PŘ – dospívání, odlišnosti opačného pohlaví • OSV - sebeovládání, sebepoznání - mezilidské vztahy - respektování
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované názvosloví • cvičí podle jednoduchého nákresu či popisu cvičení	• rozumí a běžně užívá základní tělocvičné názvosloví • cvičí podle jednoduchého nákresu či popisu cvičení	• názvosloví	• ČJ – terminologie, odborná literatura • OSV - komunikace
• zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• samostatně zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• organizace soutěží	• OSV - kooperace- organizování práce skupiny - vzájemná komunikace
• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• umí měřit a zaznamenávat pohybové výkony • porovná nově zjištěné výkony s již zaznamenanými výkony a vyhodnotí míru zlepšení zdatnosti	• měření a zaznamenávání pohybových výkonů	• M – jednotky délky, porovnávání čísel • PŘ – měřidla, jednotky
• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště • samostatně získává potřebné informace	• v rámci svých možností se účastní školních i mimoškolních sportovních akcí • se seznámí se zásadami chování na sportovních akcích v roli závodníka, popř. je dodržuje • samostatně vyhledává a vyhodnocuje potřebné informace o sportovních akcích a předává je ostatním spolužákům	• získávání informací • chování soutěžícího na sportovních akcích	• INF –vyhledávání informací • ČJ – oznámení • OSV ○ seberegulace ○ mezilidské vztahy ○ komunikace

TĚLESNÁ VÝCHOVA, 6. - 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • užívá osvojované názvosloví, chápe povely učitele • cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	žák • reaguje na povely učitele • na začátku hodiny /někdy i v průběhu/ dává nastoupit žáky, podává hlášení • dodržuje pravidla chování při tělesné výchově • dodržuje hygienické návyky, získává nové	POZNATKY, NÁVYKY, DOVEDNOSTI • sportovní terminologie, povely, názvosloví • pořadová cvičení + nástup , hlášení • pravidla chování – bezpečnost při tělesné výchově • hygienická pravidla	• Bi: stavba těla – kosti, svaly
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	• cvičí s hudebním doprovodem, pokouší se o jednoduché prvky z aerobiku • je veden k uvědomování si nutnosti zatěžovaných svalů • provádí cviky pro přípravu organismu k různým pohybovým činnostem • uvědomuje si, co je správné držení těla, co by měl zlepšit, na co se zaměřit	ČINNOSTI ZDRAVOTNĚ KONDIČNÍHO ZAMĚŘENÍ • základy rytmické gymnastiky • cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení organismu • cvičení pro přípravu organismu k různým pohybovým činnostem • cvičení pro správné držení těla • cvičení pro rozvoj tělesné zdatnosti – posilování, správné dýchání	• cvičení s overbaly s gumou, se švihadly
• spolupracuje při nácviu nových pohybových dovedností, zvládá je v souladu s individuálními předpoklady	• snaží se zvládnout akrobatické prvky dle svých možností /po důkladném, uvědoměném rozcvičení/ • pokouší se nejprve daný cvik provést s dopomocí učitele nebo spolužáků • nacvičuje dané prvky se záchranou, kterou provádí nejprve učitel, po důkladném vysvětlení spolužáci • postupně zdokonaluje provedení cviků • udržuje rovnováhu, dbá na pěkné držení těla, koordinace • pokouší se o zvládnutí, uvědomuje si nedostatky	Gymnastika • akrobacie procvičit a zdokonalit kotoul vpřed, vzad a stoj na lopatkách, uplatnit ve vazbách stoj na rukou, na hlavě, přemet stranou • hrazda – výmyk, výskok do vzporu, sešín, průvlek • přeskok – koza našíř – skrčka, roznožka • kladina – přechody, obraty, poskoky • šplh –na tyči 4,5m s přírazem	• estetická výchova – kultivace pohybového projevu • bezpečnost při TV, cvičení na nářadí se záchranou • překonávání strachu, povzbuzování, pomoc • obezita – zdravá výživa, posilování

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - změří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími výsledky	- provádí prvky atletické abecedy, seznamuje se s atletickou terminologií - pokouší se o správné zvládnutí nízkého startu - zlepšuje rychlost, vytrvalost, techniku běhu - snaží se o zvládnutí nácviku technických atletických disciplín - pomáhá při měření výkonů, zapisuje výsledky, porovnává výkony - povzbuzuje spolužáky	Atletika běh – přirozený pohyb, všeobecné zásady správného běhu /technika/ nízký start – nácvik, technika vytrvalostní běh – běh v terénu, střední a delší tratě /běh na 800m, na 1500m technické disciplíny – skok daleký, skok vysoký, hod kriketovým míčkem	- ochrana přírody - soutěživost - využití sportovního zařízení Střelnice - Rv: drogy, doping
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře	- seznámí se s pravidly sportovních her - učí se manipulovat s míčem a dalším sportovním náčiním - zdokonaluje se v herních činnostech - získané dovednosti aplikuje ve hře - dodržuje pravidla fair play - rozvíjí svoji tělesnou zdatnost - zapojuje se do kolektivní činnosti	Sportovní hry basketbal – míčová technika, dvojtakt, driblink, herní situace, postavení hráčů na hřišti, hra podle pravidel přehazovaná – pravidla, postavení hráčů na hřišti, herní činnosti jednotlivce florbal –pravidla, průpravné činnosti, držení hokejky , vedení míčku , přihrávky fotbal – herní činnosti –přihrávky, zpracování míče, vedení míče	- Ov: sledování sportovních soutěží ve sdělovacích prostředcích, úspěchy našich sportovců - nebezpečí úrazů při sportu, důraz na důkladné rozcvičení před sportovním výkonem, ohleduplnost
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - změří základní pohybové výkony a porovná je s ostatními - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole	- provádí posilovací cviky, snaží se o co nejlepší výkon - na základě dosažených výsledků reprezentuje školu	- testy tělesné zdatnosti - silové testy - zapojení do žákovských soutěží – přehazovaná florbal, street, basket, fotbal, atletika gymnastika - bruslení, lyžování, plavání dle možností	pouze doplňkově, dle možností

TĚLESNÁ VÝCHOVA, 8. - 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • spojuje pohybovou činnost se zdravím • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování	žák • reaguje na povely učitele, užívá správné povely a termíny • na začátku hodiny /někdy i v průběhu/ dává nastoupit žáky, podává hlášení • dodržuje pravidla chování a bezpečnosti při tělesné výchově • dodržuje hygienické návyky, získává nové	POZNATKY, NÁVYKY, DOVEDNOSTI • sportovní terminologie, povely, názvosloví • pořadová cvičení • pravidla chování – bezpečnost při tělesné výchově • hygienická pravidla	• Bi: stavba těla – kosti, svaly, zdravotěda
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • uplatňuje kondičně zaměřené činnosti • dovede se samostatně připravit pro různou pohybovou činnost • dovede využít i hudebního doprovodu	• uvědomuje si důležitost rovnoměrného zatěžování a protahování všech svalových skupin • snaží se o přesné provedení předevičovaných cviků • sám se pokouší sestavit a předvést rozvíčku pro různé pohybové činnosti • dbá na správné držení těla	ČINNOSTI ZDRAVOTNĚ KONDIČNÍHO ZAMĚŘENÍ • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí /průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení/ • správné dýchání – okysličování svalů	• metoda Pilates, kalanetika
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • cvičí podle nákresu nebo popisu cvičení • zvládá záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka • dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy, zacvičit je	• zvládá akrobatické prvky dle svých předpokladů • snaží se zacvičit a sám sestavit krátké sestavy • provádí s pomocí stoj na rukou, na hlavě • vykonává záchranu při nácviku prvků na hrazdě • uvědomí si zásady správného odrazu, snaží se překonat strach a provést cvik dle svých možností /výskok do kleku, do dřepu/ • zdokonaluje cvičení, překonává strach, získává postupně jistotu při přechodech a obrazech /dívky/ • zvládá dle svých předpokladů	Gymnastika • akrobacie procvičit ve vazbách a krátkých sestavách kotouly, varianty, stoj na rukou, na hlavě, přemet stranou • hrazda – výmyk, výskok do vzporu, sešín, průvlek • přeskok – koza na šíř – skrčka, roznožka • kladina – cvičení rovnováhy - přechody, obraty, poskoky – zaměřeni na správné držení těla • šplh – na tyči 4,5m s přírazem	• estetická výchova – kultivace pohybového projevu • bezpečnost při TV, cvičení na nářadí se záchranou • překonávání strachu, povzbuzování, pomoc • obezita – zdravá výživa, posilování

• měří a porovnává výkony, zapisuje do tabulky, vyhodnocuje, porovnává s předchozími • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, v místě bydliště i v celé republice, samostatně získává potřebné informace	• snaží se o správné provedení nacvičených dovedností • pomáhá při měření a zapisování výkonů • zvládá startovní povely • snaží se postupně zvládnout prvky metodické řady a dospět k provedení skoku • nacvičuje odhod z místa, postupně se snaží sladit rozběh s odhodem • seznámí se s touto disciplínou	Atletika • běh – přirozený pohyb, všeobecné zásady správného běhu /technika/, sprint, vytrvalost, atletická abeceda • nízký start – nácvik, technika • skok daleký - rozběh /rozměření/, technika skoku • skok vysoký – nácvik techniky skoku • hod kriketovým míčkem –sladit rozběh s vlastním odhodem • vrh koulí –dívky 3 kg, chlapci 4 kg, technika odhodu – zádový způsob	• pro dívky většinou obtížné • dle možností využít atletický stadion Střelnice
• dodržuje pravidla her • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • respektuje opačné pohlaví • uplatňuje pravidla bezpečného chování Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her • rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře	• uplatňuje získané dovednosti při hře, hraje ohleduplně, pozná přestupky proti pravidlům • pokouší se vystupovat v roli rozhodčího • častým opakováním zvládne vrchní i spodní odbíjení míče • snaží se zvládnout přihrávku a další herní činnosti • osvojí si pravidla, pozná chyby • zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, uplatňuje při hře své schopnosti a dovednosti, je ohleduplný k ostatním hráčům, snaží se předcházet úrazům	Sportovní hry • basketbal –zdokonalovat dovednosti – dvojtakt, driblink, přihrávky více zaměřit na herní činnosti – pravidla, postavení na hřišti osobní obrana, zónová obrana vést k ohleduplnosti, jednání v duchu fair play • volejbal – seznámit s herní činností, naučit základní dovednosti /nahrávka, přihrávka, podání, spodní vybírání míče, smeč/ seznámit s pravidly, upozornit na chyby, zapojit do soutěží • fotbal – míčová technika, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, systémy • hra podle pravidel, zapojení do soutěží • florbal , softbal, ragby – seznámit s pravidly • procvičovat herní činnosti jednotlivce, jednoduché herní kombinace	• podle vyspělosti žáků zařazovat tyto hry do vyučovacích hodin

SPORTOVNÍ VÝCHOVA, 4.-5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu	žák šíří důležitost pravidelné pohybové aktivity ve vztahu ke zdraví	- relaxační cvičení - zdravotní tělesná výchova	OSV – psychohygiena (relaxace)
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - vytváří varianty osvojených pohybových her	- se učí manipulovat s míčem a dalším sportovním náčiním - aktivně užívá osvojené herní činnosti jednotlivce při hře s ostatními spoluhráči - zná a dodržuje pravidla pohybových her, sportovních her, popř. minisportů - si osvojuje herní strategii - se učí respektovat postavení hráčů na hřišti - aktivně se podílí na úpravě, popř. tvorbě nových pravidel	<u>sportovní hry a minisporty</u> - vybíjená – pravidla, rozmístění hráčů na hřišti - košíková- driblink, dvojtakt, hod na koš - přehazovaná - kopaná – přihrávky, zpracování míče, vedení míče - florbal – držení hokejky, vedení míčku, přihrávky - pravidla	- OSV - seberegulace v daných situacích - kooperace
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	- se seznámí s hygienickými návyky spojenými s provozováním pohybových aktivit - dodržuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně na hřišti, přírodě a na sportovištích mimo areál školy - dbá na dodržování hygieny pohybových činností	- hygiena při TV - bezpečnost při pohybových aktivitách	PŘ – psychohygiena
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- jednoduše zhodnotí míru osvojení pohybové činnosti spolužáka a hledá možnosti k odstranění chyb - přijímá kritiku k vlastnímu provedení pohybové činnosti a naslouchá a akceptuje doporučení k odstranění chyb a ke zlepšení	korekce a autokorekce k pohybovým činnostem	- OSV - komunikace v různých situacích - vedení dialogu - mezilidské vztahy – pomoc - ČJ- dialog, diskuse

• jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží • pozná a označí zjevné přestupky proti stanoveným pravidlům a adekvátně na ně reaguje	• dodržuje pravidla her a soutěží • pozná a označí zjevné přestupky proti stanoveným pravidlům a adekvátně na ně reaguje	• dodržování pravidel • jednání v duchu fair-play	• OSV- kooperace – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) • komunikace – řešení konfliktů, efektivní strategie • mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování a pomoc
• respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • chápe povely učitele	• zná, uvědomuje si a respektuje opačné pohlaví při volbě pohybových aktivit i při společné hře • reaguje na verbální i neverbální pokyny a smluvené signály	• respektování opačného pohlaví	• PŘ – dospívání, odlišnosti opačného pohlaví • OSV - sebeovládání, sebepoznání - mezilidské vztahy -respektování
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované názvosloví	• rozumí a běžně užívá základní tělocvičné názvosloví	• názvosloví	• ČJ – terminologie, odborná literatura • OSV - komunikace
• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	• v rámci svých možností se účastní školních i mimoškolních sportovních akcí • se seznámí se zásadami chování na sportovních akcích v roli závodníka a popř. je dodržuje	• získávání informací • chování soutěžícího na sportovních akcích	• INF – vyhledávání informací • OSV ○ seberegulace ○ mezilidské vztahy ○ komunikace

SPORTOVNÍ VÝCHOVA, 6. - 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák • se seznámí s pravidly některých sportovních her	Sportovní hry • rozvíjení dovedností, zdokonalování herních činností, podrobnější seznámení s pravidly – basketbal , fotbal, přehazovaná, florbal, bezkontaktní ragby	• předmět navazuje a rozšiřuje výuku TV

• v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je ve hře • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky • plní nejen roli hráče, ale i diváka a rozhodčího	• zdokonaluje své dovednosti, aplikuje je při hře • seznámí se s pravidly a dodržuje je • učí se ohleduplnosti ke spoluhráčům i soupeři • učí se zodpovědnému jednání při kolektivních hrách • dodržuje pravidla, hraje fair play	Basketbal míčová technika – přihrávky obouruč, jednoruč, chytání míče, přihrávky v pohybu, driblíng, dvojtakt, střelba na koš, nácvik herních situací, osobní obrana Fotbal zpracování míče, míčová technika – přihrávky v pohybu, herní kombinace Přehazovaná chytání , házení míče, chytání a házení ve výskoku, smečování Základy volejbalu seznámení s pravidly, postavení hráčů na hřišti Florbal základní pravidla osvojení základních dovedností – držení hokejky, přihrávky v klidu i pohybu, herní kombinace Bezkontaktní ragby pravidla základní dovednosti – přihrávky, pohyb	• zapojení do soutěží – streetbal • chlapci, podle zájmu i dívky • zapojit do krajské soutěže • 7. třída – podle vyspělosti žáků možno začít s nácvikem volejbalu • příprava na VSD /velký sportovní den/ Liberec
--	---	--	---

SPORTOVNÍ VÝCHOVA, 8. - 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák se seznámí s pravidly některých sportovních her	Sportovní hry rozvíjení dovedností, zdokonalování herních činností, podrobnější seznámení s pravidly – basketbal, streetbal, fotbal, volejbal, florbal, bezkontaktní ragby	předmět navazuje a rozšiřuje výuku TV
- v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je ve hře - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - plní nejen roli hráče, ale i diváka a rozhodčího - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zdokonaluje své dovednosti, aplikuje je při hře - seznámí se s pravidly a dodržuje je - učí se ohleduplnosti ke spoluhráčům i soupeři - učí se zodpovědnému jednání při kolektivních hrách	Basketbal/Streetbal míčová technika – přihrávky obouruč, jednoruč, chytání míče, přihrávky v pohybu, driblink, dvojtakt, střelba na koš, nácvik herních situací, osobní obrana, zónová obrana Fotbal zpracování míče, míčová technika – přihrávky v pohybu, herní kombinace Volejbal odbití obouruč vrchem/spodem podání spodem/vrchem příjem podání nahrávka útočný úder Florbal modifikovaná hra osvojení pokročilejších individuálních herních činností, herní kombinace Bezkontaktní ragby přihrávky, pohyb, taktika - přesnější znalost pravidel - role rozhodčího ve všech zmíněných hrách	- chlapci, podle zájmu i dívky - podle zájmu žáků lze některou ze sportovních her preferovat

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti a předmětu Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast obsahuje širokou škálu pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah oblasti je celý zahrnut do předmětu Pracovní činnosti, tematický okruh Svět práce je součástí předmětu Rodinná výchova.

Pojetí předmětu

Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- pracovat s různými materiály
- používat různé pracovní pomůcky a nástroje
- vytvořit výrobek pomocí jednoduché pracovní operace či postupu
- pracovat podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- provést jednoduchou pěstitelskou činnost a samostatně vést pěstitelské pokusy a pozorování
- připravit samostatně jednoduchý pokrm
- plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu
- dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci
- používat techniku jako významnou součást lidské kultury, úzce spojenou s pracovní činností člověka
- chápat práci a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro
- možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do čtyř tematických okruhů na prvním stupni a

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

do šesti tematických okruhů na druhém stupni:

- práce s technickými materiály
- design a konstruování
- využití digitálních technologií
- příprava pokrmů
- provoz a údržba domácnosti
- svět práce

Formy a metody práce

- názorný výklad
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce ve dvojicích
- práce s pracovními pomůckami a nástroji
- pokusy, pozorování
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Podklady pro hodnocení

učitelé získávají

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- hodnocením výsledného výrobku či dokončené činnosti

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

k učení

žáci

- osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky
- učí se organizovat a plánovat práci
- učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- učí se pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- seznámí se základy vaření
- porozumí základům digitálních technologií
- orientují se ve světě práce

učitel

- srozumitelně vysvětluje, co mají vyrobit
- umožňuje žákům používat vhodné pracovní pomůcky
- pomáhá řešit zadané činnosti
- pomáhá utvářet rozhodovací dovednosti

k řešení problémů

žáci

- vymyslí neoptimálnější postup při řešení jednotlivých úkolů
- sami si zvolí nejvhodnější nástroj, nářadí vzhledem k zadané činnosti
- uvědomí si svoje možnosti v rozhodování při volbě povolání

učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci sami vymýšlí postup
- vede žáky k plánování postupů
- umožňuje žákům volit různé postupy
- podílí se na rozvoji samostatného myšlení

komunikativní

žáci

- učí se vyjadřovat své názory na jednotlivá řešení zadaných úkolů
- pomocí diskuse se pokusí dojít k nejvhodnějším řešením úkolů
- komunikují věcně a srozumitelně

učitel

- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci
- podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů a zdůvodňování závěrů
- vede žáky k vzájemnému naslouchání si
- nechává příležitost k občasnému vzájemnému dohadování, razení a pomáhání
- podněcuje žáky k argumentaci

sociální a personální

žáci

- pracují ve skupinách a efektivně spolupracují na řešení zadaného úkolu
- učí se respektovat názory druhých a přispívají k diskusi
- učí se vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů
- učí se chápat práci a pracovní činnost jako příležitost k seberealizaci

učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat společně
- vytváří různorodé skupiny, jejichž členové se obměňují
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti všech žáků
- učí žáky věcně argumentovat
- vede žáky k oceňování svých i jiných názorů a přínosů

občanská

žáci

- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- získává pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

učitel

- podporuje zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů
- vede žáky k toleranci, ale i ke kritickému hodnocení výtvorů jiných

pracovní

žáci

- utvářejí si pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti
- pracují s různými nástroji, nářadími a pomůckami podle zadané činnosti
- seznámí se a používají digitální technologie
- dodržují zásady hygieny a bezpečnosti práce
- udržují pořádek a čistotu pracovních ploch a míst
- ovládají zásady poskytnutí první pomoci

učitel

- vede žáky ke správnému použití nástrojů, nářadí a pomůcek
- vede žáky k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce
- vede žáky k udržování pořádku svých pracovních ploch a míst

PRACOVNÍ ČINNOSTI, 1.- 3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	žák - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - připraví si pracovní místo - udržuje pořádek a čistotu pracovního místa - naplňuje a organizuje pracovní činnost - zvládá základní techniky práce s drobným materiálem, modelovací hmotou, papírem a kartonem, textilem, drátem - pracuje podle slovního návodu, jednoduché předlohy - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi - ovládá jednoduché pracovní postupy - sestavuje modely podle předlohy i podle představy	<u>Práce s drobným materiálem</u> - pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) - práce s přírodninami - práce s modelovací hmotou (hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání) - práce s papírem a kartonem (trhání, překládání, skládání, stříhání, lepení) - práce s textilem (návlek nitě, uzlík, steh přední, zadní) - práce s drátem (ohýbání, kroucení) - skládanky - vystřihovanky - přišití knoflíku <u>Konstrukční činnosti</u> - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové)	- Vv – dotváření výrobků výtvarnými technikami - PRV – tematické práce (jaro, léto podzim zima) - ČJ – text (blahopřání) - ČJ – popis činnosti, pracovní postup - M – orientace v prostoru na ploše

• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování • zaznamená výsledky pozorování a hodnotí je • upraví půdu k setí, ošetřuje půdu i rostliny během vegetace • zná základy péče o pokojové rostliny • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví jednoduchý pokrm, pohoštění • upraví stůl pro každodenní i slavnostní stolování • zvládne základy správného stolování	<u>Pěstitelské práce</u> • pokusy a pozorování • jednoduché pěstitelské činnosti • ošetřování a pěstování • pokojových i jiných rostlin <u>Příprava pokrmů</u> • základní vybavení kuchyně • jednoduchý pokrm, pohoštění ze studené kuchyně • úprava ovoce, zeleniny • nápoje • jednoduchá úprava stolu, zdobné prvky při slavnostní tabuli • pravidla správného stolování	• ČJ – zápis pozorování, práce ve skupinách • PRV – třídí ovoce, zeleninu zdravá výživa
--	--	--	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI, 4. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	žák - pracuje s papírem a kartonem - vystřihne podle šablony nebo podle vlastního návrhu složitější tvary - pracuje s přírodninou - vytváří výrobky na základě své fantazie - pracuje s keramickou hlinou - seznámí se nebo si připomene základní pravidla při práci s keramickou hlinou - vytvoří výrobek na dané téma - pracuje s textilem - připomene si základní stehy - přední a zadní a vyzkouší si steh křížkový - pomocí stehů vyšije nějaký motiv - vytvoří nějaký výrobek sešitím nastříhaných částí látky - vyzkouší si zalátat ponožku - pracuje s drátem - vyzkouší si jednoduché způsoby drátkování - na základě svých získaných vědomostí udržuje jednoduchý výrobek - pracuje i s dalšími materiály - např. korálky, vlna, plastové lahve, sklenice, kůže a další - většinou tyto materiály využívá v kombinaci s výše zmiňovanými materiály - seznámí se s různými způsoby zdobení velikonočních vajíček a některé způsoby si vyzkouší	<u>Práce s drobným materiálem</u> - vlastnosti materiálu -papír a karton - vlastnosti materiálu - přírodniny - vlastnosti materiálu - keramická. hlína - vlastnosti materiálu - textil - vlastnosti materiálu - drát - vlastnosti materiálu - další materiály - lidové zvyky, tradice	- Př - přírodniny - VI - lidové zvyky, tradice

• volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje materiál • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• vyzkouší si pletení pomlázky • vytvoří pomocí dostupného materiálu Moranu či čarodějnici • vyrobí k určitým příležitostem přáníčka • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje • sestaví a následně rozloží složitější stavebnicové prvky • sestaví stavebnicové prvky podle předlohy • složí středně obtížný anagram podle slovního návodu a názorné ukázky postupu • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • seznámí se se způsoby rozmnožování pokoj. rostlin • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • orientuje se v základním vybavení kuchyně • zvolí vhodné potraviny k přípravě jednoduchého pokrmu • připraví jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• pracovní pomůcky a nástroje - funkce <u>Konstrukční činnosti</u> • stavebnice, sestavování modelů • práce s návodem, předlohou <u>Pěstitelské práce</u> • pěstování rostlin ze semen • v místnosti • pěstování pokojových rostlin <u>Příprava pokrmů</u> • základní vybavení kuchyně • výběr a nákup potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • organizace práce	• M - prostorová představivost • Př - pokusy se semeny • Př - základní podmínky pro život rostlin • Př - rozmnožování rostlin • Př - zdravá výživa, špatné návyky ve stravování • VI – pravidla společenského chování • Př - první pomoc
--	--	--	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI, 5. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	žák - předvede správné praktické činnosti s daným materiálem - rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti předvede základní dovednosti práce s technickými materiály - vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek - vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí - zachází s pracovními nástroji bezpečně podle návodu - dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami - dovede ošetřit jednoduché zranění - ohlásí každé poranění - sestavuje stavebnicové prvky - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu určí z jednoduchého náčrtku, výkresu velikost, délku a šířku výrobku	<u>Práce s drobným materiálem</u> - práce s daným materiálem (přírodniny, papír, karton, textil, drát, dřevo, plasty, odpadový materiál) - vlastnosti materiálu, užití v praxi - využití tradic a lidových zvyků, řemesla - druhy pomůcek, nástroje, náčiní ke zpracování různých materiálů - bezpečnost a uspořádání práce, technologická kázeň - první pomoc při drobném poranění <u>Konstrukční činnosti</u> - práce se stavebnicí (montážní, demontážní), sestavování modelů - využívá návod, předlohu a náčrt při postupech práce	- PŘ - přírodniny 5.1.4 Vztah člověka k prostředí 1.1.5. kreativita - ČJ-čtení 5.1.4 Vztah člověka k prostředí - Čj-sloh (pracovní postupy)

• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a náčiní • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch,dodržuje základy hygieny a bezpečnost práce,poskytne první pomoci při úrazu v kuchyni	• uvede a rozliší jedovaté a nebezpečné rostliny (drogy,alergie) • pěstování rostlin ze semene v místnosti, na zahradě • zná základy péče o pokojové květiny • vyhledává informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře • rozliší jednoduché pěstitelské nářadí a používá je • použije kuchyňské náčiní • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně • zná pravidla správného stolování a společenského chování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni (dle svých možností a schopností)	<u>Pěstitelské činnosti</u> • práce s rostlinami-pokusy, pozorování • péče o pokojové rostliny • využití nářadí při práci s rostlinami <u>Příprava pokrmu</u> • základní vybavení kuchyně,el. spotřebiče,kuchyňské náčiní • výběr,nákup, skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování a společenského chování • pracovní hygiena v prostorách kuchyně,bezpečnost práce • první pomoc při popálení,opaření, krvácení	• 5.1.2 Základní podmínky života • 5.1.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí • 5.1.4 Vztah člověka k prostředí • PŘ - rostliny • 1.2.4 Kooperace • 5.1.4 Vztah člověka k prostředí • ČJ-čtení (ETIKETA) • PŘ-zdravý životní styl
---	---	--	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI, 6. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoc při úrazu • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	žák • dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci • dodržuje hygienická pravidla a předpisy • na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby • udržuje pořádek na pracovním místě • při práci používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a vhodné osobní ochranné prostředky • správně vykoná zadané praktické činnosti • vysvětlí základní rozdíly mezi materiály (dřevo, plasty, kov) • určí základní vlastnosti a možnosti použití dřeva (měkké, tvrdé dřevo) • volí vhodné nástroje k opracování dřeva • uvědomí si rozdíl mezi rozebíratelným a nerozebíratelným spojem • uvědomí si možnosti tvarování plastů teplem (termosety, termoplasty) • pozná a určí základní kovy a jejich vlastnosti • volí vhodné nástroje k jejich	<u>Práce s technickými materiály</u> • hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci • jednoduché pracovní postupy, organizace práce • grafická komunikace- technické náčrty a výkresy • pravoúhlé promítání • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • práce se dřevem: řezání, vrtání, rozebíratelné spoje dřeva, nerozebíratelné spoje dřeva • práce s plasty, řezání, pilování, vrtání, ohýbání, spojování • práce s kovy, řezání, pilování a vrtání kovů, úprava kovů proti korozi • práce pro zlepšení školního prostředí	• seznam výrobků : - dřevěná kostka - brusný špalek - stojan na ubrousky - nůž na papír - hlavolam - věšáček - svícen • práce pro zlepšení školního prostředí (dle možností) • M – druhy čar, pravoúhlé promítání, tělesa (krychle, kvádr) • F – fyzikální vlastnosti - hmotnost, hustota, tvrdost • Z – lesy, ekologie • V – estetika • VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů • OSV – obecné modely řešení problémů • MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti

• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	opracování • provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, plasty, kovy, přírodní materiály • popíše a provede základní druhy povrchových úprav (moření, natírání, lakování) • zhotoví výrobek podle návodu, náčrtu, plánu, předlohy • uživatelsky pracuje s technickou dokumentací • provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu i termínu		
---	--	--	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI, 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - ovládá práci s textovými a grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	žák - uvědomuje si fakt, že internet je otevřené médium a že pravdivost informací na něm uveřejněných nikdo nekontroluje - ověřuje věrohodnost informací na internetu, zejména na neoficiálních webech, blozích - posuzuje závažnost, důvěryhodnost, vzájemnou návaznost informací na internetových stránkách - u méně spolehlivých zdrojů ověřuje informace z více zdrojů - vnímá rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - ovládá základní funkce textového editoru: - velikost, barva, typ, druh písma - vkládání obrázků - odrážky, zarovnání - ovládá základní funkce grafického editoru: - malování v bitmapovém editoru - úprava fotografie ve foto editoru - otočení, výřez, červené oči - ovládá základní funkce tabulkového editoru: - sestavení textové tabulky, její grafická úprava - základní matematické funkce – suma, průměr - tvoří jednoduché vzorce, seznámí se s obsahem buňky jako s proměnnou	- různé zdroje informací – www, knihy, časopisy,... - důvěryhodnost zdrojů - cíl sdělení - textový editor (MS Word) - grafický editor (Malování, Zoner Photo Studio) - tabulkový editor (MS Excel)	MP 6.1.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	• pro zadaný úkol použije nejvhodnější dostupný software • při práci s textem uplatňuje základní typografická pravidla: vhodné velikosti textů, mezera za interpunkčními znaménky, tabulátory, odrážky, odstavce • dbá na estetickou úroveň výsledků své práce • používá základní pravidla citací a uvádění použitých zdrojů při tvorbě vlastního produktu (referátu) • při tvorbě vlastního produktu (referátu) používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi nalezenými údaji (aktuálnost, věrohodnost) • ovládá základní funkce prezentačního editoru • vytváří a prezentuje jednoduché prezentace s využitím textu, obrazu i zvuků • vyzkouší si záznam a zpracování fotografií a krátkého videa • ve skupině vyzkouší tvorbu www stránek, vytvoří příspěvek do školních stránek	• citace, použité zdroje • tvorba referátu • prezentační editor (MS Power Point) • zpracování fotografií, videa (Zoner Photo Studio, Movie Maker)	• MP 6.2.1. Tvorba mediálního sdělení • MP 6.2.2. Práce v realizačním týmu
--	---	--	---

PRACOVNÍ ČINNOSTI, 8. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	žák - prohlédne si vybavení cvičné kuchyně, snaží se zapamatovat si, co je kde uloženo - opatří si pracovní oděv, dbá na dodržování čistoty, umyje si ruce před začátkem práce i v jejím průběhu - zajímá se o zásady zdravé výživy, rozliší co je zdravé a co ne - plní úkoly, které mu byly přiděleny - pokusí se připravit přibližný rozpočet - postará se o nákup potravin potřebných na přípravu pokrmu - zdokonaluje se v činnostech jako např. krájení, strouhání, míchání, nalévání, vypracovávání těsta.... - postupně při těchto činnostech získává zručnost - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - zvládá přidělené úklidové práce – mytí nádobí, utírání, čištění pracovních ploch, mytí podlahy - neprovádí žádné činnosti, které by mohly způsobit poranění	<u>Příprava pokrmů</u> - seznámení s vybavením cvičné kuchyně - zásady hygieny, dodržování čistoty, pracovní oblečení - zdravá výživa – složení - kalorická hodnota potravin, přejídání - příprava jednoduchého pokrmu pod vedením učitele - nákup potravin pro přípravu daného pokrmu - příprava rozpočtu - pravidla správného stolování a společenského chování - bezpečnost při práci v cvičné kuchyni	- Př - kalorická hodnota potravin - Ch - složení potravin, vitamíny - Tv - výživa sportovců - Inf - vyhledávání receptů na internetu - Rv - ceny potravin - M - ceny, vážení, měření, výpočet množství Příklady jídelníčků: - studená kuchyně – pomazánky - květáková polévka, švestkové knedlíky - zeleninová polévka s vaječnou jíškou, drůbeží karbanátek, bramborová kaše, mrkvový salát - vánoční pečivo - česneková polévka, smažený sýr, brambory, tvarohové šátečky - gulášová polévka, palačinky - kuřecí nudlová polévka, zapečené brambory, pudink - čočková polévka, plněné bramborové knedlíky, jablečné řezy - krupicová polévka s vejcem, masové závitky s rýží, piškotové řezy - hrachová polévka, kuřecí nudličky na másle, brambor, ovocný koláč

PRACOVNÍ ČINNOSTI, 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák - uvědomí si podstatný podíl vlastní odpovědnosti při rozhodování o volbě budoucího profesního zaměření a o výběru vhodného povolání - využívá poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti při vytyčování a dosahování stanovených životních cílů - orientuje se v profesní nabídce a v informačních zdrojích pro volbu povolání - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - zhodnotí své osobní šance na trhu práce v souladu s reálnými požadavky vybraného povolání a v konfrontaci s vlastními osobnostními předpoklady - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh	žák - cvičí aktivity sebepoznávání - cvičení: techniky sebepoznávání, jak nás vidí ostatní, hra máte dobrou motoriku?, porovnání zájmů se znaky povolání, pochopení zákonitostí myšlení, kolik „já“ se ve mně skrývá, hierarchie hodnot - cvičí aktivity rozhodování - překážky v rozhodování, individuální styly rozhodování, uvědomí si různé vlivy na rozhodování, co brání v rozhodování, formou her rozvíjí rozhodovací dovednosti - procvičuje akční plánování - postupně formou cvičení a her si navykne po etapách plánovat důležité životní kroky, naučí se stanovovat realistické cíle a hledat účinné strategie k dosažení cílů - vytvoří akční plán Co dál po základní škole - umí vybrat pro i proti každé alternativy - uvědomí si, co chce po ukončení základní školy dělat a jaké informace pro to získat - je informován o vhodných školách v regionu - navštíví vybrané školy v regionu a umí vysvětlit jejich možnosti - ovládá vyplňování nezbytných	<u>Svět práce</u> - výchova k volbě povolání - volba profesní orientace- sebepoznávání, akční plánování, adaptace na životní změny - možnosti absolventa základní školy - informační základna pro volbu povolání - orientace v důležitých profesních informacích - zaměstnání-pracovní příležitosti - podnikání - nejčastější formy podnikání	- Projekt –výchova k volbě povolání - OSV – stanovení osobních cílů a naplňování cesty k jejich dosažení, sebepoznávání a sebehodnocení - Ov – školská soustava - Čj- životopis

	tiskopisů a formulářů • exkursí na pracovním úřadu získá obecný přehled o situaci na trhu práce v regionu • vzhledá a popíše charakteristické znaky profese(pracovní prostředí,prostředky,činnosti) • zařadí profesy podle oboru činnosti • posoudí předpoklady pro výkon profese (dovednosti, schopnosti, zdravotní stav) • zvolené profesy rozumně diskutuje • vytvoří studii, ve které se zamýšlí nad změnami, kterým bude čelit po odchodu ze základní školy • formou scének procvičuje různé typy přijímacích pohovorů • orientuje se na trhu práce(získává průběžné informace,orientuje se v inzerátech,využívá internet a další zdroje informací k vyhledávání pracovních míst) • orientuje se druzích a strukturách organizací • popíše nejčastější formy podnikání		
• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost • provádí montáž, demontáž a údržbu	• dodržuje hygienu a bezpečnostní předpisy • popíše a dodržuje předpisy vztahující se k ochraně pracovního a životního prostředí • používá grafickou komunikaci: technické kreslení • orientuje se v technických náčrtech a výkresech, čte technické výkresy • dle technického výkresu orýsuje	<u>Design a konstruování</u> • hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci • ochrana pracovního a životního prostředí • grafická komunikace: technické kreslení • technické náčrtu a výkresy, čtení technických výkresů • měření a orýsování výrobku	• seznam výrobků : ○ stojánek na tužky ○ mongolský hlavolam ○ stojan pod květináč, PC reproduktory, nebo elektronická zkoušečka • elektrotechnická stavebnice • M – technické kreslení, pravoúhlé promítání, tělesa (krychle, kvádr) • F – fyzikální vlastnosti, hmotnost,

jednoduchých předmětů a zařízení • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	daný polotovár a připraví k dalšímu zpracování • při práci určí a správně používá vhodné nástroje • vyřeší jednoduché technické úkoly • navrhne postup úpravy dřeva • používá jemné nástroje k dopracování • porozumí možnosti zobrazování řezu v technickém kreslení (stojan na tužky) • určí možnosti spojování-čepy,lepení • navrhne a použije možnosti povrchové úpravy-moření lakování • na konkrétních příkladech uvede využití znalosti vlastností různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek, při volbě vhodného způsobu zpracování materiálu a při volbě vhodných pracovních pomůcek, nářadí a nástrojů (stojan pod květináč, popř. PC reproduktor, elektronická zkoušečka) • porozumí a vysvětlí pojmy typu: návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program • rozumí návodům a vysvětlí funkci běžných elektrických spotřebičů • provádí drobnou domácí údržbu • orientuje se v pojmech rozpočet,příjmy,výdaje,platby • správně zachází s pomůckami,nářadím a zařízením • umí poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem	• práce podle technických výkresů s materiály - dřevo, plasty, kovy • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů- dřevo, plasty, kovy • práce se dřevem- řezání, vrtání,dlabání, spojování, čepování, lepení, povrchová úprava • práce s kovy - řezání, pilování, vrtání, ohýbání, povrchová úprava, výrobek z více částí • práce s plasty: řezání, pilování, vrtání, ohýbání, spojování, tepelné tvarování • práce pro zlepšení školního prostředí <u>Provoz a údržba domácnosti</u> • jednoduché domácí spotřebiče, zásady údržby • elektrotechnika v domácnosti ○ elektrická instalace ○ elektrické spotřebiče ○ ovládání, užití, ochrana ○ pomoc při úrazu elektrickým proudem	hustota, tvrdost, měření veličin, polovodiče, princip PNP, NPN tranzistoru • Ch - nátěrové hmoty-složení • Z – ekologie • Vv – estetika • VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů • OSV – obecné modely řešení problémů • MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti
--	---	--	---

NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

ETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět etická výchova umožňuje žákům postupně dojít k morální zralosti ve smyslu pozitivní hodnotové orientace, která spočívá v úctě k člověku a k prostředí, ve kterém člověk žije. Klíčovým termínem je „prosociálnost“. Prosociální chování je chování, které je zaměřeno na pomoc nebo prospěch jiných osob, skupin nebo společenských cílů, bez aktuálního očekávání odměny.

Etická výchova se jako samostatný vzdělávací obor realizuje na 1. stupni v oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT, na 2. stupni v oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST.

Je nabízen jako tříletý cyklus, který se v průběhu základní školy dvakrát zopakuje. Téma pro druhý stupeň jsou tedy stejná, ale zpracovaná na vyšší úrovni a přiměřená věku dětí.

První dva roky etické výchovy na prvním i na druhém stupni jsou věnované tématickým okruhům **komunikace, důstojnost lidské osoby, úcta k sobě, pozitivní hodnocení druhých, tvořivost a iniciativa, vyjádření a komunikace citů, empatie, asertivita, reálné a zobrazené vzory, pomoc, přátelství a spolupráce**. Poslední okruh **komplexní prosociálnost** se na prvním stupni nezařazuje.

Další rok je věnován aplikačním tématům, která úzce souvisejí s každodenním životem každého člověka.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu s časovou dotací 1 hodina týdně a jeho výuka probíhá ve třídě. Je určen všem žákům, kteří projeví zájem.

Formy a metody práce

Etická výchova využívá moderních pedagogicko-psychologických metod, které poskytují zkušenost a umožňují vytvořit si vlastní úsudek. Děti se učí z vlastního prožívání a zážitků, které potom přirozeným způsobem ovlivňují jejich postoje a chování.

Učitel zůstává v pozadí, hlavní úlohu má v tom, že vytvoří prostředí, kde děti mají o čem uvažovat, diskutovat, kde si mohou hrát a experimentovat.

Cesta žáků k přijetí předkládané hodnoty nebo způsobu chování má čtyři stupně:

- **Kognitivní senzibilizace** – zcitlivění pro vnímané, poznávané.
Formy – pozorování, psychohry, na 1.stupni hry a pohádky
- **Nácvik ve třídě** – vyzkoušení určitých způsobů chování s jeho důsledky.
Formy – hraní rolí, scénky, slohová práce, interview
- **Reálná zkušenost** slouží k upevnění osvojených způsobů a postojů.
- **Hodnotová reflexe** (zevšeobecnění a transfer) – promítá se do všech činností a zajišťuje uplatnění etických hodnot v reálném životě.

Hodnocení

Předmět respektuje způsoby hodnocení stanovené pravidly pro hodnocení v ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při porovnání cílů vzdělání, klíčových kompetencí a obsahu jednotlivých oblastí s projektem etické výchovy zjistíme, že nejen korespondují, ale v některých oblastech etická výchova kompetence dále rozvíjí. Nabízí ale jiný způsob než ostatní předměty. Nejde o prosté osvojení si určitého objemu informací, ale o rozvoj volných, hodnotových a postojových stránek osobnosti, o budování sebedůvěry a integrity každého žáka.

Kompetence k učení

- V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života. Pomocí obsahu učební látky rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Etická výchova poskytuje dostatek příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení s žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení a hledali nejlepší. Rozvíjení této dovednosti nabízí především samostatný tematický okruh Tvořivost a iniciativa a Asertivita.

Kompetence komunikativní

- Jedním z hlavních témat etické výchovy je samostatný okruh Komunikace. Žákům nabízí osvojení si základních dovedností verbální i neverbální komunikace a jejich používání v mezilidských vztazích (pozdrav, úsměv, prosba, poděkování, omluva). Vede žáky k otevřené a ohleduplné komunikaci tak, aby vytvářeli srdečné prosociální vztahy.

Kompetence sociální a personální

- Samostatné okruhy Důstojnost lidské osoby a úcta k sobě a Pozitivní hodnocení druhých nabízejí žákům rozvíjet a prohlubovat poznávání sebe, posilovat zdravé sebevědomí, rozvíjet úctu k druhým ve škole, v rodině i na veřejnosti a pozitivně hodnotit situace a události v každodenním životě.

Kompetence občanské

- Poslední dva základní okruhy projektu etické výchovy Spolupráce, pomoc, přátelství a Komplexní prosociálnost nabízejí žákům osvojení si schopnosti spolupracovat, dávat, dělit se, respektovat práva a názory jiných. Rozvíjíme a prohlubujeme úctu k životu ve všech jeho podobách (ochrana přírody). Žáci mohou poznat a zapojit se do různých humanitárních aktivit v místě bydliště.

Kompetence pracovní

- Vede žáky k formulování, stanovení a dodržování pravidel práce a společné práci ve skupinách. Rozvíjíme v nich zdravý postoj k ekonomickým prostředkům a schopnost dávat a dělit se. Podporujeme a rozvíjíme zájem o otázky národního hospodářství, vztahy mezi ekonomikou a etikou a o etické aspekty volby svého povolání.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETICKÁ VÝCHOVA PRO 1. ROČNÍK ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Téma	Výstup Žák:	Učivo	Integrované obory průřezová témata poznámky	Mezipředmětové vztahy
Základy mezilidských vztahů	• si osvojí oslovování křestními jmény • používá vhodné formy pozdravu • dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě • si osvojí vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy • vnímá důležitost pravidel v životě člověka	• představení se • významy jednotlivých křestních jmen • důvody pro oslovování křestními jmény • oslovování učitele a dospělých osob ve škole • vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu • pravda a lež • pozdrav a jeho formy • omluva – její význam a formy • prosba • vděčnost za vykonané dobro - poděkování • vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově – sezení v kruhu,	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Člověk a jeho svět
Vztahy v naší rodině	• si uvědomuje hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky	• hodnota rodiny • význam rodičovské lásky	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/ Člověk a jeho svět
Základy sebeúcty a úcty k druhým	• si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým • zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci • dostatečně zvládá starost o svoje věci	• uvědomění si vlastní hodnoty • moje jméno • oslava narozenin a svátků • způsoby připsování pozitivních vlastností druhým • vzájemná úcta při mezilidské interakci – pozdravit se, pěkně se oslovovat atd. • kamarádství • základní rozlišování pocitů u sebe a u druhých • starostlivost o vlastní věci	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Člověk a jeho svět

Spolupráce a tvořivost	• hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo něho • si osvojí základní formy spolupráce • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů • tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům	• hledání, co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás • podpora spolupráce • společné plnění úkolů • zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • tvořivá pomoc spolužákům	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Výchova demokratického občana o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Člověk a svět práce
Základy prosociálnosti	• vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života • zvládá základní formy prosociálního chování v rodině • zvládá základní formy prosociálního chování ve škole	• vnímání a prožívání prosociálnosti • pomoc v běžných rodinných situacích • pomoc v běžných školních situacích	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o sociální a personální o komunikativní o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Člověk a svět práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETICKÁ VÝCHOVA PRO 2. ROČNÍK ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Téma	Výstup Žák:	Učivo	Integrované obory průřezová témata poznámky	Mezipředmětové vztahy
Třída jako společenství	- se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách - orientuje se ve stylu působení sankcí - vnímá své základní práva a povinnosti	- význam třídy v životě žáka - význam pravidel - dodržování dohodnutých pravidel - význam a způsoby sankcí – odměny a tresty - transfer pravidel do reálného života - základní práva a povinnosti	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce
Základní komunikační dovednosti	- si osvojí vhodné způsoby kladení otázek - rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci - rozvíjí svoji trpělivost a neskáče druhým do řeči	- důvody k tázání - význam tázání se - vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek - vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci - vnímavost k právu druhého být vyslechnutý	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce

Formování zdravého Sebepečetí a sebeucty	• vnímá vlastní jedinečnost a originalitu • si vytváří základy svého sebepečetění • vnímá odlišnosti a podobnosti lidí	• zcitlivění pro poznání základních charakteristických rysů vlastní osobnosti • základy sebepečetění • hledání toho, v čem jsem výjimečný • moje silné slabé stránky • já a lidé v mém okolí – odlišnosti a podobnosti • pojmenování základních pocitů	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět
Pozitivní hodnocení druhých	• rozvíjí tvořivé myšlení	• představivost a obrazotvornost • nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů • nácvik zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • nácvik samostatného pozorování	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Mediální výchova o Environmentální výchova o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Člověk a svět práce
Prosociální dovednosti	• zvládá prosociální dovednosti dělení se a darování • využívá tvořivost při darování	• dělení se a význam pro mezilidské vztahy • darování a význam pro mezilidské vztahy • využití tvořivosti při darování – vymýšlení a vytvoření dárku pro druhé atd.	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Výchova demokratického občana o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské	Člověk a jeho svět Umění a kultura /Vv/ Člověk a svět práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETICKÁ V ÝCHOVA PRO 3. ROČNÍK ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Téma	Výstup Žák:	Učivo	Integrované obory průřezová témata poznámky	Mezipředmětové vztahy
TZúčastněné naslouchání	rozvíjí schopnost naslouchat druhým	- důležitost naslouchání v životě člověka především v rodině a ve škole - důsledky nepozornosti při naslouchání - výhody naslouchání	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Osobnostní a sociální výchova - o Mediální výchova - o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o k učení - o k řešení problému - o komunikativní - o sociální a personální - o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce
Tvořivost	- rozvíjí své speciální schopnosti související s tvořivostí - rozvíjí své divergentní myšlení - rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů	- speciální schopnosti související s tvořivostí - divergentní myšlení - význam tvořivosti v mezilidských vztazích - způsoby realizace tvořivosti v mezilidských vztazích - zvláště v rodině a třídním kolektivu - nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Osobnostní a sociální výchova - o Mediální výchova - o Environmentální výchova - o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o k učení - o k řešení problému - o komunikativní - o sociální a personální - o občanské - o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Člověk a svět práce
Komunikace citů	- identifikuje základní city - vyjadřuje city v jednoduchých situacích - vyjadřuje pozitivní city - eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým	- uvědomění si vlastních citů a pocitů - pojmenování základních citů - vyjádření základních citů - vyjadřování citů spojených s obdivem druhých - vyjadřování citů laskavosti k druhým - sdělování radosti - eliminace vzájemného urážení se	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Mediální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o k řešení problému - o komunikativní - o sociální a personální	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/

Empatie	• reflektuje situaci druhých • poskytuje adekvátní pomoc • dokáže chápat situace a chování druhých především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků • identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých • dokáže zmírnit prožívání smutku druhých	• vnímavost k situaci druhých • pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků • pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny • vzájemné pochopení ve třídě • důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých • zmírňování prožívání smutku u druhých	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Osobnostní a sociální výchova - o Výchova demokratického občana - o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o k řešení problému - o komunikativní - o sociální a personální - o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/
Prosociální chování	• navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy • vyjadřuje vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých	• význam blízkého člověka pro život jednotlivce • základy kamarádství • význam kamarádství • vlastnosti dobrého kamaráda • způsoby vyjádření zájmu o prožívání a chování druhého • význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy • práce na společném úkolu	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Osobnostní a sociální výchova - o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o k řešení problému - o komunikativní - o pracovní - o sociální a personální - o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETICKÁ VÝCHOVA PRO 4. ROČNÍK ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Téma	Výstup Žák:	Učivo	Integrované obory průřezová témata poznámky	Mezipředmětové vztahy
Neverbální komunikace	• reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace • vnímá základní prvky neverbální komunikace u sebe a u druhých	• seznámení se s možnostmi neverbální komunikace • zásady neverbální komunikace • postoje těla • mimika, úsměv • zrakový kontakt • gesta • podání ruky • zásady efektivní neverbální komunikace	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Osobnostní a sociální výchova - o Mediální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o komunikativní - o sociální a personální - o k řešení problémů	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/

Pozitivní hodnocení druhých	- dokáže vyjádřit druhému pochvalu - správně reaguje na pochvalu, kterou obdržel - vhodně vyjadřuje odpuštění druhým - se dokáže usmířit s druhými - projevuje úctu k handicapovaným	- formy pozitivního hodnocení druhých - připisování pozitivních vlastností druhým - formy pochvaly - význam pochvaly - účinnost pochvaly - správná reakce na pochvalu - umění odpustit - význam odpuštění - formy vyjádření odpuštění - usmíření - úcta k handicapovaným	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Výchova demokratického občana o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět
Komunikace citů	- vnímá důležitost usměrňování základních citů - vnímá problematiku sympatie - sociálně přijatelným způsobem usměrňuje svůj hněv	- usměrňování základních citů - pocity spokojenosti - problematika sympatie - pocity smutku a obav a jejich usměrňování - hněv a jeho zvládání	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Mediální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/ Člověk a jeho svět
Empatie	- chápe důležitost empatie - zvládá přátelské přijetí lidí okolo sebe - vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit - dokáže vyjádřit soucit	- pochopení důležitosti empatie - zážitek přijetí pro každé dítě - nácvik přátelského přijetí - pomocí empatie předpokládat reakci druhých - vyjádření soucitu	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Výchova demokratického občana o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět

Reálné a zobrazené vzory	• prezentuje své vzory • identifikuje, co ho na jeho vzorech přitahuje	• já a moje vzory • kde jsou mé vzory? • vzory v rodině • co mě na vzorech přitahuje	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Osobnostní a sociální výchova - o Mediální výchova - o Environmentální výchova - o Výchova demokratického občana - o Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o k učení - o k řešení problému - o komunikativní - o sociální a personální - o občanské - o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/
--------------------------	---	---	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETICKÁ VÝCHOVA PRO 5. ROČNÍK ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Téma	Výstup Žák:	Učivo	Integrované obory průřezová témata poznámky	Mezipředmětové vztahy
Dialog jako prostředek komunikace	• zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici	• význam dialogu • zásady dialogu • nácvik dialogu s rodiči a učiteli • nácvik dialogu s vrstevníky	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: - o Osobnostní a sociální výchova - o Mediální výchova - o Výchova demokratického občana - o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: - o k učení - o k řešení problému - o komunikativní - o sociální a personální - o občanské - o pracovní	zyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce

Sebehodnocení a sebeúcta	• uvědomuje si své schopnosti a silné stránky • vnímá a reflektuje svoje úspěchy • utváří své pozitivní sebehodnocení • vnímá vliv pozitivního naladění na svůj život • prohlubuje sebedůvěru • rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace • rozvíjí své sebeovládání • utváří si, vnímá a reflektuje své Cíle	• vnímání úspěchu • význam úspěchu • sebehodnocení • podpora sebeoceňování • význam pozitivního naladění • vliv pozitivního naladění na zdraví • rozvoj sebepoznání • sebedůvěra • způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace • význam komunikace při sebeprezentaci • sebeovládání • překonávání překážek při dosahování cílů • cílevědomost	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Mediální výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Člověk a svět práce
Iniciativa a tvořivost	• vnímá a reflektuje význam iniciativy pro společnost • iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky • reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání • rozvíjí smysluplné	• iniciativa ve vztahu k jiným • výhody a rizika iniciativnosti • zásady iniciativnosti • hledání možností, jak vycházet s druhými v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky • iniciativa nepřijata jinými • zpracování neúspěchu • smysluplné využití volného času	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Mediální výchova o Environmentální výchova o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Matematika a její aplikace Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět Umění a kultura /Hv, Vv/ Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce

Asertivita	• vnímá důležitost asertivity pro svůj život • dokáže rozlišit vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků • reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě • zvládá techniku odmítání	• základy asertivity • význam asertivity • rozlišování mezi nabídkami druhých • schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání • schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání • technika odmítání	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Mediální výchova o Environmentální výchova o Multikulturní výchova PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k učení o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské o pracovní	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět
Prosociální chování	• povzbuzuje druhé • projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky • dokáže být druhým prospěšný • respektuje druhé • vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně	• povzbuzení druhých • služba pro druhé • zájem o spolužáky a vrstevníky • respektování druhých • svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým • zodpovědnost za svá rozhodnutí	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: o Osobnostní a sociální výchova o Výchova demokratického občana PODPOŘENÉ KOMPETENCE: o k řešení problému o komunikativní o sociální a personální o občanské	Jazyk a jazyková komunikace /ČJ, CJ/ Člověk a zdraví /Tv/ Člověk a jeho svět

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – KERAMICKÁ TVORBA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – KERAMICKÁ TVORBA – 1. – 3. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objekty); - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ;	- Rozpoznává základní druhy, vlastnosti hlíny. - Zná základní pojmy. - Dokáže zacházet se šlikem, glazurou, engobou, burelem.	- Seznámení s hlínou – rozvoj smyslové citlivosti. - Druhy hlíny – burelka, světlá, tmavě hnědá. - Vlastnosti hlíny – měkkost, vlácnost, ohebnost. - Základní zacházení s hlínou. - Znalost pojmů – šlikr, glazura, výpal, engoba, burel.	- Náročnost práce bude postupně od 1. – 3. ročníku úměrně zvyšovaná dle vyspělosti žáků. - Výchova k samostatnosti a sebekritice. - Ohleduplnost.
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti – v plošném i prostorovém uspořádání.	Modeluje tvary z kuličky, slzy, kapky, šňůrky, válečky, placky a pláty.	- Kulička, slza, kapka – krouživé válení v dlani nebo na podložce. - Rozvoj smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, v ploše, vnímání velikosti, uspořádání objektu do celku.	- Enviromentální výchova - Ekosystémy výchova k životnímu prostředí. - Kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění. 6.1.1.
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrané vyjádření volí vhodné prostředky.	- Modeluje z keramické hlíny, tvaruje misky, kostky. - Zvládá malování, tupování, vtírání, vytírání.	Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Kornout, miska, kostka-vše vychází z kuličky.	
- interpretuje podle svých schopností – různá vizuálně obrazná vyjádření; - odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	Nalepuje, dotváří, otiskuje, vyštípuje a jinak zdobí.	- Rozvíjí fantazii a smyslovém vnímání. - Malování – čárky, tečky, vlnky. - Tupování – otisk houbičky namočený v glazuře. Vytírání-houbičkou, kartáčkem, vidličkou-rytí.	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	zvládne použití technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ;	- Utváří osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků atd. - Vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby.	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – KERAMICKÁ TVORBA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – KERAMICKÁ TVORBA – 4. – 9. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objekty); - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ;	- vybírá nejvhodnější hlínu pro výtvarný záměr. - základní pojmy využívá v komunikaci se spolužáky a učitelem. - dokáže zacházet se šlikrem, glazurou, engobou, oxidem železa, manghanu i mědi	Práce s hlínou – rozvoj smyslové citlivosti. Druhy hlíny – burelka, světlá, tmavě hnědá, šamotová Vlastnosti hlíny – měkkost, vláčnost, ohebnost, hrubost Pokročilé zacházení s hlínou. Znalost pojmů – šlikr, glazura, výpal, engoba, oxidy železa, mědi, manghanu	Náročnost práce bude postupně od 4. – 9. ročníku úměrně zvyšována dle vyspělosti žáků. Výchova k samostatnosti a sebekritice. Ohleduplnost. Logistika.
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti – v plošném i prostorovém uspořádání.	- modeluje tvary z kuličky (slzy, kapky, šňůrky, válečky, placky) - ovládá vytvoření plátu válečkem i městnáním, umí používat lišty. - sestavuje celky z částí – ovládá spojování materiálu. - ovládá základy točení na hrnčířském kruhu, dodržuje zásady bezpečnosti při práci s kruhem.	Kulička, slza, kapka – krouživé válení v dlani nebo na podložce. Rozvoj smyslové citlivosti. Výrazové vlastnosti linie, tvaru, v ploše. Odhad velikosti. Spojování. Vytáčení na hrnčířském kruhu (příprava materiálu a pomůcek, hnětení, vystředování, důlek, dno, vytahování stěn, kontrola náběhu, tvarování, otvírání a zavírání hrdla, odřezávání). Tažené ucho, připevnění ucha.	Enviromentální výchova Ekosystémy - výchova k životnímu prostředí. Otevřený přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění. 6.1.1.
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrané vyjádření volí vhodné prostředky.	- modeluje z keramické hlíny rozmanité formy - zvládá malování, tupování, vtírání, vytírání. - využívá vlastní i převzaté struktury.	Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly.	
- interpretuje podle svých schopností – různá vizuálně obrazná vyjádření; - odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	nalepuje, dotváří, otiskuje, vyštípuje a jinak dekoruje.	Rozvíjí fantazii a smyslové vnímání. Malování – čárky, tečky, vlnky, složitý ornament. Tupování – otisk houbičky namočený v glazuře. Vytírání - houbičkou, kartáčkem, vidličkou-rytí.	

- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - nápaditě instaluje výtvary.	zvládne použití technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ	Utváří osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků a širší veřejnosti. Vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby.	
---	--	---	--

ŠIKOVNÉ RUCE 4. – 7. ROČNÍK

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák vytváří přiměřenými pracovními postupy a operacemi na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Žák pracuje s různými druhy papíru a kartonem, např. hedvábný papír, pauzovací, fotografický, balicí (dárkový balicí), vlnitá lepenka, karton, ruční, pap.colorcare (probarvený) - vytváří netradiční výrobky na základě své fantazie - rozvíjí získané znalosti z předmětu PČ. pracuje s textilem - seznámí se s pomůckou - šicí stroj, vyzkouší si základní manipulaci s ním a jednoduché šití (šití rovných stehů, sešití 2 látek k sobě...), seznámí se s netradičními textil. technikami - vytváří výrobky na základě své fantazie	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu – papír a karton - využívá velké i drobné pomůcky na papír (např. laminovačka, řezačka, lis na papír - Big shot, výsekový strojek, šablona na krabíčku, děrovačka, sešívačka, nůžky dekorativní...) - vlastnosti materiálu - textil (vlna) - využívá velké i drobné pomůcky na textil (např. šicí stroj, entlovací nůžky na textil, žehlička...) - seznámí se s některými textilními technikami, např. batika, textilní koláž, patchwork, plstění za mokra a za sucha, savování textilu, tisk pomocí šablon na textil, pletení z	- Náročnost práce bude postupně od 4. – 9. ročníku úměrně zvyšována dle vyspělosti žáků.. - Výchova k samostatnosti a sebekritice. - Ohleduplnost. - Logistika

	- rozvíjí znalosti šití základních stehů z předmětu PČ. • pracuje s drátem a korálky (bižuterie) - vyzkouší si základní postupy při tvorbě jednoduché bižuterie (náušnice, náramek...) - vyzkouší si netradiční způsoby drátkování - na základě získaných znalostí vytvoří jednoduchý bižuterní výrobek • pracuje s dalšími kreativními pomůckami - <i>enkaustická žehlička</i> - seznámí se s pomůckou a na základě získaných znalostí vytvoří výrobek - <i>lis na papír Big shot</i> - seznámí se s pomůckou a na základě získaných znalostí vytvoří výrobek - <i>kreativní kufřík</i> – seznámí se s pomůckou a na základě získaných znalostí vytvoří výrobek • pracuje s dalšími netradičními materiály - např. pet-lahve, polystyrén (seznámí se s řezačkou polystyrenu), mozaika, pletivo, přírodniny, jiné odpadové materiály, CD disky... - vytváří netradiční výrobky na základě své fantazie a získaných znalostí • většinou tyto materiály využívá v kombinaci s výše zmiňovanými materiály	vyšívacích balnek...) • vlastnosti materiálu - drát (korálek) - seznámí se s různými druhy drátků (mosazný, měděný, včelařský, vázací...), bižuterních komponentů a pomůcek (ketlovací a štipací kleště...) • pojem enkaustika – vznik, historie, druhy enkaustiky, ukázky. • využívá raznic a embossovacích kapes pro Big shot na různých typech materiálu (papír, karton, kůže, plst'...) • seznámí se s uměním PET-ART, využívá pomůcky horkovzdušná pistole k tvarování plastů. • lidové zvyky a tradice.	
--	--	---	--

	• seznámí se s různými způsoby zdobení velikonoč.vajíček (tradiční i moderní techniky) a některé způsoby si vyzkouší • vyrobí k určitým příležitostem přáníčka, k jejich výrobě použije výše zmiň. pomůcky - např. Big shot, kreativní kufřík, enkaustiku...		
--	---	--	--

ANGLICKÁ KONVERZACE 8. - 9. ROČNÍK

Výstup podle RVP doplněný o Evropské jazykové portfolio B1	Školní rozpracovaný výstup podle dostupných materiálů vhodných ke konverzaci	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák	žák	slovní zásoba/fráze/ gramatické struktury vhodné pro nácvik situací (functional language)	
Výstupem hodin anglické konverzace by mělo být omezení zábran při komunikaci v anglickém jazyce. U žáka by se měl rozvinout přiměřený ústní projev na úrovni intermediate (B1). Žáci se též naučí využívat zdroje, které jim pomohou dosahovat vyšší jazykové úrovně. Jedná se např. o internet, slovníky, letáky, filmy v původním znění, beletrie v originále, případně televizní vysílání atd. Žáci se též zdokonalí ve vyjadřování vlastní ch názorů, myšlenek, postojů a pocitů. Hraním rolí v různých běžných situacích se žák přirozeně připravuje na situace reálné.	• představování a uvádění osobních údajů, slovní zásoba • předložky popisující umístění na mapě • povídání o plánech do budoucna • kulturní pozadí jazyka na úrovni	• Introductions and personal information • Location: in the south of France • Talking about future arrangements (4) • English in the world - Greetings(1)	• Ov • podávání detailních informací o své osobě • Ze, zopakujeme světové strany, včetně vedlejších, prohloubíme znalosti z místopisu • Ov

	pozdravů • procvičování slovních spojení se slovesem get • vyjadřování faktu, že někdo něco vlastní • přivlastňovací zájmena • slovní zásoba týkající se bydlení • diskuse na téma šťastná čísla • používání číselných výrazů • hovoříme o vztazích • problémy s dopravou • nebezpečí - značky • na letišti, hovorová angl. • předložky s časem	• Expressions with get, the use with comparative of an adjective to talk about a changing state • Talking about possessions (8) Whose...?It belongs to... • Possessive adjectives (8) • Renting accomodation (9,11) • English in the world of lucky numbers • Talking about numbers(16) • Talking about relationships • Transport problems • Emergency signs • At the airport, booking the flight • Time prepositions (on, at, in) (24)	• Příprava na budoucí pobyt v anglicky mluvící zemi (Velké Británii)-reálie • Ma, čtení data, řadových číslovek, desetinných čísel, e-mailových adres, cizích měn • jak se dostaneme do školy, kolik času nám trvá, nakolik je pohodlná • cestování do zahraničí začíná na letišti, seznámíme se s běžnými situacemi, které mohou nastat • seznámení s britskou a světovou
--	--	---	--

	• popisujeme jídlo • poznávání lidí – fráze • zapisujeme se v hotelu • hotelové značky • celní kontrola • varující upozornění v prostorách celnice • použití used to/dind't use to • povídání o změnách • stížnosti • frázová slovesa v praxi • předávání informací • might/should, když hovoříme o	• Describing food • Recognizing people(28) • Checking into a hotel • Hotel signs • Customs • Warning signs at the customs (33) • Your life – what did you use to do(34,35) • Talking about changes(36) • Making a complaint, complaining and responding • Phrasal verbs – particles on, in, up and away (44) • Reporting information	kuchyní • cestování a ubytovací možnosti, pobyt v hotelu, nápisy bez jejichž pochopení se neobejdeme • získání dostatečné kompetence pro zvládnutí komunikace s úředníkem celního úřadu • změny minulé a změny budoucí, které bychom v životě uvítali • Etika, záměrem je nácvik asertivního chování při podávání stížností • Etika, co je tabu a co je přípustné v civilizovaném světě
--	--	--	--

	věcech, které jsou tabu • porovnávání zkušeností • vyjadřování možností • sdělování novinek • používání frekventovaných sloves make a do • prověřování a potvrzování negativních zpráv • navrhování • přijímání návrhů • používání podmínkových vět • I wish... vyjadřování lítosti • cestujeme letadlem, slovní zásoba • nepřímé otázky v běžné konverzaci • diskutování o problémech	• English in the world – Taboos((46) • Comparing experiences, strong and weak forms(48) • Discussing possibilities • Giving news(56) • Make and do – drilling the use • Checking and confirming negative news • Suggesting: Would you like...? Shall we...? Do you fancy...? • Accepting • Conditional sentences • Expressing regrets • Travelling by air, Signs at an airport • Indirect questions	• Rétorika, jasné formulování přesných myšlenek • Etika, zdvořilostní fráze • rozlišování reálných a nereálných podmínek
--	--	--	--

	• finanční gramotnost • v bance	• Discussing problems • Personal finance • At the bank	• slovní zásoba zaměřená na dané téma:měny, směnné kurzy, bankovní účty, kreditní karty,...
--	--	--	---